

 bertelsmann

Колекция

ИЗБРАНИ
РОМАНИ

Тереза Уигър

ЗАВИЛНАГИ

От авторката на бестселъра
„Миналото лято“

ТЕРЕЗА УИЪР ЗАВИНАГИ

Превод: Пенка Стефанова

chitanka.info

Когато журналистът Сами Торо загубва паметта си при автомобилна катастрофа, лекарите обявяват състоянието му за неизлечимо. Единствено психиатърката Рейчъл Колинс смята, че би могла да се справи с този случай. Но тя не е и подозирала, че Сами, с неговите насмешливи тъмни очи и хаплив хумор, ще размени ролите им и отново ще разтвори стари незараснали рани.

ПЪРВА ГЛАВА

Не беше мъртъв.

Твърде много го болеше главата, за да е мъртъв.

Когато болката стана непоносима, Сами нададе вик. Появи се една сестра, мушна го с игла в бедрото и той отново отплава към небитието.

Постепенно кулминациите на болката започнаха да се разреждат и той осъзна смъртно заобикалящата го обстановка — достатъчно, за да може от време на време да разбира, че се намира в болница.

Забеляваше минаващото време — цели дни и ноци, невнимателните ръце, които го обръщаха и бодяха.

Когато болката престана да бъде толкова жестока, се появиха и всевъзможни неприятни усещания, най-постоянното от които — високочестотен звук като от ненастроено радио. Имаше и други звуци; звуци, по-лоши от постоянния вой на радиото.

Гласове.

Непознати гласове. Стенеци гласове, които сякаш ехтяха по дълъг тунел с изронени стени. Надяваше се да си останат в другия край на тунела.

Опитваше се да не обръща внимание на звуците. Понякога успяваше. Но положението с миризмите бе друго. Те насищаха въздуха и го принуждаваха да диша през устата, а не през носа. Миризми на мазна храна, нечистоплътни тела и боров дезинфектант.

Не на дома.

Определено не на дома. И не на летен лагер. Определено не на летен лагер.

Което и да бе това място, Сами не го харесваше и се опитваше да остане скрит.

Това е начина. Дръж главата си наведена. Никога не сядай с гръб към вратата. Никога не им казвай повече от името, чина и серийния си номер. И кръвната група. Хубаво нещо е да си знаеш кръвната група.

Сами беше „А“. Нерядко срещана, но не и толкова разпространена като, да кажем, „0“ положителна.

Кръвна група... кръвна група... Май имаше някакъв виц за това. От всичко можеше да стане виц.

А, да. Сети се.

Войник се приближава до една девойка в бара и ѝ казва: „Здрасти, миличка.“ А тя поглежда личния му знак и отговаря: „А. Не си моята кръвна група.“

Удари на барабан като в груба шега. Да-дум.

Един човек отива...

Остра болка прониза главата на Сами.

Проверка на реалността.

Моли. Къде беше сестра му Моли?

Той се помъчи да отвори очи и най-сетне успя.

Лампата на тавана, с наплют от мухите абажур, се килна на една страна. Около него се завъртяха зелени, размазани стени. Болката в главата му стана още по-силна. Но трябваше да мълчи. Онези стенания... никак не му харесваха онези стенания. Те докарваха сестрата. А сестрата не му харесваше.

Може би ако Моли дойдеше да му почете, както когато му извадиха сливиците, щеше да се почувства по-добре, да забрави за звуците и болката в главата си.

Устните му бяха пресъхнали, но най-сетне успя да ги притисне една в друга, за да изрече името на сестра си.

— Моли! — изграчи Сами и гласът му проехтя немощно по дългия тунел с изронени стени.

По-високо.

Трябваше да вика по-високо и тогава тя може би щеше да го чуе.

— Моли!

Крясъкът засили болката в главата му. Въпреки това той изкрещя пак. И пак.

Но не Моли дойде. Пристигна сестрата с мустаците. Тънки, тъмни, зловни мустачки. Лицето ѝ се мержелееше над него, като влизаше и излизаше от фокус.

Беше я виждал и преди, беше я подушвал и преди. Тя бе част от ежедневието. И вонеше на спарено тяло и още по-спарен цигарен дъх.

Внезапно, сякаш изневиделица, пъхнаха между устните му студения метален връх на стъклен термометър и го ръгнаха до половината на гърлото му. След това чифт ръце с гадна кожа затвориха рязко устата му.

Сами се задави и се натисна във възглавницата. След това се изплю и термометърът изхвърча от устата му.

— О, не, няма да стане — рече един стържещ глас.

Муш!

Металният връх стигна до основата на езика му. Сами пак се опита да го изплюе, но този път сестрата го чакаше с ръцете менгеме.

— Има много начини да се измери температурата — предупреди го тя, сякаш го предизвикваше пак да изплюе термометъра.

Сами спря да се съпротивлява. Нямахше да позволи да му се измери температурата по онзи начин.

Тя му напомняше за една военна сестра, която някога и някъде се бе погрижила за него. Къде?...

В армията.

Армията? Никога не бе ходил в армията.

Само че в съзнанието си се виждаше как лежи на кална, покрита с петна от кръв количка и над него се е надвесила едра сестра. Шиеше порезната рана на крака му. Ръцете ѝ бяха окървавени от предишния, върху когото бе работила. И от този преди него, и от по-предишния.

Движенията ѝ бяха като на робот, сякаш през по-голямата част от живота си бе работила във фабрика и по цял ден бе правила шевове. За нея Сами бе просто поредният шев.

Сестрата заби иглата и той нададе неистов крясък — просто за да ѝ покаже, че го убива. Тя дори не вдигна поглед.

„Сигурно няма новокаин“ — помисли си той, като се опитваше да я оправдае. Не я смяташе за садистка. Предполагаше, че просто си е наложила да бъде безчувствена, за да може да издържи.

Сами хвана крака си с две ръце.

— Тук човек може да умре от шок — процеди той през зъби. — Имаш много шибан подход към болните. Защо изобщо си станала сестра?

Ръцете ѝ останаха за миг неподвижни и тя го изгледа неприязнено:

— Не си спомням.

Още едно мушване и още един крясък.

Лицето ѝ се замъгли и се превърна в това на другата сестра, тази с ужасната воня на тялото и цигарения дъх. Тя извади термометъра, наведе се над леглото и каза нещо.

Сами положи нечовешки усилия да се съсредоточи върху настоящето и върху това, което му казваше.

Сестрата се приближи още повече до него.

Той се опита да се отдръпне от нея, но бе заклещен между леглото и невероятната тежест на тялото си.

— Много ли ти е неудобно? — попита тя.

Неудобно.

Сестрински жаргон за болка. За безкрайна агония.

Ако кажеше „да“, тя щеше отново да го изпрати в небитието. В небитието бе хубаво, но той знаеше, че ако прекара там прекалено дълго време, може никога да не се върне, може никога да не се измъкне от това място.

Сами поклати глава.

Тя повдигна вежди и мустакът ѝ потрепна. Сами не знаеше дали подозира, че я лъже, или просто е изненадана, задето ѝ отговаря.

— Спомняш ли си как си катастрофирал с колата?

Сами преглътна.

— Не — успя най-сетне да ѝ отговори с пресъхнали устни.

— Знаеш ли къде се намираш?

В ада. Сигурно се намираше в ада.

— Знаеш ли как се казваш? — попита тя.

„Пъдин Тейн. Попитай ме пак и ще ти кажа същото.“

Започваше да се изморява. Беше му трудно да мисли. Това караше главата му да думка.

— Как се казваш? — повтори тя, този път по-високо, и зловонният ѝ дъх го блъсна в лицето.

— Са-ми — изграчи той.

Това като че ли я задоволи.

— Сами кой? Как ти е фамилията?

— Са-ми... — беше му трудно да отлепи езика от небцето си. — Торо. Са-ми Торо — звучеше повече като „тодо“, но тя схвана картинката.

— Това е добре. Много добре. А сега, Сами, кажи ми къде живееш.

„Сами е нехранимайко. Постоянно е на път.“

Откъде, по дяволите, беше?

— Къде живееш? — повтори тя.

Защо правеше това? Какъв беше смисълът? Е, поне не му ръгаше разни остри предмети в гърлото. Подобно на ученик, който се опитва да избегне пердаха, той си наложи да продължи играта.

— А-йо-ва — отговори й. Доста по-лесно за казване от „Торо“.

От далечината, от онова място, където не искаше да ходи, долетя дразнещият пронизителен звук на телевизионна игра.

— Достатъчно близо. На колко години си?

— Какво?

— На колко години си?

— Осемнайсет — „правилно ли беше това? Не“.

Тя се намръщи, цъкна с език и отново попита:

— Я си помисли, Сами! На колко?

— На деветнайсет — „поне така мисля“.

— Сигурен ли си?

Той кимна, без изобщо да е сигурен. В нищо не беше сигурен.

— Не е вярно. Ти си на тридесет и осем, Сами.

„На тридесет и осем!“

Биип! Съжалявам, участник. Тридесет и осем е грешен отговор. Колко пари си заложил? Всичките ли? Жалко.

— Тридесет и осем — повтори сестрата.

Сърцето се блъскаше в гърдите му като на нещастен, уплашен заек. Тя лъжеше. Защо го лъжеше?

— Деветнайсет — настоя той.

— *Тридесет и осем.*

Къде се намираше? Къде беше Моли? Какво, по дяволите, ставаше тук?

— Махни се от мен, побъркана кучка такава!

Сестрата присви очи. Време за размахване на кривака.

— Ти си лудият — каза тя, като процеждаше думите една по една. — Искаш ли да знаеш къде се намираш? Ще ти кажа къде се намираш. Ти си в психиатричното отделение на Болницата за ветерани в Профитстаун.

Психиатрично отделение?

„Луд, луд или просто мързелив?“

— Ти... лъжеш.

Тя повдигна едното ъгълче на чаршафа и го бутна пред лицето му.

— Можеш ли да четеш, господин Самюел Торо?

Той се помъчи да нагласи на фокус печатните букви.

Психиатрично отделение.

Светът на Сами се килна на една страна и той усети, че заплува нанякъде.

Не осъзнаваше какво прави. Човек трябва да се защитава. Трябваше да разкара тази побъркана жена.

Той вдигна ръка, блъсна я и едва не я събори на пода, изненадвайки я със силата си. Но всичко трябваше да се плаща. Усилието предизвика остра като бръснач болка в черепа му. Укор свише.

О, боже, съжалявам с цялото си сърце...

Главата му падна обратно на възглавницата и той стисна здраво очи. Не беше редно да се удрят момичета. Но тази броеше ли се? Тя имаше мустаци.

Потънал в личните си терзания, той чу неистово лазене по пода и затръшване на врата, после дебелият глас на сестрата проехтя по дългия коридор.

— Санитар! — изрева тя. — Санитар! Неовладяем пациент!

Сами се опитваше да седне в леглото, когато няколко чифта ръце го хванаха изневиделица, бутнаха го да легне и го завързаха. Той се бореше и съпротивляваше, а болката продължаваше да пронизва главата му. Но ръцете го държаха здраво.

— Току-що си осигури престой в тихата стая — каза един мъжки глас.

— По-скоро дозата витамин Х — рече друг.

Всички се засмяха.

Да-дум.

Сами не разбираше. Каква беше шегата?

— Аха, напомпай го здравата и му тегли един бой. После го експедирай в изолатора.

„Вземи ключа и го заключи, заключи го, заключи...“

— Увеличете му дозата халдол — каза един мъжки глас.

— Вече съм я приготвила.

Той отвори очи и видя как сестрата се приближава към него с дълга спринцовка в ръка. Сцената приличаше на пропаганден клип против ЛСД.

— Не! — той се замята в ръцете, които го стискаха здраво.

— Само усложняваш положението си — каза му един безлик глас.

Но Сами не се отказваше. Не можеше да се предаде без борба. Миризмата на кисела пот щипеше носа му. Усети остро мушване в бедрото си. Военната сестра правеше поредния шев.

— Приятно пътуване!

Отново смях.

Леглото започна да се движи. Излезе от някаква врата, тръгна по някакъв коридор. Видя странни, безстрастни лица. Странни, хилещи се лица. *Побъркани* лица.

Леглото се движеше все по-бързо. Той летеше с краката напред по дългия коридор с олющени стени, към далечните гласове, към другия край на тунела. Двойни врати от неръждаема стомана се отвориха и се затвориха след него.

ВТОРА ГЛАВА

Моли последва сестрата надолу по болничния коридор. Лекото потракване на токчетата ѝ бе в ярък контраст с тежките стъпки на жената.

Никога през живота си не бе виждала такава болница. Личеше си, че плочките по пода някога са били черни и бели, но сега, след годините търкане с обути в чехли крака, цветовете се бяха слели. Прозорците, покрити с нещо подобно на телена мрежа, бяха толкова нависоко, че никой не можеше да погледне навън. Светлината, която успяваше да проникне през слоевете мръсотия, бе слаба и сивкава.

— От две седмици се опитваме да се свържем с вас — каза ѝ сестрата през рамо, но гласът ѝ бе натежал от неодобрение.

— Бяхме извън града — промърмори Моли и се почувства ужасно виновна, защото не си е била вкъщи, когато брат ѝ е имал нужда от нея. Само че опитите да се свържат с тях едва ли бяха кой знае колко упорити. Моли беше оставила телефон и адрес на дъщеря си Ейми.

Сестрата спря до една отворена врата.

— Има късмет, че е останал жив — рече тя и скръсти ръце пред гърдите си в поза на затворнически надзирател. — Казаха, че се е движел с над сто мили в час, когато е изхвъркнал от пътя.

И отново онова неодобрение. Но Моли бе свикнала да ѝ говорят с неодобрение, когато ставаше дума за брат ѝ.

— Физическите рани не са чак толкова лоши. Проблемите идват от психическите последици от удара.

Изплашена от това, което можеше да види, Моли влезе в малката, зле осветена стая... и съзря един мъж, който лежеше по гръб, с лице към тавана и с бяла превръзка на главата.

О, боже!

„Сами.“

Още от телефонния разговор тази сутрин Моли бе изпаднала в блажено вцепенение, обхванало и крайниците ѝ. Сега ударът от

пораженията върху Сами я връхлетя с пълна сила.

Беше толкова неподвижен... Сами никога не стоеше неподвижно.

Очите ѝ се замъглиха и в гърлото ѝ заседна буца. Не беше честно. Не и Сами.

— Може и да не ви отговори — каза сестрата. — Показа признаци на силно вълнение и насилие, затова го държим упоен — тя сви широките си рамене. — Не искаме да нарани себе си или някого друг.

— Сами понякога е...

Моли затърси точната дума в ума си. Инат и непочтителен бяха често използвани по отношение на брат ѝ, но това описание винаги ѝ се бе струвало несправедливо и пресилено.

— Може да бъде буен — каза тя, — но никога не проявява насилие.

— Раните в главата променят хората.

„Брат ви може да ви се стори като непознат“, беше ѝ казал докторът. На Моли това ѝ се струваше твърде немислимо, за да го възприеме.

Докторът не ѝ бе харесал, нито пък сестрата, която се грижеше за Сами. Бялата ѝ униформа отдавна вече не беше бяла, а сива. Предницата ѝ напомняше за престилка на готвач на скара. А сега, когато стоеше до нея, Моли осъзна, че част от нечистоплътната миризма, просмукала се в отделението, идва от тази жена.

Не биваше за Сами да се грижи такава сестра. И почти със сигурност не му бе мястото в тази потискаща сграда. Сграда, в която стените бяха с цвят на грахова супа. Място, където почти нямаше светлина.

Моли се приближи до леглото.

Внимателно, сякаш за да не го стресне, тя докосна опакото на безжизнената му ръка. Никаква реакция.

През двете седмици, прекарани тук, беше много отслабнал. Казваха, че ако не започне да яде повече, ще бъдат принудени да го хранят със сонда.

Тя се наведе към него и прошепна:

— Сами... Аз съм, Моли.

Гласът ѝ сякаш го примами да излезе от някакво гнетящо място. Някакво мрачно място. Изпитото лице на Сами започна да се обръща

бавно, докато изцъклените му очи срещнаха нейните.

— Моли...

Някога жизненият му глас сега бе слаб шепот. А красивите му тъмни очи бяха празни.

О, боже! Моли не можеше да понесе това. Не и нейният закачлив, засмян, неудържим Сами. Не и Сами, чиято душа пламтеше по-ярко от всякоя друга.

Никой не си бе направил труда да го обръсне. И ѝ се струваше, че с това занемаряване са го свели до положението на бивша личност. Подобно на безизразните лица, покрай които беше минала на път към тази стая.

На Сами не му бе тук мястото.

„Но лицето му изглежда като на останалите. Безизразно и празно.“

Не! Светът без Сами щеше да бъде немислим.

Тя усети как в гърдите ѝ се надига отчаяние — страшно усещане. Винаги когато беше разстроена, когато имаше нужда да поговори с някого, се обръщаше към Сами. Той всеки път намираще начин да я разсмее. Постоянно изпълняваше ролята на неин защитник. А сега...

Опита се да си каже, че духът на Сами е все още някъде в тялото му, че просто е заспал. Както пролетта през студената зима в Айова. Топлото време щеше да дойде. Той щеше да се оправи. Трябваше. Заради нея.

Макар че беше с шест години по-голяма, винаги се бе осланяла на него. Сега бе неин ред да бъде силна.

— Искам бръснач — каза тя на сестрата.

— Тук не позволяваме да се внасят бръсначи.

— Трябва да бъде обръснат.

При обикновени обстоятелства Моли щеше да изпитва боязън от тази жена, която вероятно бе в състояние да метне възрастен мъж до другия край на стаята, но сега ставаше дума за Сами.

Когато видя, че Моли възнамерява да отстоява позициите си, сестрата излезе с недоволно сумтене, върна се с ръждива електрическа самобръсначка с батерии и ѝ я подаде рязко.

— Не знам защо си правите труда. Изобщо не го е грижа.

— Откъде знаете?

Сестрата изсумтя и остави Моли сама с брат ѝ. Докато го бръснеше, той лежеше покорно и неподвижно. В очите ѝ засмъдя. В главата ѝ нахлуха спомени от детството.

Бяха пълни противоположности. Сами беше общителен, а тя — болезнено стеснителна, уплашена от света.

— Такава съм страхливка — каза му тя веднъж, засрамена от многобройните си страхове.

— Грещиш — беше ѝ отговорил той с необичайно сериозен поглед. — Ти си най-смелия човек, когото познавам. Животът е лесен, когато не се страхуваш. Но ти, вместо да се криеш, всеки ден се изправяш пред страховете си.

Като дете Сами често си подсвиркуваше. Звукът бе толкова мил и радостен, че понякога Моли се разплакуваше само като го чуеше. Но след Виетнам Сами спря да си подсвирква. И вече не я караше да се усмихва толкова често.

Тогава тя се молеше брат ѝ да се приспособи, да се научи да оставя миналото с всичките му лоши спомени зад гърба си. Дълбоко в себе си винаги се бе надявала той отново да започне да си подсвирква...

— Трябва да вървя — каза тя, когато лицето му беше гладко избръснато. Не знаеше дали сега ѝ изглежда по-добре. Хълътналите му бузи си личаха още повече. — Остин ме чака отвън. Знаеш колко е нетърпелив.

Сами винаги бе наричал съпруга ѝ „моя напрегнат зет“. И това бе прекалено любезно. Можеше да го нарече още доста неща.

Моли се наведе и го целуна по бузата.

— Довиждане, Сами.

Той примигна. След това, с думи, които сякаш изпиваха всичката му енергия, прошепна:

— Чао... Моли-оу.

Детското ѝ име. Тя се наведе по-близо към него и го докосна по ръката:

— Искаш ли нещо? Нещо, което да ти донеса?

— Искам... да се... махна... оттук...

* * *

Зимното слънце проблясваше слабо върху калника на сребристия мерцедес, който се движеше по гладко павираната алея към изхода на Болницата за ветерани.

Седнала отпред, Моли усещаше как правата кестенява коса виси на уморени кичури около лицето ѝ. Пак се беше изплъзнала от шнолата на тила ѝ. Колкото и да се опитваше, никога не успяваше да я държи прихваната. За разлика от Остин, който беше облечен безупречно в сив костюм в тон с колата. Съпругът ѝ обичаше да казва, че тя може да накара и най-скъпата дреха да изглежда като дрипа.

Но презрението на Остин не бе в състояние да ѝ причини болка. Отдавна бе загубил властта да я наранява. Видът на Сами, *това* ѝ бе причинило болка.

Как щеше да убеди съпруга си, че Сами не може да бъде оставен в тази сграда с мръсни стени и ужасна миризма?

Тя погледна електронния часовник на таблото от кленово дърво. Два часът, а вече беше почти тъмно. След два часа щяха да пристигнат в Ла Грейндж. Но къщата щеше да бъде празна.

Празно гнездо.

Колко нощи бе лежала будна, тревожейки се за дъщеря си, за астмата на Ейми, за това дали рентгеновите снимки на зъбите ѝ наистина са необходими или не, за хранителните добавки, за ядрените централи, за химическата война и за веществата, използвани при направата на нощничката ѝ.

А сега Ейми беше пораснала и я нямаше. Беше омъжена. Но Моли продължаваше да се тревожи.

Беше се опитала да ѝ каже, че да се омъжва на осемнадесет е твърде рано. Бракът означаваше да продадеш душата си, своята индивидуалност. Но Ейми не искаше да слуша.

По време на сватбата ѝ се искаше да им изкрещи да спрат. Искаше да каже на дъщеря си да запази свободата си, още малко да бъде дете.

Но успя да остане с ръце, вкопчени една в друга в скута и със здраво стиснати устни.

Сами бе там, за да ѝ дава подкрепа и кураж. Седеше до нея с пригладена и укротена буйна тъмна коса. За да не дразни Остин, беше взел под наем костюм и вратовръзка. Само че, за да се подиграе за

пореден път с общоприетите норми, беше допълнил облеклото си с кецове.

И точно когато на Моли ѝ се струваше, че не издържа повече; точно когато ѝ се прииска да скочи и да избяга от църквата, Сами посегна и я стисна за ръката. Когато вдигна поглед към него, очите му бяха пълни със съпричастност и разбиране.

— Брат ти си получи заслуженото — каза Остин, като минаваше бавно покрай един стоп. — Винаги кара като луд.

За съпруга ѝ нямаше такова нещо като лош късмет. В този живот всеки си получаваше заслуженото. Хората се раждаха виновни.

„Сами, не мога да те оставя в тази ужасна сграда.“

— Никога не съм можел да го разбера — каза Остин, като завиваше с отворена върху волана длан. — Можеше да направи всичко, да бъде всичко.

— Искаш да кажеш, че можеше да получава шестцифрена заплата и да кара скъпа кола?

— Аха — съгласи се Остин, без въобще да забележи сарказма ѝ. — А вместо това какво прави? През половината време е на път.

Сами винаги бе казвал, че човек не бива да притежава повече вещи, отколкото може да побере в колата си. И все пак имаше неща, от които сякаш не можеше да се откаже, и тези неща се намираха в кашони в таванската стая на Моли и Остин.

— През целия си живот не е имал стабилна работа — продължи Остин.

— Виетнам го промени. Знаеш това.

Но Остин не можеше да разбере мъката. За да разбере какво е мъка, човек трябваше да умее да обича, да обича с цялото си сърце.

— Виетнам е просто извинение. Всеки на негово място досега щеше да се е взел в ръце. Знаеш адски добре, че Сами никога нямаше да свърши така, ако не бе изритан от колежа. Време е най-сетне да си го признаеш. Моли. Брат ти е един нехранимайко — той поклати отвратно глава. — Откакто го познавам, все върви наникъде.

— Търсеше нещо. Пък и говориш така, сякаш Сами е някакъв скитник. Той е добър в работата си.

— Че какво толкова трудно има да напишеш няколко думи на хартия? А и той пише само когато телефонната компания му изключи телефона или банката се готви да му вземе колата. Единственото му

истинско постижение е онази работа като военен репортер. Но и оттам едва не го изритаха.

— Защото казваше истината.

— Той просто искаше да вдигне врява, както винаги. Както прави и сега.

„Защо останах с Остин толкова време, толкова много години?“ — запита се разсеяно Моли.

Навик. Животът с Остин бе навик. В началото беше останала заради Ейми, но по-късно, когато Ейми се омъжи и се изнесе, остана, защото се чувстваше уморена. И стара. Четиридесет и четири не е старост. Но ако човек е толкова стар, колкото се чувства, то тогава е стара. Много стара.

Спряха на червено. От дясната ѝ страна, в съседното платно, бе спряла жена в избеляло зелена кола с ръждясали калници. От устата ѝ висеше цигара. Беше примижала от дима. На задния прозорец висеше на закачалка черна рокля с пайети в найлонова торба от химическо чистене. Моли се зачуди за какъв ли случай възнамерява да я облече жената. След това — как ли изглежда домът ѝ. Дали е омъжена? Разведена? Или неомъжена?

Понякога — всъщност доста често — Моли виждаше някоя непозната и ѝ се искаше да е на нейно място. Не само да заеме нейното място, но и наистина да бъде нея. И всеки път, когато зърнеше сребрист самолет на небето, си представяше, че е в него, че заминава за някъде, за където и да е. Дори не беше необходимо да е в първа класа.

Светна зелено. Продължиха направо. Жената до тях сви надясно.
Сами.

Трябваше да се стегне. Заради Сами. Не можеше да го остави там.

Нищо не ѝ бе по-противно от сблъсъците с Остин. Той винаги успяваше да обърне нещата така, че да я накара да се чувства глупава и ограничена. Но този път нямаше да отстъпи. Не можеше.

Пое си дълбоко дъх.

— Мисля, че Сами трябва да бъде прегледан и от друг лекар. Мисля, че трябва да бъде преместен...

— Преместен! — дойде веднага абсолютно предсказуемата реакция на Остин. — Да не си се побъркала? Той няма никаква

осигуровка. Ако не беше ветеран, щяхме да имаме страхотен проблем.

— Може би в някоя университетска болница, като онази в Ла Грейндж. Така ще бъде по-близо.

— И кой ще поеме разноските? Аз със сигурност няма да платя. Остави го където си е, Моли. Има дяволски късмет, че е там.

Защо всички постоянно разправяха какъв късмет е имал Сами? Те омаловажаваха проблема му, живота му, самия него. Брат й знаеше за живота повече, отколкото всеки един от тях някога щеше да разбере.

— Може и да си най-близката му роднина, но това не означава, че си му длъжница. Сами е на тридесет и осем. Не е твоя отговорност и със сигурност не е моя.

— Той е мой брат.

— И какво е направил досега за теб брат ти Сами, освен да ти причинява проблеми? Каж ми. *Ти* си се грижила за *него*, след като майка ви е починала. А какво е направил в замяна за теб Сами?

Остин и неговият делови мозък. Аз ти давам две години и ти ми даваш две години.

Моли знаеше, че той няма да разбере, но все пак реши да му го каже:

— Сами ме размиваше — „и ме обичаше“.

— Разсмивал те! — изсумтя Остин. — Умирах от ужас, когато се налагаше да ходим някъде с него. Никога не можеше да се предположи какво ще направи в следващия момент. Винаги ужасно ме е излагал.

Общественото мнение бе толкова важно за Остин. Той никога нямаше да разбере. Не му беше в стила да разбира. Беше твърде погълнат от собствената си личност, за да забележи светлината, която се излъчваше от Сами.

— Хайде, скъпа.

Фалшивата му нежност я накара да трепне болезнено. Остин посегна и я потупа тремаво по коляното:

— Сега просто си в труден момент. Знаеш какво казаха лекарите. Ще минат години, преди състоянието му да се подобри, ако изобщо се подобри. Не ми се иска да говоря толкова прямо, но когато приемеш фактите, ще ти стане по-леко. Той няма пари да бъде прехвърлен. Би било истинско финансово самоубийство.

Но Моли имаше парите от продажбата на розите си. Пари, които бе кътала с години. Пари, за които никой не знаеше, дори и данъчните.

Винаги си бе мислила, че един ден, когато ѝ хрумне, когато не е уморена и слънцето грее ярко, ще си приготви куфар — само един. След това, без да казва на никого, ще замине за Флорида. Когато стигне там, ще се регистрира в някой хотел под екзотично име. Нещо като Джасмин или Камий. Ще прекарва дните си в излежаване на плажа, позволявайки на слънцето да връща бавно живота в тялото ѝ. Това щеше да отнеме години, затова бе спестила много пари.

Но дълбоко в себе си знаеше, че никога няма да замине. Това бе просто една мечта, която я поддържаше ден след ден.

Щеше да използва тайните си пари, за да премести Сами. И Остин никога нямаше да разбере.

ТРЕТА ГЛАВА

Доктор Марк Елиът, който работеше тук за първа година и живееше в болницата, пхна картоната под мишница и тръгна по коридора към кабинета на доктор Рейчъл Колинс. Подметките на маратонките му скърцаха по излъскания линолеум.

Вратата ѝ беше отворена. Видя доктор Колинс, седнала зад бюрото и навела русата си глава над някакви документи. Макар да беше с пет години по-голяма от Марк, изглеждаше като гимназистка, а не като лекар в университетска болница. Беше дребна, не по-висока от малката му сестричка. И прическата, която напомняше за Жана д'Арк, заедно с очилата ѝ с телени рамки довършваха впечатлението за младост. Но видът ѝ мамеше. У нея имаше издръжливост, която го удивляваше. Излъчваше напрежение. И притежаваше нещо рядко срещано сред психиатрите и психолозите, които познаваше — способността наистина да изслушва пациентите, а след това да използва информацията, за да им помага.

И никога не му се караше за начина му на обличане. Той оценяваше това.

Марк потропа с пръсти по касата на вратата. Тя вдигна поглед и го поздрави с усмивка.

— Влизай, Марк. Тъкмо преглеждах едни резултати от лабораторията.

Марк влезе, повдигна полите на престилката си и приседна ръба на бюрото ѝ.

— Току-що постъпи твоят пациент с раната на главата — той измъкна папката изпод мишницата си. — Прясно пристигнал от Вегетиращата администрация.

— Марк!

Той разбра забележката ѝ точно така, както трябваше — като символичен, но добродушен укор. Доктор Колинс беше негов началник. Част от задълженията ѝ бе да не му позволява да се разпуска.

Марк отвори папката и прелисти формулярите.

— Познай кой му е бил лекуващ лекар.

— Макинтош?

— Не някой друг, а самият крал на лоботомията. Откъде знаеш?

— Чудя се как си успял да завършиш медицинския университет с това непочтително отношение.

— Имах отлични резултати в други области, така че просто ме търпяха.

Тя отново се усмихна.

Имаше хубава усмивка. Малко тъжна, но хубава. Марк обичаше да предизвиква тези кратки усмивки. Ужасно го тревожеше мисълта, че тя живее сама и никога не излиза. Не идваше на събиранията на персонала. Работеше твърде много, твърде дълго. Разбира се, докторите поначало бяха всеизвестни работохолици, но при нея имаше нещо повече. Сякаш използваше работата си като средство да избяга от нещо.

Той погледна електронния си часовник. Девет и петдесет и пет.

— Трябва да бягам — ставаше нервен, когато му се налагаше да стои дълго време неподвижен. Скочи от бюрото. — В десет идват някакви стажанти.

— Защо този път не проявиш малко милост и не пропуснеш разходката из моргата?

— Бих могъл. Всичко зависи от това дали в групата има хубави момичета.

— Няма да впечатлиш никого с трупове, плаващи във формалдехид.

Той повдигна и спусна бързо вежди:

— Да, но когато момичетата припаднат, аз ги хващам.

След тези думи си тръгна и полите на лабораторната му престилка изчезнаха зад вратата.

Наблюдавайки го, Рейчъл не можеше да не си признае, че харесва Марк, макар в някои отношения да бе доста грубоват. И още по-важно — пациентите го харесваха. Той притежаваше чудесен, спокоен подход към болните, който Рейчъл се надяваше, че никога няма да загуби.

Тя вдигна картоната на новия пациент и го отвори.

„Пациент: Самюел Торо. Мъж, бял.

Възраст: 38.

Ръст: 183 см.

Тегло: 82 кг.

Причина за приемане: Пациентът е претърпял непоправимо увреждане на свързващата кора на главния мозък. Прогноза: хронична дебилност.“

Тя изсумтя раздразнено. Ако се съдеше по датите, пациентът бе прекарал в Болницата на ветераните малко повече от три седмици. Как, за бога, бяха успели да поставят такава сериозна диагноза за толкова кратко време? Как можеха с такава лекота да отпишат един пациент?

Към документите беше прикрепена и кратка характеристика. Рейчъл видя, че преди катастрофата господин Торо е бил писател на свободна практика за списания като „Ролинг Стоун“, плюс други издания, за които никога не бе чувала.

Тя обърна на епикризата от доктор Макинтош.

„Пациентът откликва бурно на външни стимули. Той е объркан и неспособен да се изразява ясно. Общуването е ограничено до физическо насилие и груб език. Пациентът изисква затваряне и изолиране в отделна стая. Препоръчва се лечение с успокоителни, за да може той да се възстанови и да стане пълноценен гражданин.“

Пълноценен гражданин! Лечение с успокоителни! Архаично. Лоботомииите си бяха отишли заедно с Мониц, шарлатанина на двадесети век, който все пак бе спечелил Нобелова награда за медицина с гадния си, ужасяващ труд върху неврохирургията на душевноболни.

Тя прелисти документацията. Изобщо не се споменаваше за снимки от коаксиална томография или електроенцефалографии. И никакви неврологични изследвания.

Виждаше, че на пациента редовно е давано халдол — и то в количества, каквито малко хора можеха да понесат. Сигурно бе печатна

грешка.

Само че под таблицата имаше още една забележка:

„Пациентът изисква необичайно големи дози халдол, за да бъде държан под контрол.“

Не беше далеч от пристрастяването. Щеше да отнеме доста време, докато изчистят кръвта му.

Тя вдигна телефона и нареди да му бъдат направени някои изследвания. След това слезе по стълбите от петия до третия етаж, където се намираше психиатричното отделение, за да види господин Самюел Торо.

Повечето от пациентите на Рейчъл бяха външни. Неколцина от тях бяха хоспитализирани за кратко време, но от три години насам не бе имала пациент, който да се нуждае от дългосрочни престои и интензивно лечение от вида, който изискваше твърде много емоционални сили от лекаря. Надяваше се да е готова за това.

Когато влезе в стаята на Самюел Торо, първото нещо, което изпита, бе възмущение.

Той лежеше по гръб на леглото. Макар да изглеждаше напълно упоен, китките му бяха вързани за страничните пръчки. Беше облечен в зелен болничен халат, на чиято предница с триинчови черни букви пишеше „психо“. Етикетът бе свидетелство за начина, по който администрацията от Болницата за ветерани се отнасяше към онези, които меко наричаха *умствени бегълци*.

— Пристигна в този вид — прошепна сестрата, която дежуреше на етажа. — Измерих му кръвното, но когато се опитах да измеря температурата му, той стисна зъби толкова здраво, че се уплаших да не се счупи термометърът в устата му. Не знаех какво да правя с него...

— Ще започнем, като свалим каишите — безобиден до доказване на противното.

— Но доктор Фонтана каза...

— Господин Торо е мой пациент, а не на доктор Фонтана.

Доктор Фонтана, началник на отделения „Психиатрия“ и „Психология“, беше възпитаник на старата школа. Не приемаше охотно новите идеи, но Рейчъл го уважаваше и му се възхищаваше. Той бе красноречиво доказателство за факта, че времето и опитът водят до мъдрост, която не може да бъде придобита в класната стая. Но това не им пречеше от време на време да се спречкват.

Тя се приближи до леглото. По скалпа на пациента беше набола коса, гарвановочерна като веждите му. Бузите му бяха хлътнали и жълтеникави — най-вероятно жълтеница от прекалено големите дози медикаменти. Имаше нужда от баня, избръсване и чисти болнични дрехи.

— Господин Торо — каза тихо тя, — аз съм доктор Колинс — в някои случаи на наранявания по главата пациентът можеше да изглежда абсолютно неспособен да общува, а да не е така. Рейчъл винаги внимаваше какво говори, за да не го разстрои ненужно. — Намирате се в Университетската болница на Ла Грейндж, Айова, защото сте претърпели катастрофа и сте наранили главата си. Аз ще помагам в грижите за вас — наблюдаваше внимателно изпитото му лице за някакви признаци на реакция и беше възнаградена с леко раздвижване на очите му под клепачите. — Първо ще се погрижа да се почувствате по-удобно, като развързва ръцете ви.

Тя развърза първо едната, а после и другата му ръка. Те се отпуснаха безжизнено до тялото му.

Сега виждаше, че опакото на ръцете под китките и вътрешната част от китките до лактите са покрити със синини — доказателство за търсени, но така и ненамерени вени.

В повечето болници сестрата или лекарят никога не се опитваха повече от два пъти да намерят вена. Обичайно бе в такива случаи да се повика някой друг от персонала. Но очевидно при Самюел Торо някой се бе опитвал многократно.

Тя попипа пулса на китката му. Беше забавен поради многото успокоителни в кръвта му. След това огледа черепа и намери малкия червен ръб на белега. Никакви следи от инфекция. Истинско чудо. Въпреки всичко раната бе заздравяла.

Рейчъл вече се канеше да повика сестрата, за да ѝ даде още нареждания, когато клепачите му потрепнаха и се повдигнаха. Погледнаха я чифт хлътнали, черни като въглени очи, заобиколени с

тъмни кръгове. Погледът му напомняше за жертва на Холокоста. Тези очи бяха празни. Не очакваха нищо. Не искаха нищо.

В гърдите ѝ още веднъж се надигна гняв. Как можеше някой да се отнася така с пациентите? Бяха нарушили едно от най-важните правила в медицината: първо не вреди. Очевидно някои болнични заведения все още даваха теми за кошмари.

Точно тогава Самюел Торо направи нещо, което я накара да се почувства нерешителна, да се изпълни със съмнения в себе си; накара я да се запита дали не се заблуждава; да се страхува, че няма да намери достатъчно душевни сили, за да оцелее в такова пътуване — пътуване, което щеше да я отведе до най-дълбоките кътчета на душата му.

Самюел Торо я погледна със сломени очи и прошепна с напуканите си устни:

— Аз... ще бъда... добър.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Беше средата на април. Моли винаги отвиваше розовите си храсти в средата на април. Но времето бе непредсказуемо и тя си спомняше една година, в която в края на май температурите бяха паднали под нулата. Розите издържаха на студ, но не и на замръзване.

Само че днес, докато работеше в градината, свалеше телените рамки и махаше поставената за зимата слама от коренищата на храстите, Моли усети, че се задава хубаво време. В утрото се чувстваше свежест, която скоро щеше да бъде прогонена от вече проникващите през гърба на тениската ѝ слънчеви лъчи. Малко преди това беше свалила якето си и сега то лежеше на тревата, която сякаш се бе раззеленила само за една нощ.

От далечината, близо до извисяващия се син смърч, долетя песента на един козодой. А предишната нощ бе чула бухане на бухал.

Розовата градина бе любимото място на Моли. Тук се чувстваше в безопасност. Пълноценна. Тук неодобрението на Остин не можеше да я достигне.

Съпругът ѝ не обичаше да стои на открито. Мразеше вятъра, дъжда и слънцето. Подметките му докосваха трева единствено на игрището за голф, но той понасяше това само защото бе необходимо за реномето му на преуспяващ борсов агент.

Моли изсипа последната количка слама върху купчината тор, взе ножиците и започна да подрязва изсъхналите клончета на розовите храсти.

Розите бяха нейната страст. Или поне бившата ѝ страст. Преди години, още в гимназията, беше създавала няколко свои сорта. Някои от тях бяха спечелили национални награди, за което получи стипендия да следва цветарство.

Но тогава трябваше да се грижи за Сами. А след това бе срещнала Остин. Някак си така и не бе успяла да използва тази стипендия. Но все още имаше своите първокласни рози.

— Ето те и теб, мамо!

Моли се изправи. Дъщеря ѝ, облечена в избелели дънки и раздърпан зелен пуловер, прекосяваше двора и златисточервената ѝ коса проблясваше на слънцето.

— Трябваше да се сетя, че мога да те открия в градината — каза със закачлива усмивка Ейми.

Когато видя дъщеря си, Моли усети в гърдите си познатия страх. Защо Ейми идва в делничен ден? Сигурно се е случило нещо лошо.

Защо този страх? Защо винаги този страх?

Когато Ейми беше бебе, Моли се боеше да откъсне очи от нея. Страхуваше се, че ако извърне поглед, детето ще спре да диша. Струваше ѝ се, че само силата на любовта и всеотдайното ѝ съсредоточаване поддържат живота на любимото ѝ същество.

Беше се надявала, че когато Ейми порасне, глупавите, нерационални страхове ще стихнат. Но не би. Просто бяха отстъпили на други страхове.

Може би защото Ейми бе толкова съвършена. Моли винаги бе имала чувството, че случайно е дарена с такова идеално дете — скъпоценен дар, който не заслужаваше. И се страхуваше, че един ден тази грешка ще бъде открита и Ейми ще ѝ бъде отнета.

— Случило ли се е нещо? — попита Моли, като изрази гласно страха си и в същото време ѝ се искаше сърцето ѝ да не бие толкова бясно.

Ейми се усмихна — мила, мъдра, вдъхваща спокойствие усмивка.

— Не, мамо.

Всичко беше наред. Моли винаги бе чувствала Ейми като по-възрастния човек в техните отношения. Тя беше разумната и успокояваше тревогите на майка си с тихи думи.

Откъде се бе взела тази личност, сякаш изтъкана от светлина и смях? Не и от Моли. Нито пък от Остин. О, тя бе наследила безупречната кожа на Остин и нейните кафяви очи, но духът ѝ не бе като на никой друг... освен може би като на Сами...

Калил Гибран беше прав. Децата идваха *чрез* родителите си, а не *от* тях.

На двегодишна възраст, когато децата все още не желаят да споделят играчките си с другите, Ейми показваше чувствителност,

която удивляваше Моли. Сърцето на детето се късаше от всичко — от смачкана буболечка, от кутре с тъжен поглед.

— Как е чичо Сами? — попита Ейми.

Досега Моли бе давала само неясни обяснения за проблема му. Ейми знаеше, че е претърпял катастрофа, но Моли не ѝ бе казала каква диагноза са му поставили в Болницата за ветерани. И не желаше момичето да вижда чичо си такъв. А ако състоянието му не се подобрише, искаше Ейми да си спомня някогашния Сами. Не този с празния поглед.

— Преместен е тук, в Ла Грейндж, в Университетската болница — каза ѝ Моли. — Но не смятат, че трябва да се виждаме с него, докато не приключат с преценката за състоянието му.

Отначало Моли се отнесе скептично към това, че случаят на Сами е възложен на жена, но когато се срещна с доктор Колинс, страховете ѝ изчезнаха.

— Дълго ли смятат, че ще остане там? — попита Ейми.

Неспособна да погледне дъщеря си в очите, Моли отвърна:

— Може да остане там седмици... може би месеци. Договорът за наем на апартамента му почти е изтекъл, затова отидох с колата до Профитстаун и прибрах всичките му вещи в кашони.

— Трябваше да ми кажеш. Можех да дойда да ти помогна.

Моли се радваше, че Ейми не е дошла с нея. Полагаше всички усилия да бъде силна. Преди отиването си в апартамента на Сами дори се гордееше с това, че се е разплакала само веднъж, и то вкъщи, под душа, със заключена врата на банята.

Но ровенето из нещата на Сами оня ден ѝ бе дошло твърде много. В крайна сметка тя се строполи на пода и плака, докато очите ѝ подпухнаха толкова, че не можеше да ги отвори.

Справяше се добре, докато не започна да прибира в кашони неговите награди и статии от списания. Тогава усети в гърлото пронизваща болка, от която не можеше да се отърве.

Когато попадна на черно-белите снимки в рамки с нея и Ейми, буцата в гърлото ѝ стана още по-голяма. Именно кутията с омачканите рисунки на Ейми и избелелите ѝ карти от твърда цветна хартия я накара да рухне напълно.

Не, радваше се, че Ейми не е била там, за да стане свидетел на нейната слабост. И не искаше дъщеря ѝ да знае колко лошо е

положението на Сами.

Както винаги, Ейми сякаш долови интуитивно безмълвната мъка на майка си и смени темата.

— Тази зима идваха ли черешарки? — попита тя, като погледна хранилките за птици, поставени от майка ѝ в другия край на двора.

— Всичките се върнаха — отвърна Моли. — Цялото семейство. Един ден преброих седем птици на една хранилка. Имаше и дюзини кадънки. Толкова са придирчиви към храната.

Макар сезонът за хранене на птиците да бе завършил, Моли оставяше хранилките през цялата година. Някои от птиците предпочитаха да останат цяло лято, други не.

Тя свали градинарските си ръкавици. Трябваше да достави оранжерийни рози на един от местните цветарски магазини, но това можеше да почака. Ейми беше тук.

— Какво ще кажеш да прием по едно кафе? — попита тя.

Ейми ѝ се усмихна слънчево и кимна:

— Звучи чудесно.

След това се наведе, вдигна якето на майка си и я хвана под ръка. Майка и дъщеря тръгнаха заедно към бялата двуетажна къща в колониален стил.

Изнесоха кафето и чинията със сладки на терасата, която гледаше към задния двор. Къщата спираше вятъра, а терасата бе поела топлината на слънцето и образуваше приятен завет, където да се седи в хладен пролетен ден.

Ейми отпи глътка кафе, остави чашката, сложи лакти на кръглата масичка и опря брадичка на дланите си.

— Имам да ти кажа нещо, мамо.

Моли отново усети, че сърцето ѝ се свива от страх. Дъщеря ѝ се наведе към нея с блеснали очи и повдигнати в усмивка ъгълчета на устните.

— Отивате да живеете другаде? — рече Моли, като с това изрече на глас една от многобройните си тревоги. Първо Сами. Сега и Ейми. И брат ѝ, и дъщеря ѝ се изплъзваха от нея.

Ейми се засмя.

— Не — усмивката напусна устните, но не и очите ѝ. — Ще имаме бебе.

По-лошо от преместването! Нещо, за което Моли никога не бе и помисляла — бебе! Раждането бе твърде опасно, твърде болезнено за нейното малко момиченце.

Широката усмивка на Ейми стана малко несигурна, докато очакваше реакцията на майка си.

От една страна Моли виждаше, че дъщеря ѝ иска тя да се зарадва, но от друга, всичко, за което бе в състояние да мисли, бе собствената ѝ бременност. Гаденето сутрин. Схващанията на краката нощем. Дългите самотни часове на родилни болки, ужасният страх, ужасните страдания. Не искаше Ейми да преминава през всичко това.

— Си-сигурна ли си? — попита Моли, като се мразеше, задето разочарова Ейми с отрицателната си реакция. Но може би Ейми грешеше. Може би това бе грешка.

— Да. Ходих на лекар. Крис направо е полудял. Вълнува се повече от мен. Вече е прочел всички книги за бебета, които успя да намери, и съставя списък с имена. Някои от тях са ужасни! — тя направи гримаса. — Дори се обади да ни запише за курсовете по естествено раждане и се разочарова, когато му казаха, че не можем да ги посещаваме преди третото ми тримесечие.

Страхът, който стягаше Моли, я поотпусна. Крис не беше Остин. И Ейми не беше Моли.

— Толкова се радвам за теб! Ще бъдеш чудесна майка.

Ейми се усмихна. Очевидно облекчена, тя взе една овесена бисквита и отхапа едно парче.

„Представи си само — помисли си Моли. — Бебе. Моята дъщеря ще стане майка. А аз ще бъда баба...“

Тя погледна през терасата към двете червеношийки, които подскачаха по двора. Скоро Ейми щеше да има бебе, което да обича с яростна болка, изпълнена с желание да го защити. Тя, Крис и тяхното бебе щяха да бъдат семейство както трябваше, както бе редно.

Остин никога не се бе интересувал от деца. Когато Ейми беше в началното училище, той успя да направи едва няколко символични посещения на училищните тържества. Но интересът му не бе искрен. Не бяха истинско семейство; такова, каквото Моли искаше да бъдат. Не ходеха заедно в парка, нито на излети. Или на някоя от онези ужасни ваканции, от които винаги бе чувала хората да стенат — ваканции, за

които самата тя бе копняла. Но при Ейми и Крис щеше да бъде различно. Те щяха да бъдат семейство.

Гласът на Ейми прекъсна размишленията ѝ.

— Защо си останала? — попита тихо тя.

— Какво?

— Защо си останала с татко?

„Откога ли знае?“ — почуди се Моли. Каквато беше интуитивна, сигурно винаги го бе усещала.

— Знаеш ли, винаги съм се чувствала виновна — рече Ейми. — Мислех си, че си останала с него заради мен. Смятах, че може би когато се омъжа...

— О, Ейми! — възкликна Моли и вдигна ръка към сърцето си. Нима бе подтикнала единственото си дете да се омъжи? — Не ми казвай, че затова се омъжи толкова рано!

Беше твърде ужасно дори да си го помисли, камо ли да го обсъжда.

— Не, мамо. Аз обичам Крис.

Изречението на Ейми беше сериозно, а Моли познаваше дъщеря си достатъчно добре, за да знае, че ѝ казва истината. Ейми не умееше да лъже. Също като Сами.

— Мислех си... — Ейми направи тромав жест с ръка. — Просто се питах...

Погледът на Моли се насочи към розовата градина. Розите бяха тук, откакто бе дошла в този дом. Можеха и да не издържат едно преместване.

Моли никога не си купуваше лотарийни билети. Не беше от хората, които поемаха риск. Винаги бе имала нужда от сигурност.

— Предполагам, че просто не съм искала да изкоренявам всичко — каза тихо тя.

Много отдавна, преди още да получи повиквателната, Сами беше отишъл на някакъв концерт, но когато се върна, откри, че стаята му е изгоряла до основи. Не бе останало нищо, освен купчина тлееща пепел. Моли се опита да го утеши, но той не ѝ позволи, като измърмори нещо за тежкия товар на земните притежания. Дори се засмя и ѝ каза, че вече се чувства малко по-леко.

По онова време отговорът му ѝ се бе сторил безсърдечен. Но сега си помисли, че разбира какво е имал предвид.

И все пак беше запазил снимките... и беше запазил детските драскулки на малката Ейми. Дарове на любовта. Очевидно за Сами тези неща не бяха толкова земни.

ПЕТА ГЛАВА

Част от объркването, което от толкова време държеше мозъка на Сами във вцепенение, бе изчезнало. Сега осъзнаваше, че трябва да се занимава с нещо. Имаше да върши важни неща. Като например да ходи за риба. Или да усети как слънцето напича лицето му.

Или като да се разкара оттук.

Беше преместен в друга болница. Спомняше си пътуването. Първо си помисли, че е умрял и го карат в гробищата. Помисли си: „Уау! Значи това е да си мъртъв. Душата ти не отива никъде. Просто си остава в мъртвото ти тяло.“

Но след това някой — някой от персонала — го зашлеви по лицето.

— Събуди се!

Шляп, шляп.

Санитарят се наведе ухилен към него.

— Местят те — рече той. — Искаш ли да знайш защо? 'Щото си луд.

Ръцете на Сами бяха вързани. Не можеше да цапардоса ухилената физиономия, затова го заплю.

На ухилената физиономия се изписа ярост:

— Ти, кучи...

Една възглавница притисна лицето на Сами и всичко отново потъна в тъмнина...

Следващото нещо, което усети, бе, че го карат с количка и над него има синьо небе и облаци, сякаш направени от памук. Но след това небето и облациите изчезнаха, когато двойните врати на болницата се отвориха и го погълнаха.

Дотук новото място не изглеждаше толкова лошо като старото. Не вонеше.

Все пак Сами беше научил урока си. Беше научил, че трябва да бъде послушен, да бъде внимателен и да не изтърсва първото нещо,

което му дойде наум. Това беше разликата между лудите и нормалните хора. Лудите просто не знаеха кога да държат езика зад зъбите си.

В коридора се чува стъпки.

Някой идваше.

Сами се стараеше да държи очите си затворени.

Човекът влезе в стаята и се спря до леглото. Пак беше тя. Не сестрата с цигарения дъх — тя принадлежеше на другото място. Тази жена миришеше на хубаво. На чисто. И гласът ѝ, когато му говореше, бе тих и успокояващ.

„Не ѝ се доверявай“, предупреди се той. Тя беше една от *тях*.

— Самюел? Как се чувствате?

Самюел? Отдавна не го бяха наричали така. Майка му го наричаше Самюел. Но само когато беше направил голяма беля. Тогава майка му крещеше: „Самюел Хардън Торо!“

Това винаги бе знак, че Самюел Хардън Торо трябва да си плюе на петите.

— Все още ли сте изморен? — той усети как пръстите ѝ докосват китката му, хладни пръсти се притиснаха нежно до мястото на пулса. — Би трябвало да се чувствате доста по-добре.

Вероятно трябваше да ѝ отговори по някакъв начин, за да не предизвика у нея подозрения; за да не го заподозре, че се преструва, че планира голямо бягство.

Беше му трудно да отвори очи. Това го изненада и разтревожи, но най-сетне успя да повдигне клепачи.

Стени в кремав цвят. Ярки светлини. Въртящ се таван.

И една жена, наведена над него. Жена с къса руса коса и малка остра брадичка. Бяла престилка. Очила с телени рамки. Сестра. Не обичаше сестрите.

— Аз съм доктор Рейчъл Колинс — каза тя.

Не обичаше докторите.

— Тази сутрин се запознахме, но може да сте забравили. Бяхте доста уморен. Намирате се в Университетската болница в Ла Грейндж, Айова.

Не обичаше болниците.

Тя уви нещо около ръката му — маншета на апарат за кръвно налягане — и пхна слушалките в ушите си.

— Сега ще измеря кръвното ви, Самюел...

— Сами — изграчи той. Господи! Това ли беше неговият глас? Звучеше като баба. Как, по дяволите, една немощна баба щеше да избяга оттук? — Името ми е... Са-ми.

— Ами тогава ще ви наричам Сами — усмихна му се тя. Наистина приятелски. Не като военната сестра. Той едва не ѝ се усмихна в отговор.

Фууш, фууш, фууш!

Маншета се напълни с въздух и му напомни, че тя е враг. Никакво побратимяване с врага. Не ставаше така. Изобщо не ставаше.

Усети как студеният метал на слушалката докосва свивката на лакътя му. Наблюдаваше как жената се съсредоточава върху числата.

Сами реши, че тя има тъжно лице. Макар да му се усмихваше, в нея имаше някаква тъга. Не приличаше на никого от докторите, които бе виждал досега. Не бе достатъчно едра. Не внушаваше достатъчно страх.

— Ще ти махнем системите веднага щом започнеш да се храниш сам и да поемаш вода. Не можем да те оставим да се обезводниш.

Разбира се. Ако се обезводнеш, можеха просто да го сметат на малка купчинка в ъгъла.

— Мислиш ли, че утре ще можеш да се храниш сам? — попита тя.

Врагът. Тя беше врагът. Държеше го тук против волята му. Той не отговори. Тя като че ли нямаше нищо против.

— Кръвното ти изглежда добре — извади слушалките от ушите си и махна маншета от ръката му.

Сами остави клепачите си да се спуснат. Не биваше да ѝ позволи да си мисли, че през цялото време е укрепвал. Тя можеше да извика бабанките да го натиснат на леглото, да го завържат и отново да го изпратят в небитието. Не, той щеше да се разкара оттук при първия удобен случай.

— Хайде, почивай си. По-късно, може би утре сутринта, ще поговорим повече.

Сами не си позволи да отговори. Не искаше да ѝ се доверява. Харесваше хладните ръце и успокояващия ѝ глас. Но тя беше врагът.

* * *

В десет вечерта Рейчъл все още седеше на бюрото си и наваксваше с документацията, отлагайки тръгването си — както често правеше. Някога нямаше търпение да се върне у дома, рядко работеше до късно и бюрото ѝ винаги бе затрупано с недовършена работа. Но това беше преди...

„Не мисли за това — каза си тя и прогони болезнените мисли. — Прекалено много боли.“

Рейчъл затвори папката, изгаси настолната лампа и се изправи. Искаше, преди да си тръгне, да мине през етажа на пациентите просто за да види как вървят нещата.

По пътя до третия етаж не срещна никого. Асансьорът се движеше бавно, с очевидна почитателност към нощта. Вратите се отвориха и тя тръгна по коридора към стаята на сестрите. На таблото не светеше нито една лампичка.

— Тиха нощ — рече нощната сестра. — Сигурно е заради намаляващата луна.

Много нощни сестри упорито твърдяха, че лунните цикли влияят на пациентите. А Рейчъл не можеше да спори с фактите. При пълнолуние се раждаха повече бебета. И душевноболните пациенти създаваха необичайно много проблеми по време на пълнолуние.

— Как е положението със Самюел Торо? — попита Рейчъл.

— Още спи.

— Мислех да го погледна, преди да си тръгна.

Стаята му се намираше в края на коридора. Вратата беше отворена, а неосветената стая бе изпълнена със сенки от лампите в коридора. Леглото му беше празно.

Отначало Рейчъл си помисли, че може да са го преместили, но след това забеляза стойката за системи до леглото му. От иглата върху чаршафа капеше течност.

В дъното на стаята вратата на банята беше откряната и вътре бе тъмно.

Дали не бе чула тих звук оттам?

Помисли си дали да не извика санитар, но след това си спомни как я бе погледнал Сами.

Ще бъда добър.

Не искаше да прави нищо, с което да застраши отношенията им. Трябваше да спечели доверието му. А това нямаше да стане, ако

извикаше санитар.

— Сами? — прошепна Рейчъл.

Тишина.

Тя прекоси стаята. Тъкмо посягаше към ключа на лампата, когато вратата се отвори с трясък.

Сами изхвъркна от тъмнината и я блъсна настрана.

Всичко като че ли се случи изведнъж, с едно бавно, непрекъснато движение. Рейчъл загуби равновесие и залитна назад, а подметките на обувките ѝ се хлъзнаха по излъскания под. Очилата ѝ паднаха. Чу ги как издрънчават на пода. Тя посегна да се хване за нещо; за нещо, с което да спре падането си, но ръката ѝ улови само въздух. Хълбокът ѝ срещна пода. Нададе вик, когато лакътят ѝ се удари в бетонната стена.

Сами бягаше.

Знаеше, че той няма да стигне много далеч в зелените болнични дрехи, но когато го хванеха, щяха да го затворят в изолятора — нещо, което тя се надяваше да избегне.

— Сами!

Той се спря. Силуетът му се очертаваше в рамката на вратата. Гърдите му се повдигаха и спускаха учестено. От ръката му, където преди това бе забодена иглата на системата, капеше кръв по пода. Изглеждаше объркан и изпълнен с угризения. В късата коса, тъмните очи и хлътналите му бузи имаше нещо поетично.

Тя се изправи с мъка на крака, но не направи опит да се приближи.

— Сами! Не си отивай. Никой няма да ти стори нищо лошо. Тук си на сигурно място.

Направи крачка към него. Сами се извърна.

От коридора долетя тропот на бягащи крака. След това се появиха двама санитаря, които го сграбчиха за ръцете.

Объркването в очите на Сами се смени с ярост и страх. Той нададе яден вик и буквално повдигна двамата мъже от земята.

— Не ми е мястото в тази лудница!

— Не му причинявайте болка! — извика Рейчъл.

— Спокойно, приятел — каза единият от санитарите. — Всичко ще бъде наред.

Но Сами не бе в състояние да ги чуе. Приличаше на дете, загубило контрол при собственото си избухване.

— Свалете скапаните си ръце от мен!

Най-сетне санитарите успяха да го повалят на пода, да извият ръцете му зад гърба и да притиснат лицето му в линолеума.

Той продължаваше да се мятта и да сипе псувни. Единият от санитарите притисна коляно във врата му.

— Не ми е мястото тук, копелета такива!

Крясъците му ехтяха по само допреди минути празния коридор. На вратите се бяха показали лица на пациенти — някои любопитни, други уплашени. Изникнаха и няколко сестри.

Рейчъл разбра, че за да спре тирадата му и да му попречи да си навреди повече, трябва да му удари инжекция торазин.

Мускулите му бяха толкова напрегнати, че не можеше да намери на бедрото му място, където да забие иглата. Тя сложи ръка на рамото му. Беше кораво като гранит под памучната болнична пижама.

— Отпусни мускулите си, Сами — понечи да му каже, че не иска да му причинява болка, но знаеше, че няма да й повярва. Не и сега.

— Върви... по... дяволите! — думите излязоха насила, една по една, през здраво стиснатите зъби.

Гледаше я обвинително. Враждебно.

Това бе последното нещо, което Рейчъл искаше; точно ситуацията, която се опитваше да избегне. Може би вече никога нямаше да спечели доверието му.

Сами не се отпусна. Дори не мигна, когато тя заби иглата. Просто я гледаше втрещено, с притисната в пода буза.

Доктор Максвел Фонтана се облегна назад и стовари картон на Самюел Торо върху бюрото. Рейчъл, която стоеше точно до вратата на кабинета му, не можа да не трепне при гневния звук.

— Това е психиатрична болница — каза той, — а не хотел. Пациентът пристигна тук с препоръки за затваряне. Трябва да остане затворен, докато не завърши оценката на състоянието му.

Рейчъл не се опита да се оправдава, защото той бе прав. Беше се оплескала.

Доктор Фонтана прокара дебели пръсти по плешивата си глава, както правеше винаги, когато бе дълбоко замислен.

— Този човек очевидно е проявил достатъчно присъствие на духа, за да те измами. Той е потенциално опасен. Искам да остане в изолатора, докато не бъдат завършени пълните му изследвания. За бога, Рейчъл, когато искаш да спреш успокоителните на някой пациент, поне го настани в стая, където да не може да нарани себе си или някого друг! Затова са тези изолатори! Имаш късмет, че се отърва само с няколко синини и чифт счупени очила!

— Вината е моя. Поемам цялата отговорност. И съм сигурна, че не е имал намерение да ме нарани. Стана случайно. Просто му се бях изпречила на пътя.

— Не търся виновни. Само искам повече да не се случват такива работи — той вдигна папката и я отвори. — Тази сутрин прегледах снимките му от коаксиалната томография. Част от лоба на паметта е увреден и съвсем вероятно липсва. Ще бъде труден пациент. Искаш ли да прехвърлим Торо на някой друг?

— Не. Мога да се справя.

— Не съм искал да намекна, че не можеш. Просто не знам дали се чувстваш емоционално готова — той въздъхна тежко. — Рейчъл, знаеш колко мразя да ти се карам така! Забрави това, дето разправя Фройд, че работата била най-близкото нещо до разсъдъка. Не мога да пренебрегна факта, че се преуморяваш. И не мога да не се питам дали тази случка не е резултат от собственото ти изтощение.

— Това е просто начина, по който смятах, че трябва да се отнасяме с този пациент. Явно съм сгрешила.

Той бутна стола си назад, заобиколи бюрото и седна на единия му ъгъл. Воднистите сини очи под обраслите му вежди станаха още по-сериозни.

— Не можеш все да бягаш.

— Не бягам.

— Дженифър я няма от вече... колко? Три години?

— Три и половина — не искаше да обсъжда това.

— Не си падам по клишетата. Човек никога не преодолява такова нещо като загубата на дете... но все трябва да има някаква степен на заздравяване на раните. Някакво приемане на положението. Ние, лекарите, имаме навика да се обвиняваме за всичко лошо, което стане. Особено когато се отнася до собствените ни деца. Но истината е, че понякога се случват безсмислени неща, за които няма обяснение. Няма

виновни. Само че понеже сме лекари, понеже от нас се очаква да спасяваме човешкия живот, се чувстваме двойно виновни.

Тя преглътна и сведе поглед, като търкаше с палец дланта си. Отново и отново. След това бързо спусна ръце от двете страни на тялото си.

— По-добре съм. Справям се.

Но знаеше, че доктор Фонтана се сеца за времето, когато тя не се справяше толкова добре; когато беше попаднала в капан, подобно на много лекари, изтикани до границата на емоционалната си издръжливост. За да потисне чувствата си, за да може да продължи работата си като лекар, беше прибегнала до забранени медикаменти, тъй леснодостъпни за докторите. И ѝ бе нужна една почти смъртоносна доза валиум, комбиниран с алкохол, за да разбере какво прави със себе си. В крайна сметка осъзна, че просто отлага болката, отлага реалността.

— Ако някога искаш да поговориш с някого... — започна доктор Фонтана.

Но Рейчъл не искаше да говори. Тя кимна:

— Зная. Благодаря.

Той разбра намека и смени темата:

— А колкото до Торо, сигурна ли си, че искаш този случай? Ще бъде цяло наказание. Мога да го прехвърля на Сандерсън.

Рейчъл не знаеше защо случаят с Торо изведнъж е станал толкова важен за нея, но беше точно така. А и не обичаше Сандерсън.

— Не. Искам този случай.

— Добре — той затвори папката. — Но искам веднага да ми кажеш, ако играта загрубее и промениш решението си. Колкото до сегашното му лечение, предлагам ти да оставиш нашето момче да се поохлади няколко дни. Нека се стабилизира с минимална доза торазин. Когато се поуравнovesи, можеш да се опиташ да съставиш някаква прогноза за него. Говорих със сестра му и доколкото разбрах, господин Торо има финансови проблеми. Няма осигуровка, няма нищо, на което да се опрем. Каза ми, че смятала сама да плати сметката, но когато ме попита каква може да бъде сумата, грубите изчисления, които ѝ дадох, я стъписаха. Така че ѝ предложих да го включим в студентската програма и тя се съгласи. Ще бъде интересен случай за изучаване.

— Да.

При тази програма нямаше да плаща за пребиваването в болницата и за лечението си. В замяна Сами трябваше да позволи на студентите да го мушкат и ръгат колкото си искат. Щеше да бъде опитна мишка. Рейчъл имаше чувството, че господин Торо изобщо няма да хареса това.

Цяло наказание, така го бе нарекъл доктор Фонтана. Тя подозираше, че дори е твърде меко казано. Може би именно затова толкова искаше този случай. Сами Торо бе удивително несломим. Повечето хора при тези обстоятелства щяха или да умрат, или да се откажат; охотно да позволят на медикаментите да завладеят съзнанието им и да ги освободят от ужаса на това състояние. Но Сами притежаваше удивителна вътрешна издръжливост. Рейчъл не можеше да обърне гръб на такъв дух.

ШЕСТА ГЛАВА

Рейчъл почука, влезе в стаята за занимания и затвори вратата зад гърба си. Беше минала една седмица от опита за бягство на Самюел Торо; това щеше да е първата им среща.

Положението не изглеждаше обещаващо.

Сами седеше, изпружен на един стол с права облегалка, скръстил ръце пред гърдите си. Беше облечен в избелели дънки, размъкнат сив пуловер и бели маратонки. Покаралата му коса стърчеше право нагоре. Един бунтовен Джеймс Дийн, истински кошмар за всяка майка.

Но Рейчъл подозираше, че тази дръзка поза е именно това — поза.

— Ти не си лекарка — рече обвинително Сами. — Ти си една проклета психиатърка.

Това определено не бе новото начало, което Рейчъл желаше.

— Надявам се да носиш инжекцията. Започва вече да не ми бръмчи в ушите.

— Никога не съм те подвеждала съзнателно — отвърна тя. — Психиатърът е лекар.

Рейчъл седна на единствения свободен стол в стаята, кръстоса крак върху крак, приглади полата си и сложи папката на коленете си. Обикновено използваше касетофон, но се страхуваше, че Сами може да се изплаши от него.

В стаята нямаше нищо, освен столовете и камерата, прикрепена на десетфувовия таван. Всичките им срещи щяха да бъдат записвани за по-нататъшна употреба от студентите по психиатрия и психология. Чувстваше се по-спокойна, като знаеше, че днешната среща ще бъде наблюдавана в съседната стая от Джейк — санитар, известен със своята сила и внимателно отношение.

— Искам да знам защо не ми беше позволено да се видя със сестра си, когато дойде да ми донесе дрехите — рече Сами.

— Тогава спеше.

— Спал съм? Така ли го наричаш? Не е ли по-добре да се каже омаломощен? Или друсан до ушите?

— Сигурна съм, че при следващото ѝ посещение ще можеш да я видиш.

Той изсумтя грубо:

— Да бе! Без малко да ти повярвам.

— Имаш ли нещо против да ти задам няколко въпроса?

Той вдигна ръка и погледна намръщено въображаемия си часовник:

— Давай, че да мога по-бързо да изфирясам оттук.

Първият въпрос беше стандартен:

— Знаеш ли къде се намираш?

Беше важно да се определи до каква точно степен е изгубил ориентация пациентът. Считаше се за тройно ориентиран, ако знаеше кой е, къде се намира и коя дата е.

— Намирам се в една болница в Ла Грейндж, Айова, в Съединените американски щати, в континента Северна Америка, на планетата Земя, в галактиката Млечен път — изражението му сякаш искаше да каже: „Как ти се струва?“

— Разбираш ли *защо* си тук?

Той свали ръцете си от гърдите, наведе се напред с опрени на коленете лакти и се втренчи нагло в нея:

— Ударих си шибаната глава.

Рейчъл се наведе да запише нещо.

— Искаш ли да знаеш как се пише? — попита той. — Ш-и...

— Ако се опитваш да ме шокираш, няма да успееш. Виждала съм достатъчно надписи по обществените тоалетни.

Рейчъл вдигна поглед точно навреме, за да види искрицата интерес в очите му. Хумор. Имаше чувство за хумор. Трябваше да запомни това.

— Да се върнем на въпроса. Претърпял си автомобилна катастрофа. Спомняш ли си как удари колата?

— Разбира се. Спомням си, че карах по пътя. Тогава пред мен изскочи една сърна. Извих волана — той сви рамене. — Останалото е записано.

— Сърна? Посред бял ден? — в рапорта за катастрофата пишеше, че това се е случило в три следобед.

Част от наглостта по лицето му изчезна:

— Може и да е било крава...

Рейчъл подозираше, че ѝ казва точно това, което си мисли, че иска да чуе от него. Много пациенти играеха тази игра. Но тя не беше дошла, за да го притиска в ъгъла. Не това бе намерението ѝ. Намерението ѝ беше да спечели доверието му, да станат приятели, така че да ѝ каже какво си спомня и какво не си спомня. Искаше той да си признае, че има нужда от помощта ѝ. Едва тогава можеше да му я даде.

— Да се върнем малко назад. Как е пълното ти име?

— Самюел Хардън Торо.

— Къде си роден?

— В Ривър Бенд, Айова. Родителите ми са се развели, преди да се родя. Никога не съм виждал баща си. Майка ми умря, когато бях на петнадесет.

Според информацията в картоната му всичко това бе точно.

— Кой е президентът на Съединените щати?

Върху очите му падна облак. Той скочи на крака, направи няколко крачки из стаята и спря точно пред нея:

— Не съм луд!

— Тук не използваме думата луд. Никой не е луд. Просто някои хора имат нужда от помощ.

— Да бе, да! — той махна с ръка и се наведе към нея. — Е, аз пък нямам нужда от помощта ти. Защото не съм луд. Но ще ти кажа нещо — насочи пръст към лицето ѝ. — Ако ми се наложи да остана тук още малко, наистина ще откача — след това продължи да крачи и накрая се спря пред камерата. — Големият брат гледа!

Сами направи груб жест с ръка. След това се върна до стола си, грабна го, постави го с трясък точно пред нея и седна така, че коленете им бяха само на няколко сантиметра разстояние.

— Имам страхотна идея — каза той. — Какво ще кажеш да си разменим ролите? Какво ще кажеш аз да ти задам няколко въпроса? Да се престорим, че аз съм психиатърът, а ти си пациентката. Какво мислиш за това?

— Звучи чудесно. Питай ме каквото пожелаеш. Нали затова правим всичко. Да се опознаем.

— Добре би било да има една кушетка, но и така става. Е, как е пълното ти име?

— Рейчъл Дениъл Колинс.

— Възраст?

— Тридесет и две.

— Омъжена?

— Разведена.

— Колинс кое име ти е — моминското или по мъж?

— Моминското.

— Деца?

Тя се поколеба:

— Не.

— Аха — той кимна с маниера на истински психиатър. — Децата се пречат, нали? Ти си заета жена. С важна кариера. Правиш психоанализи на хората. Едно дете наистина би ограничило живота ти. Ами мъжлето? Беше цирей на брачния задник?

Ролите им наистина се бяха разменили. Той бе проникнал в нея като с лазер, с точността на хирург, за да открие най-дълбоката ѝ рана. Но трябваше да се държи на положение. Беше му казала, че може да я пита за всичко. Не можеше да мине в отстъпление. Не можеше да не спази обещанието си.

— Просто тръгнахме по различни пътища, това е всичко.

— Защото беше твърде заета с работата си? Пренебрегваше горкото мъжленце?

Може би доктор Фонтана беше прав. Може би трябваше да прехвърли този случай на някой друг. Някой по-силен. Може би този човек бе твърде интелигентен за нея.

— Пренебрегваше ли го? Доктор Рейчъл Дениъл Колинс?

Все повече и по-бързо се приближаваше до раната ѝ. Рейчъл усети, че се задушава.

— Истината — каза подигравателно той. — Тук трябва да се говори само истината.

— Да. Да, предполагам, че съм го пренебрегвала.

— Значи работата за теб е била на първо място, преди семейството? Така ли беше?

— Не... да. Може би. Работата ми беше много важна за мен. Но семейството — също.

— А сега... какъв е животът ти, Рейчъл? Спретнат и подреден? Сама ли живееш?

— Да.

— Доволна ли си от живота си?

Беше самотна. Болеше я.

— Да.

— Какво правиш вечер, когато се върнеш в празния си дом?

Тя изигра наум играта „само да“. Само да не бе завела тогава Дженифър при детегледачката! Само да не се бе върнала на работа! Само детегледачката да не беше тръгнала към магазина! Само светофарът да бе светнал червено, а не зелено! Само да...

— Не, почакай. Не ми казвай. Аз ще позная — той опря лакти на облегалките на стола, докосна върховете на пръстите пред лицето си и я погледна над тях. Очите му притежаваха почти хипнотизираща сила. — Да видим. Връщаш се у дома и изяждаш телевизионната си вечеря^[1], докато гледаш новините. Много важно — новините! Трябва да знаеш кой е президентът — след това затвори очи, сякаш дълбоко съсредоточен. — Миеш си зъбите, като внимаваш да търкаш всеки зъб по десет секунди. След това си слагаш някакъв крем — имаш хубава кожа. После си лягаш. Съвсем сама. Няма кой да те притеснява, няма кой да те повика посред нощ. Никой не се нуждае от теб.

О, боже!

Трябваше да стане, да се махне, да си поеме малко въздух, но не можеше да помръдне. Сърцето ѝ биеше лудо. По челото и дланите ѝ бе избила пот. В гърдите си усещаше непоносима болка от така дълго сдържания дъх.

Папката и писалката се изплъзнаха от вцепенените ѝ пръсти и паднаха на пода. Листовете се разпръснаха. Тя се свлече на колене и започна да събира разпилените неща.

Ръцете ѝ трепереха, а листите шумоляха като суха шума. Писалката. Не можеше да намери писалката си. Своята...

— Рейчъл...

Тя вдигна поглед. Сами ѝ беше протегнал ръка с писалката.

Трябваше да излезе. Трябваше да се махне отук. Тя грабна писалката и се изправи с мъка на крака, стиснала здраво папката пред гърдите си, сякаш за да се защити.

— Кажи ми нещо, Рейчъл — произнесе Сами, докато тя се отдалечаваше бързешком от него и въпросите му.

Рейчъл се поспря на вратата.

— Кой прави психоанализа на психиатрите?

През нощта Сами лежеше по гръб на леглото, подложил ръце под главата си и загледан втренчено в тавана. Бяха му били инжекция, за да заспи и тя започваше да действа. Предишната вечер сестрата му бе дала хапче. Той го държа под езика си, докато тя излезе, и го пъкна под дюшека. Само че тук явно знаеха този номер, защото петнадесет минути по-късно сестрата се върна и намери скривалището му.

Трябваше да им го признае. Хитри бяха.

Реши, че не е трябвало да се нахвърля така върху докторката.

Господи, какво се опитваше да си каже? Тя беше психиатърът. Не биваше да се чувства виновен, задето се е опитал да се отбранява. Обаче се чувстваше именно така.

Беше изплашен. Ставаше нещо, а той не можеше да разбере какво. Онова нещо с президента. *Кой*, по дяволите, беше президентът? Не можеше да не знае кой е проклетият президент на Съединените щати. А и не му даваше мира въпросът с автомобилната катастрофа. Не можеше да си спомни нищичко за никаква автомобилна катастрофа, нито пък каква кола е карал.

А колите бяха неговата страст.

Когато доктор Колинс го попита за катастрофата, изражението на лицето ѝ бе някак странно, сякаш знаеше нещо, което не му казваше. А това го плашеше.

И не можеше да прогони мислите за онази, първата сестра; онази, дето миришеше толкова лошо. Която му беше казала, че е на тридесет и осем.

Лъжа. Всичките бяха пасмина проклети лъжци, които изопачаваха истината, за да го объркват.

Клепачите му започнаха да се спускат. Сънят го мамеше. Следващия път... може би следващия път нямаше да бъде толкова рязък с доктор Рейчъл Колинс. Ако изобщо я видеше някога пак.

Сами постави стола си на мястото, където бе предния ден.

— Да започваме с важните неща.

Беше изненадан, че отново вижда доктор Колинс. Мислеше, че тя ще прехвърли случая му на някой друг. А още по-изненадан остана, когато тя отново се съгласи да си разменят ролите.

— Давай! — каза Рейчъл.

Личеше, че се подготвя за атаката му. Той се настани срещу нея и я попита:

— Била ли си някога в Дисниленд?

Усилията му бяха възнаградени. Тя се усмихна бавно и отпусна рамене:

— Два пъти.

— Лудото возене на мистър Тоуд?

— Да. Повече пъти, отколкото мога да преброя. Умирам за иконома.

— Матерхорн?

— Не.

— Не? Ходила си в Дисниленд, без да отидеш на Матерхорн? — попита невярващо той.

— Страхувам се да не повърна — каза стеснително тя. — И имам за правило никога да не влизам на места с предупредителен знак на входа.

— Матерхорн е най-голямото удоволствие, което някога съм изпитвал. Е, почти — прибави след малко той, сякаш бе размислил. — Отидох там и прекарах един цял ден, като се возех само на него. Веднага щом свърших, слизах и отивах в началото.

Внезапно осъзна, че тя го слуша и наблюдава напрегнато.

Охо! Психиатърски капан. Карат те да си въобразяваш, че ти питаш, а внезапно започваш да отговаряш сам на собствените си скапани въпроси. Беше умна. Много умна.

— На колко години беше, когато се возеше на Матерхорн? — попита тя.

Психиатърски капан.

Той се намръщи. Тъкмо бе завършил гимназията. Беше отишъл с двама приятели, Харпър и Люк. Прекараха цяло лято в Калифорния. Но колко отдавна бе това? Не много. Изобщо не много. Но имаше и други спомени. Смътни. За някакви хора с камуфлажни дрехи и каски. Спомняше си как държи фотоапарат, снима... но какво?

Мъртъвци.

Снима купчина мъртъвци.

Униформен офицер издърпва фотоапарата от ръцете му и го стъпква на земята. Виждаше как лентата лежи в объркана купчинка, изложена на слънцето.

Но той никога не бе ходил в армията. Не беше ли? Сами стисна здраво очи, като се опитваше да прогони образа.

— Сами?

Рейчъл Колинс се бе навела към него. Очите ѝ изглеждаха загрижени зад стъклата на очилата. Зелени очи. Състрадателни очи. Сами изправи гръб и се изпъчи.

— На колко години съм бил, когато съм се возел на Матерхорн?
— престори се, че се замисля. — На осемнадесет. Бях на осемнадесет
— „съвсем неотдавна“.

— Доста отдавна, а?

Капан. Не можеше да ѝ позволи да разбере, че е объркан, иначе никога нямаше да се измъкне оттук. Трябваше да се преструва, че всичко е наред, че всичко му е напълно ясно.

— Аха — рече той. — Доста отдавна.

---

[1] Готова замразена вечеря, която само трябва да се притопли.
— Б.пр. ↑

СЕДМА ГЛАВА

Рейчъл имаше чувството, че предишния ден със Сами са постигнали известен напредък. Той наистина бе разговарял приятелски с нея. Затова днес му донесе Таблицата на паметта на Векслер, като се надяваше вече да е готов за някои стандартни тестове.

Веднага щом отвори вратата на стаята без прозорци, видя, че нещата няма да потръгнат според очакванията ѝ.

Сами седеше в типичната си изпружена поза. Изглеждаше отпуснат, но Рейчъл знаеше всичко за фалшивите пози и усети, че тази на Сами е просто една старателно изработена преструвка. Първо на първо, седеше със скръстени ръце и пъхнати под мишниците юмруци. Ръцете винаги издаваха. Дори и когато изглеждаше, че човек се владее напълно, нервните ръце говореха друго.

Беше достатъчно слаб, за да предизвика загриженост, а под очите му имаше сенки. Болничният му лист показваше, че не се храни.

Тя влезе в стаята и затвори вратата.

— Още ли криеш хапчетата си под дюшека?

Сами вдигна поглед и ѝ се усмихна, без да отваря устни — тайнствена усмивка.

— Не обичам торазина — каза той. — Докарва ми лошо храносмилане.

Рейчъл си отбеляза наум да провери при сестрата дали той си взима лекарството.

Когато седна, Сами се поизправи и приближи стола си така, че да е с лице към нея. Коленете му бяха само на сантиметри от нейните, а на лицето му бе изписано самодоволно изражение.

Първата ѝ реакция бе да се отдръпне, но знаеше, че той се опитва да я изплаши, като навлиза в личното ѝ пространство.

— Искаш ли да избереш за какво ще говорим днес? — взе тя нещата в свои ръце.

Той се отпусна назад и отново скръсти ръце:

— Първо дамите.

Искаше ѝ се Сами да престане да я счита за враг. Така нямаше да стигнат доникъде. С недоверчивото си отношение ѝ напомняше училищен немирник, който си има големи неприятности с прекалено строгия директор.

Тя изправи рамене, наложи си да се отпусне, усмихна се и срещна предизвикателния му поглед:

— Каква музика обичаш?

Музиката обикновено беше добра тема за разговор. Всеки обичаше музика под една или друга форма, а от личен опит беше разбрала, че повечето хора могат да бъдат въввлечени в такава дискусия.

— Рок... — той направи пауза — ... ендрол. А ти? Обичаш ли рокендрол?

— Да. Обичам всички стилове музика.

Беше вярно. А и се надяваше да му покаже, че е непредубедена.

Той извади ръце изпод мишниците си и се наведе към нея, като подпря лакти на облечените си в избелели дънки колене. В черните му очи проблесна коварство и Рейчъл усети дълбоко в себе си някаква тревога.

— А знаеш ли какво означава рокендрол? — попита той. — Знаеш ли откъде идва този израз?

— Всъщност никога не съм се замисляла. Винаги съм предполагала, че идва от движението... или може би от танца?

— Това с движението го позна.

Поредната му игричка. На лицето му отново се бе появило онова изражение, което показваше, че е заложил капан и само я чака да стъпи вътре.

Беше очарователно прозрачен.

— Не зная — каза тя, като реши да остави разговора така, за да може Сами да каже каквото си е намислил.

— „Рокендрол“ е жаргонната дума за секс. Името е измислено през петдесетте от един нюйоркски дисководец. Това е тайна шега, която така и е останала незабелязана, защото никой от сериозните хора не е знаел какво означава.

Той се усмихна и усмивката му бе едновременно дяволита и сексапилна.

Рейчъл оправи очилата си:

— Колко интересно!

— Така че внимавай. Ако някой дойде и те попита дали не искаш да танцуваш рокендрол, може да те пита дали не искаш да те чука.

— Ще го запомня.

Искаше ѝ се да престане да я гледа така. Какво се опитваше да ѝ каже? А само преди секунди си мислеше колко е прозрачен. Сега не знаеше дали се опитва да я дразни, защото я смята за непривлекателна, или просто обича да говори за секс.

Някак си успя да се въздържи да не погледне дали дрехите ѝ са наред, като отвори папката и извади Таблицата на паметта на Векслер. Това обикновено бе първият устен тест, който се правеше в случаи със загуба на паметта.

— Ще ти задам няколко въпроса — каза тя и подпря папката на коляно.

— Мислех, че ще се опознаваме.

— Според мен си готов за някои прости тестове — тя свали капачката на писалката си и я сложи на горния ѝ край. — Бих искала да преброиш назад от двадесет до едно.

Той завъртя отегчено очи, облегна се назад и преброи от двадесет до едно.

Когато свърши, Рейчъл отбеляза в квадратчето, на което пишеше „извършен“.

— А сега ми кажи азбуката.

Той се подчини с очевидно отвращение.

— А сега брой през три.

Когато стигна до 360, тя го спря.

— Че то било лесна работа да си психиатър — каза Сами.

— Казах ти, че тестовете са лесни.

— Знаеш ли какъв ти е проблемът? Нямах никакво отношение. Докторите трябва да имат отношение. Трябва да се държите така, сякаш знаете всички отговори, дори и да не е така.

— Отношение?

— Аха, докторите са големи лъжци — той се размърда на стола.

— Вярно ли е това, което говорят за психиатрите?

— И какво е то?

— Винаги съм чувал, че хората стават психиатри, защото искат да решат собствените си проблеми. Вярно ли е това? Много проблеми

ли имаш, Рейчъл?

Трябваше да внимава. Той се опитваше да насочи разговора към личния ѝ живот. Мъчеше се отново да я разстрои.

— Всеки има проблеми. Проблемите са част от живота. Аз съм тук, за да помагам на хората да се научат да се справят с тези проблеми. А не да бягат от тях.

Той сви устни и кимна с престорена мъдрост.

— О... разбирам.

— Може ли да се върнем на теста?

— Ти си докторът.

Тя го помоли да прочете един къс разказ, а след това да каже какво е прочел. Прочете му последователност от числа и го накара да ги повтори. После да ги каже в обратна последователност.

Показа му и една снимка — сцена с улица, — а после я прибра и го помоли да нарисова, каквото е запомнил.

Сами въздъхна тежко и пое молива и листа от протегнатата ѝ ръка.

Рисуваше с уверени движения, навел глава над листа. Когато ѝ го подаде, се оказа, че не е пропуснал нищо. Птици, облаци, саксията на прозореца, капакът на шахтата на улицата — всичко беше там. Не притежаваше голям талант, но всичко можеше да се разпознае. Дори в увереното му рисуване имаше нещо симпатично.

Вече беше готов за последната част на теста, наречена *асоциации по двойки*. Тя му даде двадесет двойки думи. Първите десет бяха лесни, а вторите десет — трудни. Когато свърши със списъка, Рейчъл се върна назад и му каза първата дума. От него се искаше да си спомни втората.

Сами получи отличен резултат. Никога досега не бе имала пациент с отличен резултат.

— Е, докторке? Какво означава всичко това?

— Означава, че имаш отлична краткосрочна памет.

— Казах ти, че ми няма нищо.

Но Рейчъл знаеше, че човек може да получи на този тест отличен резултат и пак да му бъде открита сериозна амнезия при другите тестове.

Знаеше, че Сами не знае кой е президентът. И подозираше, че не е сигурен за пътуването си до Дисниленд. Предишния ден се бе

консултирала със сестрата на Сами. Моли ѝ бе казала, че е ходил в Дисниленд малко след завършването на гимназията. Само че, доколкото знаеше, не бе ходил там през последните няколко години.

— Е, кога ще ме изпишат от това свърталище?

— Не можеш да си тръгнеш, докато не ти бъде подписано разрешение за напускане.

— Ами подпиши го.

— Не може да бъде подписано, докато не минеш задоволително тестовете. Утре ще ти направя онзи, който е свързан с дългосрочната памет. Той се занимава с така наречените публично известни неща, които не са нищо повече от общи знания. Втората част е посветена на събития, които са се случили в определени периоди от време. Много прилича на „Въпроси и отговори“.

— Въпроси и какво?

— Отговори. Това е една игра — отвърна Рейчъл и си записа нещо в бележника.

— Какво правиш? — попита с подозрение той.

— Просто си отбелязвам някои неща.

— Дай да видя! — той дръпна папката от ръцете ѝ и я обърна към себе си. — „Въпроси и отговори“ — после откъсна листа от бележника, смачка го, хвърли го на пода и ѝ върна папката. — Записа си го, защото не съм го чувал. Аз не играя игри. Затова никога не съм я чувал.

— Не за това го записах, а защото си помислих, че може някой ден да поискаш да я играем.

— Лъжеш! — той скочи на крака. Столът зад него залитна и падна с трясък на пода. — Няма да остана толкова време, че да играя някакви си скапани игри. Искам да се махна оттук. Веднага.

Рейчъл знаеше, че в началото повечето пациенти не бива да бъдат притискани прекалено силно, но започваше да си мисли, че Сами има нужда именно от това.

— Ако те изпишат, къде ще отидеш? — попита тя.

Сами не отговори.

— Вкъщи ли ще си отидеш? Ще се върнеш да завършиш гимназията?

— Не. Вече съм завършил гимназия.

И все пак не беше изненадан от въпроса ѝ.

— Тогава колежа. В колежа ли ще отидеш?

Очите му гледаха в празното пространство, сякаш съзнанието му бе другаде, сякаш се опитваше да проумее мислите си.

— Ходих известно време в колежа...

Всичката му предишна самоувереност беше изчезнала; гласът му се бе понижил несигурно.

— И после какво? Какво си правил след колежа?

Виждаше го как се мъчи да си спомни, но не може.

— Не съм луд.

— Никой не казва, че си. Претърпял си катастрофа и си загубил част от паметта си.

— Не съм си загубил проклетата памет. Не ти ли го доказва тестът току-що?

— Кой е президентът на Съединените щати?

Той се обърна с гръб към нея. Мускулите на раменете му под тениската бяха напрегнати; ръцете от двете страни на тялото му бяха стиснати в юмруци.

— Никсън — каза неубедено той.

— Чувал ли си някога за Уотъргейт?

— Уотъргейт ли? Това не беше ли щабът на демократите?

Сдържаната му нервност се бе превърнала в паника. Рейчъл я усещаше във въздуха, струваше ѝ се, че изпълва малката стая.

Засега толкова реалност му бе достатъчна. Не искаше да ѝ се налага отново да му бие успокоителни.

Сами си спомняше за гимназията и за част от колежа, затова, опитвайки се да избере позната за него тема, тя попита:

— Чувал ли си за Кенеди?

— За *президента* Кенеди? Или за Боби?

— За президента.

— Беше убит от Лий Харви Осуалд. С куршум, изстрелян от книгохранилище.

— Точно така.

— В Далас — продължи той. — Случи се в Далас. 1963 година.

— Да.

Искаше ѝ се да го попита преди колко време е станало това, но той се чувстваше прекалено разстроен. Достатъчно го бе притиснала.

— Никога не съм ходил в Далас — каза той.

Говореше повече на себе си, отколкото на нея, и ѝ приличаше на дете, което се опитва да се убеди, че под леглото няма чудовища.

— И аз никога не съм ходила в Далас — каза тя.

Но Рейчъл знаеше, че Сами е ходил. В папката му беше попаднала на негова статия, писана там във връзка с полемиката върху конспирацията.^[1]

— Или в Хюстън — лицето му беше бяло като тебешир. — Никога не съм ходил в Хюстън.

Той изправи стола си и се строполи на него. След това вдигна ръка към лицето си и я огледа, сякаш очакваше да види, че кожата ѝ е старческа и набръчкана. Всъщност Сами изглеждаше по-млад от тридесет и осем. Вероятно можеше да мине за тридесетгодишен.

— Мисля, че за днес говорихме достатъчно — каза тя.

— Няма майтап — той въздъхна тежко и покри лицето си с ръце.

Рейчъл се изправи и направи знак към камерата на Джейк да изключи видеото и да придружи Сами до стаята му.

След това се обърна с гръб към Сами. Не беше очаквала, че ще ѝ е толкова трудно да го види сломен. Не искаше да го вижда унижен.

Чу как вратата се отваря, но не можеше да гледа как Джейк го отвежда.

След като си отидоха, Рейчъл седна на току-що освободения от Сами стол. Поседя там няколко секунди, загледана в ръцете, които лежах в скута ѝ. Трепереха. Тя ги стисна в юмруци, за да ги накара да престанат. Но треперенето идваше отнякъде дълбоко в нея.

Имаше нужда от питие.

Бяха изминали няколко месеца от последния път, когато бе изпитала онова огромно желание да пийне нещо, което да поуспокои нервите ѝ. Но сега го чувстваше.

Доктор Фонтана бе прав. Беше се натоварила с твърде много, и то твърде скоро. Може би ако Сами я харесваше, ако поне ѝ имаше доверие, тогава положението щеше да бъде различно. Но за него тя беше враг. И той не искаше помощ от врага.

Но да отстъпи, да прехвърли случая на Сандерсън... Сандерсън беше задник. Грубиян, лишен от каквото и да било съчувствие. В някой момент през годините на практика беше загубил всякакво състрадание, ако изобщо някога бе имал такова.

Но може би именно това бе необходимо за оцеляването.

Не можеше да разбере защо изпитва такова съчувствие към Сами. Може би защото знаеше какви душевни мъки му предстоят? А Рейчъл много добре разбираше какво означава мъка.

Загубата на паметта представляваше истинска трагедия, защото паметта бе нещо повече от способността да си припомняш. Паметта бе съкровищницата от лични неща, от сладки спомени за човешкия живот. Само пълните тестове щяха да докажат това със сигурност, но Рейчъл подозираше, че Сами е загубил много от скъпите си спомени. И се страхуваше, че ще му е много трудно да възприеме тази загуба. Кошмарът му едва сега започваше.

Тя си пое дълбоко дъх, за да се поуспокои, и погледна часовника си — десет и половина. Беше прекарала с него малко повече от час, а вече се чувстваше изтощена.

Не си пасваха, това бе всичко. Не си подхождаха. Понякога се случваха и такива работи. Той беше твърде емоционален и лукав за нея; а тя — твърде предпазлива и несигурна за него. Беше се провалила още преди да започне.

Първо: не вреди.

Един лекар трябваше да знае кога да се признае за победен и да отстъпи, да приеме поражението си.

Може би трябваше да поговори с доктор Фонтана и да прехвърли случая на Марк Елиът. Така щеше да наблюдава всичко от разстояние.

След като взе това решение, Рейчъл затвори очи и отпусна глава назад, усещайки огромна празнота.

Шубе.

Сами знаеше, че го е шубе. Усещаше как сърцето се блъска бясно в гърдите му. По кожата му бе избила пот. Но мозъкът му щракаше, сортираше, подреждаше, слагаше всичко в ред, вслушваше се в гласа на логиката. Само че Сами не искаше да слуша гласа на логиката. Искеше просто да се изолира от нея.

Защото го беше шубе.

Само допреди малко, докато седеше с доктор Колинс, почти беше очаквал да погледне надолу към ръцете си и да ги види сбръчкани, с пожълтели нокти. Да открие, че някой му е изиграл номера на Рип Ван Уинкъл^[2].

Кучи син.

Големият Джейк, болничната горила, крачеше до него и го водеше до стаята му.

Но Сами не искаше да се връща в стаята си. Беше твърде празна. Твърде тиха. Твърде много го навеждаше на мисли. А той не искаше да слуша мислите, които се мятаха необуздано в ума му.

Той хвърли поглед към Джейк. Ама че едър беше!

— Какво ще кажеш да идем да изпием по едно кафе? — попита Сами с най-приятния глас, на който бе способен.

Джейк се усмихна:

— Би било чудесно, но не мога да напусна етажа.

— Тогава да изиграем едни карти? Обичаш ли да играеш карти?

— Съжалявам. След няколко минути трябва да придружа друг пациент.

Придружаване. Болничен жаргон за пазене.

Сами се спря и остана на място, с ръце на хълбоците си. Джейк направи няколко крачки и осъзна, че Сами не идва. Той спря и се обърна, като повдигна учтиво вежди.

— Как мислиш, на колко години съм? — попита Сами.

Сърцето му отново се бе разтуптяло. Усещаше пулса си в слепоочията, усещаше го по върховете на пръстите си.

— На колко ли? Не знам. Не съм много добър в определяне на възрастта.

— Хайде де! Просто опитай.

Тъмните очи на Джейк огледаха набързо Сами от късата коса до маратонките, после обратно до лицето.

— Не знам — той сви рамене. — На тридесет и една... тридесет и две?

Сами усети как го обзема паника. Дробовите му сякаш се свиха. Периферното му зрение се замъгли. Време за проверка.

Ти си на тридесет и осем, Сами, чу той дразнещия глас на другата сестра, Брунхилде. Вещицата бе казала истината.

Доказателствата си бяха там; просто той не искаше да ги види. Очевидни неща като дрехите и прическите.

Неговите дрехи бяха същите, каквито винаги бе носил. Дънките с копчета и избелялата тениска с емблемата на Айова. Спомни си как бе купил тази тениска от магазина на университета. Приятелят му Джей

беше с него. Докато плащаха, Сами пофлиртува с хубавичката касиерка, но накрая откри, че тя е омъжена и има бебе у дома си.

Сега Сами се замисли за някои от дрехите, които бе виждал по болничните коридори. Бяха някак... различни. И прическите — тази на доктор Колинс бе прибрана, но някои от сестрите носеха косите си очевидно боядисани и вдигнати с помощта на лак на около един фут във въздуха.

Какво бе станало с естествената външност? Какво бе станало с клошираните панталони? Защо не му позволяваха да гледа телевизия и да чете вестници или списания?

Сами хвърли поглед през рамо. Бяха стигнали до вратата на мъжката тоалетна.

Шубето му бе продължило достатъчно дълго.

Той се втурна и бутна вратата с такава сила, че тя се удари с трясък в стената.

От дясната страна бе редицата кабинки, а отляво — четири мивки. Над мивките по цялата дължина на стената имаше огледало.

Преди да се е разколебал, се втурна към огледалото, опря длани върху студения порцелан на мивката и си наложи да погледне отражението в него.

Оттам го гледаше втрещено един непознат с изпито лице и хлътнали очи.

О, боже!

Мъжът в огледалото не беше той. Не можеше да е той. Не и този човек с хлътнали бузи и измъчен поглед.

До съзнанието му долетяха тихи гласове. Хората стояха на вратата и си говореха за него. Чу думата „упоявам“. Но не го бе грижа. Не извърна поглед, не свали очи от отражението пред себе си.

Вдигна ръка и докосна лицето си. Мъжът в огледалото направи същото.

„Ти си на тридесет и осем, Сами.“

Не! Това не беше вярно. Само пред няколко седмици беше получил онзи кафяв плик по пощата. Повиквателната. *Известие за военна служба.*

Отиде да каже на приятеля си Джей, но откри, че и той е получил същото. Изглежда, че след като ги бяха изритали и двамата от колежа

за организиране на размирици, добрият стар декан не си бе губил времето, а направо беше дал имената им на донаборната комисия.

— Не!

Сами сви ръката си в юмрук, стовари го върху огледалото и разби образа пред себе си.

Изведнъж изотзад го хванаха някакви ръце и го задърпаха:

— Успокой се, приятел.

Гласът на Джейк. Държаха го ръцете на Джейк. Но Джейк не разбираше какво става, не разбираше страха на Сами.

Той се опита да се съпротивлява, но да се бориш с Джейк бе все едно да се бориш с мечок.

Ръцете на Сами бяха издърпани още по-здраво назад и раменните му стави се извиха в ябълките. Той сви колене, като се надяваше да хвърли Джейк презглава.

Засечка.

Неочаквано беше бутнат напред и се строполи на пода. Лицето му бе притиснато в студените плочки. Едно масивно коляно, забито в гърба му, го придържаше към пода, а ръцете му бяха извити назад.

— Ще си загубя работата заради тебе! — изпъхтя някъде над него Джейк. — У дома ме чака жена с дете на път!

Сами се опита да каже нещо, но не можеше да си поеме дъх, не можеше да издаде звук. Вратата се отвори с трясък.

— Какво става тук? — долетя слисаният, възмутен глас на Рейчъл.

Добрата стара Рейчъл. Рейчъл щеше да го спаси.

— Не знам — рече Джейк. — Както ме питаше дали не искам да играем карти — и в следващия момент връхлетя тук и побесня.

— Пусни го!

„А така, кажи му, Рейчъл!“

— Ударете му инжекция и ще го пусна.

— Пусни го. Веднага!

След това Рейчъл избута Джейк настрана — или той се остави да бъде избутан.

— Не виждаш ли, че не може да диша?

След като сто и тридесетте килограма се магнаха от гърба му, Сами вдиша въздух с пълни гърди и веднага изпадна в пристъп на кашлица.

Вече освободен, той се изтърколи и от двамата, обърна се с лице към стената, прибра колене към брадичката си и зачака дробовете му да се отпуснат, зачака да се махнат черните точки пред очите му.

Малко по малко болката, кашлицата и черните точки изчезнаха. Започна да диша нормално.

Чу Рейчъл да казва зад него:

— Почакай в коридора, Джейк.

Джейк промърмори нещо, което Сами не долови.

— Не — отвърна Рейчъл. — Повече никакви инжекции. Просто изчакай отвън.

Чуха се стъпките на Джейк.

— Ще бъда отвън до вратата — каза той достатъчно високо, за да го чуе Сами. — Точно до вратата.

Сами чу как Рейчъл се приближава и се спира точно до него.

— Сами...

От посоката на гласа ѝ съдеше, че е клекнала зад него. След това усети на рамото си ръката ѝ, която го подканваше да се обърне.

— Сами...

Сами остана свит на кълбо, с гръб към нея! Дори понечи да ѝ каже да го остави на мира, но след това осъзна, че не иска да го оставя на мира.

— Сами, тече ти кръв. Позволи ми да погледна ръката ти.

Той измъкна ръката, която държеше до стомаха си. Изненада се, когато видя, че е била права.

Кокалчетата на пръстите му бяха порязани. На пода имаше кръв, кръв по тениската, кръв по дънките му.

Сами се претърколи и седна рязко до стената. Без да вдигне поглед, протегна ранената си ръка към нея и зачака да я поеме.

Докосването ѝ бе хладно и утешително. Но не толкова стабилно, колкото се полагаше за един лекар.

Тя огледа пръстите му.

— По някакъв начин си успял да избегнеш сухожилията, но ще трябва да те зашият.

— Трепериш — забеляза той.

Беше достатъчно близо до нея, за да я чуе как си поема дълбоко, разтреперано дъх.

— Съжалявам — прошепна тя. — Не се справих много добре с твоя случай. Опитвах се да те предпазя, да улесня нещата за теб.

Беше стигнал дотук. Не можеше сега да се отдръпва.

— Рейчъл... На колко години съм?

Той вдигна поглед. Рейчъл не носеше очилата си и беше изненадан, когато видя в зелените ѝ очи да проблясват сълзи.

Тя преглътна и без да сваля поглед от него, каза:

— На тридесет и осем.

Той стисна здраво очи и си пое дълбоко дъх.

Времето минаваше секунда по секунда...

Когато отново отвори очи, тя продължаваше да го държи за ръката. Някак странно, далечно, той забеляза, че е увила кокалчетата на пръстите му с бели хартиени салфетки. Дори не беше усетил кога го е направила.

Гърлото му се сви. Преглътна, но това не му помогна. Зрението му се замъгли.

Един звук, който го плашеше — дрезгаво ридание — се надигна някъде от дълбините на тялото му. Фактът, че не можеше да се овладее, го ужаси.

След това, за свой още по-голям ужас, се разплака. И веднъж започнал, вече не можеше да спре.

Беше сам. Имаше нужда да докосва и да бъде докосван.

Протегна слепешком ръка към Рейчъл и сграбчи с пълни шепи бялата ѝ престилка. След това я дръпна към себе си и зарови лице в гърдите ѝ.

---

[1] След като провежда разследване, комисията на Уорън се произнася, че в атентата срещу президента Кенеди няма конспирация. Това им твърдение се превръща в спорен въпрос. — Б.пр. ↑

[2] Герой от разказа на Уошингтън Ървинг. По време на британското господство Рип Ван Уинкъл пие вълшебна отвара, дадена му от едно джудже, и потъва в двадесетгодишен сън. Когато се събужда и си отива у дома, жена му вече е умряла, а вместо портрета на английския крал, на стената виси портретът на Джордж Вашингтон. — Б.пр. ↑

ОСМА ГЛАВА

Рейчъл влезе в апартамента си, затвори вратата с рамо и хвърли палтото си и купчината картони на канапето.

Апартаментът беше малък — с една спалня и кухня, разделена от дневната с висок плот. Но размерите му я устройваха.

Няколко месеца след смъртта на Дженифър Рейчъл обяви къщата за продан и се нанесе в този малък апартамент. Намираше се близо до болницата и нямаше защо да се притеснява за грижите по двора. Имаше прислужник, който вършеше това. И поправяше нещата, когато се счупеха. И още по-важно — в този апартамент нямаше никакви спомени.

По-рано същия ден смяташе да си тръгне навреме от работа. Представяше си как си идва у дома и отива право към най-високия шкаф в кухнята. Представяше си как бърка най-отзад зад избелелите пластмасови купи и празни стъклени вази и изважда бутилката, пълна една пета с уиски.

Не беше пила нищо от месеци. Преди известно време бе стигнала до грозното заключение, че зависимостта от алкохол и медикаменти е твърде егоцентричен начин на живот. А тя не искаше да бъде егоцентрична. Само че пазеше бутилката за всеки случай, просто ако някога дойдеше ден като този. Ден, когато сякаш всичко се разпадаше.

Но после се случи онова със Сами и инцидентът промени намеренията ѝ; не само за деня, но и за случая на Сами и ролята, която тя играеше в неговото възстановяване. Точно когато вече бе решила, че това няма значение, точно когато беше решила, че всъщност представлява пречка и той би бил далеч по-добре при някой друг лекар, дори и при гадняра Сандерсън, Сами бе протегнал ръка към нея.

И сега не можеше да го разочарова. Също така разбираше, че за да му помогне, трябва да започне да вярва в себе си.

Винаги си бе мислила, че умее да преценява хората, но със Сами бе сбъркала. Ругатните му я бяха накарали да го класифицира като

грубиян. Държането му я бе подвело. Той изобщо не беше грубиян. Беше изплашен и правеше всичко възможно да го прикрие.

Рейчъл отиде в кухнята и отвори фризера. Ръката ѝ се насочи механично към пакета телевизионна вечеря, сложен върху още четири като него — за всеки от останалите дни на седмицата, но се спря. Тази вечер щеше да яде нещо различно. Сандвич? Да, сандвич.

Затвори фризера и отвори хладилника. Беше почти празен и крушката светеше остро от задната му стена.

Майка ѝ винаги бе твърдяла, че крушка на хладилник, която се вижда, говори за лоша майка и съпруга. Също казваше, че добрите майки не работят извън дома. Добрите майки не търсят лично удовлетворение.

И в крайна сметка се бе оказала права. Хората с празни хладилници бяха лоши родители.

Погребението на Дженифър. Тогава майката на Рейчъл бе говорила с нея за последен път.

— Не можа ли да си бъдеш у дома, при детето си? — попита тогава тя, докато студеният дъжд трополеше по брезентовия гробищен навес над главите им и придаваше грозен сив цвят на небето.

Рейчъл бе извърнала очи встрани, търсейки нещо, което да я поразее. Погледът ѝ неволно се бе насочил към тримата гробари, които чакаха под едно дърво с лопати в ръце. Пушеха и разговаряха високо и нетактично. Не ѝ се искаше това да са последните хора, които ще се погрижат за дъщеря ѝ. Представяше си как се смеят и си разменят груби шеги, докато загребват кал с лопатите.

По тялото ѝ пропълзя студ. Неочаквано осъзна, че е застанала пред широко отворения хладилник.

Прогони с усилие мрачните образи и грабна една повехнала маруля, завързан на възел плик с пшеничен хляб и бурканче с майонеза, като с това почти изпразни хладилника.

Направи си сандвич, наля си чаша мляко и седна да се храни, сама в тясната си кухня. Съзнанието ѝ отново заподскача от мисъл на мисъл и пое по пътеки, които Рейчъл се опитваше да избягва.

Години преди това, когато си мечтаеше да стане лекарка, никога не си бе представяла, че на тридесет и две ще прекарва вечерите си сама.

„Поемай отговорността за действията си.“

Подобно на много други хора, които се женят прекалено рано, навремето избра неподходящия мъж. Психиатрите бяха известни с неспособността си да предвиждат и следователно да предотвратяват собствените си проблеми, а тя със сигурност не беше изключение. В крайна сметка се оказа, че споделя живота си с човек, който не умее да споделя нищо. Мъж, който искаше прислужница, а не съпруга. Мъж, който вземаше, но никога не даваше.

Но Рейчъл не си позволи да се огъне пред волята му и само след година Дейвид се премести в единственото жилище, което някога бе наричал дом. При майка си. Рейчъл чу, че се бил оженил повторно. Е, надяваше се този път да е намерил подходящата жена. Някоя, на която да ѝ харесва да изпълнява ролята на изтривалка.

Довърши сандвича си, изплакна чинията и чашата, отиде в банята и си взе душ.

След това прекара вечерта с папката на Сами. Беше пълна с информация, донесена в болницата от Моли Бенет.

Откри, че Сами е станал писател едва когато е отишъл във Виетнам. Преди това бе писал унищожителни есета за вестниците на гимназията и колежа, но Рейчъл подозираше, че тези статии са били писани по-скоро за забавление.

И все пак се бяха оказали достатъчни, за да го изпратят като военен репортер. И с продажбата на една решителна, болезнена, неудобна и също толкова незабравима статия на „Ролинг Стоун“ Сами Торо за една нощ се бе превърнал в народен герой.

Имаше и пачка рецензии. Една от тях привлече погледа ѝ.

„Творбите на Сами Торо докосват нещо дълбоко в нас и ни карат да разпознаваме в тях самите себе си. Той умее да изяснява чувства, които винаги сме усещали, но не сме намирали подходящи думи, за да ги изразим.“

И друга:

„В «През огледалото, поглед на един войник» Самюел Торо ни разказва от първа ръка за ужасите на

войната в цялото им мрачно, срамно величие. Иска ни се да отвърнем поглед, но магнетичната сила на неговата проза е твърде силна, за да бъде пренебрегната.“

Вероятно причината, поради която Рейчъл никога не бе чувала за Сами, се криеше в това, че след Виетнам той бе поел по пътя на много народни герои — към забравата. Бе продължил да пише, но не редовно и със сигурност не със същата страст. По-късните му статии като че ли бяха лишени от живец, сякаш се бе отказал, сякаш се мъчеше да убива времето. Някои от тях бяха забавни, други тъжни, но всичките бяха някак откъснати, някак отдалечени, сякаш се държеше настрана.

Рейчъл седна срещу Сами. Вече пет минути се намираха в стаята за занимания, без да споменат как си е порязал кокалчетата на пръстите. Беше взела решение да не обсъждат инцидента, освен ако той не повдигне въпроса. Но очевидно Сами предпочиташе да го остави настрана, поне засега. Имаше достатъчно време да се занимаят с това по-късно.

Днес беше тих, прекалено тих. Нямахше предизвикателни пози. Не беше притеглил стола си близо до нейния. Държеше се хрисимо, отговаряше на въпросите ѝ, когато го попиташе, и не говореше, освен ако не се обърнеше към него.

Облечен в дънки и черна тениска, той седеше, наведен напред, опрял лакти на коленете си, с вкопчени една в друга ръце между разкрачените си крака.

Днес Рейчъл беше започнала със стандартните въпроси от рода на „кой си“ и „къде се намираш“, а той бе отговорил на всичките тихо и без враждебност.

Сега тя държеше в скута си купчина от дванадесет снимки с лицата надолу.

— Ще ти покажа поредица от портрети — обясни му накратко. — Кажи ми, ако познаеш някои от тези хора.

Той вдигна глава и срещна погледа ѝ. Рейчъл забеляза с изненада, че в тъмните му, одухотворени очи вече няма светлина.

Преди всичко трябваше да се погрижи тази светлина да се върне.

Тя вдигна първата снимка.

— Чарли Чаплин.

— Точно така — вдигна втората.

— Алберт Айнщайн.

— Отново правилно — Рейчъл вдигна следващата.

— Дъстин Хофман.

— Да.

— Бийтълс.

Следващата снимка.

— Тимъти Лиъри.

И следващата.

— Чарлс Линдберг.

Друга. Този път той се поколеба. След това поклати глава:

— Не зная.

— Джерълд Форд. Това име познато ли ти е? Сами се замисли за момент:

— Не беше ли член на комисията Уорън^[1]? Знам — той е написал „Портрет на атентатора“.

„Портрет на атентатора“? Никога не бе чувала за такова нещо. Тя провери бележките на гърба на снимката. Джерълд Форд и Джон Р. Стайлз бяха написали „Портрет на атентатора“ през 1965 година. Покъсно, през 1974-а, Форд бе станал президент, за което Сами очевидно не си спомняше.

Приближаваха определянето на областта, където бе прекъсната паметта му. Рейчъл знаеше, че вероятно тази област ще е с неравни краища.

— Ще ти задам няколко въпроса — каза тя, като остави настрана купчината снимки.

— Давай.

— Кой е Нийл Армстронг?

— Първият човек, стъпил на Луната.

Тя провери в листа на теста. На Луната за пръв път бе стъпил човек през 1969 година.

— Нийл Янг?

— Музикант. Написал е „Сърце от злато“.

За това обаче трябваше да провери датата.

— Каква е минималната възраст за гласуване?

— Осемнадесет.

Преди 1974 година възрастта за гласуване беше двадесет и една.

— А *ти* гласувал ли си някога? — попита тя.

Той се намръщи замислено. След това поклати глава:

— Не.

От предишните си въпроси Рейчъл знаеше, че Сами смята Никсън за президент. Първият мандат на Никсън бе от 1969 до 1973 година.

— Колко струва галон бензин?

— Около тридесет и пет цента.

— Цената на билет за кино?

— Два долара.

— Кой е последния филм, който си гледал?

Той помисли няколко секунди.

— „Военнополева болница“.

— Колко струва един вестник?

— Петнадесет или двадесет цента.

— Цигари?

— Четиридесет.

— Грамофонна плоча?

— Три или четири долара.

— Захарна пръчка?

— Десет или петнадесет цента.

Въпросите продължиха в този дух.

Час след час, ден след ден.

В средата на следващата седмица Рейчъл вече бе направила всички изследвания и бе готова да се срещне с Моли Бенет — среща, която не очакваше с нетърпение. Трудно ѝ бе да съобщи на Моли, че брат ѝ има постоянна, непоправима загуба на паметта.

Но поне не беше вестител на смърт.

Веднъж, когато бе тук за първа година и живееше в болницата като Марк Елиът, видя как един неврохирург съобщи на майката и бащата, че детето им ще умре. Беше удивена от съвършения му подход. Той използва правилните думи, с точно необходимото количество

съчувствие. След това Рейчъл се улови, че се чуди дали всичко това не бе преструвка, дали изобщо изпитваше нещо.

Един час по-късно откри същия спокоен, изпълнен с достойнство хирург да се крие в един шкаф и да плаче.

Това не ѝ харесваше. Изобщо не ѝ харесваше сериозното изражение на доктор Колинс. Беше ѝ се усмихнала при влизането ѝ в кабинета, но Моли усети в усмивката ѝ съчувствие, примесено с напрежение.

— Седнете — покани я доктор Колинс и посочи стола пред бюрото си; бюро, отрупано с картони и папки.

Моли не искаше да сяда. Беше твърде нервна, за да седне. Но все пак се подчини и кацнала на ръба на тапицирания стол, стиснала здраво чантичката си с две ръце, зачака.

— Както вече знаете, през цялата седмица провеждахме изследвания на брат ви. Направихме томографски снимки и многобройни неврологични изследвания, плюс серия тестове за паметта — доктор Колинс стисна здраво ръце над една папка. — Заключение, което направихме, е, че Сами има известно увреждане на паметта.

Увреждане на паметта? Това не звучеше много страшно. Поне не казваше, че Сами е луд. Моли се поуспокои.

— Съжалявам, но трябва да ви съобщя, че голяма част от паметта на Сами липсва.

„Липсва?“

— Да не искате да кажете, че има амнезия?

— Не обичам тази дума. Понякога подвежда.

— Но той ще си възвърне паметта, нали? След известно време?

Доктор Колинс си пое дълбоко дъх.

— Хората обикновено разбират загубата на паметта по начина, по който е показана във филмите — обясни търпеливо тя. — Един удар по главата и всичко се оправя. Със Сами не е възможно да се случи такава неща. Съжалявам, но няма шанс паметта му да се върне.

Не! Това не беше истина! Моли беше чувала за хора, на които паметта се е върнала. Да не би просто да бе сменила един неподходящ лекар с друг?

Доктор Колинс очевидно забеляза недоверието, изписано на лицето ѝ, защото продължи:

— В случаи на емоционална травма паметта понякога се възстановява. Но не и в случая с брат ви — тя стана и посегна към другия край на бюрото. — Позволете да ви покажа нещо.

После отвори голям плик от кафява хартия и извади от него една рентгенова снимка.

— Мозъкът е най-сложната и тайнствена част от тялото. Има още много неща, които не знаем за него.

Доктор Колинс закачи снимката на един екран на стената и светна лампичката.

— Ето снимката на мозъка му, направена чрез томография. Едно от нещата, които знаем за тази част, е, че това е така нареченият лоб на паметта — тя показва с химикалката си долната част на мозъка — мястото, където се съхраняват и изваждат за употреба спомените. Някои хора, преживели силна емоционална травма, все още имат спомени, складиращи в този лоб; просто са загубили способността си да ги изваждат. Но при Сами случаят е различен. Част от лоба на паметта му липсва. Това означава, че няма откъде да извади спомени — след това изгаси лампичката и седна. — Зная, че сега няма да можете да оцените това, но Сами е имал голям късмет. Все още може да учи и да трупа нови спомени. Много хора с такъв род амнезия не могат. Всъщност Сами притежава забележителни способности за запаметяване. Резултатите от тестовете му са най-високите, които съм виждала досега.

Моли бе вцепенена. Дълбоко в себе си бе усещала, че случилото се със Сами е нещо много сериозно, но не бе имала желание да се изправи пред този факт. Не искаше да губи надежда, защото знаеше, че да загуби надежда означава да му измени.

Гласът на лекарката продължи и проникна в мъглата на Молиното съзнание:

— Доколкото ни е известно, спомените на Сами не свършват на определена дата. Представете си парче хартия, скъсано на две, с неравни краища. Последните му спомени изглеждат така. Спомня си Виетнам, но няма ясни спомени да е бил там. Сами не знае, че сте омъжена, и не знае, че имате дъщеря.

— И какво ще стане сега? — успя да попита Моли. — Ще мога ли да го видя?

— Да, но състоянието на брат ви е още доста нестабилно. Не е готов да му бъде поднесена нова, поразяваща информация. Най-трудното ще бъде да го накараме да приеме случилото се и да започне нов живот. Това, от което има нужда, е да му се вдъхне спокойствие. Трябва да знае, че може да разчита на вас.

Доктор Колинс започна да оправя картона на Сами и да прибира обратно изследванията. Когато вдигна поглед, на Моли ѝ се стори, че вижда как зад очилата ѝ с телени рамки проблясва сълза. Но не. Сигурно беше от отражението на лещите.

---

[1] 1963–1964 — комисия, натоварена с разследването на атентата срещу президента Кенеди. Президентът Линдън Джонсън избира върховния съдия Ърл Уорън за неин председател, сенаторите Ричард Ръсел и Джон Шърман Купър и представителите Хейл Богс, Джерълд Форд, Алън Дюлс и Джон Маклоу за членове. През септември 1964 г., когато комисията обявява своите заключения, изводът, че е нямало конспирация, става полемична тема. — Б.пр. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

Днес Моли щеше да дойде и Сами просто не можеше да си намери място. От самото начало нямаше търпение да я види.

Двамата с доктор Колинс се намираха в една стая, която той веднага след влизането си определи като „фалшивата дневна“. В нея имаше настолни лампи, тапети и кресла с вълнена тапицерия. Само че липсваше усещането, че в нея живее някой. Тук нямаше лични вещи. Стаята би могла да принадлежи всекиму.

Сами седеше на едно от креслата, което го бе погълнало. Задникът му почти допираше земята. Коленете му се намираха практически на едно ниво с гърдите, а облегалките бяха толкова нависоко, че се чувстваше като статуята на стария Ейб в Линкълн Мемориал.

Очевидно доктор Колинс имаше опит с тези кресла, защото бе избрала един твърд стол. Седеше до кръглата маса с наведена глава и драскаше нещо в онзи свой бележник.

В началото това водене на бележки го дразнеше, но сега като че ли започваше да му харесва. Даваше му възможност да я оглежда необезпокоявано.

Все още продължаваше да я гледа, когато тя затвори бележника и вдигна глава.

Хванаха го на местопрестъплението.

Сами побърза да насочи погледа си другаде, стана с мъка от глупавото кресло и отиде до прозореца.

Днес за пръв път от катастрофата насам зърваше света. Отначало, когато влезе в стаята, се страхуваше да доближи прозореца. Не искаше да види нещо напълно непознато; нещо, сякаш излязло направо от „Семейство Джетсън“^[1]. Само че, с изключение на колите, всичко си изглеждаше съвсем нормално.

А сега се връщаше до прозореца, за да се увери, че всичко си е там.

След като най-сетне схвана какво се е случило с него; когато разбра, че е загубил съществена част от живота си, това му се стори като кошмар в кошмара. Не можеше да го възприеме. Доктор Колинс му бе казала, че вероятно никога няма да възвърне загубената част от паметта си и той, в отчаянието си, се бе хванал за думата „вероятно“.

Не му ли бе казала, че мозъкът е до голяма степен неизследвана територия? И че повечето лекари не обичат да признават колко малко знаят за нея?

Сами знаеше и че често се случват неща, за които няма обяснение. Като например хора, които се събуждат след двадесет години, прекарани в кома. Или се връщат към живота, след като са били обявени за мъртви.

Вече беше решил, че той ще е един от онези необясними случаи. Вече беше решил, че ще си върне паметта. Може би щеше да отнеме известно време, но щеше да стане. Просто трябваше да почака.

Намираха се на няколко етажа над земята, но колите на паркинга се виждаха достатъчно добре, за да разбере, че изглеждат доста странно. Различни от колите, които беше виждал досега. Практически клонинги една на друга, като повечето бяха малки и необикновено аеродинамични.

— Кой модел е това? — попита той, като посочи една червена спортна кола, която в този момент потегляше от паркинга. Беше със спойлери на капака и широки колела.

Доктор Колинс се приближи, надникна, намръщи се и поклати глава:

— Не съм сигурна. Не разбирам много от коли. Ще ти донеса някои списания за автомобили.

Той кимна, но я слушаше само с половин ухо.

Наблюдаваше я как гледа през прозореца и острата, непрощаваща слънчева светлина облива лицето ѝ.

Беше издържала теста на пряката слънчева светлина. Никакви пъпки. Никакви разширени пори.

Обикновено си падаше по момичета с тен. Доктор Колинс нямаше никакъв тен. Всъщност кожата ѝ бе почти безцветна, ако не се смяташе лекият розов оттенък на бузите, почти еднакъв с цвета на меките ѝ на вид устни.

Имаше страхотни крака — поне от коленете надолу. Неведнъж се бе хващал, че се чуди какво ли крие под тази широка бяла престилка.

Рейчъл.

Това име му харесваше. Не можеше да си спомни някога да е познавал жена с това име. Наум винаги я наричаше доктор Колинс. Беше започнал да я нарича Рейчъл само за да я дразни, за да ѝ покаже, че не го стряска статутът ѝ на лекар. Тя не изглеждаше да има нещо против. Всъщност държеше се така, сякаш изобщо не го е забелязала. Но той знаеше, че е забелязала, защото тя забелязваше всичко. Все пак това ѝ беше работата — психиатър.

Обикновено си падаше по момичета с дълги коси. Харесваше му как дългите им коси падат по голата му кожа. Но докато гледеше доктор Колинс, реши, че харесва късата ѝ коса. Незнайно как, но тази дължина я караше да изглежда женствена, сексапилна.

Тя вдигна глава и отново го хвана да я наблюдава. Този път обаче Сами не извърна поглед.

Усмихна ѝ се.

Тя намести очилата си с телени рамки — нещо, което често правеше, обикновено когато се чувстваше малко нервна. Понякога му харесваше да я нервира. Това му вдъхваше увереност, усещането, че владее положението, макар изобщо да не го владееше.

Прехвърли наум малкото, което знаеше за нея. Разведена. Без деца. Сама. Самотна? Запита се дали някога се чувства самотна.

— На колко години каза, че си? — попита той.

Светлите ѝ вежди се повдигнаха изненадано. Розовите ѝ устни се разделиха, за да оформят думите:

— На тридесет и две.

Не беше обърнал внимание на това, когато му го бе казала за пръв път. Докато не възприе истинската си възраст, той винаги бе мислил за нея като за по-голяма. А всъщност беше с шест години по-възрастен от нея. Странно!

— Защо се усмихваш? — попита тя, като сама се усмихна леко, сякаш на себе си. Имаше дребни, съвършено бели зъби.

— По-голям съм от теб.

— Тридесет и осем години не са много.

— Два пъти по-дълго, отколкото съм живял — след това превключи наум. — Два пъти по-дълго, отколкото си спомням да съм

живял де.

Всъщност сега, след като бе преодолял първоначалния шок, цялата тази работа не му се струваше много реална. Понякога дори му ставаше смешно. Или пък му се доплакваше. А със сигурност нямаше намерение да плаче повече.

Опита се да не свежда поглед, но не можа. Неволно насочи очи към кокалчетата на пръстите си. Петнадесет шева. Тъпо, Торо. Много тъпо.

Запита се какво ли си е помислила за него, когато в тоалетната увисна на врата ѝ и се разрева. Вероятно, че е истински мухльо.

Никога не бе излизал така от релси и това го плашеше. Отсега нататък трябваше да внимава. Повече никакви откачания.

Леко докосване по ръката го накара да се обърне. Доктор Колинс го гледаше в очите.

— Сестра ти може да пристигне всеки момент. Ще ви оставя сами. Но в случай че имаш нужда от мен, няма да бъда далеч, само в другия край на коридора.

Нещо не му беше ясно. Тя се държеше така, сякаш тази среща щеше да бъде трудна за него. От изражението ѝ личеше, че се чуди дали той ще успее да се справи. Разбира се, след като беше разбил огледалото, съмненията ѝ бяха разбираеми...

Но той *искаше* да види Моли. През цялото време бе искал да я види. Може би доктор Колинс си мислеше, че са от онези братя и сестри, които постоянно се карат. Но това беше абсолютно далеч от истината. Само един път си спомняше Моли да е повишила глас и тогава той си го заслужаваше. А и си го бе заслужавал много пъти.

— Не се тревожи — отвърна на доктор Колинс. — Обещавам да не изперквам повече.

— Не съм си и помисляла, че може да стане такова нещо — тя му се усмихна и на Сами му се стори, че в усмивката ѝ има известна тъга.

За него? За нея?

Може би ѝ липсваше съпругът ѝ. Може би именно затова беше тъжна. Е, със сигурност го беше обичала. Беше се омъжила за него, нали? Тогава му хрумна една мисъл, която малко го бодна. Може би все още го обичаше.

Доктор Колинс го потупа успокоително по рамото:

— Ще бъда в другия край на коридора.

Потупването го поуспокои, но и го подразни. Поуспокои го, защото му харесваше доктор Колинс да го докосва. А се подразни, защото нехайността — по дяволите, *майчинската покровителственост* — на това докосване го накара да се почувства като малко момче.

Веднага щом доктор Колинс излезе, той се втрени отново в прозореца, но скоро изгуби интерес към аеродинамичните коли, които скоростно влизаха и излизаха от паркинга. Мислите му се върнаха към Моли.

Добрата Моли, на която винаги можеше да се разчита. Беше израснал с увереността, че тя винаги ще се отзове, когато има нужда от нея.

Може би винаги се бяха разбирали толкова добре, защото представляваха пълни противоположности. Тя бе предпазлива, а той — безразсъден. Тя бе сигурността, домът, а той мечтаеше за приключения и пътешествия до далечни места.

Сами се усмихна на себе си. Когато си помислеше за Моли, се сещаше за цветя. Не нежни, срамежливи теменужки или бледи петунии, а яркоцветни, драматични рози.

В гимназията бе написал един разказ за Моли и нейните рози. За това как са продължение на самата нея. Беше толкова тиха, а розите — толкова живи.

Зад него се чу почукване на вратата.

Обърна се.

На вратата, с една-единствена червена роза в ръка, бе застанала Моли. Една по-стара Моли. Една Моли със сиви нишки в косите.

Тя пристъпи малко несигурно в стаята и затвори вратата зад гърба си. Но това си беше Моли. Новите положения и новите места винаги ѝ идваха малко мъжко, винаги я изнервяха. Начинът да накара Моли да се отпусне бе да я въвлече в разговор, за да ѝ помогне да се приспособи към новата обстановка.

Завладя го чувство за семейство, за дом. Господи, наистина се радваше да я види!

Без да се поколебае, Сами прекоси стаята, прегърна сестра си и я притисна до себе си.

Изглеждаше му по-дребна, отколкото си я спомняше, и по-крехка.

Тя подсмръкна. Кратко подсмъркване, с което като че ли се мъчеше да се овладее.

Само преди минути Сами се кълнеше, че вече няма да се прави на ревльо, но звукът, който издаваше мъката на сестра му, причини подозрително свиване в гърлото му. Той примигна, преглътна и я отдалечи малко от себе си, за да я огледа.

— Не плачи, Моли-оу.

— Просто толкова се радвам да те видя!

Тя премести очи от него към розата, която държеше в ръцете си.

— Виждам, че все още си гледаш розите.

Видя я, че остава неподвижна, усети тъгата ѝ.

— Да.

Как можеше една-единствена дума да излъчва толкова болка? Какво се беше случило? Искаше му се да попита, но знаеше, че почвата под краката му е несигурна. С тази загуба на паметта нямаше начин да знае кои думи могат да я утешат и кои — да ѝ причинят болка.

Внимателно, така че бодлите да не убодат пръстите ѝ, той взе розата.

Очевидно Моли продължаваше да си гризе ноктите. Това му донесе странно успокоение. Спомни си всичките ѝ опити да се откаже от този навик, всички средства, които използваше — от сос табаско до ръкавици.

Но продължаваше да гризе ноктите си. И светът навън не беше пълен с автомобили на въздушна възглавница, пластмасови дървета и смог. Може би нещата не се бяха променили чак толкова.

Сами претърси набързо шкафовете и намери зелена бутилка от сода. Напълни я с вода от чешмата, сложи в нея розата и постави шишето на средата на масата.

— Спомняш ли си онзи път, когато имаше буря? — попита той, отиде до стола, заеман преди малко от Рейчъл, и седна. — На пет мили от града бе забелязано торнадо, което се приближаваше към нас. Клоните на дърветата се откъртваха и излитаха. А ти къде беше? — той поклати глава и я погледна така, сякаш искаше да каже: „Какво да те правя!“ — Ти беше в задния двор и спасяваше своите рози.

Общият им спомен предизвика очаквания от него ефект. Моли започна малко по малко да се отпуска. Очите ѝ омекнаха, докато се

съсредоточаваше върху миналото.

Тя сложи длани на масата и седна бавно на стола срещу него.

— А спомняш ли си колко се опитваше да ме вкараш вътре? Само че аз не давах и да се спомене — Моли се усмихна. — Затова ти взе едни ножици и ми помогна да отрежа цветовете.

— Не можех да те оставя сама навън.

Тогава, точно когато отрязаха и последния стрък, заваля дъжд и вятърът се опита да изтръгне цветята от разкъравените им пръсти. Те изтичаха към къщи с ръце, пълни с жълти, червени и розови цветове, и залепнали по главите мокри коси.

Застанаха точно зад вратата. Сирената на „Гражданска защита“ виеше, а вятърът се блъскаше в прозорците.

— Ти си луда, знаеш ли? — беше казал задъхано Сами. — Рискуваш живота си заради сноп цветя.

— Не цветя. *Рози*. Има разлика. И само почакай да видиш — бе казала Моли с искрена жар. — Някой ден моите рози ще се продават във всички цветарски магазини в страната!

А сега, без да е нужно да пита, той знаеше, че розите ѝ не са успели да стигнат до всички цветарски магазини в страната. С мечтата ѝ се бе случило нещо. С Моли се бе случило нещо.

Сами бе подготвен за една по-стара, надебеляла или отслабнала Моли. Но не и за една променена Моли. Не и за една Моли, която се бе отказала, бе се отпуснала.

Нима точно това ставаше, когато хората остаряваха? Нима мечтите им умираха?

Той се ядоса на себе си, на годините и на онази част от своя живот, която вече не си спомняше; на човека, стоял безучастно отстрани, докато мечтата на сестра му се е стопявала.

В миналото Моли винаги се отзоваваше, когато имаше нужда от нея. А кой се отзоваваше, когато тя имаше нужда от помощ?

Моли го наблюдаваше внимателно. Мъката в очите ѝ бе очевидна.

— А когато се качи на масата в онази пицария? — попита тя, сякаш нарочно се опитваше да отдалечи разговора от розите. — Стъпи отгоре ѝ и каза, че ще се биеш с всички в залата!

Сами се засмя при спомена.

— И цялата зала бе пълна с малки деца и техните баби и дядовци! Още виждам лицата им — тя се засмя. — Ама че ужасно постъпи с всички тези хора!

— Аз ли? Това беше идея на Джей. Той заложи десет долара, че няма да го направя.

— Когато двамата бяхте заедно, не можеше да се предвиди какво ще стане.

Когато смехът най-сетне утихна, Сами попита:

— А как е старият Джей?

Усмивката на Моли се стопи.

— Аз... не зная — каза тя и изведнъж сведе поглед към масата.

Сами се опита да помисли, опита се да си спомни.

— Последния път, когато го видях, беше... беше...

Сами беше получил повиквателната по пощата. Той бе скочил на мотоциклета и бе отишъл до къщата на Джей, търсейки съчувствие. Но когато бе стигнал там, лицето на Джей беше бледо и всички лунички изпъкваха по безцветната му кожа. В ръката си държеше повиквателна.

— Изглежда, заминаваме двамата, приятел — бе казал Джей.

— Май да.

Джей се бе опитал да се усмихне, опитал се бе да обърне работата на майтап:

— Заедно ни изритаха от колежа, заедно ще се бием, заедно ще умрем.

Сега в стомаха на Сами се бе настанила някаква празнота. В главата му нахлуха неясни спомени. Макар и с четири години по-голям, Джей беше най-добрият му приятел. Преди появата на Моли двамата бяха неразделни. Дори по едно време Сами ревнуваше от близостта между Джей и сестра му, ревнуваше, задето Моли е застанала между тях.

Сами погледна ръката на сестра си. Венчална халка.

— Ти си омъжена — каза той. Празнотата запълзя нагоре към гърлото му.

Тя отдръпна ръката си и я скри под масата.

— Да.

— Но не за Джей.

— Не.

— Какво се случи?

Моли не го погледна. Беше навела глава и само темето ѝ се виждаше.

— Моли?

— О, Сами... Точно от това се страхувах! Не биваше да споменавам пицарията! Може би не трябваше да идвам днес!

— Хайде, Моли! Винаги съм можел да разчитам на теб. Кажи ми истината!

— Не е честно! Толкова трудно го понесе първия път. Не бива да го преживяваш отново — тя вдигна към него насълзените си очи. Задавените думи, които най-сетне дойдоха, не го изненадаха: — Сами... Джей е мъртъв.

— Виетнам?

Тя стисна устни и кимна.

Сами се почувства така, сякаш някой е изсмукал всичкия въздух от стаята. Дробовете го боляха. Гърлото го болеше.

Прииска му се да извика. Прииска му се да скочи и да заудря главата си в стената.

Но вместо това, само заради Моли, той стисна здраво юмруци и си каза да се държи. После кръстоса ръце върху масата и захлупи лице над тях.

Няма да бъда ревльо, каза си и усети как сълзите му напират.

Най-добрият му приятел Джей бе мъртъв от години, а той дори не знаеше.

Кога щеше да свърши този кошмар? Кога щеше да се събуди и да открие, че всичко това е било един извратен кошмар?

Усети нечия ръка на рамото си. Ръката на Моли.

— Искаш ли да повикам доктор Колинс?

Не можеше да говори, затова само кимна.

---

[1] Анимационен филм от 1962 г., подобен на „Семейство Флинтстоун“. В този филм обаче семейството живее в бъдещето. — Б.пр. ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

Беше неделя сутрин. Обикновено Рейчъл не идваше в болницата през почивните дни, но искаше да провери как е Сами.

Тя паркира на болничния паркинг, изгаси двигателя и дръпна ръчната спирачка. От отсрещните хълмове долиташе жалното ехо на църковните камбани, обикновено утешителен звук, но не и днес. Защото днес не бе обикновена неделя. Днес беше Денят на майката.

Весел празник. Ден за цветя, бонбони и пастелни рокли, пристегнати с розови коланчета. Ден за сламени шапки с плоски периферии, кацнали върху нежни детски коси. Ден за майки. И дъщери.

Рейчъл стисна здраво очи и се вкопчи още по-силно във волана.

Колкото и добре да ѝ се струваше, че се справя, мъката винаги успяваше да я свари неподготвена. Продължаваше да съществува ден след ден, като си мислеше, че състоянието ѝ се подобрява, но понякога мъката изскачаше изневиделица и я връхлиташе със същата сила като първия път.

Всеки знаеше, че празниците са много трудни за хората, преживели тежка загуба. Точно това и можеше да се очаква. Преживяването на един празник за тях бе като да прекарат тежка болест. Но това, че го осъзнаваше, не правеше положението ѝ по-леко.

Рейчъл си пое дълбоко дъх, издиша бавно, слезе от колата и се запъти към болницата.

Сами Торо беше преместен в стая за продължително пребиваване, което означаваше, че е по-голяма и повече прилича на обикновен апартамент.

Когато Рейчъл влезе, той крачеше напред-назад из стаята.

Веднага щом чу стъпките ѝ, се обърна рязко. В момента, в който осъзна коя е, по намръщената му физиономия се разля усмивка.

— Доктор Колинс! — той прекоси тичешком стаята и енергията му я блъсна като порив на океански вятър. — Имам страхотна идея! Да отидем някъде. Да зарежем за малко тая дупка. Какво ще кажеш?

Неспокойната, дълго сдържана енергия срещна тъга и объркване. Отне ѝ няколко секунди, докато събере мислите си.

— Бих могъл да изляза за малко оттук, нали? Само за час-два?

Нерационалната ѝ част искаше да се съгласи. Но практичният доктор знаеше, че Сами е още прекалено непредсказуем, а психиката му — твърде нестабилна.

— Сами... още не си съвсем готов. Може би другата седмица...

— Другата седмица! — Сами прокара ръце през косата си и коравата четина щръкна. — Не съм нищо повече от една опитна мишка — каза горчиво той. — Лабораторен образец. Един побъркан, на когото му гледат сеира — и отново закрачи напред-назад.

Рейчъл го разбираше. Последните няколко дни беше прекарал с група студенти по психиатрия, които се занимаваха със снемане на анамнеза. Рейчъл се бе възпротивила срещу това, но доктор Фонтана бе настоял, че Сами вече трябва да започне да си плаща издръжката.

— Трябва да се махна оттук — каза панически Сами. — Само за малко! За час! За няколко минути! Трябва да подишам чист въздух!

Погледът му зашари из стаята, сякаш търсеше решение, търсеше начин да избяга. Най-сетне отново се насочи към нея.

— Ще бъда добър, кълна се! — той прокара пръст по гърдите си. — Честен кръст!

Отчаянието в очите му едва не я разколеба. Това, което той предлагаше, изобщо не бе нередно. Просто трябваше да му подпише пропуск. Но Сами не беше готов. Тя не беше готова.

Той я наблюдаваше внимателно, както обикновено правеше.

— Няма да ми позволиш да изляза, нали? — попита я.

— Сами...

— Не ми го казвай. Не е нужно да го казваш. На лицето ти е изписано — за секунди изражението му се бе сменило от развълнувано на разочаровано. — Мога да те чета като книга. *Отегчителна* книга! Трябва да се върнеш въкъщи към малкия си отегчителен живот. В малкия си отегчителен апартамент. При отегчителните си телевизионни вечери.

Изкарваше си го на нея. При обикновени обстоятелства тя нямаше да има нищо против, дори щеше да го насърчи. Но не и днес.

Той се приближаваше към нея и скъсяваше разстоянието между тях. Рейчъл отстъпи крачка назад, после още една, и още една, докато

накрая се озова притисната до стената. Нямаше къде да бяга. А той продължаваше да настъпва. Изражението му вече бе не толкова ядосано, колкото анализиращо и малко жестоко. Или обидено? Отбранително?

— Страхуваш се — заяви той. — От какво се страхуваш, Рейчъл?

— От нищо.

— Кажи ми истината. Страхуваш се от мен, нали?

— Не.

— Да. И преди съм го виждал, изписано на лицето ти, и сега го виждам. Понякога вдигаш поглед от бележника си и ме виждаш как те наблюдавам. И съм сигурен, че това те притеснява. Защо те притеснява, Рейчъл? — когато тя не отговори, Сами попита: — Чудиш ли се понякога какво си мисля, докато те гледам?

Тя преглътна.

— Искаш ли да знаеш?

Тя поклати глава.

— Не? Но ти си психиатър. Би трябвало да искаш да разбереш най-дълбоките, най-тъмните ми тайни. Не е ли така? Моите най-дълбоки, най-тъмни желания.

Гласът му бе груб, заплашителен... и бог да ѝ бе на помощ — чувствен.

Тя вдигна ръка, притисна длан с разперени пръсти на гърдите му и се опита да го отблъсне... но той не се помръдна. Рейчъл знаеше, че ако извика, веднага ще дойде някой. Но също така знаеше, че Сами никога няма да ѝ стори нещо лошо. Поне не физически. Само че думите му... те бяха съвсем друго нещо.

— Понякога, докато те гледам — прошепна Сами с лице само на няколко сантиметра от нейното, — ми става. Знаеше ли това, доктор Колинс?

— Сами... — тя отново го бутна в гърдите, но все едно че буташе бетонна стена.

— И знаеш ли какво още? — попита бавно, замислено той. — Много пъти се питам какво ли би било, ако те... целуна.

От натъртването на последната дума Рейчъл разбра, че Сами има предвид нещо много повече от целувка.

Усети нарастваща паника. Това трябваше да спре. Незабавно.

— Аз съм твоят лекар. Ти си мой пациент. Между нас не бива да има нищо сексуално.

— Така казваш ти.

— Така казват правилата на лекарската етика.

— Майната им на правилата! Майната ѝ на етиката! — гласът му се снижи, стана по-интимен: — Кажи ми, Рейчъл. От колко време не си била... целувана?

Пак тази интонация. И сега се притискаше здраво в нея, така че телата им се допираха от гърдите до коленете.

Главата му се наведе към нея, устните му се приближиха. Натезали клепачи скриваха наполовина тъмните му зеници.

За частица от секундата, преди устните им да се срещнат, разумът надделя. Тя извърна лице. Устните му докоснаха пламналата ѝ буза.

Сами се поизправи. Достатъчно, за да я погледне.

— Пусни ме — каза тя с изненадващо равен глас.

В очите му имаше объркване, гняв и наранена гордост. Извъръщайки лице, тя бе нанесла удар на егото му. Но не можеше да му позволи да я целуне. Тя бе неговият лекар. Той бе нейният пациент. Това беше немислимо.

В изражението му вече нямаше никаква чувственост. Гневът беше взел надмощие. А той бе неговата защита.

Слисана, Рейчъл разбра, че е загазила. Щеше да се нахвърли върху нея с всички сили.

— Да видим дали съм запомнил добре — каза саркастично той. — Била си омъжена, но мъжът ти те е напуснал, защото си била лоша съпруга, защото работата за теб е била на първо място. Така ли беше?

Дълбоко в нея се загнезди студена буца. Отчаяние. Облегна глава на стената и стисна очи.

— Да — прошепна дрезгаво. — Така беше.

Вече нямаше защо да се притеснява от лепкави ръце или играчки, разпилени по пода на банята. Нямаше нужда да се тревожи от разлят риванол или рошави глухарчета, оставени върху възглавницата ѝ.

Тя преглътна.

— Когато погледна в хладилника си... виждам крушката.

Трябваше да се махне, да се махне от Сами. Имаше нужда да си отиде у дома. Да пийне нещо. Да се стопи...

Кого се опитваше да заблуди? Вече не беше лекар, вече не. Не й беше тук мястото. Тя бе по-объркана от пациентите си.

Рейчъл си наложи да отвори очи.

Лицето на Сами все още се извисяваше над нейното; телата им все още се притискаха по цялата си дължина. Но очите му бяха различни. Гневът в тях се беше стопил. Между тъмните му вежди имаше две успоредни бръчки. Гледаше я така, както често правеше.

— Рейчъл?

Очевидно се чувстваше объркан. Той се отдръпна леко назад, но без да пуска ръцете й.

— Извинявай. Аз... понякога толкова се разстройвам. Аз... Добре ли си?

Рейчъл се опита да намери правилните думи, професионалните думи. Лекарските думи. Думите, които щяха да върнат нормалното положение. Но не можеше.

„Не, не съм добре, защото днес е Денят на майката. А аз няма да получа топли, влажни целувки, нито пък гипсов отпечатък на ръчичка, завързан с розова панделка...“

Тя реши да си придаде спокоен вид:

— Трябва да вървя.

— Не мисля...

Сами погледна през рамо открянатата врата. Тя забеляза в очите му тревога. Загриженост. Той я поведе към един стол.

— По-добре седни. Изглеждаш малко... странно.

Рейчъл не седна, а успя да се отскубне от ръката му.

— Нямам време. Съжалявам, че не мога да те заведа никъде, но съм заета. Имам да върша много неща.

Ако можеше просто да излезе, да се добере до дома, щеше да бъде добре. И никога повече нямаше да си позволи да дойде тук. Никога.

Не усети как е излязла, но неочаквано се озова в коридора, запътена към асансьорите.

Беше добре да се сбoguва със Сами, но трябваше веднага да се върне у дома. Не искаше никой да я вижда как плаче в шкафа.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

На другия ден Сами седеше на ръба на леглото си и чакаше доктор Колинс да мине да го вземе за поредната им среща.

Отново беше оплескал нещата. Е, и какво ново? Можеше да си намери извинения. Имаше милион извинения. Беше разстроен от смъртта на Джей. Чувстваше се виновен, задето е изоставил Моли, задето не се е отзовал, когато е имала нужда от него. Мразеше и това, че е превърнат в панаирджийска атракция. Трябваше да търпи пасмина надути студенти по психиатрия да го ръгат, мушкат и разпитват. Не обичаше да го свеждат до положението на никой.

А точно сега се чувстваше никой.

Рейчъл беше дошла в стаята му в погрешен момент, точно когато бе достигнал границата на самообладанието си — колкото и малко да бе то.

Но нямаше извинение, задето я бе обидил, задето бе нанесъл удар върху единствения човек, който правеше всичко възможно, за да му помогне. Защо бе изрекъл такива жестоки неща? Не му беше в стила да се държи подло. Противно — да. Но не и подло.

Той стана от леглото и закри из стаята. Нямаше търпение да я види. Когато дойдеше, щеше да й каже нещо забавно и да я накара да се усмихне. Може би дори да я разсмее. Тогава всичко щеше да се оправи.

Неочаквано осъзна, че и предишния ден го е заварила да крачи из стаята, и спря. Спокойно. Трябваше да остане спокоен.

Седна отново на леглото и зачака.

Когато някой почука на вратата и я отвори, появи се не доктор Колинс, а друг човек, когото Сами никога досега не бе виждал.

— Здравсти. Аз съм доктор Елиът. Но можеш да ме наричаш Марк.

Не приличаше на никой от докторите, които Сами бе виждал досега. Вероятно къдравата му черна коса бе достатъчно къса, за да изглежда професионално, но дрехите... Сами никога не беше виждал

лекар, облечен в избелели дънки, крещяща хавайска риза и баскетболни обувки. Единствените неща, които го издаваха, че е доктор, бяха червената слушалка на врата и златната табелка с името му. Знак, който го правеше официален. От табелката Сами видя, че той живее в болницата. Знак, който го правеше донякъде официален.

Сами искаше да види Рейчъл, а не някой, който прилича на турист.

— Днес доктор К. няма да дойде — каза Марк, като влезе в стаята с пружинираща походка. Беше от онези хора, които стъпваха на ябълката под палеца си. — Аз ще работя с теб. Не се притеснявай. Ще си прекараме добре.

— А тя защо няма да дойде?

Марк сви рамене:

— Не знам. Може да я боли глава или нещо подобно. Или да има нужда от един ден почивка. Познавам всичките й пациенти. Винаги я замествам, когато я няма — той погледна часовника си. — Не съм закусвал. Какво ще кажеш да слезем в кафенето, а след това да отидем в салона да гледаме „Опасност!“^[1]

— „Опасност!“?

— По телевизията.

— Знам какво е.

Просто му беше някак трудно да възприеме идеята за такава свобода. Рейчъл беше толкова умерена, толкова предпазлива. А сега този тук казваше, че всичко може.

— Не знам... Може би трябва да почакаме, докато доктор Колинс се върне.

— Въобще не ме разбираш. Трябва да се възползваме от отсъствието й. Да се позабавляваме. Малко да му отпуснем края. Не е кой знае какво. Няма да напускаме болницата. Просто ще вземем асансьора до мазето, ще свием надясно, ще минем няколко коридора и сме там. Лесно.

Предишния ден Сами бе готов на всичко, за да се махне. Но си представяше, че Рейчъл ще е с него, ще върви до него. Чувстваше се в безопасност, когато тя беше наблизо. Без да й казва нищо, тя като че ли четеше мислите му. Разбираше страховете му.

— В бележките на доктор Колинс пише, че имаш нужда от помощ, за да се приспособиш към ежедневните неща — Марк стоеше

на вратата и чакаше. — Кое може да се нарече по-ежедневно от яденето?

Вярно беше. Само че от катастрофата насам храната не го привличаше особено. Ядеше само толкова, колкото да не му слагат системи. Но със сигурност можеше да изтърпи една разходка до кафенето.

Накрая последва Марк, като се чудеше какво ли ще си помисли Рейчъл, когато се върне.

Щеше да бъде бясна.

В крайна сметка не се оказа чак толкова лошо. Сами се справи с разходката без проблем. Може би защото Марк не преставаше да говори. Сами никога не бе срещал толкова приказлив човек. Дори в един момент се усъмни дали доктор Елиът не взима стимуланти.

— Имам страхотни проблеми с момичетата — каза Марк с пълна уста, докато дъвчеше кифличка със сини боровинки.

Сами седеше прегърбен, държеше с две ръце керамичната чашка с кафе и се опитваше да не обръща внимание на заинтригуваните погледи на двете младички сестри от съседната маса.

— Все не мога да си уредя среща — каза Марк. — Опитай една — бутна половин кифличка през масата към Сами. — Правят ги с истински сини боровинки.

Сами не искаше да бъде неучтив, затова взе кифличката и отхапа. Докторът беше прав. Изобщо не беше лоша. Дори му се стори вкусна.

— А малкото пъти, когато успявах да си уредя среща — продължи Марк, — си мислех: „Ха така, сега ще стане нещо! Най-сетне намерих момиче, което търси нещо повече от хубавичко лице и корава снага.“ И знаеш ли какво ставаше после?

Сами поклати глава.

— Искаха да им правя психоанализа. Да решавам всичките им лични проблеми. Сякаш съм някакъв всезнайко. И това, което наистина ме вбесява, е, че започваха да ми говорят за гаджетата си, за бога! Какво би направил ти в такава ситуация?

Сами сви рамене:

— Може би ще ги таксувам на час?

Марк се засмя и от устата му изхвъркнаха няколко трохи.

— Повярвай ми, помислял съм си и за това. Но да работиш тук е все едно да живееш в малък клюкарски град. Всички се познават. Лесно е да си спечелиш репутация на гадняр. Човек може да извърши петдесет велики неща, но само да направи едно лошо... — той поклати глава. — Изтрива всичко останало и това се вписва в постоянното му досие.

Когато свършиха в кафенето, качиха се горе в салона да гледат телевизия и да играят карти.

По-късно същата нощ Сами осъзна, че му е било приятно да си побъбри с Марк; да бъде с човек, който не наблюдава всяко негово движение, който не го чака да каже или направи нещо откачено. Аха. Чудесно беше.

Но това не означаваше, че не очаква да види Рейчъл на следващия ден.

Но на сутринта се върна Марк.

— Не съм сигурен дали ще я видим отново — отговори той, когато Сами го попита за нея.

Сами подхвърли още няколко нехайни въпроса за Рейчъл, но отговорите на Марк бяха неясни и уклончиви — нещо необичайно за него. На Сами това не му хареса. Нещо не беше наред.

Пак ядоха в кафенето и след това се качиха горе да играят карти.

— Не мога да повярвам, че наистина ти плащат за това — каза Сами, докато разбъркваше картите.

Марк се бе изпружил на един стол. Половината му внимание бе насочено към телевизора, който гърмеше в единия ъгъл, а другата половина — към Сами и играта на карти.

— Виж как плаче тази дама — каза той и посочи към телевизора. — Никога не съм виждал някой да плаче толкова хубаво.

Сами раздаде картите.

— Не трябва ли да си вършиш докторската работа?

Марк подреди картите си и погледна ласкаво Сами:

— Като например?

— Ами като например да сменяш подлоги или да мериш температурата на някого. Като да ми правиш тестове.

— Ти си свършил с тестовете. Всъщност дори си почти готов за изписване. Трябва да излизаш. Да се забавляваш.

Сами знаеше, че трябва да се радва, но незнайно защо остана скептичен. Не можеше да не се запита какво ли разбира Марк под забавления.

— Какво имаш предвид? — попита с подозрение той.

— Каквото и да е. Ти кажи.

На Сами му хрумна една идея:

— Какво ще кажеш да отидем у доктор Колинс?

Любезното изражение на Марк стана сериозно:

— Не мисля, че е добра идея. Какво ще кажеш да отидем за риба? Чух, че вече кълвяла.

Сами усещаше, че събеседникът му се опитва да насочи разговора в друга посока, но не се поддаде.

— На доктор Колинс може да ѝ се ходи за риба — предложи той. Знаеше, че е лудост, но просто имаше някакво лошо предчувствие и нямаше да се успокои, докато не я видеше и не се увереше, че е добре. Докато не ѝ кажеше, че съжالياва.

Марк остави картите си с лицето надолу на масата.

— Не трябваше да ти го казвам, но рано или късно щеше сам да научиш. А и ми е правило никога да не лъжа, особено пациентите си — той направи пауза и насочи цялото си внимание към Сами. — Доктор Колинс няма да се върне.

На Сами му се стори, че не е чул добре.

— Какво?

— Няма да се върне — повтори Марк. — Напусна.

Сами се втренчи невярващо в него.

— Това не ти е някакво заведение за бързо хранене, където служителите просто идват и си отиват! Лекарите не могат просто да... напускат.

Марк сви рамене:

— Рейчъл го направи. По лични причини.

Но Сами беше уверен, че не е така. Беше заради него. Заради начина, по който се беше отнесъл с нея.

— Вината е моя — каза неубедено той.

— Ти нямаш нищо общо — заяви Марк.

Но той не знаеше какво се бе случило в неделя. Не беше видял лицето на Рейчъл, докато я торможеше. Не беше я видял как се свива.

— Не разбираш. Аз постоянно я притисках. Дразнех я.

— Не е заради теб. Чуй ме.

Марк погледна през рамо, за да провери дали някой не подслушва. Другите пациенти гледаха хрисимо телевизия. Дамата на екрана отново плачеше. Бузите ѝ бяха мокри. Дори носът ѝ течеше. Марк поизправи рамене и се наведе към него:

— Доктор Колинс има лични проблеми, за които ти не знаеш нищо.

— Съпругът ѝ — отвърна Сами, като започна да сглобява картинката в ума си.

— Не съпругът ѝ. Доколкото съм чувал от няколкото души, които са го познавали, той е бил голям гадняр. Имала е късмет, задето се е отървала от него. Не, става дума за детето ѝ.

— Дете ли? Тя ми каза, че няма деца.

— Няма. Вече не. Преди повече от три години момиченцето ѝ почина.

Сами се почувства така, сякаш някой му е стоварил юмрук в стомаха. Всичките му жестоки думи го връхлетяха с пълна сила.

— В неделя беше Денят на майката — каза Марк. — Празниците са трудно нещо за оцелелите. Могат да взривят всичко — сви рамене. — Предполагам, че именно това се е случило с Рейчъл.

„Работата е била на първо място за теб. Така ли беше?“

Изпита презрение към самия себе си. Не заслужаваше да се оправя. Не заслужаваше ничия помощ, особено тази на Рейчъл.

В следващия момент разбра, че трябва да я види. Трябваше да ѝ каже, че не е имал предвид нито едно от онези неща. Че е бил потънал в самосъжаление и е имал нужда да нарани някого. И го беше направил.

Той скочи на крака:

— Трябва да я видя!

По изражението на събеседника му личеше, че в никакъв случай няма да го закара до дома ѝ. Марк присви очи:

— Успокой се, приятел.

— Спокоен съм!

Усещаше, че пак става същото. Знаеше, че излиза от релси, но вече не му пукаше. Помете с ръка картите от масата, но това не го накара да се почувства по-добре.

Трябваше да види Рейчъл.

Не го бе грижа за пациентите, които се изправиха и отдалечиха неловко.

Майната им! Майната им на всички!

Марк вече заобикаляше масата. Сами притисна длан в шарената му риза и го бутна силно. Марк залитна назад и той се хвърли към вратата. Излезе и се затича към асансьора. Удари с длан копчето и погледна светлинното табло над вратата. Асансьорът се намираше на първия етаж.

Сами хвърли поглед назад. Марк тичаше към него без следа от предишната си невъзмутимост.

От лявата страна на Сами имаше табелка „Изход“. Стълбище. Той отвори рязко вратата и хукна надолу, като вземаше по три стъпала наведнъж и през повечето време краката му не допираха земята. Накрая скочи на площадката на първия етаж и отвори вратата. Докато тичаше по ярко осветения коридор, виждаше с периферното си зрение изумените лица от двете си страни.

Майната им!

Стигна до стъклените входни врати. Зад тях, отвъд телената мрежа, се виждаше тротоар, който водеше към лъкатушеща улица.

Той сграбчи с две ръце едната дръжка и я натисна с цялата си тежест.

Нищо не се случи.

Сграбчи другата и бутна.

Заклучени. И двете бяха заключени!

Сами заблъска металните дръжки на всичките врати. После в обратен ред. Зад него се чуваше тропотът на няколко чифта крака.

Край.

От устата му се изтръгна едно ридание. Отново се беше оплескал. Нямаше изход.

Съкрушен, допря чело до хладната метална рамка на вратата и удари стъклото с шитата си ръка, почти без да усети болка и без да го е грижа, че отново се е разкървавил.

[1] Телевизионно шоу, излъчвано от 1964 г. по Ен Би Си, в което участниците трябва да формулират въпроси по предварително зададени отговори — Б.пр. ↑

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Телефонът звънеше.

Рейчъл притисна възглавницата към ушите си и се претърколи, за да заглуши звука.

Но не можеше да заглуши досадната вина. Един лекар никога не се опитваше да не обръща внимание на звънящ телефон.

След това си спомни, че вече няма никакви пациенти. Немаше причина да вдига слушалката.

Звъненето най-сетне спря. Напрежението едва бе започнало да изчезва от мускулите ѝ, когато телефонът отново иззвъня.

Сега не можеше да говори с никого, не можеше да се съвземе достатъчно, за да проведе смислен разговор дори с някой нафукан търговски пътник или пласьор на списания. Просто искаше да я оставят на мира...

Веднага щом в стаята се възцари тишина, тя протегна ръка, търсейки опипом телефона, и най-сетне успя да събори слушалката на земята.

Готово.

Рейчъл се отпусна с облекчение на дюшека.

Марк Елиът седеше със слушалка в ръка, вдигнал единия си обут в маратонка крак на бюрото на доктор Колинс, и слушаше сигнала „заето“. След това затвори и отново набра.

Пак заето.

Подозираше, че тя си е вкъщи, но е оставила телефона отворен.

Той затвори и се запита: „Какво да правя сега?“

Бяха минали почти двадесет и четири часа от срива на Сами Торо. На доктор Фонтана му трябваша само две секунди, за да отнеме Сами от грижите на Марк и да го прехвърли на Сандерсън.

А всеки знаеше, че Сандерсън е задник.

Вчерашните му действия със сигурност го бяха доказали. Той хвърли един поглед към Сами, нареди да му дават пълна доза халдол плюс морфин и го изпрати в изолатора.

Разбира се, Сами го цапардоса, и то здравата. Марк понечи да аплодира, но се сдържа навреме.

А сега Сами се бе върнал в изходно положение. Обратно в онова състояние, в което беше пристигнал, с тази разлика, че доктор Колинс вече нямаше да бъде до него. Нямаше да има никого на своя страна.

Сандерсън... Марк нямаше да изпрати и котка при Сандерсън. Нямаше да изпрати и най-злия си враг при Сандерсън.

Опита се още веднъж да се свърже с доктор Колинс. Заето.

Най-сетне взе решение, затвори слушалката, свали крака си на пода и се отправи навън към релсата, за която беше заключил десетскоростното си колело.

Доктор Колинс живееше само на две мили от болницата. С помощта на велосипеда Марк успя да се провере през движението и да мине по преките улички. Стигна до жилището ѝ след по-малко от петнадесет минути.

Макар да знаеше, че Рейчъл няма да му отвори, той почука на вратата ѝ.

Никакъв отговор. Каква изненада!

Почука още веднъж, просто по навик. Винаги чукаше по два пъти. В случай че първия път домакинът е пускал водата в тоалетната или нещо подобно.

Помисли си дали да не извика, но в блока имаше около двадесет и четири апартамента. Не му се искаше някой да извика полиция. Нямаше да е добре да арестуват един лекар за нарушаване на обществения ред. А и вече имаше няколко предупреждения.

Опита с бравата. Тя се завъртя, но той не посмя да бутне вратата. Дали беше разумно? Доктор Колинс вече не му бе началничка. Не можеше да го уволни или нещо такова.

Какво пък! Бутна вратата, промъкна се вътре и затвори след себе си.

Тихо. Душно. Празно.

Тъмно. Завесите бяха дръпнати. Когато очите му свикнаха със сумрака, видя, че никъде няма джунджурии, нищо не придава удобство на жилището. Този апартамент можеше да принадлежи на всекиго.

От мястото си до вратата виждаше дневната. Зад нея — кухнята. Пред него имаше стълби, вероятно водещи към спалнята.

— Доктор Колинс? — прошепна той.

Защо шепнеше? Тя едва ли щеше да го чуе.

— Доктор Колинс! — извика този път.

Никакъв отговор.

Прекуси дневната, като търсеше някакви следи от скорошен живот. До канапето бяха оставени чифт обувки. Той отиде в кухнята и намери на плотта две празни бутилки от уиски. На пода имаше счупена чаша.

Таванът над главата му изскърца. Марк замръзна и сърцето му заби учестено. Неочаквано се почувства като престъпник, хванат на местопрестъплението.

Доктор влиза с взлом в чужд апартамент.

Разбира се, вратата беше отключена. Не се броеше, когато вратата беше отключена.

Чу още няколко изскърцвания. След това стъпките от горния етаж продължиха към стълбите.

Марк внезапно изпита желание да се хвърли на пода и да се сниши. Но веднага отхвърли тази идея. Ако го намереше така, щеше да изглежда ужасно глупаво. Затова се втренчи в подножието на стълбището, където се виждаше крайчецът на пътеката да стърчи от едно стъпало.

Накрая се появи и тя. Личността, която наричаше доктор Колинс. Само че, застанала в основата на стълбите, тя изобщо не приличаше на доктор Колинс.

Винаги бе изпитвал тайно увлечение към нея, но знаеше, че е твърде голяма за него. Или по-скоро тя щеше да си помисли, че е твърде млад за нея. Но изобщо не изглеждала възрастна. Приличаше на дете. На заблудено дете.

Беше облечена в огромна черна тениска, която стигаше почти до коленете ѝ. Тъмният цвят правеше кожата ѝ да изглежда още по-бледа от обикновено. Винаги изрядно поддържаната ѝ руса коса сега беше в пълен безпорядък. На места стърчеше, а корените бяха потъмнели, сякаш отдавна не я беше мила. Под очите ѝ имаше огромни виолетови кръгове.

Изглеждала ужасно.

Рейчъл го гледаше втренчено, смръщила вежди.

— Марк? — раменете ѝ бяха прегърбени. Беше скръстила ръце отпред, сякаш я болеше стомах. — Какво... правиш... тук? — прошепна дрезгаво тя.

— Наистина трябва да заключваш вратата си — каза той. — Всеки може да влезе.

Тя примигна и направи гримаса, за която Марк предположи, че трябва да представлява усмивка.

— Както виждам.

Беше дошъл да ѝ каже за Сами, да я убеди да се върне обратно. Но не му се струваше да е във форма за каквото и да било.

Тъй като винаги мислеше за храна, той попита:

— Откога не си яла?

Тя се намръщи замислено и след малко поклати глава:

— Не зная. Кой ден сме днес? О, господи!

Личеше ѝ, че се опитва да се окопити, да проумее как се е озовал в кухнята ѝ.

— Какво правиш тук? — попита отново тя и примижа на слабата светлина. — Оставих всичко в болницата, всички инструкции — след това очите ѝ се отвориха достатъчно, за да се види колко са кървясали. Отпусна ръце до тялото си и направи две крачки към него: — Сами! Нещо е станало със Сами.

Не можеше да я лъже. Лицето му винаги бе като отворена книга. Но не искаше да ѝ стоварва всичко наведнъж. Първо трябваше да я накара да поеме малко храна.

— Заради Сами е, нали? — попита тя.

— Аха, но не се е случило нещо непоправимо. Виж, искаш ли да ти направя нещо за ядене? Докато се храниш, ще ти разправя всичко.

Бавно, сякаш всяко движение ѝ причиняваше болка, тя се отпусна на ръба на канапето и притисна ръка до челото си.

— Би било чудесно — прошепна, — но не мисля, че тук има нещо за ядене.

— Добре. Тогава виж какво. Ще отида да купя нещо. Какво искаш? Нещо китайско?

Лицето ѝ пребледня още повече, ако това изобщо беше възможно:

— Не мисля.

„Китайско. Блестящо, Елиът!“

— Макдоналдс. Какво ще кажеш за Макдоналдс?

Тя кимна.

Марк приседна на крайчеца на канапето, вдигна китката ѝ и попипа пулса.

— Като се има предвид, че си доктор, грижиш се ужасно за себе си — каза той.

Пулсът ѝ бе малко забавен, но в това нямаше нищо необикновено, особено като се имаше предвид, че не се е хранила от няколко дни. Той я докосна по челото, след това по шията. Нямаше треска. Но около очите и устата ѝ имаше няколко гънки, които досега не бе забелязал. Обезводняване. Алкохолът често причиняваше това.

Тя го погледна с кървясалите си очи:

— Какво мислиш, докторе?

Изпита неопикуемо съжаление към нея. Просто неопикуемо.

— Мисля, че Сами беше прав.

Тя се намръщи, очевидно озадачена:

— Сами ли?

— Каза, че някой би трябвало да провери какво става с теб.

Рейчъл заяви, сякаш това не я изненадваше:

— Сами знае всичко. Той има рентгенови очи. Вижда неща, които не искам да вижда.

Марк виждаше и че Сами е бил прав, задето се е обвинявал за положението на доктор Колинс.

Преди да тръгне за Макдоналдс, Марк отиде в кухнята и смете счупените стъкла, за да не пореже Рейчъл босите си крака. След това ѝ донесе малко вода.

— Искам просто да си седиш тук и да изпиеш това. Ще се върна след няколко минути.

Два часа по-късно, след като се наяде и взе душ, Рейчъл се чувстваше малко повече човек. Не много, само малко. Ръцете ѝ все още трепереха, а главата продължаваше да я боли. Но това бяха незначителни проблеми.

Марк ѝ бе разказал за Сами. Сега трябваше да реши какво да прави.

Страхуваше се. Ужасно се страхуваше. Но знаеше, че няма друг избор.

* * *

Рейчъл влезе да го види без никакъв проблем. Хората от персонала дори не знаеха, че е напуснала. Влезе в стаята му сама.

Сами лежеше по гръб на леглото, с лице, извърнато към голата стена.

Тя се приближи на пръсти до него, като си мислеше, че е заспал, но когато стигна до леглото му, видя, че очите му са отворени и гледат в празното пространство.

Заляха я страх и мъка, по-силни от първия път, когато го бе видяла. Тогава той бе просто един пациент, сбор от факти в папката. А сега беше Сами.

Докосна го по ръката:

— Сами?

Изнемоцял от медикаментите, той започна да обръща бавно глава, докато Рейчъл видя лицето му, видя одухотворените му очи. Забеляза с облекчение, че макар да са мътни и изцъклени, в тях проблясва нещо, което ѝ показа, че я разпозна.

Не знаеше колко дълго е стояла там, прикована от странното усещане, че общува с него, но изведнъж усети как пръстите му докосват, след това стискат нейните.

Очакваше, че ще започне да я моли за свободата си. Вместо това, той каза с прегракнал, разтреперан и невероятно слаб глас:

— Съ... жалявам.

Точно тогава Рейчъл разбра, че ще направи всичко за него. Опита се да запази гласа си спокоен:

— Няма за какво да се извиняваш.

В очите му проблесна болка и той поклати отрицателно глава. След това стисна очи и отново ги отвори.

— Аз... те... нараних.

— Не си искал.

— Съ... съжалявам.

Тя успя да се усмихне с разтреперани устни.

— Няма за какво да ми се извиняваш. Зная, че не си искал да го направиш.

Той веднага се отпусна, въздъхна с облекчение и затвори очи. Пръстите му се отпуснаха.

Очите му бяха заобиколени с тъмни кръгове. Нуждаеше се от бръснене. Брадичката му имаше синкав оттенък, а наболата брада изпълваше хлътналите му бузи.

Изненада се, когато видя колко бързо е порасла косата му. Беше дълга повече от сантиметър, лъскава и черна като веждите му.

Рейчъл се наведе към него, вдигна бавно ръка, приближи я до главата му и го погали нежно по косата.

— Сами? — прошепна тя.

Клепачите му потрепнаха, отвориха се наполовина и той се втренчи в нея.

— Ще те измъкна оттук — закле се тя. — Обещавам.

— Искам да си върна случая Торо — каза Рейчъл, като опря длани върху отрупаното с папки бюро на доктор Фонтана.

Той се поглади по оплешивяващата глава с дебеличките си пръсти.

— Казах ти, че тук винаги ще има работа за теб, Рейчъл, но не мога да прехвърлям един пациент напред-назад по твой каприз. Не е честно спрямо Сами Торо, нито пък спрямо доктор Сандерсън.

— Но всичката работа, която съм постигнала с него, е унищожена! — тя посочи с ръка към вратата. — Той отново е в изолатора!

— Не съм сигурен дали нямаше да се озове там, дори и да беше останала тук. Съжалявам, Рейчъл. Искам да се върнеш. Ти си един от най-добрите ни специалисти, но забрави за Торо. Ще започнеш на чисто, с по-лек случай. Външните ти пациенти са друга работа. Повечето от тях дори не знаят, че си напускала, а другите са провеждали срещите си с Марк Елиът, което и без това се случва често.

Прииска ѝ се да изкрещи, но с това нямаше да постигне нищо. Наложил си да запази спокойствие и да говори с равен глас:

— Мисля, че Сами Торо ще бъде по-добре под моите грижи.

— Не съм сигурен. Смятам, че в емоционално отношение се обвързва прекалено много с този случай. Според мен в твой интерес е да се преместиш на някой друг.

Не можеше да повярва, че той застава на страната на Сандерсън. Това я вбеси. Но все пак беше виждала как се държи Сандерсън в присъствието на доктор Фонтана. Беше истински подмазвач. Рейчъл обаче винаги си бе мислила, че доктор Фонтана е достатъчно интелигентен, за да не му се връзва.

— Ами ако поговоря сама със Сандерсън? — попита тя.

Доктор Фонтана въздъхна уморено и тя разбра, че е на път да постигне своето.

— Добре, говори с него — каза вяло той. — Но не мисля, че ще имаш успех.

Прииска ѝ се да го целуне по плешивото теме.

— Благодаря! — и веднага изхвъркна от стаята.

Намери доктор Сандерсън в кафенето. Не искаше той да знае, че е дошла тук специално за да го види. Сандерсън не я обичаше. Така и не можа да ѝ прости, задето му бе отказала да излезе с него. Ако усетеше колко много иска да си върне случая на Сами, можеше да използва това, за да ѝ отмъсти.

Рейчъл си купи чаша кафе и тръгна бавно към масата на Сандерсън. Когато стигна до нея, каза:

— Мога ли да поговоря за малко с теб?

Той ѝ се усмихна и белите зъби проблеснаха в ярък контраст с кварцовия му тен. Очите му се впиха в гърдите ѝ.

— Разбира се. Седни — каза Сандерсън и посочи празния стол до себе си.

Тя обаче остана права.

— Поел си един мой пациент, Самюел Торо. Благодаря ти, че си се грижил за него, докато ме нямаше. Просто исках да ти кажа, че се върнах, така че няма нужда да го наглеждаш довечера. Ще изпратя Марк Елиът да вземе картоната му от кабинета ти.

После, с чувството, че се е справила доста успешно, Рейчъл понечи да си тръгне.

— Почакай една минутка.

Тя се спря.

— Торо вече е мой пациент. А и... — очите му се плъзнаха от гърдите до чатала и обратно до гърдите ѝ. — Не е ли твърде много за мъниче като теб?

Как можеше човек да стане като Сандерсън? Дали бе роден такъв, или просто се бе научил да бъде влечуго? Дали имаше баща и чичовци, отвратителни като него? Каква ужасна мисъл!

— Торо е пациент, който изисква много здрава физика — рече провлачено Сандерсън. — Не бих искал да ти се случи нещо лошо.

— Той няма склонност към насилие.

— Няма ли? Из цялото отделение се говори за избухванията му. Ами това? — той посочи синината на бузата си. — Торо ме удари... и то след като се опита да ме ритне.

Рейчъл умираше от яд, че не е присъствала на тази сцена. Не се учудваше, че Сандерсън е наредил да го упоят. Сигурно Сами го бе накарал да изглежда като глупак.

Тя се опита да се усмихне, но откри, че се справя доста зле.

— Мисля, че Сами откликва по-добре на жени. Мъжете го ядосват. Защо да не ти отнема товара? — тя погледна към червената му буза. — Особено като се има предвид, че двамата очевидно не се разбирате много добре.

Сандерсън сръбна шумно от кафето си.

— Май много ти се иска да го имаш. Какво става, Рейчъл? Падаш си по пациент ли?

Рейчъл едва потисна желанието си да стовари юмрук в другата буза на Сандерсън.

— Ти би трябвало да имаш голям опит в тези неща, нали? — задоволи се да попита тя.

Той присви очи и за момент очевидно загуби интерес към размера на сutiена ѝ.

— За какво говориш?

— Бих могла да разкажа на доктор Фонтана за някои неща, които вероятно ще доведат до отстраняването ти. Може дори да ти отнемат разрешителното.

— Нямаш с какво да ме притиснеш.

— Ами случаят с Мери Осбърн?

— Какво за нея?

— Казал си й, че ако прави секс с теб, ще се излекува от агорафобията^[1] си, така ли е?

Той пребледня.

— Ти, малка кучка...

Рейчъл блъфираше, но й прилоша, когато разбра, че подозренията й са били основателни.

— Направо ми се повдига, като те гледам как се правиш на доктор — каза тя.

— Просто не си във форма, защото ти липсва секс. Може би ако понякога разкрачваш кльоцавите си краченца...

— Ще изпратя Марк Елиът да вземе картон на Торо. И отсега нататък не се приближавай до никой от пациентите ми. Особено до Сами. И не забравяй — ще те наблюдавам. Ако още веднъж извъртиш на някого такъв номер като на Осбърн, ще те предам на медицинската комисия.

В очите му проблесна омраза, която започна да се излъчва от цялото му тяло:

— Добре, вземи си Торо! Двамата се заслужавате един друг. Ако имаме късмет, един ден ще ти счупи врата.

— Може би. А може пък да се оправи.

---

[1] Страх от стоеене на открито. — Б.пр. ↑

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Сами стоеше пред огледалото и решише с малък черен гребен това, което бе останало от косата му. Големият му проблем бе, че имаше две лизнати места от двете страни на главата и косата му все още беше твърде къса, за да застане другояче, освен щръкнала право нагоре, особено на тези две места.

Обикновено се стараяше да избягва огледалата. Отражението му не съвпаднаше с образа, който пазеше в съзнанието си — на Сами Торо на деветнадесет. Но може би това не бе чак толкова странно. Дори и хора, на които мозъкът не беше прекрояван след автомобилна катастрофа, нямаха точна представа за себе си. Старият Ал от билиардната веднъж му бе казал, че винаги се стряска, когато се погледне в огледалото, защото се мисли за осемнадесетгодишен.

Сами се отказа да се бори с косата си и хвърли гребенчето на ръба на мивката. Нямаше намерение да бъде толкова елементарен, че да позволи на една коса да развали настроението му.

Предидния ден Моли бе дошла на свиждане. И Рейчъл — сега вече винаги мислеше за нея като за Рейчъл — щеше да дойде днес. Щеше да го води някъде. Не знаеше къде, но това нямаше значение. Само да се махнеш отгук. Само и тя да дойдеш с него.

Той изгаси лампата, измина няколкото крачки до леглото си, просна се по гръб и склучи ръце под главата си.

За негова приятна изненада, таванът този път не се килна на една страна. Пръстите му не изтръпнаха.

Бяха изминали три дни, откакто беше чист. Три дни, откакто бе отворил очи, за да види Рейчъл — с нейната шапка от гладки руси коси — да се навежда над него като ангел на милосърдието. Не можеше да си спомни какво са си казали. Спомняше си само невероятното облекчение, което беше изпитал при вида ѝ и от съзнанието, че тя ще се погрижи за всичко.

Сега, когато вече не беше с размътена глава, отново очакваше паметта му да се върне, но не се притесняваше прекалено много.

Всичко бе въпрос на време и намиране на отключващия момент.

Само не биваше да забравя да бъде послушен, докато не се възстанови паметта му. Адски послушен.

Трябваше да си признае, че в някои моменти това бе доста трудно. Неведнъж в главата му изникваше някое остроумие и заплашваше да се изплъзне от устата му. Но винаги успяваше да се спре.

Майстор на самоконтрола.

Рейчъл му бе казала, че Сандерсън не е бил особено въодушевен от идеята да се откаже от неговия случай. Но за щастие на Сами, накрая беше отстъпил. Сами не знаеше как се е справила, но всичко отново си бе както преди. И сега двамата с нея трябваше да бъдат особено внимателни, защото всички щяха да ги наблюдават, да ги чакат да се провалят.

Почука се. На вратата се появи Рейчъл. Една Рейчъл, каквато никога досега не бе виждал. Беше облечена в дънки, бледожълта тениска и бели маратонки. За момент Сами забрави всичките си мисли за послушание и остана, загледан слисано в нея.

Изглеждаше страхотно.

Той седна, спусна крака на пода и опря ръце на леглото.

Дънките ѝ бяха стари, дълго време докосвали тялото ѝ. Тениската беше широка, но памучната материя прилепваше по върховете на гърдите ѝ и падаше на меки гънки към бедрата ѝ.

Преди се чудеше как ли изглежда тя под бялата престилка. Сега вече знаеше.

Уау!

При вида ѝ сънищата му от предишната нощ го връхлетяха като еротична вълна. Всяка нощ сънуваше как я целува. По устните. И това не бе всичко, което правеше с нея. Прокарваше ръце по корема ѝ, а пръстите му се осмеляваха да докосват закръглената долна част на гърдите ѝ...

— Готов ли си? — попита Рейчъл и прекъсна еротичните му блянове.

Сами си спомни, че трябва да бъде максимално послушен. Образцов пациент. Изправи се и посочи към вратата:

— След теб.

И тръгна след нейните полюляващи се в сладък ритъм бедра.

Колата ѝ го изненада. Не знаеше точно какво е очаквал. Може би някакво комби. Но това, което видя, бе малка спортна черна кола със сгъваеми седалки и лост за пет скорости.

— Какви са възможностите ѝ? — попита той, като захлупи шепи върху стъклото, за да види по-добре. — Някога надувала ли си това бебче до пълната му скорост?

— Не, но се съмнявам дали може да вдигне повече от осемдесет. Само с четири цилиндъра е.

— С четири цилиндъра? — Той не можа да сдържи разочарованието в гласа си.

— Но е инжекцион.

— С инжекцион. Уау!

В главата му се появи един спомен. Виждаше се как се вози по пустото шосе на мотоциклет, а вятърът развява дългата му коса.

— Имах един харлей — каза той, като оглеждаше всяка подробност от таблото на колата. — Най-много обичах да го изкарвам в гореща лятна нощ. Нали се сещаш — в някоя от онези нощи, когато е твърде топло, за да се спи. Намирах изоставен селски път и давах пълна газ. Няма нищо по-хубаво от усещането, когато преминаваш през онези ледени въздушни ями. Когато най-сетне спирах, кожата ми беше студена. След това винаги успявах да заспя.

Искаше му се отново да може да го направи. Да усети онова чувство за пълна свобода.

— Чудя се какво ли е станало с този мотор — каза той повече на себе си, отколкото на Рейчъл. — Дали още го имам?

— Вероятно Моли знае.

— Аха. Ще трябва да я попитам. Може да те повозя.

— Много бих искала.

Отново се бе загледал през стъклото, когато Рейчъл попита:

— Искаш ли ти да караш?

Той вдигна глава. Рейчъл люлееше връзка ключове във вдигнатата си ръка.

— Сериозно ли?

— Защо не?

— Да не би да си забравила защо съм тук?

Тя се усмихна:

— Имам ти доверие.

Сами грабна ключовете от ръката ѝ, преди да е променила решението си. Не беше чак толкова глупав. Отключи вратата, вмъкна се в нагрятата от слънцето кола и изпружи крака напред.

Едва тогава се сети, че Рейчъл все още стои до вратата от другата страна и чака. По дяволите! Трябваше да ѝ отвори вратата. Друг път не биваше да забравя. Пресегна се през седалката и ѝ отключи.

Когато Рейчъл се настани до него, той пхна ключа. Скоростният механизъм беше стандартен тип „Н“, ако не се смяташе допълнителната пета скорост. Той натисна съединителя, превключи на скорост и едновременно с това запали.

Рейчъл се пресегна през него и му показва как да отвори автоматичните прозорци, за да влезе свеж въздух.

Стереото се намираще в средата на таблото. Беше със същите зелени цифрови екранчета, които беше свикнал да вижда навсякъде. Той посегна да включи радиото, но Рейчъл спря ръката му. Сами вдигна учудено поглед. Човек не можеше да се вози без музика.

— Може би не бива да пускаме радиото — каза тя. — Не е нужно да получаваш прекалено стимулиране.

Прекалено стимулиране. Засмя се на психиатърския ѝ речник.

— Не се притеснявай. Обичам да бъда *стимулиран прекалено*.

— Сами, не се шегувам!

— Нито пък аз.

Знаеше какво я тревожи. Нищо не предизвикваше повече спомени от музиката. Но той искаше да предизвика спомените, да стимулира мислите си. Може би музиката щеше да му помогне. Да дойде отключващият момент на онова, което очакваше.

От друга страна обаче, виждаше обърканото изражение на Рейчъл и знаеше, че спътницата му има нужда да бъде спокойна, да бъде сигурна, че той няма да чуе някоя стара песен и да откачи.

— Не се притеснявай — каза ѝ. — Нищо няма да ми стане, кълна се.

Сами завъртя копчето през няколко станции, докато чу едно познато парче на Бийтълс. Остави радиото на тази станция и се облегна назад.

— Трябва да си закопчаеш колана — каза Рейчъл.

— Какво?

— Коланът. Излезе такъв закон.

— Без ма... — той млъкна навреме, но беше сигурен, че е усетила какво се е канел да каже. — Без майтап?

— Без майтап.

Имаше известни затруднения с механизма, но накрая, за негово най-голямо удоволствие, Рейчъл му помогна. Показа му как да нагласи удобно колана през раменете и стомаха си. Докато се пресягаше през него, свежият аромат на косата ѝ го омая, едната ѝ гърда го докосна и той реши, че загубата на паметта определено си имаше своите добри страни.

Все още мислеше за допира с нея, когато изкара колата от паркинга, мина през рампата и излезе на улицата.

През отворените прозорци нахлу въздух, който носеше миризмите на автомобилни газове и прясно окосена трева. Докато се движеха под извисяващите се над тях дъбове и кленове, слънцето хвърляше шарени сенки по капака на колата. Облаците горе се движеха по невероятно синьо небе.

Той си пое дълбоко дъх. В ден като този беше хубаво да си жив.

Никога не бе познавал кой знае колко добре Ла Грейндж, но знаеше, че надолу по хълма и после вляво има магистрала, която води извън града. След като бе стоял със седмици свит в малката стая, имаше нужда да се движи, и то бързо. Да види как светът лети покрай него.

В подножието на хълма сви наляво. Испита огромно удоволствие от начина, по който колата взема завоя, от усещането, докато сменяше скоростите, и усилващия се вой на двигателя.

След пет минути вече се носеха по магистрала с четири платна, касетофонът ревеше, а вятърът развяваше косите им.

Той погледна таблото. Шестдесет и пет мили в час. А му се струваше, че е вдигнал сто. Сигурно точно така се чувстваха старите хора в кола. Може би затова караха толкова бавно. Може би им се струваше, че преминават звуковата бариера.

Имаше смътен спомен, че някъде в този район има парк. Продължи да поглежда редовно едната страна на пътя и не след дълго зърна зеления знак. Тъй като жаждата му за скорост вече бе заситена, забави ход и зави по едно тясно шосе без осова линия.

Бяха обгърнати от дървета и влажната миризма на гориста почва. Веднага се усети по-хладният въздух наоколо. Контрастиращите

светлини и сенки проблясваха върху тях като цветомузика.

Минаха покрай една детска площадка, където децата се люлееха, крещяха и очевидно страхотно се забавляваха. Сами си помисли дали да не спре. Може би на Рейчъл ѝ се искаше да се полюее.

Само че когато я погледна, стомахът му се сви. Лицето ѝ бе пребледняло.

Децата.

Тя мислеше за дъщеря си.

Когато видя болката ѝ и разбра каква е причината, почувства се по същия начин, както когато разбра, че Рейчъл има починало дете.

Все още изпитваше ужасна вина за това, което ѝ бе сторил, за онези си думи. Едва предишния ден се осмели да повдигне въпроса, за да ѝ се извини, но тя отклони разговора в друга посока. Тъй като не искаше да ѝ причинява повече болка, той не настоя. Но през последните няколко дни постоянно се чудеше с кого говори тя, при кого отива, когато има нужда от помощ. Не знаеше много за вътрешните рани, но беше сигурен, че три и половина години е твърде дълъг траур.

Той продължи нататък, докато детският смях не заглъхна и не бе заместен от птичи песни.

Сви наляво по тесен черен път, за който скоро откри, че води до малка, заобиколена от дървета полянка. Наоколо нямаше никой. Идеално място за спиране.

Отби от едната страна на пътя, изгаси двигателя и погледна Рейчъл. Цветът на лицето ѝ отново започваше да се връща.

— Хайде — каза той, дръпна ръчката и бутна с рамо вратата от своята страна. — Отдавна исках да направя едно нещо.

Това, което всъщност искаше да направи, бе да прогони тъгата от лицето ѝ. Не искаше Рейчъл да бъде тъжна в такъв велик ден.

Той стана, затвори вратата и вдиша с пълни гърди чистия въздух, докато слънцето напичаше главата и раменете му.

Ако преди четири дни, докато лежеше упоен в изолатора, му бяха казали, че някога отново ще стои на слънце, нямаше да повярва. Тогава бе започнал да си мисли, че повече никога няма да усети слънцето.

Затръшна се врата.

Добре. Значи идваше.

Той се усмихна, отиде до средата на полянката и без да се колебае, се излегна по гръб на тревата.

Хвърли крадешком поглед през рамо. Рейчъл бе застанала недалеч от колата и по ъгълчетата на устните ѝ играеше тънка въпросителна усмивка.

Той потупа мястото до себе си, сякаш се намираше на канапе — или на легло.

— Хайде. Има достатъчно място.

Тя се поколеба.

— Хайде де, опитай! Лежането на тревата е страхотна терапия.

Тя се приближи. Когато стигна до него, приседна колебливо на тревата. Ако протегнеше ръка, можеше да я докосне.

— Не го правиш както трябва — каза ѝ той. — За да изпиташ пълна наслада, трябва да легнеш по гръб ей така, за да можеш да гледаш небето.

Не престана да я наблюдава, докато тя не легна по гръб и не сложи глава на земята.

— Точно така. Не е ли хубаво?

— Малко боцка.

Лицето ѝ беше обърнато към него. Виждаше се как стръкчетата трева бодат бузите ѝ.

— Това е, защото си се обърнала към мен. Трябва да гледаш нагоре към небето.

— О! — каза тя и погледна нагоре.

— Ето. Това би трябвало да ти е познато. Аз го наричам „природният тест на Роршах“^[1]. Виждаш ли този облак? — посочи той. — Идеален слон.

— Не виждам никакъв слон.

— О, хайде, Рейчъл! Не се стараяш достатъчно.

Той се премести по-близо до нея. Раменете и бедрата им почти се докосваха. Сами отново посочи, като едновременно с това движеше пръста си.

— Виж, това е тялото — направи той крива линия, — а този голям кръгъл облак — сега описа кръг — е ухото.

— Сега ги виждам! О, виж, има и бебе слон, което се е хванало за опашката на майка си!

Той я погледна озадачено, като се чудеше дали не го поднася. Но Рейчъл беше напълно сериозна и очевидно погълната от играта. Сами вдигна отново поглед, но не успя да види никакво бебе слон, така че се отказа от тази фигура. Продължиха един през друг да сочат различни облаци. Когато се умориха, и двамата затвориха очи.

Сами чуваше биенето на собственото си сърце, чуваше дишането си. Слънцето го напичаше през тениската и дънките. От околните дървета се обаждаха птици. От време на време по кожата му полазваше ветрец и рошеше косъмчетата на ръцете му.

А Рейчъл беше до него, точно както в един от сънищата му...

Може и да беше заспал, не беше сигурен, но по едно време оранжевата светлина зад клепачите му притъмня. Отвори очи. Един облак минаваше пред слънцето. Той обърна глава. Рейчъл продължаваше да лежи по гръб със затворени очи и дишаше равномерно. Дали не бе заспала?

Претърколи се с лице към нея и опря лакът на земята и буза на дланта си.

— Рейчъл? — прошепна тихо, тъй като не искаше да я събужда, ако наистина бе заспала.

— Ммм? — каза сънливо тя, без да отваря очи.

— Просто проверявам дали не си заспала.

— Заспала съм — промърмори тя, като едва мърдаше устни.

Той се усмихна.

Тревата между тях бе гъста и зелена, изпъстрена с жълти глухарчета. Обичаше глухарчетата. Те бяха красиви и издръжливи. Добра комбинация.

— Искаш ли да поиграем на една друга игра? — попита той.

Тя се прозина и покри устата си с длан:

— Каква игра?

— Игра на сетивата.

— Никога не съм чувала за нея.

— Лесна е. Просто остани със затворени очи. Точно така. А сега ми кажи какво чуваш.

Тя мълчеше и на Сами му се стори, че отново е заспала.

— Птици — каза тя. — Много птици.

— Добре. А какво подушваш?

— Трева... и влажна земя.

— А какво усещаш?

Тя се поколеба:

— Ветрец. Нежен ветрец. Понякога е топъл. На моменти усещам и по-хладен въздух.

— Наистина си доста добра в това.

Той откъсна стръкче трева, наведе се по-близо към нея и го прокара по шията ѝ.

— А сега какво усещаш?

Веждите ѝ се смръщиха:

— Перце?

— Не.

Сами я докосна още веднъж с тревичката, като този път я прокара по пълничките ѝ устни. Челото ѝ се отпусна:

— Стръкче трева.

— Точно. А сега какво ще кажеш за това? Само че не си отваряй очите.

Той откъсна едно глухарче и я докосна нежно по шията с цветето.

Тя се изкикоти и се отдръпна.

Рейчъл да се кикоти? Той прокара нежното цветче по бузата ѝ.

Рейчъл отново смръщи чело, докато се опитваше да определи усещането. Когато не успя, Сами плъзна цветчето надолу към устните ѝ.

— Цвете — каза веднага Рейчъл. — Глухарче.

— Имаш много чувствителни устни, Рейчъл — каза той. Гласът му звучеше малко напрегнато, някак странно дори и за него. — А сега какво ще кажеш...

— Мисля, че трябва да спрем — прекъсна го тя. Гласът ѝ вече не звучеше сънливо.

Но вече не можеха да спрат.

— Играта почти свърши. Хайде. Само още един въпрос.

— Добре — прозвуча малко неохотно отговорът ѝ.

— Не си отваряй очите — предупреди я той.

— Аз никога не лъжа, когато играя — каза възмутено Рейчъл.

— Не съм си и помислял такова нещо.

След малко нямаше да говори възмутено. Щеше да се ядоса. Адски да се ядоса. Но Сами не можеше да издържа повече. А и Рейчъл

бе твърде голямо изкушение.

Той се наведе напред и без да се допре до никоя друга част на тялото ѝ, докосна устните ѝ със своите. Докосване, леко като перце.

Веднага щом устните им се допряха, Сами я чу как си поема рязко дъх и едновременно с това усети вълна от невероятно желание.

Той се отдръпна леко. Устните му бяха на сантиметри от нейните.

— Можеш ли да познаеш какво беше това, Рейчъл? — попита напрегнато той.

— Устните ти — прошепна тя с все още затворени очи, сякаш не смееше да ги отвори.

Преди да е успяла да се отдръпне, той докосна още веднъж устните ѝ. Нежно. Толкова нежно, колкото ги бе докоснал и с цветето.

Тя трепна изненадано още веднъж и си пое рязко дъх. Устните ѝ се разтвориха.

Желанието изпиваше силите му и го изпълваше с жар. Усещаше между устните си пълничката ѝ долна устна. Полагаше всички усилия да не изстене гласно. Той наклони глава на една страна... и веднага почувства интимната влажност на устата ѝ.

Искаше да проникне в нея, па макар и само с език.

Смътно усещаше как Рейчъл го е стиснала здраво над лактите. И собственото си дишане — дрезгаво и неравно.

В главата му се въртяха спомени и за други целувки, откраднати на задната седалка на неговия шевролет, модел 64-а. Но тези спомени бяха неясни.

Кристално ясни бяха сънищата му с Рейчъл. А сега те се смесваха с реалността.

Съвсем несъзнателно, без да откъсва устни от нейните, Сами легна върху нея, разтвори коленете ѝ и се озова там, където искаше — между бедрата ѝ, притискайки най-топлото място от тялото ѝ.

Целувката му стана по-разпалена. Езикът му се плъзна между устните ѝ, във влажните дълбини на устата ѝ.

Докато я любеше с устата си, му се струваше, че усеща как една друга негова част прониква в нея.

Започна да движи ханша си.

Галеше я...

Едната му ръка повдигаше бедрата ѝ... Желанието се развихряше...

Неочаквано той потрепери несдържано, после още веднъж, и още веднъж. Накрая направи още един тласък напред с хълбоци и се строполи върху нея.

След това реалността започна да прониква постепенно в съзнанието му. Малко по малко взе да осъзнава обстановката. Слънцето, което напичаше гърба му. Собственото си неравно дишане, биенето на сърцето си. Тялото на Рейчъл под него.

Беше я любил с дрехите.

Не беше в състояние да я погледне. Нямаше начин да я погледне. Вместо това, зарови лице в шията ѝ и вдиша дълбоко сладкото ѝ ухание. Усещаше пулса ѝ на бузата си.

Чифт ръце започнаха да го гаят по гърба. Успокоително. Утешително.

— Сами, всичко е наред.

Не, не беше. Може би според нейния правилник — психиатърския ѝ правилник, — но не и според неговия. Той стисна очи, пое си дълбоко дъх, претърколи се и седна с гръб към нея.

Умираще от срам. Не можеше да си спомни някога да се е срамувал толкова. Обгърна коленете си с ръце и впери поглед в далечината. Незнайно защо, дърветата вече не му се струваха толкова зелени.

Какъв идиот!

Усети една ръка на рамото си.

— Сами, няма от какво да се срамуваш. Сексуалността е нещо съвсем нормално. Във физическо отношение ти си на тридесет и осем, но либидото ти вероятно е като на деветнадесетгодишен.

Либидо! Сами умираше от срам, а тя му пробутваше психиатърските си брътвежи. Аналитичната оценка на сексуалността му бе последното нещо, от което се нуждаеше в момента.

Той издаде раздражен гърлен звук и отдръпна рамото си.

— Не мога да повярвам, че анализиращ тези неща! Нужно ли е да анализиращ всичко?

Разбираше я какво се опитва да направи. Да го постави на мястото му. Отнасяше се с него като с дете. Като е откачил пациент. Но

Сами не искаше това. Искаше тя да го желае. Искаше да го смята за мъж, а не за момче.

Продължаваше да съзерцава дърветата, неспособен да я погледне в очите.

— Мислиш, че съм просто едно хлапе с развилнели се хормони, нали? — истината му причиняваше болка.

— Мисля, че си объркан — каза тя с тих, овладян, психиатърски глас. Глас, с който отдавна не я бе чувал да му говори. Какъв глупак беше да си помисли, че отношенията им са надхвърлили това. Опитай пак, Шерлок! — Точно сега си много уязвим — казваше в този момент Рейчъл. — Много податлив. Съвсем естествено е у теб да се зародят известни... чувства към мен.

„Не се прави на психиатър. Моля те, не се прави на психиатър.“

— Често пациентът споделя с доктора много лични тайни, каквито не би споделил с никого друг. Нито със съпруга или съпругата си, нито с приятелите или с интимния си партньор.

Започна да му се струва, че Рейчъл говори наизуст, че рецитира думи от някакъв стар, прашен учебник. Почти виждаше написаното по пожълтелите му страници.

Отношения лекар — пациент: Как да се справим с агресивното увлечение на пациента си.

Започваше да се чувства като хлапе, хванато да крие списания „Плейбой“ под дюшека си.

Повече не можеше да издържа. Наложил си да я погледне през рамо и това, което видя, го остави без дъх.

Рейчъл изглеждаше така, сякаш някой току-що я бе любил.

Устните ѝ — устни, които обикновено имаха розов цвят — сега бяха червени и подпухнали от целувките му. На бузите ѝ бе избила руменина.

Как можеше да бъде толкова отнесен? Когато я целуна за пръв път, можеше да се закълне, че му отвръща; можеше да се закълне, че и тя го целува, че го докосва съвсем не по психиатърски.

Можеше да се закълне, че го желае.

Дори и сега, докато я наблюдаваше безмълвно, руменината на бузите ѝ стана още по-наситена. След това погледът ѝ се отмести встрани и той разбра. Разбра.

Увереността му се върна. Ако стоеше прав, може би щеше да се олюлее. Беше разбрал всичко. Тя не бе в състояние да признае пред себе си, че го желае. Както му бе казала преди, всяка връзка между тях двамата би била в разрез с етиката.

Отричане. Не беше ли това психологическият термин за сегашното поведение на Рейчъл?

Добре, Рейчъл. Засега ще се включа в играта.

Сами стана и ѝ протегна ръка. Рейчъл се поколеба за момент, но сложи длан в неговата. И, за бога, ръката ѝ трепереше.

„О, Рейчъл — помисли си той, докато гледаше светлите ѝ зелени очи. — Имаш толкова много тайни. Някой ден ще ми кажеш част от тях. Но не сега. Сега и двамата сме прекалено нестабилни.“

Без да сваля поглед от лицето ѝ, той доближи ръката ѝ до устните си и я целуна по кокалчетата на пръстите.

— Не е бил с всичкия си, да знаеш.

Объркването по лицето ѝ се смени с озадаченост:

— Кой?

— Съпругът ти. Не е бил с всичкия си да те напусне.

Никога не се бе считал за особено проникателен, затова се изненада, когато неочаквано осъзна каква е разликата между него и Рейчъл. Той посрещаше проблемите с открити гърди. Крещеше, беснееше, удряше главата си в стената и разбиваше огледала с юмрук. Рейчъл пък се стараяше да не забелязва проблемите си, като се надяваше, че по този начин ще изчезнат.

Е, имаше един проблем, с който рано или късно щеше да ѝ се наложи да се сблъска. Защото той нямаше намерение да отива никъде. Поне засега.

---

[1] Психологически тест за анализ на личността, наречен така на Х. Роршах (1844–1922), швейцарски психиатър. Тестуваното лице казва какви асоциации прави от стандартна серия шарки с мастилени петна, след което отговорите му се анализират. — Б.пр. ↑

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Един ден, седмица по-късно, Рейчъл тъкмо свършваше с последната от външните си пациентки.

— Ще се видим другата седмица — каза тя на госпожа Маклаклин, докато съпровождаше възрастната жена до вратата на кабинета си. — Има ли кой да ви закара?

— Синът ми ме чака отвън — жената погледна срамежливо Рейчъл. — Не сте омъжена, нали?

— Не.

— И синът ми не е.

Рейчъл само се усмихна и продължи да води пациентката си към вратата.

— Довиждане, госпожо Маклаклин.

— Довиждане, скъпа.

Когато госпожа Маклаклин си отиде, Рейчъл погледна часовника си. Четири часът. Сами и Марк щяха да дойдат всеки момент. От два дни насам Сами постоянно я врънкаше да го заведе в един магазин за използвани плочи в града. Направо се бе вманиачил в тази идея, така че днес щяха да ходят във въпросния магазин, наречен „Странни дни“.

Тя отиде в тоалетната, наплиска лицето си и оправи косата си с пръсти. Сами...

Трябваше да внимава. Онзи ден в парка бе застанала лице в лице със себе си, със самата истина. А истината беше, че изпитваше увлечение към Сами Торо. До този момент се бе заблуждавала, казвайки си, че той я интересува само като медицински случай.

Но сега вече знаеше истината.

Сред лекарите с проблеми се разменяше шегата, че поначало „доктор“ означава „човек, който постоянно отрича“. И това не беше шега.

Докато събличаше престилката си и я закачаше на закачалката до вратата, тя се замисли за случилото се между тях. Този спомен никога не се отдалечаваше много от съзнанието ѝ. В онзи ден не само Сами бе

загубил контрол над себе си. Ако тогава не бе толкова засрамен, може би щеше да усети какво влияние е оказал върху нея; щеше да види, че и тя има вина за случилото се. Но за щастие не бе забелязал нищо. И за щастие тя бе успяла да събере достатъчно от онова старо професионално отношение, за да го заблуди.

Досега Сами не бе споменавал за случилото се. И Рейчъл не смяташе, че това се дължи на неудобство. В поведението му по нищо не личеше, че дори си спомня за това. Беше го отстранил от паметта си, съвсем по детински. Де да можеше и тя така!

Да, трябваше да бъде много внимателна. Трябваше да се погрижи никога повече да не изпадат в такова положение. Последното, от което имаше нужда Сами, бяха още проблеми в живота му. А последното, от което тя имаше нужда, бе увлечение към пациент.

Ето защо бе помолила и Марк да дойде с тях. В качеството си на трето лице той щеше да бъде чудесен буфер. А и знаеше, че Сами го харесва.

Двамата мъже пристигнаха сред облак от шум, бърборене и смях. Марк беше облечен в обичайната си крещяща риза. Сами носеше черна тениска, дънки и бели маратонки. С всяка изминала среща придобиваше все по-здрав вид. Цветът на лицето му беше добър. Очите му блестяха ярко, а кръговете под тях бяха почти изчезнали. Напълняваше.

Външността му надминаваше всякакви представи за традиционно или класическо. Лицето му бе твърде открито, твърде уязвимо на вид. И все пак беше от хората, чието присъствие буквално се усещаше. Най-точно описание за него даваше сестра му, която твърдеше, че Сами е по-жизнен от повечето хора. Душата му гореше ярко.

— Готова ли си? — попита Сами.

Макар да стоеше неподвижен, Рейчъл усещаше вълнението, нетърпението му да тръгнат час по-скоро.

— Готова съм.

Натъпкаха се в асансьора заедно с още четири млади сестри. Две от тях си шепнеха зад шепи и от време на време хвърляха погледи към Сами. Обектът на техния интерес се разшава неловко, без да откъсва очи от светлинното табло над вратата на асансьора.

Спряха на втория етаж и Сами трябваше да отстъпи, за да им направи път.

Веднага щом вратата се затвори и отново потеглиха, Марк каза сухо, не без завист:

— Мисля, че току-що видяхме две жени, които умират да сменят подлогата ти.

Времето навън беше топло. Температурата бе стигнала тридесет и осем градуса. Тъй като магазинът се намиреше само на десет пресечки от болницата, решиха да отидат дотам пеша. Рейчъл одобри идеята, тъй като се надяваше Сами и Марк да изразходят малко от излишната си енергия, преди да стигнат до определеното място.

За пръв път ги виждаше двамата заедно и започваше да се съмнява дали е било разумно да излизат.

В походките им нямаше равномерност. Понякога вървяха заедно с нея, но по-често се нареждаха шахматно, като или изоставаха, или избързваха напред. От време на време вървяха заднишком или когато минеше някоя привлекателна жена, завъртаха се на пети като цветя към слънцето. След това двамата мъже — наистина ли си бе помислила „мъже“? — се сръгнаха един друг с лакти и приближаваха глави, за да обсъдят нещо, което винаги свършваше с гръмогласен смях.

Рейчъл беше благодарна, че успяха да стигнат до магазина, без да ги арестуват.

В магазина за плочи бе сумрачно, хладно и миришеше на мухъл. Циментовият под беше влажен и неравен и оставяше усещането, че никога не изсъхва, дори и през зимата. Близо до входната врата имаше рафт със списания и Рейчъл разпозна сред тях издания, за които Сами някога бе писал.

Той мина покрай тях, като едва им хвърли бегъл поглед. Мина безучастно и покрай рафтовете с последните издадени плочи. Беше се упътил към дъното на магазина, към използваните плочи.

Рейчъл се бе надявала, че Сами и Марк ще започнат да се държат прилично, когато влязат в магазина, но бе сбъркала.

— Я виж тия парчета — Марк държеше високо един албум с две футуристични на вид жени на корицата. Гърдите им бяха покрити с метални сутиени, които като нищо можеше да са изработени от автомобилна броня.

Сами поклати глава.

— Знаеш ли кое най-много ме дразни?

Марк върна обратно албума на мястото му.

— Кое?

— Сутиените. Мислех, че са ги изгорили всичките. Мислех, че вече са забранени със закон.

— Джогингът — рече Марк. — Джогингът върна сутиена.

— Колко жалко!

Марк кимна в знак на съгласие.

— Мислех, че сте дошли да разглеждате албуми — обади се Рейчъл, която се чувстваше малко изолирана. Само че нямаше начин да бъде въввлечена в разговори за жени и сутиени.

— Така е, така е — отвърнаха двамата в един глас, после доближиха глави един към друг и се заеха за работа.

— „Лед Цепелин IV“ — каза Сами, без да се обръща към никого конкретно, като вдигна един албум. — „Стълба към небето.“

— Хубава песен. Знаем акордите — рече Марк.

— Без майтап? Аз пък знам нотите.

— Айде бе!

— Да!

— „Еснафи“ — това от Сами.

— „Дъ Бенд“ — Марк.

Продължиха да си подхвърлят имена. Рейчъл реши, че Сами има нужда точно от това — да види познати неща, да разбере, че светът не е изцяло нов.

— „Ванила фъдж“.

— „Мошеникът Сам“.

— Дилън. „На стражевата кула“.

— Страхотна песен. Чувал ли си някога версията на Хендрикс?

— По-бърза е, но не е по-зле.

— Аха. Ей, виж! „Дъ Трогс“.

— „Диво същество“ — рече Сами.

Запяха. И гласовете им бяха изненадващо ужасни.

Рейчъл притисна ръка до устата си, за да потисне смеха, който се надигаше в нея, но за неин ужас той избухна неудържимо.

Пеенето секна. Два чифта очи се втренчиха обидено в нея през морето от овехтели обложки на плочи.

Все още се опитваше да си поеме дъх, когато един човек, за когото предположи, че е собственикът, се появи от едната ѝ страна.

— Мога ли да ви помогна да намерите нещо? — попита той без неприязън в гласа. Главата му беше плешива на темето, но отстрани си бе оставил дълга коса.

Слава богу, нямаше да ги изхвърлят с ритници навън.

— Просто разглеждахме албумите ви — отвърна Сами и продължи да прехвърля плочите с дългите си пръсти.

— Търсите ли нещо специално? Определена песен? Определена година?

Сами сви рамене.

— Краят на шестдесетте и началото на седемдесетте — той хвърли поглед към Марк. — А ти?

— Аз само гледам.

— Не бързайте — каза мъжът. — Разглеждайте колкото си искате.

Сега, когато вече беше избърсала сълзите от очите си, Рейчъл не можа да не забележи, че човекът наблюдава напрегнато Сами. Сърцето ѝ се сви уплашено.

— Хей, вие сте Сами Торо, нали? — попита накрая той.

Сами вдигна рязко глава.

— Аха — изненаданото му, предпазливо изражение сякаш казваше: „Откъде знаеш?“

По досега сериозното лице на мъжа се разля развълнувана усмивка:

— Чел съм всичките ви неща. Страшно ми хареса онази ваша статия за китове. Беше забавна, но наистина показахте, че темата е важна, наистина халосахте читателя под лъжичката.

Сами отпусна ръце. Плочите вече не го интересуваха. Той отстъпи крачка назад.

— Благодаря.

— Отдавна не съм чел нищо от вас. Работите ли върху някоя тема?

— Ами... да. Разбира се — отвърна автоматично Сами.

— Страхотно!

Зашеметените, изпълнени с паника очи на Сами се преместиха от мъжа към Марк и най-накрая се спряха на Рейчъл. И останаха там.

— Искате ли да тръгваме? — попита безстрастно той.

Но не можеше да заблуди Рейчъл. Тя погледна часовника си.

— Да. Трябва да вървим.

— Преди да си тръгнете... — мъжът отиде бързо до дървения тезгях и се върна с бележник и химикалка, които пъкна в ръцете на Сами. — Мога ли да получа автограф от вас?

Сами хвана тромаво химикалката, сякаш никога преди не бе използвал такова нещо и не бе съвсем сигурен какво да прави с нея.

Мъжът почука с нацепения си, пожълтял нокът по хартията със сини редове:

— Името ми е Макс. А жена ми се казва Джуди. Може ли да напишете имената и на двама ни?

— Разбира се — отвърна Сами, макар изобщо да не звучеше убедено. Допря химикалката до листа и написа с идеално оформени букви двете имена, след което завърши със своето. Накрая подаде бележника на Макс.

— Благодаря, човече. Джуди направо ще полудее от радост.

Рейчъл виждаше как Сами диша дълбоко. Тя пристъпи към него и го хвана под ръка.

— Хайде — поведе го към вратата.

Той се спъна в някаква издатина на пода, но успя да запази равновесие.

Излязоха навън и повървяха в пълно мълчание до другата пресечка. След това Сами внезапно спря, сграбчи Рейчъл за ръката и я завъртя рязко към себе си:

— Какво, по дяволите, беше всичко това?

Марк пристъпи към него, но не толкова близо, че да го накара да се почувства застрашен.

— Не обичам изненадите — рече Сами. — И не искам повече изненади. Искам да знам кой, по дяволите, съм и защо Макс искаше автограф от мен.

Всичко се бе случило прекалено скоро. И прекалено бързо.

— Не съм сигурна, че си готов — каза откровено Рейчъл.

Сами изсумтя ядно и пусна китката ѝ. След това вдигна ръце и прокара пръсти през косата си.

— Именно неизвестността ме подлудява. Страхувам се! Страхувам се какво може да се случи в следващия момент! Какво ще

бъде другия път? Няма ли да вляза в някой магазин и до мен да се приближи жена, която никога досега не съм виждал, и да ми каже, че е моя съпруга? Или някое непознато хлапе ще ме нарече „татко“? Дали няма да отида на гости при някой приятел и да открия, че вече не живее там, защото е мъртъв? Или още по-лошо — ще открия, че е мъртъв от десет години?

Хората минаваха покрай тях и им хвърляха притеснени погледи.

Разтреперан, Сами си пое дълбоко дъх. Когато отново заговори, гласът му беше по-тих, по-овладян, но все още потреперваше леко, докато произнасяше отчетливо следващите думи:

— Просто не знам какво, по дяволите, става!

— Съжалявам за приятеля ти Джей — каза Рейчъл, която се стараеше да остане спокойна и заради тримата.

Дотук бе вървяло толкова добре. Хич не ѝ се искаше да го вижда как се разпада. Искаше да го предпази.

Но си каза, че не бива да прави това. Тези удари не бяха нещо неочаквано. За да напредне, той трябваше да падне няколко пъти.

— Нямаш съпруга — каза му тя. След това срещна погледа на Марк и го попита: — Какво мислиш?

Въпреки хлапашкото му държане, тя имаше доверие в неговата преценка. Той притежаваше изключително шесто чувство за човешката природа.

— Мисля, че Сами е прав. Има нужда от отговори и щом задава въпросите, значи вече е готов. Би трябвало да получи достъп до папката си.

Тя кимна.

Сами остана неподвижен. Беше свил юмруци и кокалчетата на пръстите му бяха побелели от стискане.

— Доколкото разбирам, аз съм... някакъв писател.

Точно от това се беше страхувала, точно това се бе надявала да избягват известно време, докато той не се стабилизира.

— Бил си писател — каза му тя. — Но не бива да мислиш какъв си бил, а какъв искаш да станеш.

— Да не искаш да ми кажеш, че не мога да бъда такъв, какъвто съм бил преди? — той направи малък кръг и се спря пред нея. — Не ми ли каза, че способностите ми да съхранявам и употребявам спомени са непокътнати?

— Така е. И няма причина да не бъдеш отново писател, но най-важният елемент от целта на живота е желанието тя да бъде преследвана. Може повече да не искаш да бъдеш писател.

В случаи на загуба на паметта, както при Сами, беше най-добре да не се набляга прекалено много на това какъв е бил човекът. Не беше необичайно предпочитанията и често уменията на пациента да се променят. Знаеше за един футболист, който никога повече не бе докоснал топка; за преуспяващ борсов агент, който никога повече не бе влязъл в кабинет, а вместо това бе предпочел да се занимава с промишлен риболов.

Не че не можеха да правят същите неща като някога. Просто вече нямаха желание, защото интересите им се бяха променили.

Знаеше, че ще му е достатъчно трудно да се справи с всичките изгубени години, с всичките изгубени спомени, затова не искаше да се чувства принуден да бъде такъв, какъвто не иска. Вместо да преследва мечтите на предишния Сами, Рейчъл искаше той да преследва своите.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Чувстваше се адски нервен. Ако беше пушач, щеше да припалва цигарите една от друга.

В момента крачеше напред-назад по килима на фалшивата дневна в болницата и чакаше да пристигнат Моли, съпругът ѝ и дъщеря ѝ.

Трябваше да е уморен. След като прочете папката си, не успя да мигне цялата нощ. Но изобщо не се чувстваше изморен. Вълнението му бе твърде силно, за да усеща умора.

Знаеше, че Моли е омъжена, но това не му се струваше много реално. И със сигурност не бе помислял, че тя има дете. Това го изваждаше от равновесие. И другото, което го сащисваше, бе откритието, че е бил адски добър писател. Знаеше, че е бил адски добър, тъй като беше прочел статиите си, прикрепени към досието.

Докато ги преглеждаше, все едно че четеше статии на друг човек: А онази, която беше написал във Виетнам, му се струваше най-добрата, която е чел досега. Караше го да изпитва страхопочитание към себе си, към човека, който някога е бил. Никога повече нямаше да може да пише така.

Виетнам... ето кое му бе най-трудно да възприеме. Имаше няколко откъслечни спомена за там, но нищо повече от образи, сякаш от избелели снимки. Изобщо не му се струваше, че са част от живота му.

След като прегледа папката си, той настоя да се срещне с дъщерята и съпруга на Моли. И ето, сега стоеше тук и ги чакаше да пристигнат.

И беше дяволски нервен.

Подръпна с пръст възела на вратовръзката си. Задушаваше го, спираше му въздуха. Беше я намерил в купчината донесени от Моли дрехи. Не обичаше да се облича официално и особено много мразеше вратовръзките, но сега искаше да направи добро впечатление. Разбира

се, не бе стигнал чак дотам, че да се откаже от дънките в полза на официални панталони.

Той подръпна още веднъж вратовръзката. Прииска му се Рейчъл да не бе излязла. В нейно присъствие се чувстваше по-добре. Малко преди това беше дошла до болницата специално за да го види, да оправи вратовръзката му, да му се усмихне и да му каже, че всичко ще мине чудесно.

И така щеше да бъде. Нали? Какво толкова можеше да сгафи в една среща със семейството на сестра си?

Щяха да дойдат и да си прекарат чудесно. Щяха да седят и да си разправят разни истории, може би да се посмеят малко на старите времена. Едно голямо, щастливо семейство. Точно това искаше. Точно от това имаше нужда.

Нямаше нещо, с което да не може да се справи.

Той направи още около двадесет крачки из стаята и чу шум пред вратата. Посетителите му бяха пристигнали.

Сами претърпя първия си шок, когато зърна дъщерята на Моли, Ейми. Колко глупаво от негова страна — знаеше, че е достатъчно голяма, за да бъде омъжена, и все пак си бе представял дете. Но Ейми бе съвсем пораснала. И точно това го удиви.

Все още се опитваше да възприеме идеята за порасналата Ейми, когато в стаята влязоха Моли и съпругът ѝ.

Остин. Името на този човек беше Остин. Сами погледна първо Моли — изглеждаше толкова нервна, колкото се чувстваше, — после Ейми и най-накрая Остин.

В главата му проблесна един спомен от детството. Когато седеше в чакалнята на зъболекаря и прелистваше едно от онези детски списания с кръглоглавото семейство Тимбъртоу. Някъде вътре винаги имаше объркана картинка. Може би готвач, подхвърлящ палачинки с лопата, или човек, облечен като за ски, но готов да се гмурне в басейн. Несъвместими неща. Сега, докато гледаше Остин Бенет, Сами изпитваше същото неприятно чувство за несъвместимост.

Човекът с костюма от три части не можеше да бъде съпруг на Моли.

Но очевидно беше.

Объркан и очевидно неподготвен за дилемата с Остин, Сами отново погледна към Ейми. Тя бе красива, с някаква старомодна

красота. От нея се излъчваше спокойствие. Напомняше му онези фотографии от началото на века. В същите тъмнокафяви тонове, с коса като залез и с лице като от слонова кост.

Нямаше съмнение чия дъщеря е. Имаше нежните очи на Моли и нейната мила усмивка.

— Здравсти, чичо Сами.

Чичо Сами.

Поредната изненада. Не беше очаквал да го наричат „чичо“. В съзнанието му проблесна друг спомен: двамата с Джей седяха върху капака на неговата кола, пиеха бира и наблюдаваха как червеното слънце се спуска зад хоризонта, където имаше царевично поле и един дъб.

— Мислиш ли, че някога ще имаш деца? — попита тогава Сами, когато бирата и залезът правеха по-меланхоличен и склонен към размишления.

— Аха. Някой ден — отвърна Джей със същия ленив тон. — От Моли ще стане прекрасна майка. Виж как се държи с теб.

Сами се съгласи. Моли се грижеше добре за него. По-добре не можеше и да бъде.

А сега Сами стоеше пред детето на Моли; дете, което не беше дете. Дете, което бе наблюдавал как расте, може би бе носил на раменете си. Дете, което не можеше да си спомни. Дете, което трябваше да бъде на Джей.

И не знаеше какво да прави.

Трябваше ли да я прегърне? Не чувстваше, че я познава достатъчно добре за това. Никога не бе одобрявал хора, които се прегръщат фалшиво и целуват въздуха около бузите си. По-добре нищо, отколкото преструвки.

Ейми поразея неловкостта, като прекоси стаята — господи, ама че беше висока! — и го прегърна набързо. Когато се отдръпна, под светлите ресници на очите ѝ проблеснаха сълзи.

— Радвам се да те видя! — прошепна тя и стисна ръцете му, за да подчертае думите си, което означаваше, че говори искрено.

Мило дете беше тази негова племенница.

Моли и Остин все още стояха до вратата. Остин беше пъхнал ръце в джобовете на официалните си панталони, с кисело изражение на своето с нищо незапомнящо се лице.

Имаше нещо, което Сами не можеше да схване добре. Ясно личеше, че Остин по-скоро предпочита да проверява пазарните тенденции или да чете вестник... или да му вадят нерв на зъба, отколкото да стои тук.

Стояха в неправилен кръг, който всеки учител по физическо щеше да се изкуши да подравни. Никой не знаеше какво да каже или направи, докато чакаха Остин да поздрави поне формално Сами.

Сами реши да не го поздравява пръв. Нека самодоволното чучело го направи.

После обаче забеляза погледа, който Моли хвърли на съпруга си — очевидна молба да бъде учтив, — и веднага усети вина и яд към Остин. Особено след като другият изобщо не даде да се разбере, че е забелязал съществуването на Моли.

Още в секундата на това общуване — или по-точно липса на общуване — всичко си дойде на мястото.

Не друг, а Остин не се връзваше с общата картина. Той беше несъвместим с нея, подобно на скиора, който караше сърф. Изобщо не бе подходящ за Моли.

Още като дете съзнаваше, че Моли не е силен характер, че има нужда от човек, който да се грижи за нея. Защото се раздаваше напълно. Изразходваше всичките си сили за хората, които обичаше, като не оставяше нищо за себе си.

Никога не бе успявала да се справя с неодобрението. Достатъчно бе само някой да ѝ се намръщи, за да се разплаче. А както изглеждаше, Остин ѝ се мръщеше твърде често. И изразяваше неодобрение. Господи, атмосферата в стаята бе натежала от неодобрението му!

Моли имаше нужда от човек, който да я обича, който да оценява нейната любвеобилност, а не да се възползва от нея. Не да изсмуква жизнеността и да краде мечтите ѝ. Моли махна нервно с ръка към канапето:

— Защо не седнем?

Напълно нормално предложение.

Но Остин отново я обиди, като не ѝ обърна внимание. Погледът му продължаваше да пронизва Сами.

— Ето те и теб — каза той, като се полюляваше на пети в обувките си от крокодилска кожа.

Гласът му беше плътен и модулиран, което изненада Сами. Очакваше да е малко по-носов.

— В лудницата — завърши Остин.

— Остин! — опита се да го прекъсне Моли, но съпругът ѝ махна с ръка, сякаш пропъждаше досадна муха.

— Не мога да не ти призная — продължи той. — Този път наистина сполучи.

Моли направи крачка напред, сякаш се канеше при нужда да скочи между тях.

— Остин, ти обеща!

Очите му дори не потрепнаха към нея.

— Разбира се, не мога да твърдя, че те обвинявам, задето искаш да забравиш част от миналото си. Като например как се направи на задник на тържеството по случай повишението ми. Връхлетя, облечен в камуфлаж, с ревящия си мотор в клуба на игрището за голф. Никога не можеш да изразиш тихо мнението си — и потрепери.

Сами никога не бе виждал мъж да потреперва. Беше много странно. Но му се искаше да може да си спомни сцената с мотора. Нямаше нищо против да я изгледа на видео.

— Или пък онзи път, когато загуби някакъв глупав бас и си обръсна главата по местната телевизия — изражението на Остин бе такова, сякаш току-що бе стъпил в нещо гадно.

В началото чувствата на Сами към неговия зет се бяха заключавали само с най-обикновена неприязън — заради това, което беше направил от Моли. Но сега Остин направо си го търсеше...

— Всъщност — Остин огледа спретнатата стая — точно това е мястото за теб. Тук не можеш да се забъркаш в неприятности. А и къде другаде може по цял ден да си седиш и да гледаш телевизия, без да се тревожиш за сметките?

Сами осъзнаваше смътно, че е стиснал юмруци и зъби. Отдавна не бе изпитвал такова силно желание да напердаши някого — още от онзи път, когато се бе върнал у дома и бе намерил Моли разплакана. Тогава му отне доста време, за да я накара да му разкаже какво се е случило, но когато най-сетне успя, едва не откачи.

Върджил Чапин, главатар на една банда, опасен заради огромния си ръст и отрицателен коефициент на интелигентност, беше издърпал

Моли в мъжката тоалетна, за да съдере блузата ѝ и да я бутне обратно в претъпкания училищен коридор.

Сами беше толкова бесен, че дори не се замисли, че е с осем години по-малък и с около тридесет килограма по-лек от Върджил.

В крайна сметка изяде най-големия пердах в живота си. Но от цялата тази работа се получи и нещо хубаво. Срећна Джей. По време на боя Джей случайно мина покрай тях и се включи. Това донякъде спомогна за изравняване на силите, но накрая и двамата се оказаха с наритани задници.

— Хайде де! — не преставаше Остин. — Защо не си признаеш, че цялата тази работа със загубата на паметта си е чиста преструвка? Защо не си признаеш, че ни лъжеш?

Сами вдиша дълбоко няколко пъти. „Не изпускай нервите си точно сега.“

— Знаеш ли какъв ти е проблемът? — попита той, като не можа да не се възхити на стабилния си глас. Звучеше почти отегчено. Значи и той можеше да се преструва.

— Какъв?

— Лицето ти. Прекалено е симетрично. А когато едно лице е симетрично, то няма характер.

Сами замахна с дясната си ръка. Повдигаше му се от този човек.

— Сами! Не!

Моли. По дяволите!

Сами се спря по средата на замаха. Моли използва момента и увисна с цялата си тежест на ръката му.

— Недей! Ще те затворят пак в изолатора! — извика тя. Странно, не се тревожеше за съпруга си. Това накара Сами да се почувства по-добре.

Може би все пак беше научил нещо през последните две седмици, защото изведнъж осъзна, че удоволствието да халоса Остин по лицето няма да си струва нито затварянето в изолатора, нито разочарованието на Моли. А ако наранеше Остин, косвено щеше да нарани и Моли.

И ако това не бе достатъчно, като награда за усилията Рейчъл щеше да продължи да му се усмихва. Ще се справиш чудесно. Разбира се, че щеше да се справи. Такава вяра! Такава сляпа вяра в него!

Но действаше. Не можеше да разочарова нито едната. Нито Моли, нито Рейчъл.

Той отпусна бавно ръка.

— Всъщност, като си помисля — каза с глас, в който имаше повече зрелост, отколкото чувстваше, че притежава, — не искам да ти правя услуги.

Усети как всички се отпускат облекчено. Моли пусна ръката му.

Остин изправи рамене и се изпъчи.

— Винаги си бил въздухар — каза той, но не звучеше толкова уверено, колкото сигурно бе възнамерявал.

Сами се изсмия подигравателно:

— Трябва някой път пак да го направим, зетко.

— Защо не можеш да се държиш като нормален човек?

— Може би защото представите ни за нормално са различни.

— Откакто те познавам, все си забъркан в някаква неприятност, в някакъв скандал. Кога ли ще пораснеш? — след това, вече приключил, Остин се отправи към вратата. — Хайде, Моли — думите бяха подхвърлени през рамо. — Ейми.

— Довиждане, чичо Сами — Ейми го стисна за ръката, целуна го по бузата и последва баща си.

— Съжалявам — каза Моли.

— Лоша идея, а? Семейна среща.

— Двамата с Остин никога не сте се спогаждали. Да ви остави човек в една стая винаги е като да сложиш две котки в чувал.

Тя го целуна за довиждане. Вече се канеше да си тръгне, когато Сами протегна ръка и я спря.

— Моли... — той погледна първо вратата, а после нея. — Защо?

Тази дума съдържаеше страшно много въпроси. Защо се беше омъжила за него? Какво изобщо бе видяла в този човек? Защо бе останала с него?

Животът ѝ явно бе тежък. Знаеше, че едва ли ѝ е било леко, самата тя още хлапе, да се грижи за по-малкия си брат. Беше се отказала от толкова много неща заради него. Заслужаваше нещо по-добро от Остин Бенет.

Моли стоеше пред него, свела поглед към вкопчените си една в друга ръце с изгризани нокти.

— Както знаеш, Джей загина малко след като ти замина за Виетнам — тя помълча малко, а след това му стовари нещо, което едва не го накара да се олюлее: — И бях бременна.

Бременна? Моли?

„Защо не? — разсъди той. — Беше влюбена. Двамата с Джей смятаха да се женят.“

— Ейми? — попита той.

Моли поклати глава.

— Не. Ейми е от Остин. Една седмица след като се оженихме, пометнах.

Изглеждаше така, сякаш всеки момент щеше да се разплаче. Прииска му се да си е държал езика зад зъбите. Загубата на паметта причиняваше трудности не само на него, но и на Моли. Не биваше да преживява отново агониите на живота си.

— Не е нужно да ми разправяш повече. Извинявай.

Но тя поклати глава, сякаш веднъж започнала, бе твърдо решена да каже всичко.

— По онова време смятах, че е важно моето бебе да има баща. И се появи Остин. Изглеждаше солиден. Стабилен. Притежаваше всичко, което липсваше в моя живот. Бях твърде наивна, за да осъзная, че ми е липсвало, защото никога не съм го искала. И, разбира се, след като Джей вече го нямаше... — сви рамене. — Като че ли всичко останало беше без значение.

— Аз щях да се грижа за теб — прошепна Сами.

— Зная. Но ти си имаше достатъчно проблеми. А и все още беше във Виетнам.

— Виетнам... — той поклати глава. — Съжалявам. Не си спомням.

— Няма нищо. Има неща, които е по-добре да бъдат забравени.

Докато се съсредоточаваше върху миналото, очите ѝ придобиха отнесен израз.

— Трудно е за вярване, но с Остин останахме заедно почти двадесет години. И наистина си мисля, че през цялото време ми е бил верен — тя поклати глава, сякаш тази мисъл я изненадаваше. — Не ми е дал никаква причина да го напусна.

— Никаква причина? Хайде, Моли! На мен пък ми се струва, че никога не ти е дал основание да останеш с него. Не ми отговаряй, ако

не искаш, но я си помисли: щастлива ли си?

— Щастлива ли? — тя си пое дълбоко дъх. — Има ли някой, който наистина да е щастлив?

— Бих искал да мисля, че има.

— Изглежда ми ужасно егоистично.

— Не е егоизъм понякога да мислиш за себе си.

— Може би си прав — тя се поизправи, сякаш се мъчеше да се отърси от лошите мисли, наклони глава на една страна и му се усмихна като някогашната Моли. — Тази седмица Остин ще бъде извън града и бих искала да те покания на вечеря. Надявам се да нямаш нищо против, но вече поканих и доктор Колинс и тя се съгласи да те доведе. Ще приготвя любимите ти неща. Как ти звучи?

— Страхотно. Звучи страхотно.

Моли се усмихна и това, заедно с неочаквания ѝ ентусиазъм, я накара да изглежда по-млада.

Но Сами се запита за момент дали и доктор Колинс може да бъде класифицирана като едно от любимите му неща.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Моли се наведе и отвори вратата на фурната. В лицето я блъсна суха гореща вълна с ухание на ябълков пай.

Коричката с шарки от листа и ябълкови цветчета бе започнала да придобива златистокафяв цвят. Още пет минути и щеше да бъде готов. Тя затвори вратата на фурната и пантите ѝ изскърцаха.

Беше нервна, защото се притесняваше от тази вечер. Знаеше, че това е глупаво, понеже Сами цял живот бе ял нейните манджи, но не можеше да се спре. Все пак сега за пръв път от катастрофата насам щеше да дойде в дома ѝ.

Огледа кухнята. Пастелните керамични чинии бяха извадени. Също и високите чаши за чай, кръглите питки, кетчупът и горчицата, и сладката туршия, която Сами обичаше. Картофената салата беше готова и сложена в хладилника. Тази сутрин Моли бе направила печения боб и сега той само чакаше да бъде претоплен. Всичко беше готово.

Пет минути по-късно тя извади пая от фурната и го сложи на една поставка да изстине.

След това погледна часовника си. Четири и половина. Щяха да пристигнат след половин час. Достатъчно време, за да се преоблече, преди да запали камината.

Тя се качи в спалнята, която делеше с Остин, и се преоблече в чисти дрехи: дънки и бяла блузка. Докато се обличаше, си мислеше за ужасната среща в болницата. Вината бе нейна. Не биваше да се моли на Остин. Трябваше да усети какво ще стане, особено като го видя колко е ядосан, че е преместила Сами в друга болница. Естествено, щом разбра, че няма той да плаща сметките, гневът му веднага се уталожи.

И все пак, когато съпругът ѝ се съгласи да се срещне със Сами, Моли трябваше да усети, че не го прави от доброта. Остин просто никога не действаше от такива подбуди.

Тя напъха полите на блузата в дънките и вдигна ципа. След това взе една четка и я прокара през правите си, дълги до раменете коси. Отражението ѝ в огледалото над тоалетката показваше една домакиня на средна възраст. На повече от средна възраст. Около очите и устните ѝ имаше фини бръчици. В кестенявата ѝ коса имаше сиви нишки.

Когато я видя за пръв път след катастрофата, Сами не успя да прикрие добре изненадата си. Променила си се, казаха тогава тъмните му, изразителни очи.

„Отвътре съм си съвсем същата Моли“, искаше ѝ се да му каже. Но дали беше така? Дали?

Опита се да си припомни каква е била преди около двадесет години. Тогава двамата със Сами живеяха в мъничък апартамент. Сами следваше писателския си път, а Моли — работата си с цветята. Бяха трудни времена. Само че сега, когато се сети за онези дни, тя изпита тъжен копнеж.

Болеше я, когато виждаше учудването в очите на Сами.

Знаеше, че ще му е трудно да разбере. И на нея самата ѝ трябваха години, за да го проумее. Преди често се чудеше защо Остин се е оженил за нея, но един ден осъзна. Може би си беше мислил, че ще може да я контролира, да направи от нея съвършената, прилежна, непретенциозна жена. Подпорка. Тя не представляваше нищо повече от една подпорка в подредения му живот.

Моли се наведе по-близо към огледалото. Може би малко червило? Или спирала за очи? Поклати глава. Никога не си беше слагала такива неща. Защо трябваше да започва сега?

Преди няколко години Остин се беше опитал да я убеди да се гримира, но тя не се съгласи. Гримът я караше да изглежда евтина и да се чувства глупаво. Просто не притежаваше подходящо лице за това. Знаеше, че никога не е била хубава; никога не е била от типа момичета, след които се обръщат момчетата на улицата. Най-често, ако погледнеха към нея, то бе, за да подхвърлят някоя жестока забележка, както обикновено се осмеляваха да правят, когато се движеха на групи. Често пъти се бе връщала у дома разплакана.

Но след това срещна Джей. Джей с неговите сини очи и лунички. Със закачливата му усмивка. Малко по малко той я примамва да излезе от черупката си. Малко по малко я научи какво е да бъдеш обожавана от един мъж. И обичана.

В продължение на години бе живял на същата улица. На няколко пъти го бе виждала от разстояние. И от деня, в който Сами започна онова ужасно сбиване, двамата с Джей бяха станали неразделни. Джей представляваше едновременно по-големият брат на Сами, нещо като негов баща и най-добър приятел.

А Моли го обичаше с цялата страст на младото си сърце.

През последните няколко години успяваше да не мисли за него толкова много. Но катастрофата със Сами бе върнала всичко обратно. Забравените чувства. Забравените мечти.

Наистина се бе променила. И отвън, и отвътре. Но Сами вече се приспособяваше. При всяко свиждане тя забелязваше у него малки разлики, виждаше признаци на съзряване. Сами умееше да се приспособява. Винаги го бе умеел. За разлика от нея, той се чувстваше навсякъде като у дома си. Можеше да води непринудено разговор с всички — както с деца, така и с възрастни.

Да, той се приспособяваше. И състоянието му се подобряваше. А Моли започваше да осъзнава, че някои неща е по-добре да бъдат забравени.

След завръщането си от Виетнам, Сами се бе променил. Не беше същият Сами. Когато се смееше, смехът му не звучеше толкова дълбоко, заразително и сърдечно. И понякога, когато смяташе, че никой не я наблюдава, тя хвърляше поглед към натрапчивата тъга, изписана по лицето му — последствие от ужасите, на които бе станал свидетел.

Но сега отново виждаше част от някогашния Сами; онзи Сами, когото бе познавала и обичала преди Виетнам. И искаше той да бъде този Сами. Сами без тъмнината в душата си.

Спомняше си как един път, когато не го бе чувала и виждала от няколко седмици, се отби до апартамента му, за да го види дали е добре. Беше се върнал от Виетнам вече от две години, но понякога Моли имаше чувството, че е останал там. Сякаш по някакъв начин бе загинал заедно с най-добрия си приятел.

Тя почука два пъти, след това изчака и почука още няколко пъти. Накрая чу слаб шум, сякаш някой вътре се препъваше. После вратата се отвори и Сами застана пред Моли, като се олюляваше. Щом я видя, той поизправи рамене, сякаш всичко беше наред. Но не можеше да я

излъже. Тя видя как кървясалите му очи примижават на дневната светлина.

— Здравсти, Моли-оу.

Гласът му бе прегракнал от многото алкохол, цигари и безсънни нощи. Беше облечен в къси гащета и омачкана, незакопчана риза, най-вероятно нахлузена набързо, когато я бе чул да чука на вратата. Не беше се бръснал от няколко дни.

Апартаментът зад него приличаше на сцена от криминален филм — от тези, в които лошите претърсваха жилището, за да открият улики. Бюрото му беше отрупано с празни картонени кутии от храна. Клавишите на пишещата му машина бяха покрити с прах, макар Моли да знаеше, че една от статиите му отдавна е просрочена.

Той прокара пръсти през рошовата си коса, погледна стеснително през рамо хаоса вътре и смотолеви:

— Чистачката има почивен ден.

Беше едва девет сутринта, а той вонеше на уиски, бира и тютюн.

Сами, какво правиш със себе си, поиска й се да попита, но вместо това каза:

— Да не би снощи да си провел поредната си панихида?

Той махна с ръка.

— Не искам никой да ми казва, че се чувствам виновен, задето приятелят ми е загинал, а аз съм още жив — след това разрита тенекиените кутии по пода и разля още бира по килима.

Моли имаше нужда от чист въздух. Тя прекоси стаята и се опита да отвори прозореца, но дървото се бе надуло от влагата.

Сами я избута настрана.

— Не знаеш ли, че въздухът навън е вреден? — попита той и отвори прозореца със силно дръпване, при което се чу неприятно скърцане на дърво в метал. Вътре нахлу хладен въздух, който започна да пропъжда задуха. — Пълен е с разни газове от колите и фабриките, за които дори не знаем.

Тя рядко му натякваше за каквото и да било, но този път не можа да се стърпи:

— Не ми се струва да си особено загрижен за здравето си.

Сами се строполи на най-близкия стол, опря лакти на коленете си, потри лицето си с ръце и вдигна поглед към нея с тъй познатата тъга в тъмните си очи.

— Смешно, нали? Това, дето си мислехме, че сме непобедими. Че нищо не може да ни досегне — той поклати глава, очевидно слисан. — Мислехме си, че ще останем завинаги млади... мислехме, че ще живеем вечно.

Но животът се беше оказал далеч по-труден, отколкото всеки от тях си го бе представял...

На входната врата се позвъни и Моли се върна рязко в настоящето, към живота си с Остин и гостите, които очакваше за вечеря.

Отначало състоянието на Сами я беше потресло, но сега се надяваше паметта му никога да не се върне. По-добре да не знаеше, че Джей е загинал, опитвайки се да спаси живота му.

* * *

Вечерята мина чудесно. Сами изпече хамбургерите на скарата, докато Моли и Рейчъл изнасяха останалото ядене на терасата. Времето им съдействаше с всички сили. Температурата беше точно каквато трябва. Не твърде горещо, не твърде хладно. Чувстваше се едва доловим ветреца, достатъчен, за да донесе до тях уханието на розите, но не толкова силен, че да издуха салфетките на двора.

Рейчъл и Сами похвалиха храната.

— Брат ти веднъж ме обвини, че не ям нищо друго, освен телевизионни вечери — каза Рейчъл — И беше прав. Домашно приготвената храна е истинско удоволствие.

Рейчъл бе толкова силна личност, тъй спокойна, тъй уверена, че Моли не можеше да не изпита към нея известно страхопочитание, колкото и мило да се държеше гостенката с нея. Не беше заради това, което Рейчъл казваше или правеше, а по-скоро заради това, което Моли никога не бе правила. Застанала до нея, тя се чувстваше безцветна и ужасно маловажна.

Когато привършиха с яденето, Рейчъл и Моли започнаха да разчистват масата. Моли възрази, но Сами настоя да ѝ помогнат.

— Искам да помагам — каза той. — Харесва ми. Кара ме да се чувствам така, сякаш всичко е наред.

Когато измиха съдовете и Сами се върна на терасата, Моли се поспря до бюфета, като се чудеше дали да не покаже на Рейчъл някои от снимките в рамки, наредени върху нежната, плетена на една кука покривчица. Върху нея имаше леки вдлъбнатини от онези снимки, които бе махнала, за да не разстрои Сами.

Само една от тях беше с Моли и Сами заедно. Беше направена на предната веранда на дома им в първия учебен ден. Една тяхна съседка ги бе снимала с новия си фотоапарат „Суингър“. Моли не си спомняше името на жената, но си спомняше припяването ѝ: „Щракни, превърти, извади.“

— Бях толкова едно грозновато дете — каза Моли, като подаде снимката на Рейчъл. — Момчетата постоянно ме дразнеха — усмихна се. — Когато Сами беше на около седем или осем години, гледа „Аленото огнивче“^[1] и оттогава започна да крие навсякъде из къщи малки анонимни стихотворения, за да подсилва самочувствието ми. И всичките бяха подписани: „твой таен обожател“. Включвах се в играта, макар винаги да съм знаела, че са от Сами. Той се опитваше да го крие, но разпознавах почерка му.

Рейчъл се усмихваше. Очите ѝ гледаха някъде в далечината, сякаш си представяше как осемгодишният Сами крие стихотворения в обувки, книги и кошове с пране.

Моли ѝ показва снимки на Ейми като бебе, Ейми като прохождаща, Ейми в началното училище.

Тъй като не знаеше особено много за личния живот на Рейчъл, освен това, че е разведена, тя попита:

— Имаш ли деца?

Рейчъл остави бавно снимките върху отрупания бюфет.

— Имах дете — отговори тихо тя. — Момиченце. Почина преди три и половина години.

Острата болка в думите ѝ прониза Молиното сърце.

— Много съжалявам...

Рейчъл вече не ѝ се струваше толкова силна и уверена в себе си. Тя беше една майка, загубила детето си.

Много съжалявам. Колко празно звучаха тези думи. Това, от което Моли най-много се страхуваше, се бе случило на Рейчъл. Загубата на дете.

Как ли бе издържала? Как ли бе оцеляла след това?

Но докато я наблюдаваше внимателно и виждаше как пръстите ѝ побеляват от стискане около чашата, как очите ѝ се извързват от снимките и търсят нещо, към което да се насочат, Моли осъзна със смесица от болка и страх, че Рейчъл не е оцеляла.

Можеше ли човек да преодолее някога такава нещо? За себе си знаеше, че не би била в състояние да се справи.

Зад тях се отвори плъзгащата врата.

— По-добре е да побързате. Слънцето залязва.

Погледът му попадна на Рейчъл и на лицето му мигновено се изписа загриженост.

Лицето на Рейчъл беше безстрастно и само в очите ѝ личеше нещо. Може би тревога. Всеки друг щеше да си помисли, че е започнала да я боли главата, ако изобщо забележеше нещо.

Той я познава прекалено добре, помисли си Моли с лека изненада.

Сами прекоси стаята и отиде до нея:

— Рейчъл?

Тя му се усмихна с разтреперани устни и махна с ръка към наредените снимки.

— Разглеждахме снимки с малки деца.

Той разбра и бръчките по челото му изчезнаха. Извади снимката от вцепенените ѝ пръсти. Рейчъл сякаш не забеляза нищо.

— Добре ли си?

Тя кимна и примигна.

Сами я хвана за ръката и я поведе към плъзгащата се врата.

— Трябва да видиш залеза. Цветовете са невероятни.

Винаги бе проявявал чувствителност, но тук имаше нещо повече. С Рейчъл сякаш бяха настроени на едни вълни, както никога досега не му се бе случвало — освен може би с Мери Доун, момичето, с което излизаше в гимназията. И тази връзка между Сами и Рейчъл тревожеше Моли. Отношенията им бяха нещо повече от тези между лекар и пациент.

Отново я обхвана тъй познатият страх. Нуждата да предпази Сами от беда, да защити човека, когото обичаше.

Сами и Рейчъл вече бяха излезли на терасата, когато Сами отново показа глава в стаята.

— Идваш ли? — попита той.

Странно, че изпитваше такова задоволство. Не го бе усещал от много-много отдавна, особено от катастрофата насам. Можеше само да подозира, че всичките онези дни, в които бе съзерцавал болничните стени, са го накарали да оцени нещата поновому. Знаеше, че не е нормално да се чувства щастлив от една картофена салата, чай с лед, седенето и бърбенето на терасата, но така беше.

Той седеше, опрял лакти на дървените облегалки на шезлонга. За пръв път нямаше желание да скочи на крака. За пръв път свитото на кълбо в гърдите му безпокойство беше изчезнало. За момента се чувстваше доволен.

Храната го правеше носталгичен и с всяка хапка носеше приятни усещания от лятото. Детински невинни усещания. Няма училище, големи, обрасли с трева паркове и бейзболни игрища, фойерверки и миризмата на сира от фишеците.

Добри усещания.

Гласовете на Рейчъл и Моли, притихнали под бездънното нощно небе, се носеха около него. Светлината от кухненския прозорец хвърляше сенки по терасата. Мушици удряха крилцата си в мрежата на прозореца, а от време на време някой майски бръмбар се блъскаше в стъклото.

В далечината прозвуча хоровата песен на цикадите, която се надигна до неистово кресчендо, притихна и отново започна. Наблизо, на нивото на земята, засвириха щурци.

— Обичам песента на щурците — рече сънливо Рейчъл от тъмнината до него.

— Казват, че можеш да измериш температурата си, като преброиш колко пъти изсвирва един щурец в минута и прибавиш четиридесет — каза Сами.

— Прочетох това в „Алманах на фермера“ — рече Моли.

Сами се прозина.

— Ето. Би трябвало да е истина. Аз пък си мислех, че го правят само за да привлекат партньорка — размърда се на стола си, след това се поизправи. — Какво ще кажете да проверим? Да видим дали е вярно.

Моли веднага се включи в играта, като скочи и отиде до прозореца, за да погледне стрелките на часовника си.

— Вие двамата бройте. Аз ще отмервам времето.

Едва бяха започнали, когато Рейчъл се засмя и каза:

— Спри! Спри! Обърках се. Хайде да започнем наново!

Сами никога досега не се бе упражнявал да различава свиренето на отделните щурци. Той наклони глава на една страна. Чуваше един самотник близо до ъгъла на терасата. Наведе се към Рейчъл и я докосна по ръката.

— Чуваш ли оня приятел? — той посочи нататък. — Дето е самичък? Хайде и двамата да броим по него и да видим какво ще излезе.

Рейчъл се съгласи и броенето започна.

— Четиридесет и едно — каза Сами след минута.

— Двадесет и седем — рече Рейчъл.

— Двадесет и седем? Как можа да преброиш само двадесет и седем?

— Ами броих някои от по-дългите изсвирвания като едно.

— Трябваше да ги броиш като две.

— Откъде знаеш? Има ли правила в това?

Чу смеха в гласа ѝ и се почувства добре, като разбра, че не е единственият, който се наслаждава на вечерта.

Всичко бе толкова нормално. Толкова редно. Искаше му се да скочи и да изкрещи на света: „Виждате ли? Аз съм си нормален човек! Просто си седя навън и слушам щурците. В това няма нищо странно.“

През последните няколко седмици беше прекарал много време в старания да убеди сам себе си, че не е луд. И понякога почти си вярваше. Но в други моменти, както в деня със злополуката с Остин Бенет, се отчайваше.

Тогаваше започваше да си мисли за своето положение и страхът го сграбчваше за гърлото. Като капак на всичко трябваше да търпи онези проклетите студенти. Те идваха и се изнизваха един след друг от стаята му, преглеждаха тестовете му и му задаваха дразнещи въпроси. Всички имаха едно и също изражение: любопитно, малко удивено и развълнувано. Караха го да се чувства като откачен.

И ужасът му нарастваше. Започваше да се страхува, че никога няма да се оправи, че никога няма да излезе, че паметта му никога

няма да се възстанови.

Същата вечер, когато Рейчъл дойде да го вземе, се чувстваше отчаян. Последница от посещението на двадесет и няколко студенти по психиатрия.

Но сега се чувстваше добре.

— Само в случай че някой се интересува — каза Моли от мястото си до прозореца, като гледаше с присвити очи термометъра, монтиран на стената, — температурата е тридесет и пет.

— Ха! — възкликна Сами и се плесна по бедрото. — Какво ти казах! Дългото изсвирване се брои за две.

Опитаха още два пъти, като и двете преброявания завършиха с добродушни спорове.

Все още се смееха, когато някъде в къщата се затръшна врата. Смяхът угасна. Сами вдигна поглед точно навреме, за да види как сестра му се вкаменява.

— Моли!

Крясъкът дойде някъде от вътрешността на къщата.

— Остин! — прошепна невярващо Моли.

Чуваше се как някой се приближава към тях с възмутени стъпки. Внезапно терасата се обля в остра жълта светлина, почти заслепяваща след полумрака. Почувстваха се като престъпници, осветени с прожектор. На Сами му стана неприятно, че го поставят в такова положение и изведнъж разбра как се чувства Моли през повечето време.

— Остин...

Всичката светлина, всичката радост бе изчезнала от гласа на сестра му. Тази вечер нямаше повече да броят изсвирвания на щурци.

— Какво правиш тук? — попита тя.

Остин се намръщи към Сами, но веднага щом забеляза Рейчъл, лицето му стана безстрастно. Трябваше да се поддържа добра фасада.

— Свърших по-рано, затова реших да се върна от Чикаго тази вечер — каза той със стриктно овладян глас.

Но това не успя да заблуди Сами. Знаеше, че зет му едва се сдържа да не изкреци въпроса какво прави той в неговия дом.

— Току-що вечеряхме — обясни Моли. — Остана малко храна, ако си гладен.

Остин пренебрегна въпроса ѝ, което не беше голяма изненада.

— Закара ли мерцедеса да му сменят маслото? — попита той вместо това.

— Маслото ли?

— Не можеш ли поне веднъж да запомниш нещо? Казах ти да закараш колата на преглед! — говореше като разглезено дете.

— Съжалявам. Забравих. Ще си уредя час за утре.

— За утре! Аз исках да бъде направено днес. Колата беше записана за днес!

На Сами не му бе трудно да усети какво става. Остин нарочно се опитваше да унижи Моли пред тях. И успяваше. Изведнъж Моли изглеждаше някак смалена. Радостта, огрявала за кратко време лицето ѝ, беше изчезнала.

Сами се изправи. Майските бръмбари падаха около тях. Той застана точно срещу Остин и си наложи да се усмихне.

— Какво точно трябва да ти се направи на колата, Остин? Малък преглед ли каза? — той потри ръце. — Аз мога да се погрижа за това. Няма проблем.

Преди вечеря Моли ги беше развела из къщата и Сами знаеше къде стои сребристият мерцедес.

Без да се озърне наляво или надясно, той закрачи целеустремено към вратата и я отвори с такъв замах, че едва не я извади от пантите. Зад него се чу шум от разместване на столове и стъпки.

До ушите му долетя изпълненият с паника глас на Остин:

— Забрави за колата!

Но Сами бе твърдо решен.

— Не се притеснявай! — подхвърли през рамо той и махна небрежно с ръка. — Няма да ми отнеме повече от две минути. След това всички ще можем да седнем и да хапнем ябълков пай.

Сами бутна вратата на гаража толкова силно, че я удари в стената. Когато запали лампата, пред него се разкри едно от най-скъпите притежания на Остин.

От дясната му страна имаше комплект стикове за голф. Скъпи стикове. Някога Сами беше играл голф. Само толкова, колкото да разбере, че мрази този спорт и белите обувки, които бяха необходими за него. Това само по себе си бе глупава причина да мразиш нещо.

Но сега имаше причина.

Той издърпа един железен стик девети номер. След това го хвана като бухалка за бейзбол — винаги бе обичал тази игра, — описа с него дъга и го стовари върху капака на колата.

Чу зад себе си изтерзания, невярващ вик на Остин. Гласът му трепереше, което вбеси още повече Сами.

Той замахна отново. Ударът причини разкъсваща болка чак до раменете му. Но той й се радваше. Обичаше я. Гневът пораждаше още гняв. Беше приятно да го освободиш. Пълно, неограничавано освобождаване. Не искаше да губи гнева си. Трябваше да се държи здраво за него. Замахваше отново и отново с железния стик, като не преставаше да крещи:

— Материалистично копеле!

Тряс, тряс!

— Грижа го е повече за колата му, отколкото за сестра ми!

Тряс, тряс!

Зад гърба си, заедно с крясъците на Остин, чуваше развълнуваните гласове на Рейчъл и Моли, но си налагаше да мисли, че го аплодират. И отново, и отново замахваше със стика. Остин представляваше всичко, което някога бе мразил у човека: той бе онзи грубиян, издърпал Моли в мъжката тоалетна; простакът, който я дразнеше и наричаше с обидни имена.

— Сами! Внимавай!

Гласът на Рейчъл.

Обърна се навреме, за да види как един стик свисти към него. Сниши се и отстъпи встрани.

Когато не успя да го улучи, Остин залитна напред, но успя да се задържи на крака. Изправиха се един срещу друг, стиснали стиковете. Сами усещаше как потта се стича по лицето му. Дишаше с шумни хрипове.

— Хайде, кучи сине! Удари ме! — той залюля предизвикателно стика. „Замахни към мен, копеле такова! Дай ми причина!“ — Хайде, какво чакаш? Хайде де!

Остин свали бавно стика, но не го пусна.

— Махай се оттук, преди да съм извикал полицията!

Сами видя как Рейчъл се промъква покрай Остин и идва към него. Разумната Рейчъл. Не искаше да се поддава на нейната логика.

Не искаше да изоставя яростта, която пулсираше във вените му. Знаеше, че ако погледне към нея, и с гнева му ще е свършено.

— Сами.

Той си наложи да се съсредоточи върху Остин.

— Сами!

Не можеше да се сдържи. Очите му бяха привлечени като с магнит към погледа на Рейчъл. Тази вечер не си бе сложила очилата. Очите ѝ представляваха най-бледото зелено, което някога беше виждал. Ирисите бяха обрамчени с черна линия.

Усети как пръстите ѝ докосват ръката му.

— Пусни това — каза тихо тя, без да сваля поглед от него. — Остави го на земята.

Неочаквано се почувства като хлапе, хванато да чупи прозорец. Хлапе, което настояваше, че е достатъчно голямо, за да играе с големите момчета, но неочаквано бе открило, че не е.

— Той е един кучи син — прошепна накъсано той. — Знаеш, че е кучи син.

Тя кимна.

Гневът му беше изчезнал, отстъпвайки пред тъмното униние, обзело го, преди да дойдат тук. Изобщо не беше помогнал на Моли. Какво се опитваше да докаже? Кога щеше да започне да се държи както трябва?

Сами отпусна ръка. Стикът издрънча на циментовия под. Чувстваше се като хипнотизиран от спокойните очи на Рейчъл. Не можеше да се откъсне от тях. Не искаше да се откъсва от тях.

— Понякога... съм такъв тъпанар... — каза задавено той.

Тогава Рейчъл направи нещо, което го изненада, което направо го поразил. Усмихна се. И това бе страхотна усмивка. Усмивка без никакви задръжки; усмивка, която запали искрици в бледозелените ѝ очи.

Тя хвана лицето му между дланите си, без да откъсва поглед от очите му.

— Понякога — прошепна Рейчъл с глас, предназначен само за него — си направо чудесен.

---

[1] Дребно растение, срещано по ниви и стърнища. — Б.пр. ↑

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Малко след инцидента с колата Рейчъл забеляза у Сами някаква промяна.

Вече не говореше толкова прямо и необмислено. Личеше си, че полага съзнателни усилия да се държи прилично. Също така поемаше отговорност за действията си — сигурен знак за нарастваща независимост. Дори ѝ каза, че веднага щом започне да печели пари, смята да плати разходите, които Остин е направил за ремонта на колата си.

Неочаквано Сами започваше да напредва със забележително темпо. Двамата с Рейчъл провеждаха разговори всеки ден, но той постигаше толкова много и сам, че вече почти нямаше нужда от тях.

Мъчеше се да навакса всичко, което се бе случило през последните двадесет години. Запълваше празнините — ако не от собствените си спомени, то от нечий други. Постоянно преследваше Моли. Четеше биографии и автобиографии, художествена и документална литература. Четеше научни книги и забавни списания. Когато не четеше, гледаше по видеото документални, игрални филми и музикални предавания.

Около месец след инцидента в дома на Моли Рейчъл излезе от асансьора в болницата и чу смях от другия край на коридора, от салона на пациентите. Странно, на този етаж рядко се чуваше смях. Тя тръгна по посока на шума и спря, когато стигна до отворената врата на салона.

Сами беше застанал пред омагьосаната си публика и като че ли правеше фокуси.

Беше облечен в обичайните си тениска и избелели дънки, над които бе нахлузил наопаки зелен болничен халат, така че отворената му страна се намираще отпред. Връвчиците висяха незавързани, а подгъвът стигаше до средата на бедрата му.

Стаята бе наредена по нов начин. Столовете бяха разместени и обърнати към Сами. Вместо да зяпат телевизия с празни погледи,

пациентите го наблюдаваха с нетърпеливи лица, сякаш знаеха, че ей сега ще се случи нещо хубаво.

„Е — поправи се мислено Рейчъл, — ако не нещо хубаво, то поне вълнуващо. Нещо различно.“ Защото винаги ставаше така, когато Сами се навърташе наоколо.

Едва тогава забеляза, че появата ѝ на вратата е причинила леко разсейване. Тъкмо се канеше да се измъкне, когато Сами вдигна поглед и очите им се срещнаха над морето от глави.

Тя му се усмихна набързо за поздрав и отстъпи крачка назад.

— А, ето и моята красива асистентка, госпожица Психиатрола! — Сами махна театрално с ръка, сякаш за да ѝ направи въображаема пътека сред публиката. Веждите му бяха повдигнати в очакване.

Главите се обърнаха. Хората чакаха.

Въпросната Психиатрола се поколеба, но досега никой не я бе обвинявал в липса на чувство за хумор. Тя се провря между столовете и отиде при Сами.

Все още беше ухилен, но в очите му блестеше истинска дяволитост. Той я хвана за раменете и я обърна с лице към публиката.

Сега Рейчъл видя, че Марк е седнал в средата на предната редица. Ръцете му бяха скръстени, а пръстите — пъхнати под мишниците. Разбира се, той също се хилеше.

Беше виждала доста фокуснически представления и знаеше какво да прави. Тя се усмихна и кимна на всички. Марк очевидно бе лидер на тълпата, защото когато ѝ изръкопляска шумно, другите побързаха да последват примера му.

Отначало Рейчъл не бе успяла да разпознае повечето от лицата и едва сега разбра защо. Тези лица имаха изражения. Дори и кататониците^[1] показваха признаци на живот. И макар някои от тях да не разбираха съвсем добре какво става, то това нямаше значение. Въпреки всичко бяха завладени от духа на играта.

— Готова ли сте, красива асистентке? — попита Сами.

Жизнеността в стаята бе заразителна и нямаше начин Рейчъл да развали забавата. Нямаше начин да сдържи усмивката, която докосна устните ѝ.

— Готова съм.

Той бръкна в джоба на престилката ѝ и извади слушалките.

Вдигна ги високо и заразмишлява с глас, който напомняше на У. К. Фийлдс^[2]:

— Ах, какво малко цветничко нещо!

Пъхна наушниците в ушите си, вдигна кръглия край и го подържа във въздуха за повече ефект.

— Първо, трябва да намеря сърцето ви.

Той допря кръглия край между гърдите на Рейчъл и се престори, че се опитва да чуе нещо, като успешно имитираше маниерите на Чарли Чаплин. Когато се отдръпна назад, на лицето му бе изписана престорена тревога.

— Нямайте пулс! Скъпа моя, не можете да бъдете моя асистентка, ако нямайте сърце — вдигна показалец. — Трябва да я оперираме! Моля, легнете — и посочи дългата маса пред тях.

— Сами...

— Доктор Кандо!

— Доктор Кандо, не мисля...

— Точно така! Не мислете. Просто го направете.

Рейчъл се включи в играта. Сами я хвана за ръката, помогна ѝ да се качи на масата и когато тя легна и се втренчи в тавана, оправи полата ѝ.

Застанал с лице към очарованата публика, той се наведе над нея, сбърчи сериозно чело и посегна към най-горното копче на престилката ѝ.

Рейчъл вдигна рязко ръка, за да го спре, и обхвана с пръсти китката му.

Той я потупа по ръката и огледа внимателно пръстите ѝ.

— Ах, какви симетрични пръсти имате, скъпа моя!

Тя се усмихна, разпознавайки отново класическия маниер на У. К. Фийлдс, пусна китката му и сложи ръка до тялото си.

— Не можем да ви оставим да се разхождате наоколо без сърце, нали? Трябва да свършим тази работа — той се наведе към нея и ѝ намигна, сякаш искаше да ѝ каже: „Имай ми доверие.“

— Рейчъл?

Тя примигна и леко му кимна.

Сами започна от под брадичката ѝ. Сръчните му пръсти разкопчаха всичките копчета, чак до малко над коленете ѝ, където свършват престилката. След това повдигна страната откъм

пациентите като екран, за да прикрива действията си, наведе се и скри глава зад нея.

Подобно на скитник, ровещ в кофа за боклук, започна да изхвърля разни неща през рамо, като не преставаше да мърмори:

— Ах... ммм... ах...

Накрая се показа с измачкана хартиена салфетка и без да я погледне, я хвърли през рамо и извади недоядена захарна пръчка. Продължи, като изброяваше на глас всяка намерена вещ:

— Химикалка. Дъвка. Още салфетки — и всичко останало, което Рейчъл носеше по джобовете си.

Реакцията на публиката започна от тихо жужене и прерасна в смях и ръкопляскания. Шумът ставаше все по-силен с всяка извадена от джобовете ѝ вещ.

Накрая извади нещо, което не беше в нито един от нейните джобове — изкуствена муха за ловене на жаби, същата, която преди няколко дни бе видяла Марк и Сами да обсъждат оживено на щанда за рибарски принадлежности в магазина за преоценени стоки.

Когато свърши с почистването, Сами се изправи и вдигна ръце, за да прикани към тишина. Стаята притихна. Той сложи слушалките в ушите си и допря кръглия им край до гърдите ѝ.

И още веднъж имитира Чарли Чаплин.

Подобно на лекар, който не вижда друг изход, освен операция, Сами въздъхна, изправи се и извади слушалките от ушите си. После потърка брадичка и вдигна поглед към тавана.

— Не разбирам — промърмори той достатъчно силно, за да го чуе публиката. — Все още няма пулс — после посочи към небето. — Трябва да направя един последен опит. Днес трудно се намират добри асистентки.

Вдигна отново едната страна на престилката ѝ и изчезна зад нея, като изахка и изхъмка няколко пъти.

Вниманието на Рейчъл беше насочено към Сами, но смътно осъзнаваше, че стаята е потънала в тишина и публиката е изпълнена с нетърпеливо очакване.

Сами не ги разочарова.

— Аха! — показа се той и с жест на стар фокусник извади отнякъде, близо до гърдите на Рейчъл, букет истински, малко омачкани маргаритки.

Пациентите пощуряха. Те се смееха и ръкопляскаха, а вълнението им стигна до почти маниакални размери.

Когато врявата започна да стихва, Сами преслуша още веднъж гърдите на Рейчъл и този път я обяви за излекувана. Помогна ѝ да слезе от масата и извика:

— Да аплодираме силно моята красива асистентка — госпожица Психиатрола!

Пациентите, начело с Марк, заръкопляскаха и завикаха, очевидно приемайки букета като доказателство за сърце.

След като аплодисментите стихнаха, Рейчъл усети, че Сами е застанал с лице към нея и закопчава престилката ѝ. Както преди, тя вдигна ръка, за да го спре, но той само ѝ се усмихна, погледна я в очите и каза:

— Удоволствието е мое — след като привърши с копчетата, върна всичко в джобовете ѝ, включително и полуизядената захарна пръчка. Накрая оправи табелката ѝ с името. — Ето ви и вас, доктор Рейчъл Д. Колинс. Съвсем като нова.

Рейчъл се опита да му върне цветята, но той не пожела да ги вземе.

— Все отнякъде трябва да си ги взел. Сигурно са на някого.

— Рейчъл... — погледна я обидено той. — Да не би да ме обвиняваш, че съм откраднал цветята от стаята на някой пациент?

Не. Разбира се, че не можеше да направи такова нещо. Рейчъл хвана букета с две ръце и нежните листенца докоснаха устните ѝ.

Съзнанието ѝ потъна в мъгла и тя си спомни допира на устните му.

„Имаш чувствителни устни, Рейчъл.“

Той продължаваше да я наблюдава. Нищо не убягваше от погледа му. Очите му говореха, че си спомня и знае, че и тя си спомня. Сами се усмихна. Усмивката му бе едновременно открита и тайнствена, сякаш знаеше нещо, неизвестно за нея.

— Благодаря ти за проявеното чувство за хумор — каза той.

Рейчъл излезе от залата и тръгна по коридора, когато чу гласа му далече зад себе си:

— А сега следващия номер. Имам нужда от един доброволец от публиката...

Едва следобед, след като омачканите маргаритки украсяваха бюрото ѝ вече от няколко часа, Рейчъл дочу разговор между две сестри. Опитваха се да проумеят какво може да е станало с маргаритките, изчезнали от стаята на сестрите.

Някак изневиделица топлите юнски дни и нощи преминаха в горещи юлски нощи и дни. Денят, към който всички се стремяха, пристигна.

— Сами е готов за изписване — каза доктор Фонтана иззад бюрото си. — Ти свърши добра работа.

Рейчъл стоеше пред него с дебелата папка на Сами в ръце — папка, която растеше с всеки изминал ден. Макар да се бе подготвяла за този момент, не можа да спре паническото присвиване в стомаха си.

— През последните седмици той постигна забележителен напредък — чу се да казва тя. Несъзнателно стисна папката по-здраво и умът ѝ запрепуска. — Но не можем просто да го изхвърлим. Той няма средства за съществуване, няма къде да живее. И дума не може да става да отиде у сестра си.

Доктор Фонтана прокара дебелички пръсти по плешивината на темето си.

— Помислих и за това. Как мислиш, че би приел идеята да работи тук? Като завеждащ развлекателната част?

Буцата в стомаха ѝ започна да се отпуска.

— Завеждащ развлекателната част?

— Той има подход. Наистина умее да очарова останалите пациенти.

Рейчъл престана да стиска толкова здраво папката.

— Разбира се, той все още показва някои признаци на непредсказуемост. Но подозирам, че това е просто част от неговия облик. И все пак, също като теб, не считам, че вече може да продължи сам — той бутна стола си назад и опря длани на бюрото, готов да се изправи. — Марк Елиът предложи да живеят в един апартамент със Сами. Ти какво мислиш?

Сами и Марк да живеят в един апартамент? Доктор Фонтана се изправи на крака.

— Две грахови зърна в шушулка.

За пръв път, откакто бе влязла в кабинета му, Рейчъл се усмихна:
— Каква съвършено обезпокоителна идея!

Един час по-късно Рейчъл срещна Сами в една от дискретните стаи за срещи, които бяха започнали да използват за занятията си. Беше по-малка от дневната и по-удобна и усамотена от голата стая за занимания. А и тук нямаше камери.

Сами веднага се отпрати към канапето, просна се по гръб и сложи ръце под главата си.

— Изглеждаш ми уморен — каза Рейчъл и седна до една маса. Под очите му имаше сенки. — Да не би да заспиваш трудно?

— Снощи четох до късно.

— О? И какво четеш?

— „Светът според Гарп“ — той помълча замислено. — Забавно четиво.

— По-скоро тъжно.

— Много тъжно.

Той размърда бедра, за да се намести по-удобно. Възцари се тишина. Неусетно очите на Сами се затвориха. Дишането му стана равномерно. След няколко минути вече бе заспал.

Без да се замисли какво прави, Рейчъл откри, че го наблюдава. Беше чувала за хора, които имат черна като въглен коса или коса като гарваново крило. Косата на Сами бе точно такава. Поетично черна. И дълга. Никога не беше виждала коса, която да расте толкова бързо. Може би бе заради електричеството, което постоянно протичаше през тялото му.

Центърът на вниманието ѝ се разшири и тя огледа леко повдигащите и спускащи се гърди, дългите крака в избелели дънки, които подчертаваха мускулите му. С чувство, което обезпокоително много приличаше на привързаност, Рейчъл забеляза, че през изминалите месеци е наддал тъй нужните му килограми.

Не можа да не си спомни как изглеждаше, когато я събори на пода при опита си за бягство. Болезнено слаб, с очи като тъмни, хлътнали езера.

Или първия път, когато я беше погледнал с абсолютно поражение в очите.

Ще бъда добър.

Тогава я беше трогнал.

Тя извърна виновно поглед и си наложи да се съсредоточи върху папката, която държеше в ръце. Отвори я на първата страница.

Бяха прекарвали заедно почти три месеца. Не много дълго. Всъщност съвсем кратко време. Някои пациенти оставаха с години, преди да бъдат готови за изписване. Рейчъл винаги се радваше, когато станеше време да се сбогува с тях, когато знаеше, че тези хора отново са станали пълноценни и са възвърнали способността си да живеят във външния свят.

Защо този път се чувстваше толкова различно? Защо този път гърлото ѝ се свиваше и очите ѝ смъдяха?

Тя прелисти слепешком страниците с напечатани бележки, без да вижда нищо повече от шарката на редовете върху твърдите бели листи.

„Ако Сами се съгласи да започне тази работа в болницата, ще бъде тук почти всеки ден“, каза си тя. Но нямаше да има ежедневни занимания. Нямаше да има излизания из града. Нямаше да има возене с кола. Нямаше да броят изсвирвания на щурци...

Затвори папката и склучи ръце върху нея. Когато вдигна поглед, очите на Сами бяха отворени. В тях все още личеше умора, но я гледаха напрегнато. Любопитно.

Сами извади ръце изпод главата си и се изправи плавно до седнало положение.

— Какво има?

Тъй типично за него. Владееше невероятната способност да чете мислите ѝ.

Тя вкопчи пръсти и ги отпусна.

— Нищо.

— Много си мълчалива.

— Просто се замислих, това е всичко. Всъщност — тя му се усмихна набързо — имам добри новини.

Той се наведе напред, опря лакти на коленете си и насочи цялото си внимание към нея.

Рейчъл му разказа за разговора си с доктор Фонтана, за предложението на Марк и за службата като завеждащ развлекателната част. Както бе предполагала, Сами нямаше търпение да започне тази

работа. Преди Рейчъл да се усети, той вече бе скочил на крака и се насочваше към вратата, готов да намери Марк и да се махне оттук.

Тя се изправи бавно, извади с треперещи пръсти визитната си картичка и я сложи бързо в дланта му, за да прикрие треперенето им.

— Ако някога имаш проблеми, искам да ми се обадиш, независимо кое време на денонощието е. Дори и да е три сутринта. Ще го направиш ли?

Искрицата в очите му угасна. Усмивката му избледня.

Може за него да бе прозрачна, но той трудно можеше да бъде разгадан. Рейчъл можеше само да гадае дали не е започнал да осъзнава едва сега, че това е сбогуване.

Той пъхна картичката в джоба на тениската си. Пръстите му бяха дълги и красиви. По кокалчетата му все още личаха белези от шевовите. Неочаквано я хвана за ръцете и я погледна втренчено. Очите му бяха тъмни и тържествени. Още веднъж я порази напредъкът, който бе постигнал за толкова кратко време.

— Ако имам нужда от теб, ще ти се обадя — каза той с тих, равен глас. — Но само ако и ти ми обещаеш да направиш същото. Ще го направиш ли, Рейчъл? Ще ми се обадиш ли, ако имаш нужда от мен?

Рейчъл не знаеше какво да каже. Съзнанието ѝ непохватно затърси старите резервни думи за отношенията между лекар и пациент. Но те звучаха толкова фалшиво и неискрено, че не можа да събере сили да ги изрече. Той изсумтя раздражено.

— Не ми пробутвай повече тия глупости за етиката!

В един безумен момент Рейчъл се запита дали през последните седмици Сами не се е стремил именно към тази интимност. Но видя колко глупава е тази мисъл още преди да се беше оформила напълно.

Глупава, глупава жена.

Медицинското ѝ обучение включваше и подход към болните. Занимаваше се и с това как да се справи с увлечение на пациент. Но никога не я бе подготвяло за обратното: как да се справи с увлечението си към пациент.

От самото начало, още от първата им среща Рейчъл беше усетила риска, нуждата да бъде предпазлива. Необходимостта да се предпази от опасност. Още тогава знаеше, че Сами има властта да я наранява.

Затова отначало бягаше от жестоките му думи; от думите, които се забиваха в самия център на болката ѝ. Криеше се от него.

Само дето не беше разбрала, че не идването му ще ѝ причини болка, а заминаването му.

Не бе помисляла, че да го излекува означава да го загуби.

---

[1] Страдащи от психично разстройство, проявяващо се във вид на пълна неподвижност или вцепенение. — Б.пр. ↑

[2] Образът на един циничен, надут пияница и мошеник, който мрази деца, съпруги, тъщи, кучета, полицаи и др., създаден от американския комик Уилям Клод Дъкънфийлд (1879–1946). — Б.пр. ↑

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Остин Бенет заста на входната врата на къщата си и посочи обвинително с пръст към Моли.

— Ти си се променила! Може би брат ти не е единственият, който има нужда от психиатър — и излезе, като затръшна вратата след себе си.

Моли чу бръмченето на служебната кола, която излизаше на заден ход от гаража — мерцедесът на Остин бе все още в сервиза, — и успя да почувства само облекчение, примесено с вина.

Напоследък постоянно се препираха. Последната им караница започна, защото Моли не успя да сервира вечерята на масата в момента, в който Остин си влезе вкъщи. Дори го обиди още повече, като му предложи сам да си намери нещо за ядене. Остин остана слисан и зяпна с уста като риба на сухо. След това, когато осъзна, че тя не се шегува, избухна.

Моли откри, че ѝ е малко жал за Остин. Предполагаше, че поведението ѝ наистина е голям шок за него. Беше прав. Наистина се бе променила. Дните ѝ вече не минаваха в мъгла от вцепенение. Дори и мислеше по малко.

Ти си се променила.

Идвайки от съпруга ѝ, тези думи бяха ласкателни. Сами също ѝ бе казал няколко думи, не на глас, а с тъмните си, изразителни очи.

Ти си се променила.

Колко пъти бе преживяла ужасния момент, когато видя първоначалната реакция на Сами? Тогава той успя бързо да прикрие изненадата и ужаса си, но Моли го усети. И това ѝ нанесе страхотен удар.

Когато Остин замина, тя излезе навън, отиде в бараката за инструменти и събра всичко, от което щеше да има нужда — лопатката и кръглите картонени кутии за присаждане, които можеха да се заравят направо в земята. След това се отправи към розовата градина, към успокояващата миризма на влажен торф и розови венчелистчета.

Недалеч от къщата няколко кадънки се боричкаха на една от хранилките.

Нейните птици.

Едва в този момент осъзна колко много ще ѝ липсват. Няколко поколения птици идваха на нейните хранилки от години. Много от тях разпознаваше, много от тях наричаше по име.

Но знаеше, че когато му дойде времето да си отиде оттук, те няма да останат гладни. Много от съседите ѝ бяха започнали да поставят хранилки и нейните птици щяха да бъдат добре дошли. Но от тази мисъл не ѝ ставаше по-леко. Нямахше да ѝ липсват по-малко заради това.

Тя заби острието на лопатата в земята, на около дванадесет инча от най-близкия храст. Опря крак в лопатата и натисна силно в наторената земя. Точно този храст бе първият създаден от нея сорт. Това бе единствената по рода си роза.

Но розите бяха част от миналото ѝ. Стара мечта. Понякога хората трябваше да се отказват от старите си мечти.

А и мечтата ми е доста повехнала, реши тя, като се опитваше да се покуражи в това, което се канеше да направи. Никога не бе искала да отглежда цветя, за да ги разнося по местните цветарски магазини. Искаше да облагородява рози, да създава нови, вълнуващи сортове. Само че някъде през годините мечтата ѝ бе загубила инерция. Първоначалният ѝ образ се бе замъглил!

Изкопа дупка около храста. След това, като използваше лопатата за лост, изскубна корените на храста от земята.

Няколко часа по-късно Моли спря комбито си на алеята пред дома на Ейми и изгаси двигателя.

Вече влачеше един поставен в картонена кутия храст по спуснатия заден капак, когато Ейми излезе от къщата и стъклената врата се затръшна зад гърба ѝ. Моли огледа дъщеря си за признаци на умора или лошо здраве. След като не откри такива, въздъхна облекчено. Ако не се смятаха озадачените гънчици по челото ѝ, Ейми направо сияеше.

— Донесох нещо за теб и Крис — рече Моли, като се опитваше да говори радостно и се надяваше да свърши всичко, без да избухне в

сълзи. Последното нещо, което искаше, бе да тревожи дъщеря си.

Ейми надникна любопитно в колата. Задната седалка беше свалена и колата бе натоварена с розови храсти — тъмнозелени листа и живи цветове в най-различни окраски. Нямаше начин Моли да скрие, че това са нейните рози. Специалните ѝ сортове просто бяха нещо твърде уникално, за да могат да бъдат сбъркани с нечий други.

— Твоите рози? — попита Ейми и погледна майка си. — Не разбирам. Не можеш да ми дадеш розите си. Как ще се разделиш с тях? „Трудно е.“

— Омръзнаха ми — каза Моли. — А и подозирам, че и аз им омръзнах. Напоследък не вървят много добре. Имат нужда от смяна на почвата. На мястото. И си помислих: какво по-добро място от твоята къща? — кимна към празната площ между тротоара и дървената предна веранда. — Отдавна имате нужда от нещо за тук.

Съпругът на Ейми, Крис, се появи, като се чешеше по главата и се прозяваше. Временно работеше на две места и бе спал досега. Бос, по къси гащета, той прекоси двора и започна да пренася розите до къщата.

През следващите два часа всички работиха заедно, за да засадят храстите. Свършиха с последния малко преди десет.

Крис и Ейми я поканиха вътре, но Моли отказа. Сега имаше нужда да остане сама. Ейми прегърна майка си:

— Ще се грижа добре за розите ти. Винаги ще си останат твои.

Моли се радваше, че Ейми и Крис не настояват за обяснение. Щеше да ѝ бъде трудно да им даде такова, а още по-трудно щеше да им бъде да разберат. Знаеше само, че постепенно трябва да започне да къса връзките, така че един ден, когато онзи самолет запори небето, тя да бъде в него.

Моли потегли към дома си под отрупаното със звезди небе. Сладкият аромат на смачкани цветове и разпилян торф все още изпълваше колата.

Само един спомен.

Беше трудно да изоставя старите си приятели.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Работният ден на Сами беше приключил. Той махна на групата пациенти в единия ъгъл на салона, плесна ръцете си с Бо Хюстън и се отправи по коридора към асансьора.

Изчакваше благоприятния момент, правеше се на хладнокръвен и изпробваше действието на старата пословица, според която дългото отсъствие засилва привързаността.

Проблемът бе, че май не се получаваше и той се тревожеше, че отсъствието му може да накара Рейчъл да го забрави напълно.

Дяволска работа!

Влезе в празния асансьор и натисна бутона за петия етаж.

Бяха изминали две седмици, откакто Рейчъл го бе освободила от грижите си, и оттогава не бе зървал дори отдалеч русата ѝ глава.

Искаше да ѝ докаже, че може да се грижи за себе си, че може да се справя сам. Искаше да ѝ докаже, че е мъж, а не хлапе. И искаше тя да почувства липсата му.

Първо, като част от стратегията си, се опита да я избягва. Но по-късно, след толкова много дни без Рейчъл, започна нарочно да се навърта точно около местата, които преди това избягваше.

Но без особен късмет.

Искаше му се да си мисли, че и тя се прави на хладнокръвна. Но не беше толкова глупав. Рейчъл не беше от жените, които си падаха по игричките.

Значи това беше. Решителният ден. Щеше да се отбие в кабинета ѝ и да се види с нея. Ако всичко минеше по план, щеше да я покани на кафе. Искаше да я изведе на вечеря или на кино, или може би и на двете, но нямаше кола, а и не му достигаха парите. Още не беше получил заплатата. Всъщност дори кафето бе повече, отколкото можеше да си позволи.

Когато стигна до кабинета ѝ, откри не Рейчъл, а Сандерсън, гадняра, който го бе упоил и хвърлил в изолатора. На Сами никак не

му хареса, че го вижда да седи на бюрото ѝ с възрозовите кръгове около очите си и с вонящия си одеколон.

— Какво правиш тук? — попита Сами, готов да го изхвърли с ритници. — Къде е Рейчъл?

Сандерсън бутна стола си назад и се изправи. Движенията му бяха високомерни и точно пресметнати.

— Няма я. И тъй като Марк Елиът си тръгна по-рано, за да отиде на конференция в Чикаго, работя извънредно.

— Няма я? Какво искаш да кажеш?

Сандерсън се изсмя фалшиво.

— Преди два дни просто не се появи на работа. Предполагам, че отново се е върнала към старите си навици. Отдавна трябваше да я уволнят.

Сами направи няколко крачки към него и опря длани на бюрото:

— За какво, по дяволите, говориш?

— В продължение на три години беше включена в Програмата за лекари с проблеми. По нареждане на Фонтана — повдигнати вежди над любезно изражение. — Не ми казвай, че не знаеш — каза той с престорена изненада. — Ти беше нейното бебе, първия сериозен, дългосрочен случай, с който се зае след напускането си на програмата — Сандерсън отново се изсмя, затвори с шляпване папката и вдигна цялата купчина в ръцете си. — Предполагам, че си се оказал голяма лъжица за нейната уста. Но както винаги съм казвал на Фонтана, Колинс просто не може да се откаже.

Сандерсън не биваше да постъпва чак толкова глупаво. Сами почувства как тънкият му като конец самоконтрол започва да се къса. Само че, подобно на случая с Моли, той очакваше с нетърпение това освобождаване. Искаше да се отпусне.

„Предизвикай ме още малко.“

Устните на Сандерсън се изкривиха в самодоволна усмивка.

— Някой ми каза, че видял колата ѝ пред „Тапс“, един бар в западната част на града. Истински вертеп — изражението му стана замислено. — Кой знае? Може да се отбия там на път за дома. Ако пак е пияна и друсана, може да е в настроение за едно бързо чукане на задната седалка на колата ми.

Сами се хвърли през бюрото, като разпиля по цялата стая папки и листи, бутна Сандерсън назад и се стовари върху него на пода.

— Не ме удрай! — изпищя Сандерсън и вдигна ръка, за да отклони ръката му. — Просто се пошегувах. Пошегувах се!

Сами го сграбчи с две ръце за ризата и го дръпна силно, за да привлече вниманието му. Две очи — едното синьо, другото практически безцветно — потрепнаха към него. Сандерсън беше загубил едната си цветна леща някъде в бъркотията.

— Ти си този, който има проблеми — процеди Сами. — У теб има толкова състрадание, колкото у една змия. Дори по-малко. Змиите се хранят само когато са гладни.

Отвратен, Сами блъсна раменете му и се изправи на крака.

Почти беше стигнал до асансьора, когато Сандерсън показва глава от кабинета и извика:

— Внимавай, защото мога да те затворя за толкова време, че никога повече да не видиш слънцето!

Но заплахата не постигна целта си. Сами мислеше само за Рейчъл. Той подмина асансьора и се отпрати към стълбите. Отвори рязко вратата и металът се удари в циментовата стена. След това заслиза надолу, като взимаше по две-три стъпала наведнъж.

* * *

Рейчъл се олюля, след това се изправи. Не искаше някой да си помисли, че нещо с нея не е наред. Макар че беше именно така.

Тя примижа на слабата светлина на уличната лампа на ъгъла, а докато търсеше колата си, смътно се изненада, че се е озовала точно на мястото, откъдето бе тръгнала. Беше обиколила квартала поне два пъти, може би три. Никаква следа от колата. Тя въздъхна уморено. Просто трябваше да си отиде пеш до дома.

У дома.

Не искаше да се връща у дома. Ако се върнеше, щяха да я нападнат мисли. И още по-зле: ако се върнеше у дома, щеше да се изправи пред себе си.

Не, не можеше да отиде там.

Обърна се рязко с лице към кипящата от живот сграда. Розовите неонов светлини трябваше да образуват думата „Тапс“, но част от тях

не работеха, така се получаваше нещо неразбираемо. Буквите издаваха ниско, сякаш предупредително жужене.

От време на време вратата на бара се отваряше и преди да се затръшне отново, от вътрешността му долитаха по няколко трели от джубокса.

Тя постоя малко, като се опитваше да реши какво да направи и да си спомни точно как се е озовала тук. Май че си спомняше друг един бар... някакви хора... Беше дала на един от тях ключовете на колата си.

Мозъкът ѝ бе твърде замъглен. Беше ѝ прекалено трудно да разсъждава, прекалено трудно да поддържа мислите си в правилна посока.

Изведнъж усети колко е уморена. Вълната от изтощение едва не я събори на земята. Беше толкова уморена, че нямаше нищо против да легне на покрития с храчки цимент и да заспи. Но това не биваше да става. По някакъв начин успя да задейства достатъчно голяма част незасегнат от алкохола мозък в главата си, за да реши, че спането на тротоара пред бар е лоша идея.

Направи мислено списък на проблемите си, за да вземе някакво решение. Първо, нямаше кола, а и не биваше да кара. Второ, не биваше да остава тук.

Такси. Щеше да повика такси. А когато таксито дойдеше, щеше да реши къде да отиде. Едно по едно. Нали така се казваше в терапията? Решавай по един проблем на ден. Никога недей да мислиш за цялата картина. Не си и помисляй за останалата част от живота си.

След като взе това решение, тя се отправи към бара. Отвори вратата с рамо и усети лепкавата топка на бравата в ръката си. Наистина от време на време трябваше да я мият. Чрез бравите можеха да се пренасят много микроби. Може би трябваше да ги забранят. Да, точно така.

Когато влезе вътре, в лицето я блъсна топлина от тела, дим и шум. Върхът на обувката ѝ веднага се закачи за металната лента на прага. Тя се хвана и успя да запази равновесие.

И тези ленти трябваше да бъдат забранени.

Беше ли идвала тук преди? Спомняше си смътно, че в другия край на залата има телефонна будка. Или това беше в друг бар? Не можеше да си спомни.

Имаше много начини човек да загуби паметта си.

Това мъдро проникновение я изпълни със страхопочитание. Трябваше да си го запише, за да не го забрави. Но нямаше молив, нито пък хартия. В следващия момент, толкова бързо, колкото беше дошла, мисълта отплува нанякъде и Рейчъл вече не бе в състояние да си я спомни. Дълбокото значение се превърна в досадна глупост. Прах на вятъра.

О, боже!

Тя се обърна и с рамото напред започна да си проправя път през тълпата. Част от жужащите разговори бяха насочени към нея. Чу няколко: „Хей, миличка“ и „Здрасти, мамче“, но не им позволи да нарушат целеустремеността ѝ. Трябваше да се добере до телефонната будка. От време на време я сграбчваха някакви ръце. Тя не се опитваше да се освободи от тях, просто продължаваше да върви напред, като оставяше ръцете след себе си, докато най-сетне зърна обекта на търсенето си.

Не беше виждала такава телефонна будка от години. Беше направена от дърво, а не от метал, и сгъваемата врата тежеше цял тон. Изглеждаше така, сякаш дървото от двадесет години насам е поглъщало всичката влага наоколо.

Най-сетне се вмъкна вътре и се почувства доволна от себе си, когато успя да затвори вратата.

Отначало просто стоеше, загледана в апарата. Пари. Имаше нужда от пари.

Ръката се насочи към рамото ѝ. Пръстите ѝ намериха кожена каишка. Обзе я облекчение. Беше загубила колата и ориентация, но не и чантичката си.

Дребни. За телефонните автомати бяха нужни дребни.

Порови в страничното джобче на чантичката си, извади няколко монети и ги сложи върху тясната дървена лавица под апарата. Не можеше да ги различи една от друга. В будката беше тъмно, но нещо ѝ подсказваше, че не в това е проблемът. Вдигна ръка към лицето си и отбеляза най-новата загуба — очилата си.

Разпадаше се.

Следващото внезапно прозрение, което ѝ хрумна, бе, че няма нужда от такси, а от приятел. Сами.

Нямаше да има нужда да обяснява какво се е случило. Щом беше Сами, той щеше да знае. Щеше да я погледне загрижено. След това да ѝ заговори с тих, успокояващ глас, който да прогони объркването от съзнанието ѝ и да направи всичко ясно. Да направи положението по-добро.

Неочаквано неистово ѝ се прииска да се свърже с него.

Тя закрепи слушалката между врата и рамото си, като се опита да не обръща внимание на това, че слушалката воня на цигари. Грабна една монета, която приличаше на десет цента, и се опита да я пъхне в процепа. Твърде голяма. Опита със следващата, после с друга, докато най-сетне една от тях издрънча вътре в апарата. Рейчъл изхълца облекчено. Само че когато вдигна пръсти да набере номера, се оказа, че не вижда числата.

Операторът. Трябваше да се обади на оператора.

— Този номер може да бъде директно набран — каза операторът. — И не е нужно да поставяте монети, докато не се свържете.

Рейчъл преглътна и стисна слушалката с две ръце:

— Аз... се намирам в телефонна будка и не мога да видя цифрите...

— Имате проблеми със зрението?

— Проблеми? — „Да, да, имаше проблеми.“ — Не... аз съм... просто не мога да видя.

Операторът се съгласи да я свърже. Сигналът звучеше отново и отново.

„Вдигни. Моля те, вдигни.“

Но сигналът „свободно“ продължаваше.

Обади се операторът:

— Номерът не отговаря. Искате ли да опитате по-късно?

Беше ѝ представлявало такъв проблем да стигне дотук. Изобщо не бе помислила за възможността Сами да не си е у дома.

Проблемите да се решават един по един...

— Да... Не зная. Благодаря ви...

Опита се да постави слушалката на вилката, но не улучи и я остави да падне от ръката ѝ. Тя издрънча на дървената лавица.

Сами чувстваше, че от катастрофата насам никога не е бил по-близо до загубата на ума си. Къде, по дяволите, беше Рейчъл?

Той отиде до апартамента ѝ, но откри, че там е тъмно и колата ѝ я няма.

Обиколи всичките хълмове на Ла Грейндж с десет скоростния велосипед на Марк и провери във всеки бар. Но никъде нямаше и помен от Рейчъл. А вече беше един сутринта.

Къде, по дяволите, се намираше?

Реши да отиде още веднъж до „Тапс“, макар вече да беше търсил там без успех.

Искаше му се да мисли, че Сандерсън е съчинил всичко това, само за да докара неприятности, но дълбоко в себе си знаеше, че това не е вярно. От няколкото неща, които Рейчъл беше изтървала, и няколкото отговора, които беше успял да изкопчи от Марк, знаеше, че тя все още се измъчва от болка и вина. И понякога светът ѝ идва прекалено много.

Понякога се разпадаше.

Тесните гуми на велосипеда вибрираха по павираната с червени тухли улица. След това Сами сви по съседната на бара улица и паркира колелото до кофите за боклук и някакви дървени каси.

След изписването си в началото се чувстваше странно, когато влизаше в бар. Почти очакваше да му поискат документ за самоличност, за да се уверят, че е пълнолетен. Но вече започваше да свиква.

Барът не се бе променил много през последните няколко часа. Доста от предишните хора бяха тук, но имаше и нови. Много нови. Все още миришеше на пот, евтин парфюм и изветряла бира. Музиката продължаваше да гърми от джубокса в ъгъла. Все още потракваха бiliarдни топки. Зад бара стоеше все същият барман с все същата тънка като мембрана тениска с остро деколте. Ръцете му бяха целите нашарени с татуировки, някои от тях несъмнено домашно направени с джобно ножче и мастило от химикалка. Но поне ставаше очевидно, че обича майка си.

Сами винаги се бе чудил на тези татуировки с надпис „мама“. Как реагираше майката на такива неща? Поласкана ли се чувстваше? Или може би разтревожена, че синът ѝ никога няма да се ожени и ще ѝ се наложи да му пече ябълкови пайове до края на живота си?

Сами усещаше, че жените го оглеждат, докато се провира през тълпата, но не обърна никакво внимание на приканващите им погледи. Направи две обиколки на залата и се отправи към слабо осветения коридор. Можеше да е загубила съзнание в някоя от тоалетните.

Тъкмо минаваше покрай телефонната будка, когато зърна нещо с периферното си зрение. Спря и се обърна.

Рейчъл.

През потъмнялото от никотин стъкло я виждаше как седи на ръба на седалката, скръстила ръце върху дървената лавица и захлупила глава върху тях.

Тъй като усещаше, че е нужно да бъде предпазлив или по-скоро да не я стряска, той почука тихо с кокалчетата на пръстите си по стъклото.

Никаква реакция.

Почука отново, този път по-силно. Все още никаква реакция.

Сами отвори полака вратата, провря се вътре и затвори след себе си, като донякъде заглуши тенекиения рев на джубокса и шумните разговори навън.

— Рейчъл...

Тя вдигна глава и сърцето му се сви. Не носеше очилата си. В него се втрениха две очи с леко изместен фокус. Плачеше.

— Сами?

Казваше го така, сякаш не можеше да повярва в това, което вижда.

— Какво правиш тук?

Гласът ѝ звучеше провлачено. Рейчъл — практичната, логична, владееща се Рейчъл.

— Търсех те.

Слушалката висеше на кабела. Той посегна и я окачи на мястото ѝ, като за момент се запита на кого ли е искала да се обади.

— Хайде. Ще те заведа у дома.

Рейчъл поклати глава. Не си спомняше някога да е виждал толкова много тъга в едно лице.

— Не искам да си ходя у дома — тя прокара пръсти през косата си с жест, който изразяваше едновременно яд и объркване. След това се загледа с празен поглед напред, сякаш се опитваше да съсредоточи мислите си върху нещо, и каза мрачно: — Днес е 24-и юли.

Сами знаеше със сигурност, че днес е 26-и юли. Губеха ѝ се два дни. Той забеляза с болка кръговете под очите и смачканите ѝ дрехи. Никога не я бе виждал да изглежда другояче, освен спретната. Нима беше скитала по улиците през последните два дни? Само като си помисли това, сърцето му се сви.

Ядоса се на себе си. През цялото време, сляп за всичко, което ставаше, той се беше осланял на нея за подкрепа и сили. И докато той се подобряваше, тя си оставаше все така, може би дори се влошаваше.

— Моля те, върви си — прошепна Рейчъл. — Искам да остана сама.

— Твърде дълго си била сама.

Тя поклати отсечено глава и все още без да го поглежда, каза задавено:

— Ще заплача. Моля те, иди си — думите излязоха през свитото ѝ гърло, всяка с по-висока интонация от предишната.

— Рейчъл...

— Не... искам... да ме... виждаш... как плача...

Но после му се случи именно това. Тя зарови лице в ръцете си и отдавна потисканите ѝ ридания изригнаха.

Звучите на нейното страдание едва не го накараха да падне на колене. Той я повдигна от седалката, притегли я към себе си, прегърна я и хвана главата ѝ с две ръце. Рейчъл опря буза на гърдите му.

Защо точно Рейчъл! Не беше честно. Тя бе прекарала целия си живот, помагайки на хората. А кой щеше да излекува нея?

Страшно му се искаше да ѝ помогне, но не знаеше как. В живота му бе имало период, когато умееше да си служи с думи. Ако бе продължил да бъде същата личност, тогава може би щеше да знае какво да ѝ каже, за да я утеши и поотслаби болката ѝ. Само че вече не беше същият човек.

Когато риданията ѝ най-сетне стихнаха, той ѝ помогна да избърше очите си и да издуха носа си.

— Не исках да ме виждаш в този вид — подсмръкна тя с наведена глава.

— В кой вид? — гласът му звучеше с милиони пъти повече лекота, отколкото чувстваше в сърцето си. — В телефонна будка? — майтап. Целта му бе да прогони част от тъгата в очите ѝ и като по чудо тя се усмихна леко.

Чантичката ѝ беше паднала на пода и тя се наведе да я вдигне. Докато се изправяше, удари главата си в дървената лавица.

— Ау! — едната ѝ ръка притисна болезненото място. Тя се намръщи, погледна го и го изненада с един израз в стил Сами Торо: — Ударих си шибаната глава.

После се засмя. Отметна глава назад и се смя, докато очите ѝ се насълзиха.

Обхвана го облекчение. Рейчъл щеше да се справи. Поне тази нощ.

— Хайде — каза той. — Да се разкараме от този вертеп.

Тя се съгласи.

Точно когато излизаха от входната врата, барманът обяви, че приема последни поръчки.

Въздухът навън беше тежък и влажен, но след клаустрофобния задух в бара им се стори чудесен. Нещо като усещане за свобода.

Макар да беше петък вечер, улиците бяха тихи и тъмни. От време на време от далечината долиташе кучешки лай. Наблизо се чуваше бръмченето на майските бръмбари, които се блъскаха в уличната лампа.

Рейчъл беше увиснала на ръката на Сами, както правеха хората, когато са пили прекалено много алкохол. Но той нямаше нищо против.

— Къде е колата ти? — попита я.

Рейчъл огледа улицата в двете посоки, над изронените бордюри и вдигнати на трупчета оглозгани коли.

— Не зная... — и се намръщи.

— Някъде тук ли я паркира?

Тя сложи ръка на челото си.

— Не зная. Не мога да си спомня. Дадох на някого да я покара...

„Господи, Рейчъл!“

Минута преди това изпитваше към нея съжаление, което му причиняваше почти физическа болка, но сега тревогата за нея го ядоса. Прииска му се да я разтърси. Как можеше да постъпва така със себе си? Не виждаше ли опасността? Можеше да тръгне с кого ли не. Можеше да я ранят, да я изнасилват! Но сега не му беше време да ѝ се кара.

— Всичко е наред. Не се тревожи за колата — когато стигнеха в апартамента му, щеше да се обади на полицията. — Нощта е приятна

за разходка.

— Да. Разходка. Обичам да се разхождам.

Гласът ѝ казваше едно, но позата ѝ — съвсем друго. По всичко изглеждаше, че избликът на веселие в телефонната будка е изпил и последните ѝ сили. Беше като жив труп. Щеше ли да успее да извърви едната миля до жилището му?

Хич не му се искаше да изоставя колелото на Марк, но се налагаше. Той се погрижи да го скрие така, че да не се вижда от тротоара, под тържественния поглед на облегнатата на една страна Рейчъл. Не искаше някой да го открадне. Щеше да се върне за него рано сутринта. Преди кварталът да се събуди.

Сами взе чантичката на Рейчъл, праметна я през едното си рамо, уви ръка около талията ѝ и я обърна по посока на дома.

Все още беше топло, а въздухът — толкова тежък, че ги обгръщаше и оставяше по кожата им капчици роса. Рейчъл нямаше много за казване; Сами предполагаше, че е твърде уморена. Когато изобщо промърморваше нещо, то бе само една или две думи. А най-често само въздъхваше.

Спряха се и седнаха на бордюра, за да може тя да си почине. Рейчъл облегна глава на рамото му. Не мина и минута и тялото ѝ се отпусна. Беше заспала. Остави я да поспи малко, след това я събуди, защото се страхуваше, че ако я остави прекалено дълго, няма да може да я помръдне цялата нощ.

Когато стигнаха до апартамента му, той я облегна на стената и бръкна в предния джоб на дънките си за ключа.

— Не искам да си ходя у дома — промърмори тя.

— Не си си у дома. Това е моят апартамент.

Той отключи вратата и я отвори.

Апартаментът всъщност представляваше мазе. Сами я поведе надолу по покритите с линолеум стъпала към най-долния етаж. Когато завиха зад ъгъла, той светна лампата и разкри дневна, обзаведена с находки от гаражни разпродажби. Случайно подбрани, тапицирани с вълнен плат мебели в тъмнозелено и светлокафяво. Жълти абажури с още по-жълти пискюли. Боядисаният циментов под беше покрит с протъркан килим с ориенталски мотиви. Лавиците за книги бяха направени от циментови блокчета и nelaкиран чам. Като връх на

всичко едната стена бе украсена с рисунка върху кадифе не на нещо друго, а на самия Бял дом.

Дизайнерът по вътрешно обзавеждане не си бе у дома. Марк беше отвел котката, Килър, заедно с нейното сандъче тоалетна и пластмасова купичка, на неделната медицинска конференция в Чикаго.

— Съжалявам, че ти създавам толкова неприятности — прошепна Рейчъл със затворени очи.

— Не ми причиняваш никакви неприятности.

Той я заведе до стола и я накара да седне, за да може да разгъне канапето, което използваше за легло. Когато свърши и се обърна, видя, че отново е заспала.

Сега, на по-силно осветление, я виждаше по-добре в какво състояние се намира. Блузата и полата ѝ бяха омачкани и мръсни, чорапогащникът — целият в бримки, а лицето ѝ — покрито с петна. Дори и ноктите ѝ бяха изпочупени.

Отново го обзе онази комбинация от гняв и страх, заедно с някак обезпокоителния и завладяващ порив да я предпази. Той отиде до банята, върна се с мокра кесия и изми лицето и ръцете ѝ. Студеният плат я посъживи достатъчно, за да започне пак да говори колко неприятности му създава.

— Не ми създаваш неприятности — настоя Сами. Което включваше много повече. Той я искаше тук.

— Съжалявам...

Сами сложи ръце на хълбоците си, отстъпи назад и огледа положението. За малко си помисли дали да не я остави да спи с дрехите, но това щеше да бъде неудобно за нея и жестоко и егоистично от негова страна. Само защото не искаше да се измъчва, като я съблича...

Порови в чекмеджето си за чисти дрехи, като поразсъждава върху цвета на тениската. Бяла — твърде прозрачна. Зелена — твърде потискаща. В крайна сметка се спря на синя.

Само преди два дни Рейчъл нямаше да има такъв късмет. Но след това двамата с Марк бяха ходили до пералнята по-надолу на същата улица. Доста интересно място беше тази пералня.

Като се опитваше да не обръща внимание на треперенето на ръцете си, той разкопча блузата и я смъкна от раменете ѝ.

Кадифена кожа.

Бял дантелен сутиен.

Леко издути гърди със скрити розови зърна.

Той нахлузи тениската през главата ѝ и въздъхна облекчено, когато свърши. Макар че се държа като джентълмен и извърна бързо очи, образът на полуголото ѝ тяло щеше да остане задълго в паметта му. Както самата Рейчъл беше казала, способностите му да съхранява и използва спомени бяха доста над средните. А и мозъкът му щракаше на пълни обороти, очевидно съхранявайки образа ѝ, за да го извиква по-късно.

Макар да знаеше, че сега не му е времето да мисли за секс, само дотолкова бе в състояние да се владее. От толкова време сънуваше Рейчъл, че му бе невъзможно да не ѝ обърне никакво внимание, независимо от обстоятелствата. Но щеше да се опита. Господи, щеше да се опита!

Той свали полата ѝ и изхлузи обувките и чорапогащника.

Плосък стомах. Мъничък, неравен пъп. Леко извит корем. Дълги гладки крака.

Помогна ѝ да легне и я покри с един чаршаф.

Вече си мислеше, че е заспала, когато тя отвори очи и го погледна.

— Знаеш ли какъв ден е 24-и юли? — гласът ѝ беше безизразен, а очите ѝ — тържествени, внезапно страшно сериозни, твърде разумни.

Развилнелите се хормони на Сами веднага замръзнаха.

Имаше чувството, че здравата ще го заболи от следващите ѝ думи. Той приседна на ръба на леглото. Бедрото му я докосваше едва-едва. За пръв път се почувства наистина по-възрастен от нея.

— Не — каза той, макар почти да се досещаше какво ще му каже, и отмахна влажната коса от челото ѝ. — Какъв ден е 24-и юли?

— Рожденият ден на Дженифър.

Точно това бяха думите, които бе очаквал, заедно с удара под лъжичката. До тази вечер не знаеше, че чуждата болка може да пронизва толкова остро. Но порастваше бързо. Ако продължаваше с това темпо, не след дълго щеше да навърши сто години.

Когато се увери, че е заспала, той отиде в кухнята и се обади в полицията за колата ѝ. Научи, че е била изоставена на един паркинг и прибрана от тях. Глоба петдесет долара. Рейчъл имаше късмет.

Реши, че няма да може да заспи, не и когато Рейчъл се намиралше толкова близо до него. Изгаси всички лампи, с изключение на онази в банята. Можеше да прекара останалата част от нощта в стаята на Марк, но се страхуваше, че ако Рейчъл се събуди, може да е изгубила ориентация и да се уплаши, затова се просна на тъмнозеления стол до канапето, събу маратонките си и опря крака на тапицираното с вълнен плат малко столче.

Главата му все още бучеше от всичко, което се бе случило, когато чу потропване над главата си.

Веднага разпозна звука. Беше госпожа Девънпорт, хазяйката вдовица, която живееше на горния етаж.

Беше чудесна дама. Отнасяше се с Марк и с него като с внуци, винаги им печеше курабии и събираше остатъци от трапезата си за Килър. В замяна Марк и Сами прекарваха доста време, кацнали между прашни шишенца и издължени филодендрони, като балансираха с покрити със следи от червило порцеланови чаши за чай на коленете си и играеха руми^[1].

Госпожа Девънпорт обичаше с часове да им разказва за старите времена и как е била танцорка. В нощите, когато тя не можеше да заспи, Сами се събуждаше от потракването на токчетата ѝ по тавана над главата си. Госпожа Девънпорт за пореден път преживяваше миналото си.

Рейчъл се събуди с почти забравени чувства; чувства, които се надяваше да е оставила в миналото. Самопрезрението беше достатъчно силно, но едва ли можеше да се сравнява с отчаянието — толкова черно и бездънно, че изсмукваше всичката енергия от крайниците и дъха от дробовете ѝ. Пресушаваше желанието ѝ да живее.

Тя си наложи да отвори очи и откри, че не се намира в апартамента си. Таванът, който се мержелееше над очите ѝ, не беше нейният.

Замъгленият ѝ поглед се плъзна по стаята, а съзнанието ѝ започна да отбелязва стари мебели... стари жълти абажури на лампите... рисунка върху кадифе...

И Сами.

Веднага щом погледът ѝ се спря върху Сами, част от задушаващата я тъмнина се вдигна.

Изглежда беше се настанил ужасно неудобно, проснат на дълбокото, сякаш купено случайно кресло. Кръстосаните му крака почиваха върху едно малко столче, а главата му беше наведена под неудобен ъгъл. По бузите му имаше набола брада.

Точно тогава я връхлетя споменът за цялото положение. Сами я беше видял в най-слабото ѝ, най-жалко състояние. Бе станал свидетел на треперенето на ръцете ѝ, бе чул как стържат раздражените ѝ гласови струни. И сега Рейчъл откриваше, че не може да го погледне в очите и да види разочарованието в тях. Беше вярвал в нея, бе черпил сили от нея. А сега щеше да види каква е всъщност — една измамница. Шарлатанка.

„Кой прави психоанализа на психиатрите?“

Кой наистина?

Неспособна да се изправи пред него, тя се облече бързо и тихо и се измъкна от апартамента.

Сами се събуди със схванат врат и се сепна, когато осъзна защо се чувства така. Рейчъл.

Очите му се насочиха бързо към канапето. Празно.

Изправи се и прекоси малкия апартамент до кухнята, където си представяше, че Рейчъл си прави закуска или поне кафе, за да го изпие с два аспирина.

Нея я нямаше.

След това отиде до банята, където смяташе, че може да си мие лицето и вероятно да използва четката му за зъби. Рейчъл я нямаше. Обратно в дневната.

Видя нещо, което преди това му бе убягнало. Синята си тениска. Тя лежеше в небрежна купчина на пода до долния край на канапето. Изглеждаше, сякаш онзи, който я бе носил, я е захвърлил бързешком.

Забеляза, че дрехите ѝ не са на масичката, където ги беше оставил.

Рейчъл си бе отишла. Беше се измъкнала.

---

[1] Вид карти — Б.пр. ↑

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

Рейчъл успя да стигне до апартамента си точно навреме, за да се качи със залитане по стълбите до банята и да повърне. Когато свърши, наплиска лицето си с вода и опря треперещи, изпотени длани в порцелановата мивка, за да огледа отражението си в огледалото на шкафчето. Тебеширено бяла кожа, тъмни кръгове около очите.

Пълна развалина.

„Така се убивам“, помисли си тя с почти лекарска безпристрастност. Беше като мишка в колело — тичаше и тичаше, опитваше се отчаяно да избяга, но не стигаше доникъде.

Мислеше си, че е успяла да остави дни като вчерашния зад гърба си; дни, в които изпадеше в приятна забрава. Дни, в които се събуждаше, неспособна да си спомни каквото и да било от последните четиридесет и осем часа от живота си!

Но те не бяха зад гърба ѝ.

Болезнено засрамена, Рейчъл се отдръпна от огледалото, неспособна да се гледа повече. Отиде в спалнята, намери леглото си и пропълзя в него.

Чувстваше се празна, чуплива, опустошена. Придърпа завивките над рамото си и се сви на кълбо на една страна. В далечината от улицата под двуетажния ѝ апартамент чу затръшване на автомобилна врата, чу смях и разговори. Хората продължаваха живота си.

Рейчъл имаше на разположение съботата и неделята, за да се вземе в ръце. Не искаше да напуска апартамента си, но някак си успя да си върне колата, заедно с изгубените си очила. След това се прибра направо у дома, в апартамента убежище, като заключи бързо вратата след себе си и през цялото време усещаше разтуптяното сърце и пресъхналата си уста.

„От какво се боиш толкова, запитва се тя сама, от какво се криеш?“

Но знаеше отговора.

Сами. Не можеше да се изправи пред разочарованието в очите му.

Но нямаше защо да се тревожи, защото Сами не дойде.

Защо не беше дошъл?

Слава богу, че не беше дошъл.

Не ѝ беше лесно да се върне на работа в понеделник. На два пъти едва не обърна колата назад, но в крайна сметка си каза, че не може да си позволи да бъде такава страхливка.

Когато стигна в болницата, доктор Фонтана я чакаше в кабинета си.

— Това е последната ти възможност, Рейчъл — той бутна стола си назад и се изправи. — Някои членове на персонала вече ми дишат във врата и аз не мога да ги обвинявам. Когато ти не се появи, наложи им се да работят извънредно. Остави Сандерсън да довършва оценки цял следобед — той помълча и я погледна толкова остро, че тя едва не подскочи. — Или ще оправиш личните си проблеми, или ще ми се наложи да те уволня.

Корава любов.

Рейчъл познаваше този похват. Самата тя го бе използвала при няколко пациента. Първо опитваш с разбиране и търпение. Ако не се получи, изваждаш тежката артилерия. Може би в това се състоеше проблемът ѝ. Знаеше всички трикове. Приличаше на дете, вярвало в магиите, докато фокусникът не му е показал как се правят.

След това те вече не бяха магии, а илюзии. Дим и огледала.

Помисли си колко чудесно би било просто да се откаже. Да признае поражението си. Да каже: „Не мога повече да се справям с живота.“ Но в нея имаше прекалено много инат, прекалено много глупава гордост.

Тя изправи рамене и извика на помощ фасадата, на която се осланяше тъй често; фасадата, която толкова много лекари използваха. От самото начало, още в университета, ги бяха научили, че увереното държане е половината от професията, точно както бе казал и Сами. Увереност. Първо измамваш другите, а след това и себе си.

— Вече съм добре — излъга тя.

— Сега може да си добре, но какво ще стане на следващия 24-и юли? Или на следващия Ден на майката? Или на Деня на бащата? А

следващия път, когато гледаш онези сантиментални реклами по телевизията? Тогава добре ли ще бъдеш?

Тя си пое дълбоко дъх.

— Следващия път ще бъда готова. Няма да се оставя да ме изненадат — беше искрена. Само се надяваше да успее да събере необходимите сили да устои, преди да е дошъл този следващ път.

— По дяволите, Рейчъл... — изражението му загуби част от остротата си. Сега изглеждаше повече разстроен. — Не искам да те загубя заради това. Виж случая с Торо — той поклати удивено глава. — С твоя помощ той постигна забележителен напредък. Честно казано, очаквах да си блъска главата в стената поне още шест месеца, ако не и година.

Рейчъл не бе съгласна. Беше твърде объркана, за да е помогнала на Сами. Той го бе направил сам, с помощта на силната си воля, на любовта си към живота.

— Не е заради мен. Сами просто реши, че иска да излезе. А когато реши нещо, нищо не може да го спре.

— Прекалено си скромна. Омаловажаваш ролята, която изигра за неговото възстановяване.

Рейчъл знаеше, че не е прав, но не искаше да говори за Сами, не и след това, което се бе случило.

— Ще се опитам да не се издънвам повече — каза тя, като се надяваше, че вече може да си върви.

— Има и някои други неща, за които искам да поговоря с теб — спря я доктор Фонтана. — Видях, че си натрупала доста неизползвана отпуска през последните няколко години. Защо не оползотвориш част от нея? Може би, за да отидеш на някои от онези презокеански пътешествия, за които жена ми толкова често говори.

Където и да отидеше, все щеше да бъде като мишката в колелото; само дето клетката щеше да бъде различна.

Тя поклати глава:

— Няма да има никаква полза.

Той сви рамене:

— Помислих си, че една промяна, една смяна на обстановката ще ти се отрази добре. Но както искаш. Има и още нещо. Искам отново да се включиш в Програмата за лекари с проблеми.

Не ѝ беше мястото в тази програма. Повечето лекари, които посещаваха срещите, бяха хора, изгубили мотивация, пристрастени към наркотици или употребяващи успокоителни и стимуланти. Тя не беше като тях. Те се бяха плъзнали по наклонената плоскост поради стрес в работата и недоспиване. Не бяха загубили, каквото бе загубила тя.

— Някога познавах един специалист онколог — каза доктор Фонтана, — който рухна, когато разбра, че има лимфома. Просто се предаде. И това не беше първия път, когато виждах да се случват такива неща. Защо на лекарите им е толкова трудно да приемат собствените си болести? Особено когато болестта е по тяхната специалност? — погледна я в очите е непоклатима решителност: — Не ти давам избор относно Програмата.

Може би така щеше да бъде по-добре. Един човек не можеше да остане съсипан прекалено дълго, без да получи хронични, непоправими увреждания. Почти четири години бяха твърде много, за да тъне в мъка.

— Срещите все още се провеждат в понеделник вечер в стаята за групови занимания.

— Ще отида.

Страхуваше се. Преди да се появи Сами, беше по-добре. Поне се справяше. А сега като че ли тръгваше надолу. Незнайно как, Сами беше изнесъл спящите ѝ чувства на повърхността и я беше накарал отново да усеща и изпитва болка.

* * *

Рейчъл се мъчеше да измисли какво да каже, когато най-сетне се сблъска със Сами. В един момент решаваше да се държи, сякаш нищо не се е случило, а в следващия — да подхвърли мимоходом някаква нехайна забележка и да се надява, че с това ще си остане. Но работната седмица мина, без изобщо да срещне Сами. В петък реши, че той сигурно я избягва — и тази мисъл я накара да се почувства още потисната.

В събота вечерта Рейчъл лежеше в леглото си, загледана в тъмнината. Беше късно, предполагаше, че минава полунощ, но не

можеше да заспи.

Макар нощта да беше гореща и влажна, не бе включила климатика. Обичаше горещите, влажни нощи. Напомняха ѝ, че е жив човек. Тъй като работеше по цял ден в сграда с климатична инсталация, нямаше много възможности да почувства топлия дъх на лятото. Понякога сезоните идваха и си отиваха, без изобщо да ги забележи. Понякога се чувстваше като страничен наблюдател на собствения си живот, сякаш се гледаше от безопасно разстояние.

Но нямаше такова нещо като безопасно място.

Дните започваха да се скъсяват. Вече беше август.

Горещниците^[1]... Винаги бе обичала тази фраза, но какво ли означаваше тя? Може би, че на кучетата им е толкова горещо, че не могат да правят нищо друго, освен да лежат и да спят по цял ден? Причината звучеше правдоподобно.

Горещници...

Прозорецът на спалнята ѝ беше отворен и отвън долитаха шумове. От време на време минаваше кола, от чиито прозорци гърмеше радио, след това музиката се стопяваше в нощта с отдалечаването ѝ.

Нощни звуци.

Жуженето на цикадите. Песните на щурците... Колко ли изсвирвания щеше да преброи тази вечер, ако се опиташе? Предполагаше, че температурата все още е близо до четиридесет и три градуса.

В далечината от запад долетя ниското ръмжене на мотоциклет.

Това я накара да се сети за Сами и за това как ѝ бе разправял за возенето с мотор в горещи нощи.

Слухът ѝ проследи бръмченето. Ясно виждаше в съзнанието си как моторът се приближава, изкачва хълма и идва иззад ъгъла, където под зеления уличен знак имаше циментова пейка. Продължаваше насам... за да се спре точно под нейния прозорец.

Чу как мотористът форсира няколко пъти, преди да изгаси двигателя. Не можеше да си спомни да е виждала някой от съседите да кара мотор. В блока живееха няколко уравновесени самотници като нея и две-три пенсионирани семейства.

Никакви домашни любимци.

Никакви деца.

Но може би бе пропуснала да забележи мотоциклета. Точно както не забелязваше смяната на сезоните.

По тротоара прозвучаха стъпки. Тя почака, като се заслушваше. Нещо малко и твърдо се удари в стъклото на прозореца ѝ, след това се търкулна надолу по наклонения покрив и падна тихо на земята.

Камъче?

Без да се страхува — страховете ѝ бяха от неосезаеми неща, — тя отметна чаршафа и отиде до прозореца. Пълната луна хвърляше достатъчно светлина, за да ѝ позволи да види силуета на мъжа, застанал в сянката на чинара.

След това от сянката долетя дълбок шепот:

— Рейчъл.

Сами.

Сърцето ѝ се разтуптя. Тя бутна нагоре мрежата и се наведе навън, като опря длани на перваза. Тежкият нощен въздух се раздвижи и подръпна леката ѝ памучна нощница.

— Какво правиш тук?

— Твърде е горещо, за да заспя. Освободих мотора си от съхранение и реших да го покарам. Наминах да видя дали не искаш да дойдеш.

Рейчъл се сети за последния път, в който я беше виждал — пияна и неспособна да каже две свързани думи. Толкова се срамувам!

— Вече си бях легнала... — думите прозвучаха адски неубедително дори и за самата нея.

— О, сън! — тонът му отхвърляше съня като нещо прекалено прозаично. — Можеш да се напиш по всяко време.

— Да, но...

— Хайде, Рейчъл!

Държеше се така, сякаш нищо не се е случило, сякаш онази нощ не съществуваше... и тя му благодари безмълвно за това.

Сами разпери широко ръце, сякаш с този си жест искаше да обхване целия свят.

— Нощта е прекрасна. Лека роса със съвсем малко ниско лежаща мъгла. Кое би могло да бъде по-добро?

Тъмнината вдъхваше смелост на хората. Вдъхваше смелост и на Рейчъл. Може би защото имаше нещо нереално в нощта. Или в гъстия, душен въздух. Или в пълната луна.

Или може би, ама само може би, това бе заради Сами.

Каквото и да беше, Рейчъл реши да отиде с него.

Ако имаше рекорд за бързо обличане, тя със сигурност го счупи. Без да си прави труда да светва лампата, грабна дрехите си от пода — стара тениска и къси гащета — и ги нахлузи. Напъха краката си в маратонките, сложи си очилата и забърза надолу по стълбите.

Мотоциклетът се палеше с педал, затова тя почака на бордюра, докато Сами го натисна рязко с обувтия си в ботуш крак. Моторът изрева и се оживи, а Сами се настани на дългата седалка и подскочи няколко пъти върху нея за проба.

След това ѝ се усмихна:

— Всички на борда.

Тя седна предпазливо зад него, като внимаваше да остави известно разстояние между стомаха си и гърба му. Никога досега не се бе возила на мотоциклет и сега потърси за какво да се хване. Вече се бе вкопчила с пръсти в кожената седалка, когато усети ръцете на Сами върху своите. Той разтвори пръстите ѝ, дръпна ги и я накара да го прегърне през кръста.

— Така е по-безопасно — каза ѝ през рамо.

Сега разстоянието между тях бе почти несъществуващо. Но да се върти, означаваше да признае, че го усеща физически — а на Сами никога нищо не му убягваше. Единственото, което Рейчъл си позволи, бе да вкопчи дясната ръка за лявата си китка, вместо да се държи за него.

Но това нямаше значение. Беше толкова близо до него, че усещаше миризмата на свеж въздух, пропила дрехите му. Толкова близо, че чувстваше ребрата му с нежната вътрешна част на ръцете си.

— Готова ли си?

Тя кимна.

Той отблъсна мотора от бордюра и форсира.

Сами караше мотоциклета с такава увереност, че на Рейчъл изобщо не ѝ хрумна да се страхува. Минаха по тихите улици, през лунни петна и шарени сенки, а топлата нощ дърпаше дрехите и косите им. Асфалтът под въртящите се гуми все още излъчваше топлина от силното слънце през деня. Свиха надясно и поеха на север, към Клиър Лейк. Когато излязоха от града, въздухът стана по-хладен, с

омайващите нощни ухания на зелени царевични поля и прясно окосено сено.

Возенето зад Сами, когато вятърът развяваше косите ѝ, бе нещо чудесно. Повече от чудесно. Рейчъл не беше изпитвала такова въодушевление от години. Дори не бе сигурна, че някога го е изпитвала. Може би като дете, точно преди буря, когато небето грееше в мъгляво оранжево, тъмните облаци се въртяха над главата ѝ, а вятърът бе силен и свободен, сякаш идваше от някакво тайнствено, непознато място.

Сами каза нещо през рамо, но думите му бяха отнесени от вятъра.

Тя се наведе към него да го попита какво е казал, но точно тогава фарът на мотора изгасна и потопа и двамата в тъмнина. Рейчъл се хвана още по-здраво за Сами — не знаеше кога е престанала да стиска собствената си ръка и се е вкопчила в него, но след това осъзна, че на мотора му няма нищо. Сами нарочно беше изгасил фара.

Луната прорязваше пътека по черната магистрала, която лъкатушеше между плавните склонове на хълмовете. Лунната светлина се отразяваше в калниците и проблясваше в сребристите спици.

Вълшебство.

Малко по-късно Сами светна фара и засили скоростта, докато се озоваха на тясно шосе с едно платно. Той забави ход, за да вземе завоя. След това продължиха да подскачат по един черен път, а клоните на дърветата над славите им закриваха луната и звездите.

Пътеката се разшири. Рейчъл видя през дърветата проблясващото езеро. Замайващият аромат на царевични поля отстъпи на миризмата на борови иглички и покрита с мъх гора.

Клиър Лейк. Макар да не беше далеч от Ла Грейндж, Рейчъл никога не бе идвала тук.

— Пази си главата — каза ѝ Сами.

Двамата се наведоха, за да избегнат ниските клони. Моторът продължи по тясна пешеходна алея, която лъкатушеше покрай езерото. Предният фар осветяваше дървета и гъсти храсти. На няколко места пътеката бе покрита с трева — свидетелство за тяхната усамотеност.

Накрая пристигнаха на малка полянка. Сами спря до една масичка за пикник и изгаси двигателя. Той си пое дълбоко дъх. Рейчъл

усети как се свиват мускулите на стомаха му и осъзна, че все още се притиска в него.

Тя го пусна.

— Преди няколко дни идвах тук за риба. Внимавай с ауспуха — предупреди я той, докато ѝ помагаше да слезе. След това вдигна мотора на стойка и праметна крак през седалката.

Без да се поколебае, той тръгна по застланата с борови иглички равна земя и се спря на брега на езерото.

Рейчъл се приближи и застана зад него.

Бръкнал дълбоко в джобовете на дънките си, той наклони глава на една страна и погледна звездното небе. В далечината, на другия край на езерото се чу кукумявка. Звукът проехтя над водата и отскочи от дърветата на брега.

— Преди два месеца — започна Сами — се чудех дали някога ще мога отново да застана тук. Мислех си, че ще прекарам остатъка от живота си в стая с подплатени стени.

— В теб има прекалено много инат, за да позволиш това да се случи.

— Не зная дали инатът ми имаше нещо общо с това.

Водата се плискаше тихо в брега и звукът ѝ хипнотизираше, успокояваше. Сами се наведе, вдигна две камъчета и ги опипа с пръсти.

— Мятала ли си някога камъчета по повърхността? — попита той.

— Опитвала съм се няколко пъти като малка, но никога не съм успявала.

— Аз пък припечелвах по някой долар, като мятах камъчета и залагах на броя на подскачанията. Петнадесет е рекордът ми — той отчетна грациозно ръка назад, замахна напред и с рязко движение на китката хвърли камъчето.

Едно, две, три, четири, пет...

Пет подскачания. Всяко от тях направи кръгове, които продължиха да се образуват дълго след като камъчето бе потънало на дъното на езерото.

— Пропиляна младост — каза той, за да обясни таланта си. — Мога да си спомня всеки трик с карти, който някога съм научил, всяка ловкост на ръцете — в гласа му се прокрадна горчивина, каквато

Рейчъл отдавна не бе чувала. — И мятането на камъчета. Всичките важни неща.

Рейчъл не искаше той да е тъжен. Наведе се и затърси сред камъчетата близо до краката си, докато намери едно плоско и обло. След това, подражавайки на Сами колкото може по-добре, го хвърли над водата.

Камъчето цопна.

Тя почака, но то не отскочи от повърхността.

— Вземи това! — Сами ѝ подаде друго камъче. Дръж го ето така — той сви пръстите ѝ около камъчето. — Палецът отгоре, а показалецът отстрани. Другите ти три пръста го поддържат отдолу.

— Така ли?

— Точно така.

Рейчъл вдигна ръка.

— Не го хвърляй като бейзболна топка. Метни го като фрисби, но в обратна посока.

Тя никога не бе играла фрисби.

— И се цели ниско над повърхността на водата.

Рейчъл хвърли. Камъчето цопна. После още веднъж!

— Направих го! — извика тя и веднага започна да търси други камъчета.

— Опитай с това.

Тя взе камъчето от Сами. Изненада се, когато откри, че вместо кръгло, то беше почти триъгълно.

— Точно преди да го хвърлиш, направи лека чупка с китката.

Тя опита и този път камъчето отскочи три пъти! Последният му отскок беше доста слабичък, но все пак си беше отскок.

През следващия половин час мятаха камъчета един след друг. Едно от камъчетата на Сами успя да отскочи цели девет пъти. Постижението на Рейчъл беше четири пъти. Най-накрая, уморени от играта, двамата се върнаха до масата за пикник и седнаха върху нея, сложили крака върху пейката, подпряха лакти на коленете си и се загледаха към езерото, все още набраздено от цилиндрични вълнички. Във въздуха се носеше крякане на жаби. Светулки танцуваха сред клоните на дърветата.

Сами пръв наруши тишината:

— Защо си тръгна онази сутрин?

Въпросът му я изненада, особено след безгрижното хвърляне на камъчета. Тя не искаше да си спомня за онази нощ. През изминалия един час беше успяла да я изхвърли напълно от ума си.

— Не трябваше да си тръгваш — каза той.

— Напротив, трябваше — Рейчъл отчаяно преплете пръсти. Преглътна мъчително, усетила внезапна сухота в гърлото си. — Аз не съм такава, каквато мислиш, че съм — прошепна тя, продължавайки да не отделя поглед от дърветата от другата страна на езерото.

— Винаги съм знаел каква си, Рейчъл.

Беше достатъчно зряла, за да приеме, че в думите му има известна истина. Не беше ли я уплашил със своите всевиждащи очи?

— Не мога да ти дам всички отговори — каза тя.

— Никога не съм очаквал това от теб. Никой не знае всички отговори.

— Тръгнах си, защото ме беше срам. Не можех да те погледна в очите, след като ме беше видял в онова състояние.

— Рейчъл...

Усети пръстите му леко да докосват бузата ѝ, като внимателно обърнаха лицето ѝ към него. Почувства същия страх, както онази сутрин в апартамента му. Сега, както и тогава, не можеше да го погледне в очите, не можеше да понесе да види как те се променят. Не искаше той да вижда истинската Рейчъл, онази Рейчъл, която се страхуваше. Онази Рейчъл, която изпитваше болка.

Тя затвори очи.

— Никой не очаква от теб постоянно да си силна — каза тихо той. — И никой не очаква от теб да го правиш сама.

Рейчъл отвори очи и го погледна.

— Има някои места, където човек трябва да е сам — каза тържествено тя.

Гласът ѝ дори не бе потреперил, а изведнъж ѝ се прииска да зариде, да се хвърли в обятията на Сами и да плаче, докато изплаче очите си. Тя примигна и извърна поглед. Нямаше да заплаче. Нямаше.

След малко успя да си поеме с мъка дъх.

— По-добре да се връщаме.

— Но първо искам да направя едно нещо.

Той стана от масата и се отправи към водата. Преди Рейчъл да усети какво става, вече беше свалил ризата си и разкопчаваше дънките

си. Тя извърна бързо очи.

Малко по-късно чу плясък и погледна навреме, за да види как главата на Сами изплува над повърхността. Той отметна глава назад и косата му изпрати във въздуха фонтан от проблясващи пръски.

— Ела и ти! — извика ѝ. — Водата е чудесна!

Но Рейчъл стоеше, стиснала ръце една в друга между коленете си. Какво трябваше да направи, какво трябваше да направи?

— Облечи тениската ми, ако искаш — предложи ѝ той.

Беше на тридесет и две, а досега никога не ѝ се бе случвало някой да дойде под прозореца ѝ посреднощ; никога не се бе возила и на малко моторче, камо ли на голям мотоциклет. И никога не се бе возила сред полята само под светлината на луната. Беше пропуснала много.

Преди няколко дни, когато черното отчаяние беше увило сърцето ѝ с ледените си пипала, се чудеше как ще се изправи пред още един ден, още една седмица, още един месец...

Сега си мислеше колко празна се е чувствала, преди Сами да връхлети с гръм и трясък в живота ѝ. Не преди часове, а преди месеци.

И внезапно ѝ хрумна, че изобщо не се е справяла. Просто е съществувала.

Рейчъл свали бавно очилата си и ги остави на масата за пикник. След това стана и се спусна по лекия склон към езерото.

---

[1] На английски „горещници“ е „dog days of summer“, или в буквален превод: „кучешките дни на лятото“. — Б.пр. ↑

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Светлина на луна и звезди.

Вой на койот, който се носеше по повърхността на езерото в неподвижния нощен въздух.

Прохладна вода, която се плъзгаше по разгорещена гола кожа.

Имаше различни видове свобода. За Сами возенето с мотора представляваше онзи вид, при който се крещеше от върха на планината с разтуптяно сърце. А сега, докато плуваше в прохладната езерна вода, Сами усещаше един изцяло нов вид свобода. Свобода, която бе малко забранена и в същото време странно духовна. Но имаше едно общо нещо между двата вида — елемент на опасност и непредсказуемост. И в прибавка — елемент на сексуалност.

Защото Рейчъл идваше.

Веднага щом я видя да става от масата за пикник, той се съсредоточи упорито в плуването. По никакъв начин нямаше да си позволи да я изплаши. Не и на този етап.

Единственото нещо, което знаеше със сигурност за Рейчъл, бе, че тя има нужда от малко забавления в живота си. Трябваше да открие, че в света все още има радост.

През цялата изминала седмица му се бе искало да я види, но знаеше, че тя има нужда от време, за да се окопити. А когато най-сетне отиде до апартамента ѝ, знаеше, че рискува. Беше подготвен Рейчъл да му каже да се разкара. Дори изобщо да не отвори вратата — именно затова бе решил да хвърля камъчета по прозореца ѝ.

Но тя го бе изненадала с идването си.

Досега върховната точка на вечерта бе, когато изгаси фара на мотора. Все още усещаше как Рейчъл се притиска до него. Чу я как си поема рязко дъх и усети твърдите ѝ зърна, притиснати в гърба му. Точно тогава осъзна, че тя не носи сутиен. Точно тогава сърцето му се разтуптя лудо и моторът едва не се изплъзна изпод него.

По-късно тя му се усмихваше, смееше се и играеше; нещо, на което Сами винаги бе знаел, че е способна.

Но след това той прекрачи границата и нещата станаха интимни.
Грешка.

Човек не биваше да става интимен с Рейчъл. Но той искаше да стане интимен с нея. Много интимен.

Когато му каза, че е време да си вървят, той разбра, че не може да позволи нощта за пореден път да свърши със затръшната врата. Имаше чувството, че ако я остави да си отиде, това ще е краят. Адиос, Сами. Ариведерчи. Сайонара. Бон воаяж. Чао, стари приятелю!

Затова си науми, преди да я закара у тях, да направи още едно нещо: да я докосне. Не физически, макар че я желаше и по този начин, а емоционално.

За да се изкове една връзка, трябваше да има общи преживявания. Трябваше да се споделят частици от живота, независимо дали да се гледа един и същи филм, да се раздели една пица или да се отиде заедно на концерт. Или да се направи едно съвместно голо къпане в осветено от луна езеро.

Зад него се чу леко шляпане, последвано от по-силно.

Той се обърна и я видя да се движи през водата. Нито една вълничка не нарушаваше лъскавата гладка повърхност.

Сами се насочи към нея. Когато се приближи до Рейчъл, тя спря и заплува на едно място. Той направи същото, като внимаваше да не нарушава безопасното разстояние между тях.

— Как ти се струва? — попита я.

— Прав си — каза малко задъхано Рейчъл. — Чудесно е!

Първото нещо, което веднага забеляза, бе, че не е облякла тениската му. Виждаше как голите ѝ рамене проблясват на лунната светлина, докато ръцете ѝ се размахваха във водата.

— Къпала ли си се някога гола? — попита той.

Рейчъл наклони глава на една страна и го погледна по начин, който можеше да се изтълкува единствено като стеснителен.

— Веднъж се гмурнах във водата и горницето на банския ми падна — призна тя. — Това брой ли се?

Сами се засмя:

— Не, не мисля.

Значи се шегуваше. Беше очаквал да бъде нервна и малко скована, а тя изглеждаше по-непринудена, отколкото когато и да било от началото на запознанството им насам. След това наистина го

изненада, като направи нещо, напълно нехарактерно за нея. Сви едната си ръка в шепа и изпрати към него дъжд от пръски. Добре се беше прицелила. Опръска го право в лицето.

Сами върна към нея около една кофа вода с дланта си и я окъпа здравата. Бариерите паднаха.

Прекараха следващите десет минути, като се пръскаха. Бягаха един от друг, смееха се и се забавляваха като две деца.

Докато не се сблъскаха случайно.

Хлъзгава мокра кожа до хлъзгава мокра кожа. Бедро до бедро. Гърди до гърди.

Двамата отскочиха един от друг.

Смехът стихна. Застанаха, опрели крака в скалистото дъно. Водата едва покриваше онези гърди, които се бяха притиснали толкова еротично до него преди малко. Гледаха се един друг, като дишаха учестено, докато нуждата не сгърчи болезнено цялото му същество.

Без очила Рейчъл изглеждаше още по-млада от обикновено — и много, много по-уязвима.

„Владей се“, напомни си той. Точно така. Владей се. Освен това тази вечер не беше предназначена за неговите нужди, а за тези на Рейчъл. Както и да изглеждаше отстрани, не я беше довел тук, за да се възползва от нея, а защото тя имаше нужда нещо в живота ѝ да бъде разрушено. Трябваше да бъде разтърсена и принудена да се откаже за малко от схемата на поведение, установила се в живота ѝ през последните няколко години, откакто бе загубила дъщеря си.

Тъкмо се готвеше да отстъпи крачка назад, когато зърна нещо. Стори му се, че Рейчъл се е приближила мъничко към него. Нима беше възможно? Той бързо реши, че трябва да е било оптическа илюзия, породена от движещата се вода.

— Сами, аз... — Тя млъкна. Думите сякаш заседнаха в гърлото ѝ.

Но той имаше доста добра представа какво е искала да каже. Испита детинско желание да запуши уши и да затананика достатъчно високо, за да заглуши всичко останало. В детството му това действаше, но едва ли щеше да му свърши работа сега. Не, сега му се налагаше да я изслуша как казва, че е време да си вървят... или че е направила грешка и че не е трябвало да идва; че е трябвало да си остане у дома с късната телевизионна програма.

На следващия ден нямаше да отговаря на обажданията му или да отваря вратата, когато дойдеше да я потърси. След един месец едва ли щеше да си спомня и името му. Сами щеше да се превърне в поредния медицински случай в архива. А след година щеше да бъде само смътен спомен.

Сами кой?

А, да. Мисля, че си го спомням. Не беше ли онзи, с когото имах толкова много затруднения?

Но това, което го плашеше най-много, бе, че никога нямаше да разбере какво е да я прегърне. Наистина да я прегърне.

Почувства се отчаян. Спечелената му с толкова трудности зрелост рухна и на нейно място дойде юношеска несигурност, както и нещо, подобно на всеобща паника.

Помисли си, че няма какво да губи, затова стопи разстоянието между тях, сграбчи ръцете ѝ и я придърпа към себе си. Дъхът му секна, когато усети допира на хлъзгавата ѝ мокра кожа.

Телата им се допираха по цялата си дължина. Усещаше невероятно нежните ѝ гърди...

Рейчъл.

Щеше да я пусне веднага, ако му бе дала и най-малкия знак, че иска да се освободи, но тя просто стоеше, абсолютно неподвижна, и го гледаше с разширени очи и полуотворени устни.

Рейчъл вдигна ръце и се притисна в него, впила пръсти в хлъзгавата плът над лактите му.

Телата им се допираха...

Той пусна ръцете ѝ и обгърна талията ѝ. Плъзна бавно едната си ръка нагоре по корема ѝ, докато пръстите му докоснаха закръглената долна част на гърдата ѝ... докато най-сетне зърното се озова в средата на дланта му, докато нежната ѝ плът изпълни шепата му...

Наблюдаваше лицето ѝ, като се опитваше да прочете реакцията ѝ.

Тя затвори очи и наведе глава назад. Шията и нежните вдлъбнатини под ключиците ѝ заблестяха на лунната светлина. Той наведе глава, долепи устни до деликатната ѝ брадичка и описа влажна пътека надолу. Рейчъл въздъхна веднъж, след това още веднъж и се притисна по-здраво към него.

После го удиви за пореден път, като повдигна единия си крак и го уви около хълбоците му.

Той плъзна автоматично ръка под повдигнатото ѝ коляно и я придърпа по-близо.

— Сами...

В първия момент му се стори, че шуми вятърът, толкова тихо бе изрекла името му. Но това, което се опитваше да му каже, не можете да бъде сбъркано.

Имаше нужда да я целуне, да я вкуси. Веднага щом устните им се допряха, тя започна да отвърща трескаво на целувките му.

Кръвта бучеше в ушите му, но въпреки този шум, в съзнанието му проникна гласът, който не искаше да чува — гласът на логиката, който го предупреждаваше, че тя е уязвима, че не бива да се възползва от това. „Но аз също съм уязвим — възрази той. — Може би двамата с Рейчъл ще бъдем подходящи един за друг. Нима сборът от две отрицателни числа не прави едно положително?“

Да.

Сърцето се блъскаше бясно в гърдите му. Коленете му омекнаха и му се стори, че всеки момент може да експлодира. Все пак му бе останало достатъчно ясно съзнание, за да знае, че първия път с Рейчъл не бива да бъде така. Искаше да е нежен, внимателен.

Не искаше да ѝ причинява болка.

Но тя издаваше тихи, умолителни звуци, които го подлудяваха. Неочаквано и другият ѝ крак се повдигна и се уви около него. Усети как петите ѝ се забиват в задната част на бедрата му и преди да разбере какво става, тя повдигна хълбоци и в следващия момент вече беше проникнал дълбоко в нея.

Това вече бе прекалено много. Сами не бе в състояние да се сдържа и след около половин минута всичко вече бе свършило.

Лицето ѝ беше заровено в шията му, а мократа ѝ коса студенееше на брадичката му. Ръцете ѝ стискаха здраво врата му.

Страхуваше се да я погледне.

— Рейчъл... добре ли си?

Тя не отговори, само продължи да се притиска в него. Сами се опита да се освободи, но тя се вкопчи още по-силно във врата му. Той я придържаше с ръце и усещаше напрежението в мускулите ѝ навсякъде, където се докосваха.

Неподвижността и мълчанието ѝ го изплашиха. Не знаеше какво да каже или направи. Затова просто я погали по мократа коса и отново я попита дали е добре.

— Аз... не зная.

О, боже! Беше я обидил.

Без да съзнава какво прави, най-сетне успя да я накара да се отпусне, като мърмореше тихо някакви думи и я галеше утешително. Тя спусна краката си и застана пред него, вперила поглед в гърдите му.

— Рейчъл...

Той хвана бузите ѝ между дланите си и се изненада, когато усети горещината им. Загреба малко вода и охлади кожата ѝ с нея. След това се наведе и я целуна нежно по тъжните устни.

Беше я виждал потресена и преди, но това бе нещо по-различно. Чак след това му просветна. Вероятно Рейчъл си мислеше, че я бе довел тук само за да прави секс с нея. Не я ли преследваше буквално още от първия ден?

— Рейчъл, виж. Съжалявам. Знам какво си мислиш — посегна към нея и преплете пръстите си с нейните. — Но не съм искал да стане така. Не съм искал да те обидя или натъжа...

Тя поклати глава.

— Ти не ме обиди. Аз те желяех.

Той я погледна слисано, а сърцето му запя „осанна“.

Тя си пое разтреперано дъх и вдигна поглед към него:

— Съжалявам.

Сами усети неудобството ѝ, усети неловкостта ѝ и му се прииска да ги прогони. Изглеждаше му страшно крехка, сякаш една погрешна дума или докосване можеха да я строят.

— Никога досега не съм правила такова нещо — каза тя. — Минаха години, откакто, ами... не съм... не... откакто съпругът ми...

Той поднесе ръката ѝ към устните си:

— Не е необходимо да обясняваш.

Тя го гледаше като омагьосана как целува върховете на пръстите ѝ.

— Мисля... че е по-добре да си вървим.

Сами се усмихна.

— Аз пък не мисля така. Поне не веднага — притегли я към себе си. — Преди това искам да направя нещо — нещо, което отдавна

искам.

— И какво е то?

Надигна се лек ветрец и листата на близките дървета
прошумоляха.

— Да правя любов с теб.

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Беше я изумил. Затова бе реагирала така.

От няколко години насам прекалено често ѝ се струваше, че животът ѝ е свършил. Понякога ѝ се искаше да свърши. Подобно на пациентите от отделението за най-тежки случаи, тя се движеше вцепенено през мъглата от дни и сезони, дори години.

Но след това дойде Сами...

Излязоха от водата и той я постави върху легло от трева и детелина. Звездите над тях се въртяха. Ветрецът докосваше мократа ѝ кожа и я караше да настръхва, а зърната ѝ — да се втвърдяват.

Дълбоко в съзнанието си знаеше, че е важно да остане вярна на себе си, да се придържа към собствената си самоличност. Това беше единствената ѝ силна страна, единствената ѝ защита. Само че когато видя нежното обещание в тъмните очи на Сами, усети безмерно спокойствие и доверие. Беше ѝ хубаво да се отпусне, да се отдаде на Сами и лековитите му методи...

Той уви ръце около нея и я притегли към себе си, притисна я с цялото си тяло, тежък и силен.

— Спомням си как те наблюдавах. Седеше с наведена глава, а шията ти бе тъй красиво извита. Често се питах какво ли ще е, ако допра устни до кожата ти и те вкуся. Представях си как събличам дрехите ти, една по една...

Устните му докоснаха нейните, топлият му език разтвори нежно устните ѝ и се плъзна дълбоко вътре.

Ръцете му зашариха по тялото ѝ, като я докосваха навсякъде. Върховете на пръстите му се плъзнаха почтително надолу по бузата ѝ. Кокалчетата им погалиха нежно пулса на шията ѝ; отворената длан се насочи към гърдите ѝ. Допирът с него раздвижи кръвта ѝ и стопли цялото ѝ тяло.

Научи я на нещо съвсем ново — научи я как да прави любов с удивление и радост. Всички емоционални задръжки, които си бе

налагала, в този момент отпаднаха. Идваше към него с нежна благодарност и любов, толкова дълбока, че дъхът ѝ секваше.

— Ще те целувам навсякъде, където усетя пулс — прошепна Сами и дъхът му опари тръпнещата ѝ кожа. Докосна я с устни по слепоочието, а след това по шията. Повдигна ръката ѝ и сложи устни върху учестения пулс на китката.

— Каква малка китка! — възхити се той.

Докосваше я с ръце, с устни и тяло, но за Рейчъл това бе нещо повече от физически допир. Той проникваше в нея, в сърцето, в душата и в съзнанието ѝ. Докосваше я така, както никога не я бяха докосвали. Желано. Неизпитвано досега.

Тя започна да описва с длани контурите на тялото му. Кожа, едновременно грапава като шкурка и нежна като сатен. Топла и прохладна.

Сами очерта с език ключицата, след това гърдата ѝ и накрая пое връхчето ѝ в устата си, обвивайки я в мъгла от еротични цветове.

Рейчъл лежеше под него и усещаше тежестта му между бедрата си.

Той се размърда, плъзна ръце под нея, обхвана я отзад с две ръце и повдигна ханша ѝ от смачканата, уханна трева.

— А сега... последното място, което ще целуна — промърмори той. — Последното място, където се усеща пулс.

— Сами, аз никога не...

— Шшт. Всичко е наред. Позволи ми да те любя. Имам нужда от това.

След това я целуна там, където ѝ беше обещал, като я галеше нежно с върха на езика си.

Прониза я заслепяващо желание. Рейчъл усети, че едновременно се разтапя и сковава, докато го стискаше за раменете и изричаше задъхано името му с глас, който изобщо не звучеше като нейния.

— Искам да ти е хубаво — каза Сами с дълбок, дрезгав глас.

Глас, който го издаваше, че е на път да излезе от релси.

— Хубаво е!

— Заклеваш ли се?

В съзнанието ѝ цареше пълна суматоха.

— Кълна се! — изхълца отчаяно тя.

Сами сложи ръка на коленете ѝ и ги сви така, че стъпалата ѝ се опряха в тревата. Нощният въздух облизваше всички места, по които бе минала устата му. Нервните ѝ окончания звъняха, а цялото ѝ тяло трептеше от желание.

— Сами, искам те!

Той се намести между бедрата ѝ, без изобщо да я докосва, но беше толкова близо, че Рейчъл усещаше топлината на тялото му.

И след това я докосна.

— Мечтаех за това — прошепна дрезгаво той, докато проникваше в нея. — Сладка, сладка Рейчъл!

Тя не бе в състояние да свали очи от лицето му.

— Аз също...

Бавно, много бавно той започна да прониква в нея, докато го обви стегнатата ѝ плът. Продължи да я люби, като я обгръщаше с невинността и красотата си, с жизненото си отношение към живота.

Всичко, преживяно досега, бе бледа имитация на живот. Сами беше животът. И незнайно как, докато я прегръщаше, докато я докосваше, я насищаше с жизнеността си. Рейчъл усещаше как това чувство трепти във вените ѝ.

Светът вече не представляваше тъмно и страшно място. Самотно място. Сега представляваше облени в слънце нарциси, танцуващи по открити алеи. Планини и ясно синьо небе. Душата ѝ се изпълни с почуда и страхопочитание. Докато лежеше в прегръдките му, усещаше пълно удовлетворение. Чувстваше се чисто нова.

Сами си пое дълбоко дъх, който прозвуча като ридание. Очите му под натезжалите от любов клепачи сияеха от страст.

Ръката му погали пулса, който пърхаше на шията ѝ, след това се плъзна надолу по гърдите и напрегнатите мускули на корема ѝ... Тя си пое рязко дъх, когато пръстите му се спряха още по-надолу, където двамата се съединяваха. Дълбоко в утробата си усети нещо като безболезнена контракция. Все по-силна и по-силна...

Тя се вкопчи в хлъзгавите, потни рамене на Сами. Чу го да изрича името ѝ с тих, дрезгав глас. Усети на влажното си слепоочие ръката му, която сякаш се опитваше да я успокои, чу откъслечните му думи. След това усети как пада... и как Сами я хваща...

Постепенно се върна от чудното място, където я беше отвел, и още веднъж усети миризмата на влажната му кожа и на смачканата

детелина под тях. Видя звездите, които се въртяха над главите им, почувства приятната тежест на тялото му.

Той я прегърна здраво и зашепна името ѝ, без да вдига лице от шията ѝ. Топлият му, неравен дъх галеше ухото ѝ.

Когато дишането му се успокои, когато сърцето му вече не биеше така силно, той се надигна само толкова, колкото да целуне подпухналите ѝ устни.

Чувстваше се толкова уязвима, толкова крехка. „Сега той ме познава по-добре от самата мен — помисли си тя и внезапно изпита страх. — Ако продължава да ме докосва така или ако не престане да ме гледа с толкова нежност, със сигурност ще се разпадна на милион парченца.“

Рейчъл смяташе, че знае всичко за секса, но никога не бе изпитвала нещо подобно като това със Сами. По едно време дори бе стигнала до снобското заключение, че сексът е спорт за по-низшите класи. Сексът с Дейвид бе винаги механичен, скучен. Леко неприятно задължение, което трябваше да се изпълни, като да се отиде до магазина или да се почисти къщата. Всъщност винаги се бе чудила защо се вдига толкова много шум по този въпрос.

Сега вече знаеше.

Сами махна с трепереща ръка влажната коса от челото ѝ.

— О, господи, Рейчъл, аз... — И гласът му се скъса.

Рейчъл докосна устните му с пръсти.

— Не казвай, че съжالياваш — прошепна тя. — Моля те, не казвай, че съжالياваш.

— Не съжالياвам. „Съжالياвам“ не е точната дума за това, което чувствам — той затвори очи, пое си дълбоко дъх и отново ги отвори. — Не мисля, че това, което се случи, е нещо обикновено. А ти? Искам да кажа... уау!

Тя облегна глава на рамото му и промърмори:

— Да. Уау.

Най-съдържателното изказване на века.

Беше им трудно да съберат всичките си дрехи и да ги облекат. Не защото не можеха да ги намерят — макар че и това беше проблем, — а

защото на няколко пъти се спираха, за да се смеят, целуват и прегръщат.

Най-сетне успяха да се облекат и приведат в приличен вид, макар че косите им бяха изсъхнали в доста странни посоки. Повечето от косата на Сами стърчеше право нагоре, а тази на Рейчъл беше прилепнала към главата ѝ като в прическа от двадесетте. Сами се пошегува с нея, че трябва да ходи, облечена в тясна като капачка на молив, дълга до глезените пола и бяла блуза от норки и да разхожда подстриган пудел. Тя пък му каза, че му липсва само татуировка на ръката и пакет „Лъки“ в ръката.

Скоро след това се качиха на мотора и заподскачаха по неравния път. Когато стигнаха в Ла Грейндж, небето започваше да просветлява и птиците цвърчаха като полудели.

Сами спря до тротоара пред апартамента на Рейчъл, изгаси двигателя и я изпрати до вратата.

Точно от тази част се страхуваше. Връщане към реалността. Вече виждаше как в зелените очи на Рейчъл се прокрадва леко съмнение.

Тя бръкна в задния джоб на късите си панталони, извади ключовете си и отключи вратата.

— Ще се качиш ли за едно кафе? — попита Рейчъл и отвори.

Искаше му се да види жилището ѝ. Искаше му се да прекара с нея останалата част от сутринта, останалата част от деня и нощта. Но усети, че поканата ѝ е съвсем формална. И макар да си мислеше, че я разбира, не можа да не се почувства обиден.

Искаше да е влюбена до уши в него, но предполагаше, че тя изпитва огромна вина, задето е правила секс с бивш пациент, или както му бе обяснявала, веднъж пациент — винаги пациент.

— Не, благодаря — той пхна ръце в предните джобове на дънките си и хвърли поглед през рамо към мотора. — Нещо съм уморен... а и ти сигурно ще искаш да наваксаш малко сън?

Нарочно направи така, че последното изречение да прозвучи като въпрос. Даваше ѝ възможност да избере който от двата варианта иска.

— Да, прав си — вече беше влязла вътре и посягаше да затвори вратата, сякаш нямаше търпение да приключи с тази сцена.

Той пристъпи бързо напред и подпря вратата с крак и ръка:

— Рейчъл... — на езерото едва не се беше изпуснал. Едва не ѝ бе казал, че я обича, макар да знаеше, че още не е готова да чуе такова

нещо. Може би никога нямаше да стане готова... — Ще се видим ли довечера? — попита той вместо това.

С облекчение забеляза, че тя се поотпусна.

— Би било хубаво — отвърна Рейчъл.

Искаше му се да се втурне вътре, да заключи вратата след себе си и да я отнесе в леглото. Но предпочете да я целуне набързо.

— Ще се видим по-късно.

Почти не забеляза как стигна от вратата до мотора си, но неочаквано усети, че го е яхнал и машината ръмжи тихичко под него. Натисна съединителя с левия си крак, завъртя бързо китка, форсира и пое с рев надолу по празната улица.

Моли държеше в едната си ръка кутията с топли шоколадови бисквити, а с другата почука на вратата на Сами. Отвътре се чу трясък, последван от ругатня. След това вратата се отвори със замах.

Никога досега не бе виждала съквартиранта на Сами, но реши, че това трябва да е Марк. Къдравата му коса беше леко сплескана от едната страна, сякаш току-що бе отлепил глава от възглавницата. И очите му бяха малко подпухнали.

О, боже! Беше дошла тук съвсем импулсивно, без да се замисли колко е часът. Това, че тя бе станала в пет сутринта, не означаваше, че и с другите е така.

Ранното ѝ натрапване обаче не изглеждаше да е смутило мъжа срещу нея. Той отвори още по-широко вратата и я покани вътре — изключително приятелски жест, като се имаше предвид, че вероятно нямаше представа коя е. Като нищо можеше да е продавачка на бисквити по къщите.

Моли се представи и обясни за бисквитите.

— Току-що се разминахте със Сами — каза ѝ Марк. — Той отиде да купи мляко и сок. Но няма нищо, влез.

Моли искаше да му остави бисквитите и да си тръгне. Не можеше да се справя с непознати. Но тъй като не искаше да се покаже неучтива, влезе, възнамерявайки да остане само няколко минути.

Жилището беше пълно със стари, тапицирани с вълнен плат мебели, които издаваха миризма на прах и влага. В единия ъгъл, на

една библиотечка, направена от циментени блокчета, имаше червена старомодна лампа. Не беше виждала такава от години.

Тя му протегна кутията с бисквити и каза, че са все още топли.

Марк се нахвърли върху тях. За около половин секунда вече беше отворил капака и бе пхнал една бисквита в устата си.

— Трябва да те попитам нещо — каза той с пълна уста. — Правя това с всеки нов. Наричам го изследване на първоначалната реакция. Искам да ми кажеш с една дума какво е първото ти впечатление от мен.

Пълната му липса на задръжки я остави без думи.

— Не съм сигурна... аз...

Той изяде бисквитата и извади друга.

— Ще ти помогна. Помисли си „непохватен“, нали?

— Не!

— Добре, тогава „грозен“.

— Не! Разбира се, че не!

Всъщност си беше помислила, че е някак симпатичен по свой, необикновен начин. Може би някак като малко кученце, но се съмняваше, че той ще иска да чуе точно това. А и се вместише в повече от една дума.

— Тогава „дебел“.

Очите ѝ се плъзнаха надолу по торбестата му хавайска риза, широките панталони и босите крака, след това отново нагоре. Трудно беше да се каже, но не ѝ изглеждаше да е с наднормено тегло.

Той сграбчи едно палмово листо и един пъстър папагал от ризата и стисна месото под плата.

— Защипвам повече от един инч — каза ѝ, сякаш я предизвикваше.

— Симпатичен — рече бързо Моли, вече напълно отчаяна. — Когато те видях за пръв път, си помислих „симпатичен“.

— О, хайде!

Очевидно не ѝ вярваше.

Той обърна глава наляво и надясно, с високо вдигната брадичка.

— Чертите ми не са изваяни, а по-скоро като слепени с маджун. Лицето ми е кръгло, косата ми е кръгла, главата ми е кръгла — очите му се впиха напрегнато и сериозно в нейните. — Наистина ли си помисли „симпатичен“?

Моли се засмя:

— Наистина.

Марк се усмихна и тя забеляза трапчинката на едната му буза. Симпатична.

Пет минути по-късно вече седяха на разклатената кухненска маса и пиеха кафе. Марк седеше срещу нея с шарена котка в скута си.

Кухнята беше доста по-светла от дневната — цялата в бяло и жълто, а слънцето струеше през високите прозорци. В средата на масата имаше букет цинии, сложени в бурканче от фъстъчено масло. Марк ѝ обясни, че хазайката винаги им носи цветя.

На Моли рядко ѝ се случваше да се почувства толкова непринудено с човек, с когото току-що се е запознала. Обикновено бяха нужни месеци, понякога години, за да достигне до този етап в отношенията.

След сватбата си бе загубила връзка с повечето от приятелите си. Беше ѝ трудно да им обясни държането на съпруга си, а още по-трудно — да ги кани под постоянното, неодобрително присъствие на Остин. Сега ѝ дойде наум колко са ѝ липсвали приятелите. Липсваха ѝ точно такива моменти, тихите разговори на кафе.

Приказваха си за незначителни неща и обсъждаха как се справя Сами. Страхотно, по мнението на Марк.

Съвсем скоро Марк вече ѝ разправяше за работата си и за доброволния труд, който се изискваше да полагат психиатрите.

— Беше Коледа и с няколко души решихме да направим нещо специално за децата от педиатрията. Преоблякохме се като клоуни и обиколихме всички стаи. Имаше едно хлапе, което вече познавах твърде добре, защото лежеше в болницата от година — Марк помълча, отпи от кафето си и продължи, без да вдига поглед от чашата: — Точно тогава умря. А аз стоях там, в онзи глупав клоунски костюм.

Когато Сами се върна, Моли и Марк вече пиеха трето кафе. Едва когато входната врата се затръшна, Моли се сети, че всъщност е дошла да се види с брат си.

По пода на дневната прозвучаха стъпки и Сами се появи в кухнята.

Моли го погледна слисано. Дрехите му бяха омачкани и покрити с петна. Косата му беше като подивяла. Имаше нужда от бръснене и

очите му бяха кървясали.

Прониза я страх. „Паметта му се е върнала — беше първата й мисъл. — И сега е станал такъв, какъвто беше преди катастрофата. Пиене по цяла нощ, махмурлук по цял ден.“

— Моли-оу! Радвам се да те видя! — той остави пакета с продукти на плота, отиде до нея, прегърна я и целуна пътя, който разделяше косата ѝ.

— Не е спал цяла нощ — обясни Марк. — Опитах се да го накарам да си легне, но беше превъзбуден.

Моли се поотпусна. Сами не миришеше на уиски и не се държеше като махмурлия. Всъщност изглеждаше въодушевен.

Отдавна не го бе виждала в такава еуфория. Сега вече знаеше, че не си е върнал паметта. По-скоро се държеше като влюбен.

В коя? Беше се запознал с някоя жена, за която Моли не знаеше? След това обаче си спомни за почти телепатичното му общуване с доктор Колинс. Дали не беше Рейчъл?

Не искаше да го пита сега, не и пред Марк. Но по-късно, когато Сами я изпрати до вратата, тя изрече въпроса си:

— Рейчъл ли е?

Сами знаеше какво точно има предвид. В отговора му нямаше и капка колебание:

— Да.

— Сами, разумно ли е? Тя е твой лекар. А и си има свои собствени проблеми. Разказа ми за дъщеря си и съм виждала как се държи, когато се споменат деца.

— Това няма значение. Искам да ѝ помогна. Обичам я — каза простичко той.

Моли се страхуваше за него. Когато Сами обичаше някого, той го обичаше безрезервно. Със сърце, ум и душа. Беше ли способна Рейчъл да приеме такава безусловна любов? Беше ли достойна за нея?

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Рейчъл крачеше из стаята си, усещайки хладния и малко лепкав под под босите си крака. От два часа насам, откакто Сами я беше оставил пред дома ѝ, тя се мятеше между еуфория и терзание, като терзанието все повече вземаше надмощие.

Беше се опитала да спи — абсолютно невъзможно. Все едно да спи по време на торнадо, земетресение или гръмотевична буря.

Не можеше да прогони мислите за предишната нощ. Какво бе направила?

Беше правила секс. С пациент.

„Не, със Сами. И това е повече от секс. Много повече.“

Нямаше значение какви думи ще използва. Нямаше извинение за постъпката си.

Не трябваше да се показва, когато Сами бе дошъл под прозореца ѝ... Не трябваше да се съгласява да отиде с него... Не трябваше да влиза в езерото, за да поплува... Вината не беше у Сами. Той се бе опитал да се държи като джентълмен. Все пак тя бе направила първата стъпка. Тази мисъл я караше да се чувства още по-виновна.

От време на време между пристъпите на терзание съзнанието ѝ отплуваше в друга, по-приятна посока. Спомняше си чувството за свобода, което беше изпитала, докато се возеше на мотора със Сами, за чудото, когато бяха правили любов, и преди да се усети, на лицето ѝ се изписваше лека усмивка и се хващаше, че очаква с нетърпение да го види отново.

Ще се видим по-късно.

Веднъж дори беше стигнала дотам, че да си представи как се хвърля в прегръдките му. Той щеше да се усмихне с жизнерадостната си усмивка. Щеше да я целуне и скоро, съвсем скоро...

Не.

Нямаше да има следващ път.

Дори и да не ѝ беше пациент, последното нещо, с което можеше да се справи сега, бе една връзка. Нямаше да бъде честно спрямо

Сами. Той очакваше и заслужаваше повече, отколкото можеше да му даде. А когато си отидеше, какво щеше да прави тя?

Щеше да усеща липсата му.

В четири следобед на същия ден Сами не можеше да чака повече. Скочи на мотора си и пое към Рейчъл. Дори не се беше опитал да поспи, тъй като знаеше, че няма да успее, и ако не се смятаха две от бисквитите на Моли, не се бе опитвал да яде. Чувстваше се прекалено възбуден.

Той паркира харлея пред апартамента на Рейчъл, изгаси двигателя, прибра ключовете в джоба си и слезе от мотора.

Докато вървеше към вратата, не можа да не забележи, че завесите ѝ са спуснати.

Вече усетил лошите флуиди, той почука, изчака и отново почука. Ето какво заслужаваше, защото я беше оставил сама, защото се беше опитал да бъде внимателен, както беше редно през деветдесетте. Рейчъл нямаше да му отвори.

Не искаше да я принуждава или притиска в ъгъла, но сега виждаше, че не е трябвало да я изпуска от очи. Не биваше да я оставя сама с мислите ѝ. Мисленето можеше да докара на човек куп неприятности.

Тъкмо се готвеше да почука отново, като се питаше колко ли ще е трудно човек да влезе с взлом в апартамента ѝ, когато — изненада на изненадите! — вратата се отвори.

И там се появи Рейчъл.

Косата ѝ вече не беше прилепнала и миришеше на сапун. Носеше къси гащета с цвят каки и черна тениска; точно като за возене по Клиф Роуд — най-удобното място за наблюдаване на залеза.

Първият му порив бе да я прегърне и целуне, но нещо в позата ѝ го накара да се поколебае.

— Сами, аз...

Не знаеше какво си мисли тя, но нямаше да ѝ позволи да го отпрати. Сами се вмъкна вътре и затвори вратата зад гърба си.

— Сами...

— Обуй си някакви обувки и ще отидем да се повозим по Клиф Роуд.

Искаше му се да я докосне, да я прегърне, да я вкуси. Направи крачка към нея.

Рейчъл отстъпи крачка назад.

Първата му реакция бе едновременно на слисване и обида. Сети се колко развълнуван беше през целия ден, как нямаше търпение отново да я види.

А ето че тя сега отстъпваше от него!

— Мисля, че трябва да си вървиш — каза Рейчъл.

— Да си вървя!

Заболя го. В мислите му се възцари мъчителна бъркотия. Внезапно изпита желание да ѝ причини същото, да я нарани така, както тя него.

— Няма да вървя никъде, докато не поговорим. Какво има, Рейчъл?

Тя преглътна, примигна и махна безпомощно с ръка:

— Това, което се случи снощи, беше погрешно...

— Погрешно! — думата излезе по-разпалено, отколкото бе възнамерявал. — Лъжата е погрешна. Измамата на карти е погрешна. Кражбата е погрешна. Но не и това, което се случи между нас!

— Трябва да си вървиш. Не мога повече да се срещам с теб.

Просто така. Без капка съжаление, без никакво обяснение. Това го потресе. Беше очаквал тя да се чувства виновна или обърквана — това можеше да приеме. Но да го отблъсне... Не беше подготвен да чуе, че трябва да се разкара.

Как можеше да постъпва така с него?

Как можеше просто да го изблъска навън? Знаеше, че не е най-подходящият човек за нея, че Рейчъл заслужава нещо хиляда пъти по-добро, но, по дяволите, той я обичаше!

Обидата и гневът му нараснаха.

— Я виж ти, аз пък се притеснявах да не си помислиш, че съм те завел на езерото, за да се възползвам от теб! — той се изсмя саркастично. — Аз съм бил използваният. Аз съм мухльото!

Тя трепна болезнено:

— Сами, моля те...

Но Сами не можеше да слуша, не можеше повече да я гледа. Болката му бе прекалено голяма.

Обърна се да си върви. Погледът му обхвана мъничкия апартамент и забеляза оскъдността му. Нямахше нито една джунджурия или снимка, нито дори евтина картинка. Напомняше му на фалшивата дневна в болницата, но тук бе по-лошо, защото в тази стая наистина живееше някой.

Рейчъл живееше тук.

— Погледни това жилище! — той се обърна рязко и отиде до кухнята. — Живее ли някой тук? — Сами отвори рязко хладилника и погледна вътре. Почти празен. — Не е ли просто театрален декор? — затръшна вратата на хладилника. — Това не са ли просто реквизити? — след това се обърна и тръгна нагоре, като вземаше по две стъпала наведнъж. — А тук, горе? — кресна през рамо той и гласът му проехтя между стените. — Тук живее ли някой?

Видя, че горе е същото. Повече от нищо. Голи стени, гол под, гола тоалетна масичка. Рейчъл не го бе последвала, затова той кресна към стълбището:

— Нямах ли никакви снимки? — и когато тя не му отговори, Сами продължи: — Имам една идея. Защо не си купиш няколко рамки, но недей да изваждаш снимките, с които се продават. Просто ги остави в рамките. Как ти звучи това, Рейчъл? Веднага получаваш семейство и приятели.

Той вирна брадичка и зачака отговор. Мълчание.

Гневът му започна да се стопява и изчезна толкова бързо, колкото беше избухнал. Прокара треперещи пръсти през косата си, облегна се на вратата и опря глава на ръката си. След това въздъхна тежко.

„Вземи се в ръце, Торо. Ти не я притежаваш. Ако не те иска в живота си, не можеш да направиш нищо. Няма никаква полза да търчиш като луд из къщата ѝ. Това няма да ти донесе червени точки за спазване на етикета.“

А и какво можеше да предложи на Рейчъл?

Нищо. Съвсем нищичко.

Беше никой. Човек без бъдеще и минало. Може би това бе неговият начин да се справя с положението, но през цялото време се бе заблуждавал, че в крайна сметка ще се оправи. Беше видял рентгеновите си снимки. Беше прочел медицинските списания. Беше време да се изправи пред истината. Паметта му нямаше да се възстанови. Не можеш да си спомниш нещо, което го няма.

Как изобщо му бе хрумнало, че Рейчъл може да се интересува от мъж като него? Сега виждаше, че е взел съчувствието ѝ за нещо повече. Беше го сбъркал с привличане. Може би дори с любов.

За пръв път от катастрофата насам Сами се почувства на тридесет и осем. Дори на повече. На много повече.

Той слезе бавно по стълбите. Когато стигна до най-долното стъпало, се огледа.

Рейчъл я нямаше.

Той провери в кухнята.

Рейчъл я нямаше.

Сигурно бе излязла, докато той вилнееше горе. Не че можеше да я обвинява. По дяволите, можеше дори да е отишла у съседите, за да извика ченгетата. Или да се обади в лудницата.

„Плюй си на петите!“

Тъкмо прекрочваше прага на входната врата, когато дочу приглушен звук. Спря и се послуша.

Зад стълбите имаше вграден шкаф. Сами отиде до него с разтуптяно сърце и отвори вратата.

Седнала на пода сред разпилени обувки и прахоляк, прегърнала свитите си колене и заровила в тях лице, седеше Рейчъл.

И плачеше.

За секунда сърцето му спря да бие. За секунда забрави да диша. Остана неподвижен, докато го заливаха вълните на шока.

— Рейчъл... — изрече прегракнало.

Никаква реакция.

Той си наложи да се раздвижи, накара коленете си да се сгънат. Без да се замисля какво прави — беше твърде объркан и изтерзан, за да мисли — успя да изправи Рейчъл на крака.

Без да вдигне поглед, тя се хвърли към него и скри лице в гърдите му.

Господи, колко студена бе кожата ѝ! Прегръщаше я здраво и се опитваше да я стопли, уплашен от треперенето на ръцете ѝ, от силния ѝ плач.

— Ти си... долен!

Сърцето му отново спря. Истината в думите ѝ му причини адска болка.

— Знам.

След това я прегърна така, както след като бяха правили любов. Тогава не искаше да я пуска, не искаше да я пуска и сега.

— Съжалявам — прошепна срещу ухото ѝ.

— Не, ти беше прав за а... парта... мента ми — думите ѝ едва се чуваха от разтърсващите ридания. — Но грешиш... за чувствата ми... към теб.

След това вдигна лице. От очите ѝ се търкаляха сълзи, а носът ѝ бе червен.

— Ти си най-... — изхълца тя, — най-чу-чудесното нещо... което ми се е случвало... от... от доста време...

Сами грабна салфетката от близката масичка и избърса сълзите ѝ.

Рейчъл взе салфетката от ръката му.

— Благодаря — промърмори тя, наведе глава и издуха носа си. Когато свърши, си пое дълбоко дъх и издиша, като не преставаше да трепери.

— Искаш ли малко вода? — попита я Сами.

Тя кимна и го последва до кухнята. Сами намери чиста чаша, напълни я с вода от чешмата и ѝ я подаде.

Рейчъл отпи, подсмръкна и допря опакото на ръката до носа си.

Направо му късаше сърцето.

— Когато бях малка — започна тя, — баба ми ме караше да пия вода всеки път, когато заплачех. Казваше, че човек не може да плаче, докато пие вода.

После му подаде обратно чашата и седна върху плота.

Сами пи, остави чашата и отиде да застане пред нея. Очите му пареха, а в гърлото му бе заседнала буца.

— Съжалявам — каза задавено той и допря челото си до нейното. — Помислих си, че ще мога да ти помогна. Помислих си, че съм достатъчно силен, за да можеш да се облекнеш на мен, но само успях още повече да те нараня.

Рейчъл вдигна ръце към раменете му и уви крака около него.

— Недей да съжаляваш, че си ме накарал да се почувствам жива — прошепна тя с полузатворени очи. Носът ѝ все още бе малко зачервен, а устните — подпухнали.

Сами се наведе към нея и докосна устните ѝ. Бяха меки, хладни от водата, солени от сълзите. Разтвориха се покорно под устните му.

Краката ѝ се стегнаха около кръста му. Усети как гърдите ѝ се притискат в него и топлината на тялото му прониква в кожата ѝ.

Сами плъзна ръце по бедрата ѝ и я вдигна от плота, удивен от това каква загадка е любовта. Само преди петнадесет минути се канеше никога повече да не я види.

А сега се готвеше да прави любов с нея.

Разделиха се достатъчно, за да изкачат стълбите до спалнята. Когато стигнаха там, Рейчъл вдигна ръце, за да може Сами да съблече тениската през главата ѝ. След това той свали и своята, като едновременно с това изритваше ботушите си.

— Изгорял си — каза Рейчъл, като го гледаше.

Изведнъж всичко ѝ изглеждаше малко нереално. Чувстваше се зашеметена и емоционално изчерпана.

Сами погледна нехайно раменете си, които бяха повече загорели, отколкото зачервени.

— Пада ми се, като карам мотор без риза.

Беше застанала до неоправеното легло и задната част на краката ѝ се притискаше в дюшека. Сами пристъпи напред, прегърна я, разкопча сутиена ѝ, плъзна го надолу по раменете ѝ и освободи гърдите ѝ.

— Обещай ми, че този път няма да ме плашиш.

Чифт тъмни очи я гледаха втренчено, докато палците му описваха кръгове около зърната ѝ. Тя усети силна, приятна болка.

— Ще се опитам да не го правя.

Той разкопча гащетата ѝ и свали ципа.

— Натъждавам ли те, когато те любя?

— Не. Е, може би малко. Но само защото е толкова хубаво.

Само дотолкова можеше да признае истината. Рейчъл не можеше да му каже, че когато я докосва, усеща нещо толкова чудно, толкова чисто, толкова възвишено, че едва не се разплаква от свършената му красота.

Той свали гащетата надолу по бедрата ѝ. Бельото ѝ ги последва.

— Исках да те видя на светло.

Изведнъж ѝ се прииска да се покрие.

— Имам стрии — заекна тя, невероятно засрамена.

— Къде? Не ги виждам.

— Тук — тя докосна бледата линия на тазобедрената си кост. Преди да усети какво става, Сами коленичи пред нея и докосна с устни посоченото място.

— Други? — попита дрезгаво той.

— Тук — посочи от другата страна Рейчъл.

Неочаквано той допря длани с разперени пръсти на задната част на бедрата ѝ. Рейчъл усети топлия му дъх, когато премести устните си на другия ѝ хълбок и докосна с тях тънкия сребрист белег.

Едва се държеше на краката си. За да запази равновесие, тя посегна към раменете му, но когато усети парещата му кожа, бързо отдръпна длани.

— Всичко е наред — той върна ръцете ѝ на същото място.

След това започна да я гали отзад, докато продължаваше да полага леки като перца целувки по корема ѝ. Коленете ѝ трепереха. Тя се строполи на леглото.

Сами се изправи, свали едновременно дънките и гащетата си, легна до нея и я притегли към себе си.

Целуна я и плъзна език в устата ѝ, докато ръката му галеше тялото ѝ.

Рейчъл изпита едновременно сънливост и възбуда — силно еротично съчетание. То я накара да се протегне и увие около жилавото тяло на Сами, накара я да отвърне на целувката му по възможно най-ленивия начин.

Той се намести между бедрата ѝ и вече се готвеше да проникне в нея, когато се спря.

— Моля те, недей да плачеш повече — каза ѝ с напрегнат, дрезгав глас. — Не знам какво да направя, когато се разплачеш.

Нещо дълбоко в утробата ѝ се свиваше конвулсивно. Рейчъл не бе в състояние да каже и дума. Вместо отговор, тя повдигна хълбоци и го пое в себе си.

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Рейчъл отвори очи и видя, че спалнята е потънала в неясната оранжева светлина на ранната вечер. До нея Сами спеше.

Беше се проснал по гръб и белият чаршаф се бе омотал около тялото му. Слабата светлина хвърляше сенки по гърдите и ръцете му и ги правеше да изглеждат като излети от бронз.

Тя още веднъж се възхити от бързината, с която растеше косата му. На гладкото му чело лежеше непокорна къдрица.

Рейчъл посегна да я отмахне, но се спря и отпусна ръка върху леглото. Не искаше да го буди. Искаше още малко да го наблюдава необезпокоявана.

Повечето хора изглеждаха уязвими с отворени очи. При Сами бе точно обратното. Защото очите му — неговите вълшебни, поетични очи — отразяваха една уникална чувствителност.

Какво беше направила?

Какво щеше да прави сега?

Не мисли за утре!

Но тя не беше от хората, които приемаха леко живота, и скоро лошите мисли успяха да се промъкнат в съзнанието ѝ.

Може би трябваше да се измъкне от леглото и да се облече, преди Сами да се е събудил. И после какво? Да избяга? Вече го бе правила. Можеше пак да го направи.

Но се чувстваше прекалено уморена, за да бяга. А и беше твърде късно. До нея Сами се размърда и тя усети, че я наблюдават две замъглени от съня, тържествени очи.

Сърцето ѝ подскочи. Имаше странното усещане, че той е почувствал съжаленията и съмненията ѝ и се е събудил.

— От какво се боиш, Рейчъл? — попита я тихо. Гласът му звучеше дрезгаво, интимно.

Колко характерно за Сами! Беше точно в негов стил да се насочи право към най-строго охраняваната част от сърцето ѝ; към мястото, което тя не искаше никой, особено Сами, да вижда.

„От теб. Страхувам се от теб. Страхувам се от деня, в който ще ме оставиш зад гърба си. Защото не умея да се разделям с хората, които обичам.“

Но не можеше да изрече тези думи. Не можеше да му каже, че го обича. Познаваше добре чувството на вина, а последното нещо, което искаше, бе да окове Сами с любовта си.

Той притежаваше огън, страст за живот. Рейчъл знаеше, че няма да се задоволи да остане в Ла Грейндж до края на живота си, за да развлича пациенти. Последните няколко месеца бяха просто етап от дългия му оздравителен процес; времето, в което събираше парченцата и се съвземаше, преди да се върне към света. Скоро щеше да открие какъв иска да бъде и да отлети.

Отначало може би щеше да му липсва, както на човек му липсваше любимият учител. Но малко по малко щеше да бъде погълнат от новия си живот и спомените за краткото време, което бяха прекарвали заедно, щяха да се замъглят, докато новият му свят ставаше по-ярък. Може би дори някой път щеше да намине да я види. И да остане потресен от това колко остаряла изглежда. Щеше да се натъжи и може би малко подразни, когато видеше, че все още носи мъката си като черна жалейка на ръката...

Но засега...

— Не можем ли просто да бъдем щастливи? — попита той.

Вече беше твърде късно, Рейчъл разбираше това. Ако той си отидеше веднага, в тази секунда, нямаше да я боли по-малко, отколкото ако си отидеше след седмица, месец или година.

Тя се усмихна и взе решение. И ако усмивката ѝ имаше горчиво-сладък вкус — е, и в това нямаше нищо нередно. Защото не беше младо момиче, което се хвърля невинно в любовта, мислейки си, че тя ще бъде вечна. Познаваше болката, но познаваше и чудото на любовта. И беше готова. Готова и за двете.

Решиха, че умират от глад, и никой от тях не можа да си спомни кога са яли за последен път. Помислиха дали да не отидат до магазина, но бързо отхвърлиха тази идея. Щеше да им отнеме прекалено много време. Стомасите им нямаше да издържат на всичките етапи от

купуването на продукти до приготвянето на ядене. Имаха нужда от нещо бързо.

В крайна сметка отидоха с мотора да вземат нещо за ядене от Макдоналдс.

Седнала на задната седалка на мотоциклета, Рейчъл крепеше два пакета с храна и напитки между краката си и се притискаше към Сами, докато се отправяха на север, извън града.

На най-високата точка на Клиф Роуд имаше отбивка с маса за пикник. Оттам се откриваше гледка към една потънала в мъгла долина и бързо залязващото слънце. Тъй като панорамното място бе само на тяхно разположение, те седнаха на масата и започнаха да се хранят, като наблюдаваха как голямото червено слънце се спуска зад хоризонта.

Рейчъл отхапа един пържен картоф.

— Дъщеря ми обичаше да ходи в Макдоналдс — каза тя и сама се изненада от думите си.

Вероятно за пръв път говореше толкова нехайно за Дженифър. Заболя я, но не толкова, колкото бе очаквала. Защото ѝ се струваше правилно Дженифър да стане част от днешния ден.

Сами я гледаше и залязващото слънце се отразяваше в очите му. Той кимна и се усмихна.

— Деца и Макдоналдс. Двете неща вървят заедно.

Рейчъл кимна и извади още един картоф:

— Тя обичаше Макдоналдс, но се страхуваше до смърт от Роналд.

— Знаеш ли кой ме кара да умирам от страх?

Тя поклати глава и зачака тържественото му признание.

— Удзи Оул.

И двамата се засмяха. И Рейчъл усети неизпитвана от години лекота.

Когато свършиха с вечерята, продължиха да си приказват, но разговорът им с всяка изминала минута ставаше все по-безсмислен. Рейчъл осъзнаваше смътно, че това се дължи най-вероятно на недоспиването, но не беше готова да си отиде у дома.

Бързо се смрачи. Сами прибра всички опаковки и ги изхвърли в кошчето за боклук.

— Утре сме на работа.

Неохотно твърдение. Напомняне за света на възрастните.

Рейчъл седеше отгоре на масата, стиснала с ръце ръба ѝ, и люлееше крака. Не искаше да мисли как ще си отидат оттук. Не искаше да мисли за края на вълшебството, за сбогуване със Сами, та макар и само за една нощ.

Той застана пред нея, намести се между краката ѝ, хвана голите ѝ колене и записва с палци малки кръгове по кожата ѝ.

— Хич не ми се иска да те карам у вас — каза ѝ. — Страхувам се, че следващия път, когато дойда да те видя, може пак да ме посрещнеш студено.

Ръцете му, които сега се плъзгаха нагоре по бедрата, талията, гърба и после по раменете ѝ, я разсейваха. Той я натисна назад. Рейчъл пусна ръба на масата и се хвана за мускулестите му ръце. Сами легна върху нея. Възбудата му се усещаше през дрехите.

— Страхувам се да не ми кажеш да се разкарам — прошепна той. Устните му, хладни от леда, който бе смукал допреди малко, докоснаха нейните. Едната му ръка се плъзна под тениската ѝ и я хвана за гърдата, а палецът му погали втвърденото зърно. — Радвам се, че не носиш сутиен.

Рейчъл не можеше да повярва, че Сами има такова влияние над нея. Усещаше го по-силно, отколкото първия път, когато бяха правили любов. Никога не бе предполагала, че притежава силно либидо, а сега сякаш не можеше да му се насити.

Прииска ѝ се да са голи. Прииска ѝ се да не са толкова близо до пътя.

Сами притисна опънатия си до пръсване цип в нея, за да ѝ напомни как може да я накара да се разтапя и въздиша. В същото време хладният му език проникна в устата ѝ и се задвижи с ритъма на хълбоците му.

Най-сетне Рейчъл се отдръпна и пое жадно въздух. Останаха така, като се мъчеха да успокоят учестеното си дишане.

— Можеш да дойдеш у дома — каза задъхано тя.

Той притисна разтворени устни до шията ѝ и Рейчъл усети усмивката му.

— Надявах се да го кажеш.

Знаеха, че не могат да продължават така, не и когато и двамата работеха. Понеже прекараните заедно нощи нямаха почти нищо общо със съня, решиха, че ще е най-добре да не се виждат през седмицата. Само че още във вторник Сами не издържа. Трябваше да види Рейчъл. Макар да беше единадесет вечерта, той яхна харлея и се отправи към апартамента ѝ.

Когато стигна там, не се изненада, че прозорците ѝ не светят. Вдигна едно малко камъче и го хвърли, като внимаваше да улучи мрежата, а не стъклото. Камъчето попадна в целта, изтърколи се по покрива на първия етаж и падна на земята. Стори му се, че мерна някакво движение зад прозореца. Няколко секунди по-късно вратата се отвори.

Струваше му се, че са минали две седмици, а не два дни от последната им среща. Той се вмъкна вътре, затвори вратата и притегли Рейчъл в прегръдките си. Господи, колко приятен бе допирът с нея, уханието ѝ — на чисто, на сапун и свеж въздух. Очевидно под тънкия халат не носеше нищо, защото се усещаше топлината на примамливото ѝ тяло.

Не се качиха горе. Просто разхвърляха дрехите си наоколо и се търколиха на пода.

Останалата част от седмицата премина долу-горе по същия начин. Нощите прекарваха в любов, без сън, а дните — в очакване на тези безсънни нощи.

Най-сетне дойде събота. Возиха се по по-пустите пътища на мотора на Сами, като се спираха на всички исторически забележителности и любопитни места до пътя.

Преди това, докато преглеждаше нещата си, Сами бе попаднал на стария си 35-милиметров фотоапарат. Сега не спираше да снима пейзажи, лъкатушещи пътища... и Рейчъл. На два пъти нагласи на автоматично снимане, така че обективът да хване и двамата.

Тъй като Рейчъл все го молеше да го снима, той застана пред харлея, опрял единия си хълбок на седалката, кръстосал обутите си в ботуши крака, със скръстени на гърдите ръце. Рейчъл се засмя и му каза, че ако не го познава, ще се уплаши.

В края на деня и двамата вече бяха уморени и изгорели от слънцето. У Рейчъл взеха душ; нахраниха се, търколиха се в леглото и се любиха, бавно и с наслада.

В неделя сутринта се събудиха от трополенето на дъжда по прозореца, така че прекараха деня, сгушени на канапето, като ядяха пуканки и гледаха стари филми по видеото. По-късно си приказваха тихичко, като си споделяха разни истории някои щастливи, някои тъжни. По едно време Рейчъл се умълча и Сами се разтревожи.

Тя стана, отиде до гардероба и се върна с малка кутия. Когато седна до него, Сами видя, че кутията е пълна със снимки.

Снимки на Дженифър.

Вероятно бяха повече от сто, снимани във всички етапи от растежа на едно малко дете. Видя Дженифър като новородено с червена муцунка, като по-голямо бебе, когато прохожда, и най-сетне на възраст като за детска градина.

Сами вдигна една снимка тринайсет на осемнайсет сантиметра, в златна рамка с орнаменти. Красиво момиченце му се усмихваше от една люлка. Косата му бе по-светла от тази на Рейчъл, а очите — яркосини. Малки пухкави ръчички държаха веригите на люлката от двете страни на сияещото му лице. Той усети остра като нож болка при мисълта какво е понесла Рейчъл.

— Тази беше направена на Великден — каза му Рейчъл. — В Скарбъро Парк. Често ходехме там. Има една пързалка с формата на спирала. С Дженифър много обичахме да се спускаме по нея.

Очите ѝ блуждаеха, докато отново преживяваше сцената от миналото си. След това въздъхна и започна да прибира снимките. Когато стигна до тази с Дженифър на люлката, спря, а след това я постави на масичката до канапето.

Моли беше в кухнята, когато на входната врата се позвъни. Откакто Ейми се беше изнесла оттук, единствените хора, които идваха, бяха търговски пътници, деца, които продаваха приготвени в училището бонбони, вестникарчето и в по-редки случаи — някоя съседка.

Тя отвори вратата и видя Марк Елиът да стои пред нея. Кривата му усмивка сякаш казваше: „Бас държа, че не си предполагала да

видиш точно мен.“ Под мишницата си държеше термос, на свития му пръст бяха закачени две порцеланови чаши.

— Готова ли си за кафе? — попита той.

— Марк...

Не го бе виждала от сутринта, когато занесе бисквитите в апартамента му. Оттогава нарочно посещаваше Сами само когато беше сигурна, че Марк го няма. Не знаеше защо. Не че не го харесваше, точно обратното. Сега прокара нервно пръсти през косата си.

— Няма ли да ме поканиш да вляза?

Макар че Остин беше на работа, Моли не можа да не хвърли поглед през рамо. Навиците умираха трудно.

— Не зная. Не мисля, че трябва — „да те каня в къщата на Остин“, прибави мълчаливо тя.

— Сами ми каза, че вероятно няма да бъдеш навита, но си помислих, че не е лошо да рискувам. Не те каня на среща или нещо подобно. Знам, че си омъжена. Просто ми хареса да си приказвам с теб и си помислих, че може и на теб да ти е харесало.

— О, така е, но... — тя сведе поглед към изгризаните си нокти, след това отново го вдигна към Марк. — Но преди да те пусна да влезеш, трябва да ти кажа, че не съм от жените, които... които... — „които си хващат любовници“. Не беше в състояние да го произнесе, но не се и наложи.

— Знам. Така каза и Сами. Всъщност той ми каза да те оставя на мира. Остави сестра ми на мира. Това бяха точните му думи. Но си помислих, че това говори за предразсъдъци от негова страна. Нямахше да го каже, ако ти бях приятелка — той разлюля двете чаши малко по-нависоко. — Кафе. Това е всичко. И някой, с когото да си поговориш. Имам брат и сестра, но невинаги мога да си приказвам с тях. Понякога имам нужда от външен човек.

Моли знаеше какво иска да ѝ каже. Опитваше се да я убеди, че това е едно съвсем приятелско гости, но не беше сигурна... Той едва ли я намираще привлекателна, разбира се, че не. Беше толкова млад... а тя — толкова стара. И тези прошарени коси. Със сигурност беше видял прошарените ѝ коси. Разбира се, че не я намираще за привлекателна. И това беше добре. Защото ако наистина я харесваше, налагаше ѝ се да му каже, че не може да влезе.

Когато си заминеше завинаги, когато най-сетне се освободеше от неодобрението на Остин, искаше свободата ѝ да е пълна. Последното нещо, което възнамеряваше, бе веднага да се хвърли в обятията на друг. Може би един ден, когато отново се научеше да държи главата си изправена, когато отвикнеше да мята нервни погледи през рамо, когато отново се почувстваше самостоятелна, можеше да се заинтересува от някой друг. Може би някой мил и забавен. Някой досущ като Марк.

Но не сега.

— Само кафе — заяви тя и отстъпи крачка назад, за да отвори още малко вратата.

Марк не се поколеба. Озова се в къщата за по-малко от половин секунда.

— И сметана — рече той, като се запъти направо към кухнята. — А ако нямаш сметана, и мляко ще свърши работа.

ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Събота.

И нямаше какво да прави.

Рейчъл беше отишла на медицинска конференция, а Марк не се мяркаше никъде. Стариат Сами откри, че изобщо не го свърта в апартамента на Марк.

Беше му ужасно трудно да остане сам с толкова свободно време на разположение. Когато останеше сам, се замисляше твърде много. А през последните две седмици усещаше в себе си растящо безпокойство. Каквото и да правеше, колкото и да се изморяваше физически, сякаш не успяваше да се отпусне. Нощем заспиваше трудно. А когато най-сетне заспиваше, това никога не продължаваше дълго. Скоро се събуждаше внезапно със стиснати зъби и юмруци и бясно разтуптяно сърце.

Когато това се случваше у Рейчъл, обръщаше се към нея и първият му порив беше да я събуди и прегърне здраво. Но след това си спомняше тъмните сенки под очите ѝ и я оставяше да спи.

Когато беше у Марк, ставаше и започваше да крачи насам-натам или пък излизаше на разходка, макар че минаваше полунощ. Понякога, ако и госпожа Девънпорт не спеше, излизаше с нея на предната ѝ веранда да пият чай.

Знаеше какъв е проблемът му. В продължение на месеци го бе поддържала онази илюзия. Илюзията, че паметта му може да се възстанови. Но сега, когато беше приел истината, в душата му зееше празнина, която дори и Рейчъл, колкото и да я обичаше, не можеше да запълни.

Той огледа апартамента. Апартаментът на Марк. Тук нямаше нищо от Сами Торо. Същото беше и у Рейчъл. Макар да бяха избрали заедно няколко вещи от антикварни магазини и разпродажби, обстановката отразяваше Рейчъл, а не Сами.

Той бе сянка, човек без истинска същност.

Не искаше да хленчи и тъне в самосъжаление, но адски му беше жал за самия него.

Закрачи от входната врата до кухнята. След това спря, вдигна неспокойно един вестник и го прелисти набързо, без съзнанието му да отбележи и една дума. Захвърли и вестника.

Мразеше това кухо чувство. Имаше усещането, че ако знае малко повече за миналото си, празнотата ще си отиде. Беше разпитвал Моли много пъти, достатъчно, за да подлуди и някоя светица, но изведнъж почувства нужда да поговори с нея още веднъж. Може би по време на разговора щеше да изникне нещо, което да го накара да се почувства по-добре.

Намери Моли да седи на терасата с изглед към задния двор и да наблюдава птиците.

— Оставих няколко хранилки и през лятото — каза тя, когато Сами се настани на съседния стол. — Не мога да си представя света без птици, но понякога се натъжавам, когато ги гледам. Прекарват целия си живот в постоянна готовност да отлетят, все са нащрек за хищници. Какво съществуване за тях, които дават толкова много и искат толкова малко!

— Не изглежда справедливо, нали? — Сами се запита дали Моли някога се е замисляла за сходството между нея и птиците, които обичаше. — Заслужават убежище, където да са в безопасност, без да се налага да се тревожат.

— Да. — Тя се обърна и го погледна. — Да, това би било чудесно.

Поговориха тихо известно време и след това вечно интуитивната Моли попита:

— Какво има, Сами?

— О, по дяволите! — той потърка челото си с длан и започна да ѝ разправя колко е объркан, колко безполезен и празен се чувства. — Сънувала ли си някога от онези сънища, в които все тичаш и тичаш, търсиш отчаяно нещо, но не знаеш какво е? И през цялото време изпитваш ужасното чувство за неотложност. Чувството, че само да намериш онова, което търсиш, и всичко ще бъде наред. Но никога не намиращ това тайнствено нещо. То е винаги на педя от теб.

Моли го наблюдаваше със състрадание. Една по-възрастна Моли. Една по-мъдра Моли. Една по-уравновесена Моли.

Толкова много загубени години! Толкова много изминало време! Той се почувства измамен. Искаше да си върне това време.

— Когато бяхме малки, ти често си подсвиркваше — каза тя. — Толкова често, че понякога ме подлудяваше. Спомняш ли си?

Той кимна.

— Сами... защо вече не си подсвиркваш?

Той се замисли.

— Не зная — отвърна тихо и замислено. — Не зная.

Моли стана от стола си.

— Мисля, че трябва да дойдеш с мен. Прибрала съм на тавана някои неща, които може би ще искаш да видиш.

Тъй като Остин очевидно го нямаше вкъщи, Сами последва Моли в къщата и по тесните стълби към таванското помещение. Посрещна ги мирис на влага и застоял въздух.

— Преди няколко години ти остави тук по-старите кашони — обясни Моли. — В новите се намира всичко, което опаковах от апартамента ти.

До едната стена имаше купчина кашони, може би всичко на всичко дванадесет. Три от тях бяха доста стари. Стените им бяха леко поизносени, с написани на ръка етикети, а ъглите им бяха закръглени, вместо остри. Другите кашони бяха нови, внимателно обозначени със спретнато изписаните печатни букви на Моли. Не пишеше „нещата на Сами“, а само „Сами“. И може би това бе по-подходящо. Все пак кашоните представляваха част от самия него.

Не я попита защо не му е споменавала досега за кашоните. Подобно на него, сигурно се бе страхувала. Вероятно бе усещала, че още не е готов.

— Благодаря ти, Моли. Благодаря ти за всичко.

Тя го остави сам в слабо осветеното таванско помещение с дървените рафтове и самотната гола крушка.

Тъкмо започваше да подрежда живота си. Искаше ли да поема риска отново да разруши всичко?

Да, защото не можеше да продължава така, не и с това нещо, което го гризеше отвътре.

Започна със старите кашони. Не си спомняше кога ги е опаковал, но се надяваше съдържанието им да му е поне отчасти познато, защото така щеше да му бъде по-лесно, отколкото да се рови в нещата на един непознат.

Той вдигна най-горния кашон — беше доста тежък — и го отнесе до средата на тавана под люлеещата се крушка. Седна на пода до него и кръстоса по турски крака. След това, с разтуптяно от страх и нетърпение сърце, отвори капака и го лъхна мирисът на мухъл от отминалите години.

Първото нещо, което видя, бе дипломата му от гимназията „Ривър Бенд Хай“. Когато я отвори, от нея изпадна една снимка. Беше направена в деня на дипломирането, на футболното игрище. Момичето до него се казваше Лиза Графтън. Месеци преди това бе помолил Мери Доун да застане до него, но до дипломирането двамата вече се бяха разделили — не че винаги ходеха заедно. Сами не беше от хората, които даваха пръстен на момичето си или го помолваха да ходят сериозно. Просто бе приел за даденост, че двамата с Мери Доун винаги ще бъдат заедно. На снимката зърна и Люк, и Харпър. Лудият Харпър. Този човек беше побъркан на тема музика и прекарваше по-голямата част от времето си в хвалби как ще стане велика рок звезда. Сами му вярваше, защото Харпър наистина беше добър. На танците в училището винаги свиреше на китара и пееше толкова хубаво, че майка му, която обикновено идваше като придружителка на момичетата, избухваше в сълзи, за най-голям срам на сина си.

Сами се надяваше мечтата на Харпър да се е сбъднала.

Той остави дипломата настрана и посегна към кашона.

Докато ровеше из спомените си, изминалите няколко месеца се стопиха, заедно със забравените години...

Той извади старите черно-бели снимки на майка си, която му изглеждаше повече като далечна леля, отколкото като родител. Знаеше, че няма да намери снимки на баща си. Нямахше такива. Сами беше роден след развода на родителите си и всички снимки на баща му бяха унищожени. Но имаше много на Сами и Моли заедно. Снимки от рождени дни, от Великден и просто случайни снимки.

По средата на кашона намери връзка пожълтели от старост вестници. Веднага позна тайния вестник, който списваше заедно с няколко от училищните си приятели. Официалният училищен вестник

се казваше „Реката“, а тайният — „Подводно течение“. Сами искаше да го кръстят „Водовъртеж“, но Мери Доун смяташе, че това звучи твърде тъмно и мрачно. Твърде отрицателно.

— „Водовъртеж“ звучи така, сякаш нямаме избор в курса, по който поемаме — възрази тогава тя. — Сякаш сме теглени против волята си. А и ми харесва двойното значение на „Подводно течение.“ То показва, че не се страхуваме да повдигаме спорни, текущи теми.

Общественото съзнание на Мери Доун понякога ставаше досадно. Но на Сами то почти винаги му харесваше. То бе едно от нещата, които го бяха привлекли към нея в началото.

Така че, макар тайно да предпочиташе „Водовъртеж“, защото имаше невероятно чувство за хумор, не направи голям проблем от това. Беше твърде спокоен, за да се занимава с дреболии.

Докато с напредването на деня топлината в таванското помещение нарастваше, Сами прочете броевете на „Подводно течение“, като виждаше познати коментари и познати лица. Той се усмихна на обичайните намусени, обвинителни пози, както и на престорено бунтарските снимки на Харпър и Люк, които помагаха във вестника.

Спомените все още си бяха там. Това беше добре. Но в същото време мисълта, че хора като Харпър имат прошарени коси и влагат пари за пенсионна осигуровка, бе доста потискаща.

Имаше бележници, пълни с разкази, които беше започвал, но така и никога не бе довършил — свидетелство за отдавнашната му мечта да стане научнофантастичен писател. Дори беше измислил един тронав герой на име Дрейк Люспата, който по някакъв начин се появяваше редовно в „Подводно течение“.

Двамата с Мери Доун вземаха някоя популярна тема и я осмиваха. Тя рисуваше карикатурите, а Сами пишеше статиите. Спомняше си как се скъсваше от смях, но седмица по-късно, когато вестникът излизаше, той умираше от срам.

Как можеше нещо, което му бе изглеждало тъй дяволски остроумно, да му звучи толкова тъпо само след няколко дни? Но така беше в гимназията. Нещата се променяха бързо. Хората се променяха бързо.

Юношеството беше като движещ се влак, покрай който се мяркаха мимолетни гледки. Влакът фучеше напред, но никога не

спираше, никога не забавяше ход. Имаше моменти, когато на човек му се искаше да скочи от него и да си поеме дъх.

Сами и Мери Доун се бяха запознали през първата година в гимназията. Посещаваха едни и същи шофьорски курсове. Тя беше високомерна и сексапилна с късата си пола и дългите кестеняви коси, които висяха право надолу от двете страни на лицето ѝ. По време на курса никога не си бяха казвали нещо повече от „здрасти“ и „чао“, чак до деня на истинското кормуване.

Заведоха ги в открито поле, за да могат да упражняват свободно заден ход. В радиус от една миля наоколо имаше само едно дърво, но Мери Доун по някакъв начин успя да блъсне задната броня на колата в нещастната, нищо неподозираща фиданка.

Тогавя Сами се просна на задната седалка, хвана се за корема и се смя, докато по бузите му не се затъркаляха сълзи.

Мери Доун изскочи от колата, като остави вратата широко отворена, и забърза през полето, а дългите ѝ голи крака проблясваха на слънцето.

Инструкторът погледна през рамо и вдигна вежди, сякаш искаше да каже: „Жени — иди, че ги разбери!“

Сами успя да си поеме достатъчно дъх, за да изскочи от колата и да се затича след Мери Доун. Когато я настигна, ѝ каза:

— Хей, виж, съжалявам! — все още беше задъхан.

Тя спря и се обърна рязко към него:

— Не обичам да ми се присмиват!

Сами видя, че и нейното лице е нашарено от сълзи, но не от смях, а от яд и унижение. Гледаше като омагьосан как проблясващите капчици улавят светлината и я отразяват като съвършен стих. В гърдите му се надигна странно усещане, сякаш някой му беше изкарал въздуха или за пръв път бе зърнал Северното сияние.

До този момент момичетата за него се делиха на три ясно разграничени категории. „Светиците“ бяха толкова фалшиви, че му се повдигаше от тях. След това идваха момичетата, които намираше за интересни, но само когато си държаха устите затворени. И накрая онези, с които обичаше да говори, но не искаше да се целува. А сега неочаквано се бе появило момиче, с което искаше да говори и да се целува.

— Съжалявам — каза той. — Върни се в колата. Остават ти още десет минути кормуване.

Тя вдигна поглед към него с наведена глава и косата докосна бузите ѝ.

— И няма да ми се смееш, дори да объркам нещо?

— Кълна се. Дори ще легна на земята и ще ти позволя да ме използваш като „полегнал полицай“.

Тя се усмихна през сълзи:

— Знаеш ли, че си почти мил?

От този момент нататък Сами беше обречен.

Мери Доун... Бяха неразделни през тази и следващата учебна година. Но след това той ѝ каза, че я обича — и тя прекрати връзката им.

Сами свърши със старите кашони и премина на новите. Беше се подготвил да са различни, по-плашещи, защото в тях нямаше да има толкова спомени.

Само че докато ги преравяше, видя, че повечето от нещата са си същите. Бележници, пълни с полуоформени идеи и случайно хрумнали му неща.

От времето, прекарано в колежа, откри един плакат, агитирац за узаконяване на марихуаната. На него имаше един дългочос младеж, който поливаше марихуана в саксия на предната веранда на дома си. Под плаката имаше снимки на Джей, снимки на Моли и снимки на Моли и Джей заедно.

Добрят стар Джей.

Ако сега беше тук, нямаше ли да направи голям майтап от загубата на паметта му? Щеше да се смее и да се шегува и не след дълго и самият Сами щеше да прави същото и нямаше да му се струва толкова лошо. Но Джей го нямаше... И Сами не се смееше...

Искаше му се да спре да се рови в кашоните. Да остави всичко и да излезе оттук. Да избяга.

Но не можеше да се спре. Беше стигнал дотук. Нямаше да се откаже сега.

Скоро стигна до периода си след Виетнам. Ето къде нещата бяха започнали да се променят. Той извади остатъци от билети за концерти,

заедно с пачка билети за паркинг. Имаше известия от банката, че сметката му е на червено, просрочени сметки, фиш за шофиране под въздействие на забранени вещества. Дори му бяха отнели книжката за шест месеца и го бяха осъдили да полага общественополезен труд за общината. И това не бяха единствените му простъпки. Неведнъж го бяха арестували за сбивания. Бяха го изхвърлили от апартамента му за нарушаване на обществения ред.

Със сигурност това не беше уравновесеният възрастен, когото бе очаквал да намери.

Попадна на няколко списания с опърпани ъгли и откри, че в тях има негови статии. Една от тях, писана за списание на име „Евтино пътуване“, беше кратка, полухумористична история за това как се лети в пътническа класа. Но макар да се усмихна на два пъти, докато я четеше, той усети, че не е нищо повече от пълнеж.

Вдигна второто списание и намери друга своя статия. И друга. Докато ги четеше, не му бе трудно да види, че са натракани за спечелване на бързи пари. Статиите бяха леко забавни. Едната от тях, която се занимаваше с положението на китове, дори можеше да се нарече вълнуваща. Но какво бе станало със страстта от виетнамската статия, заради която вероятно бе станал толкова известен? Какво се бе случило с енергията и свежестта? У Дрейк Люспата имаше повече живот, отколкото в тези плоски статии.

Той намери един плик за писмо от кафява хартия. Вътре имаше двадесет и няколко страници, прикрепени с ръждив кламер. Сами изправи едно подгънато ъгълче.

Ръкопис, или поне началото на такъв. „Ръбът“.

Отначало си помисли, че това е научна фантастика, но след първите два реда видя, че е повече в стил „нова вълна“. Ръбът не беше някой свят или място, а състоянието на духа на главния герой, което се изразяваше в мрачно отчаяние.

На петата страница от ръкописа Сами вече знаеше, че авторът му е писал за себе си; за нещо, което го е карало да копнее за смъртта си и да не иска да живее и ден повече.

Какво, по дяволите...

Продължи да чете, като все не можеше да се отърси от чувството, че си пъха носа в нечий личен живот, че се рови в нечий най-дълбоки и тъмни тайни. Налагаше му се постоянно да си напомня, че това е

неговият живот — и това му причиняваше болка. За пръв път от катастрофата се запита дали наистина иска да запълни празнините.

Беше отворил кашоните, макар че се страхуваше да се изправи пред себе си — отчасти защото очакваше да се почувства по-несвършен от някогашния народен герой; човек, който изглеждаше по-голям от живота. Вместо това намери свидетелство за един объркан живот. Не преуспял журналист, а човек, погълнат от тъмнина.

И не можеше да не се запита дали катастрофата изобщо е била катастрофа.

Дали не е била опит за самоубийство?

По стълбите се чуха леки стъпки. На вратата се появи Моли, която бе дошла да провери как е.

— Как върви? Помислих си дали не искаш малко чай с лед.

Моли. Добрата стара Моли. Прииска му се да скочи и да я прегърне. Прииска му се да ѝ каже, че е свършил и че може да се разкара оттук. Прииска му се задушавачното чувство в гърдите му да изчезне.

Той захвърли ръкописа на земята. Не можеше да го чете повече. След това я попита, като се стараеше да овладее гласа си:

— Моли, какво се е случило с мен? — сърцето му биеше толкова силно, че едва чуваше собствените си думи. — Очаквах да попадна на неща, които не си спомням, но не очаквах да открия един напълно различен човек.

Моли въздъхна малко тъжно, но каза примирено:

— Виетнам. Случи ти се Виетнам. Той промени много хора — приседна на най-горното стъпало. — Ето защо нямах особено желание да отваряш тези кашони. Искаше ми се най-сетне да приемеш това, което се е случило с теб, и да продължиш да живееш.

— Не е толкова лесно. Нещо липсва. Част от мен липсва.

Той вдигна ръце и прокара пръсти през косата си, като се опитваше да проумее положението. Никой не знаеше какво е да ти изчезнат деветнадесет години от паметта. Никой не разбираше.

— Когато бях в гимназията — започна той, — измислих сюжет за научнофантастичен роман. В него се разказваше за една планета, където учените имплантирали миниатюрни молци в мозъците на размирниците. Нужен бил един час, за да може молецът да открадне душата на жертвата, нейната същност — притисна ръка до гърдите си.

— Понякога се чувствам точно така. Сякаш някой е откраднал душата ми.

Моли го гледаше втренчено с тъжни, тържествени очи.

— Трябва да ми повярваш, че сега повече приличаш на себе си, отколкото преди година. Именно онзи Сами не познавах. Той бе един непознат, който се бе затворил за всички, които обичаше. Сега ти се върна. Опитай се да приемеш това. Остави миналото настрана.

Защо ли имаше чувството, че тя крие нещо от него?

— Моли, ако има нещо, което трябва да знам, щеше да ми го кажеш, нали? Не би го държала в тайна от мен?

— Казах ти всичко, за което можах да се сетя — погледът ѝ бе пряк. Нетрепващ.

Повярва ѝ. Моли никога нямаше да го излъже.

Той се върна към работата. По-късно изяде приготвения от Моли сандвич, но не успя да различи дали е с фъстъчено масло или с пушена наденица.

Часовете минаваха. Светлината, която се процеждаше през мъничкия прозорец на таванската стая, се смени от бялата на деня до червено-оранжевата на ранната вечер.

Почти беше стигнал до дъното на последния кашон, когато откри един плик — писмо. Беше меко на пипане, сякаш някой го бе сгъвал и разгъвал милион пъти, или може би го бе носил в джоба или в портфейла си.

Сами се облегна на дървената колона и отвори плика.

Писмо от Мери Доун, отпреди шест години.

„Скъпи Сами,

Макар да не поддържахме връзка, искам да знаеш, че често мисля за теб. Мисля си за добрите времена, които прекарахме заедно, и понякога се чудя дали всеки от нас направи правилния избор в живота си. Дали аз направих правилния избор.

Всъщност около това се върти цялата работа, нали? Изборът. И моментът.

Понякога се чудя дали ако се бяхме срещнали по-късно, когато бяхме по-зрели, по-готови за това, което

ставаше между нас, щеше да се получи. Тогава може би аз щях да бъда готова. Може би щях да успея да го възприема.

Но не бях готова. И сега мога да си призная, че се уплаших. Пред мен бе целият ми живот. Беше твърде рано да се обвързвам с когото и да било, дори и с теб.

Бях твърде неопитна, за да разбера, че това между нас е нещо изключително. Твърде егоцентрична, за да осъзная колко рядко може да се намери човек, с когото да бъдеш като едно цяло; някой, който да споделя интересите и мечтите ти. Някой, който да ти е истински приятел. В невежеството си мислех, че има много хора като теб. Колко съм грешала!

Винаги когато прочета някоя твоя статия, си спомням дните на «Подводно течение» и се изпълвам с гордост от това, което си постигнал. И ужасно се радвам, че съм те познавала. Само се чудя колко различни можеха да бъдат нещата, ако бях взела друго решение, ако не бях избягала, когато ми каза, че ме обичаш.

Мери Доун“

Сами седя дълго смълчан, загледан в празното пространство. След това огледа плика за адреса на подателя. Мазилото беше избеляло, но успя да различи бледо пощенско клеймо отнякъде в Невада.

Той прегледа останалата част от съдържанието на кашона, като търсеше още писма от Мери Доун, но единственото нещо, което намери, бе покана за среща на класа по случай петнадесетгодишнината от завършването на випуска, със списък на съучениците и адресите им. Беше включена и Мери Доун.

Дали бе ходил на тази среща?

Дали бе отговорил на писмото ѝ?

До ден-днешен Сами никога не бе помислял, че загубата на паметта му може да засегне някого друг, освен него. Но може би бе точно така. Може би беше засегнала Мери Доун. Може би по някакъв начин бе свързан с нея, без дори да го осъзнава. Може би сега тя го чакаше някъде и се чудеше защо е изчезнал така от живота ѝ.

Мери Доун.

Рейчъл.

О, боже, Рейчъл! Любовта му към нея приличаше на сладък копнеж. Тя го бе измъкнала от едно тъмно, лошо място. Беше спасила живота му.

Но Мери Доун някога бе представлявала част от него. Първата му любов. Спомняше си моментите, когато двамата започваха спонтанно една и съща песен или заговаряха едновременно за едно и също нещо. Две половинки от едно цяло. Ако я видеше, щеше да зърне и малко от стария Сами.

Може би Мери Доун бе нещото, от което се нуждаеше, за да се почувства цялостен. Но Рейчъл. О, боже, Рейчъл!

Той прибра бавно и методично вещите в кашоните. Когато заслиза надолу по стълбите, навън вече беше тъмно.

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Предишната вечер, когато Рейчъл се върна от медицинската конференция, почти очакваше Сами да я чака пред вратата. Но нямаше и следа от него.

Сега, докато нахлузваше обувките си и се приготвяше да тръгне за работа, чу тихото ръмжене на приближаващия се мотоциклет. Стигна до прозореца на спалнята си навреме, за да види как Сами спира пред апартамента ѝ. Отзад на мотора му беше завързан спален чувал.

Заминаваше си.

Не биваше да се чувства толкова потресена. Напоследък той бе толкова мълчалив, толкова умислен. Рейчъл знаеше, че приближава промяна. Само че това не я бе подготвило за поразяващата паника, която я обхвана.

Застанала от едната страна на прозореца, тя го наблюдаваше. Вместо да скочи от мотора, както правеше обикновено, Сами поседя още няколко секунди, сякаш си налагаше да влезе вътре. Когато най-сетне тръгна към апартамента ѝ, крачките му бяха бавни и неохотни.

Не почука. Беше престанал да чука още преди седмици. Чу го как отваря вратата и влиза вътре, чу го да извиква името ѝ. Гласът му звучеше някак различно. Напрегнато.

Наближаваше промяна.

Рейчъл стисна рамката на прозореца, неспособна да се помръдне.

— Тук горе!

По покритите с пътека стъпала на стълбището прозвучаха стъпки, а Рейчъл продължаваше да не сваля очи от мотора долу на улицата. Чу как Сами се спира за момент на вратата на спалнята.

— Рейчъл?

Не можеше да си наложи да се обърне.

— Виждаш ли онзи чинар? — попита тя. — Миналата година беше ударен от гръм. Не мислех, че ще оцелее, но това лято успя да

даде няколко опърпани листа — не можеше да спре да бръщолеви. — Не мисля, че ще изкара още една година...

— Рейчъл, трябва да ти кажа нещо.

Болката и отчаянието в гласа му ѝ дадоха сили да се обърне.

Беше застанал на вратата и лицето му отразяваше чувствата, които се бореха в него. Това я накара да си спомни за един друг момент, в самото начало, когато я беше съборил случайно на пода в болницата. Тогава също бе застанал на вратата, като му се искаше да избяга, но съвестта му го караше да спре и да види дали не я е наранил. Освен двете синини, които бързо бяха изчезнали, не я беше наранил. Но сега...

Виждаше, че му е трудно, но тя можеше да улесни нещата.

— Отиваш си — прошепна Рейчъл.

— Да — в очите му се появи облекчение.

Не беше нужно да изрича думите. Тя му го беше спестила.

В съзнанието ѝ нахлуха спомени за радостите, които ѝ бе доставил. Беше толкова спонтанен, толкова открит. Незнайно как, но бе успял да запази детската си непристореност, израствайки в чувствителна зряла личност.

Но знаеше, че невинаги е бил такъв. Моли ѝ беше казала, че преди катастрофата Сами е бил един изтерзан саможивец. Щеше ли отново да се превърне в такъв? Щеше ли суровият свят да го смачка?

— Веднъж — започна тихо тя, отново загледана през прозореца, — когато бях в първи клас, отидохме с класа на посещение в зоопарка. Там имаше полярни мечки. Всичките изглеждаха еднакви, но докато повечето просто се излежаваха, една от тях си играеше, хвърляше топката и после скачаше след нея лудо по корем във водата, което караше всички да се превиват от смях. Беше чудесна — пое си дълбоко дъх, за да се успокои и продължи: — След около година пак отидох в зоопарка, но този път всичките мечки се излежаваха. Помислих си, че забавната мечка е умряла и попитах пазача за нея. Той ми каза, че тя е още там и ми я показа. Погледнах в посоката, накъдето ми сочеше, но онова, което видях, бе една тъжна, жалка, уморена мечка. Попитах дали не е болна, но пазачът поклати глава и ми каза, че просто е пораснала. Върнах се у дома и плаках до припадък — после се обърна към него. — И така — направи безпомощен жест с ръка, — където и да

отидеш, каквото и да правиш, не се променяй. Моля те, не се променяй.

Болката, която Рейчъл чувстваше, се отразяваше в неговите очи, в красивите му, одухотворени очи. Разбираше го, че се измъчва, като вижда болката ѝ и знае, че той е причината за нея. Човек не можеше да крие много от хората, които обича. А това я караше да го обича още повече. И още повече да я боли.

— Обичам те, Рейчъл. Никога не съм искал да ти причинявам болка. Но има неща, които трябва да направя. Хора, с които трябва да се видя. Трябва да намеря себе си. Трябва да бъда някой.

Тя посегна и го докосна нежно по лицето.

— Винаги си бил някой. И то изключителен човек. Но разбирам защо трябва да си отидеш. Моля те, не позволявай на това, което се случи между нас, да повлияе върху живота ти. Аз съм голямо момиче. Започнах тази връзка с отворени очи. Знаех, че ще дойде време, когато ще си отидеш.

Но не толкова скоро.

О, боже, той плачеше! Рейчъл не можеше да понесе това. Трябваше да бъде смела и заради него. Силна за двама.

— Сами, не го приемай толкова тежко. Вината не е твоя. Наистина ли си мислеше, че очаквам от теб да останеш вечно?

На лицето му се изписа изненада:

— Да.

— Никога не съм искала да те сковавам. Никога не съм искала да ми се чувстваш задължен. Не това е любовта.

Бързо, сякаш не можеше повече да издържа, той стопа разстоянието между тях и започна да я прегръща и целува с цялата си болка и страст, като оставяше дълбоки рани в душата ѝ.

Устните му се отделиха от нейните, но пръстите му останаха вплетени в косата ѝ.

— Искам да ми обещаеш нещо — каза той и тъмните му очи се впиха в нея. — Няма да мога да замина, ако не съм сигурен, че ще се справиш.

— Ще се справя.

— Никакво пиене. Трябва да съм сигурен в това. Трябва да ми обещаеш.

„Освободи го. Освободи го!“

— Никакво пиене. Заклевам се.

— Добре — отново онова облекчение. О, колко я болеше от това облекчение!

Той я пусна, както винаги бе знаела, че ще се случи. След това бръкна в джоба си и извади един плик от фотостудио.

— Това е за теб.

Той сложи плика в ръцете ѝ и се обърна да си върви.

Рейчъл го последва надолу по стълбите и застана на вратата, докато той се качваше на мотора; наблюдаваше го как слага ръце на кормилото и запалва.

Тя направи крачка напред:

— Почакай!

Сами вдигна глава.

— Имаш ли нужда от нещо? Пари?

Той се усмихна някак криво и поклати глава.

— Ето пак. Винаги се грижиш за мен. Мисля, че е време да се науча сам да се грижа за себе си.

И напусна с рев живота ѝ.

Тя стоя дълго на вратата, втренчила празен поглед в пространството. Накрая някакви деца минаха покрай нея. Рейчъл чу нервния им кикот и ги видя, че я гледат и си шепнат, закрили усти с длани. Тя направи крачка назад и затвори вратата.

Все още държеше снимките. Отвори пакета с потрепващи ръце.

Спомени.

Топли, прекрасни спомени. За лъкатушещи шосета и мъгляви залези. За нея и Сами, които се смееха с разрешени от вятъра коси и изгорели от слънцето носове.

Рейчъл дълго гледа една от снимките. Онази, на която Сами се бе облегал на мотоциклета си.

Беше го уловила свършено. В очите му имаше шеговита нежност, която противоречеше на рошавата коса и дръзката му поза.

Беше го обичала толкова много! Толкова, толкова много!

Прекуси бавно стаята, сякаш се чувстваше много болна или много стара, и постави снимката на Сами до фотографията в златна рамка на Дженифър.

ДВАДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Рейчъл изяде вечерята си сред самотата на своя апартамент — не телевизионна вечеря, а ядене, което сама си бе приготвила — и след това изми съдовете. Навън се усещаше лек дъх, който нашепваше за приближаването на есента. Горчиво-сладката есен.

Искаше ѝ се лятото да се задържи вечно. Всичките спомени за Сами бяха сладки, летни спомени. След няколко месеца снегът щеше да покрие земята и всичко щеше да замръзне. Не знаеше дали ще може да понесе още една от дългите зими на Айова. Може би трябваше да замине на онова пътешествие, за което доктор Фонтана все се опитваше да я убеди.

Тя влезе в дневната и погледна видеокасетата на малката масичка. Марк ѝ я беше оставил по-рано, обяснявайки, че току-що е привършил с грубата редакция, а Сами е пожелал тя да получи едно копие от нея.

Това бе нещо като визуална епикриза. Епикризата на Сами. Беше обичайна практика да се събира видеотека с необикновени случаи като този на Сами, за да се използва при обучението на студентите. Рейчъл бе гледала няколко през последните години. Но никога тази на Сами.

Дали беше готова за това?

Досега се справяше сравнително добре. Щеше да ѝ бъде лесно да се върне към старите си навици, отново да потъне в медикаменти и алкохол, но по този начин щеше да покаже, че Сами никога не е съществувал за нея. А тя не можеше да направи това. Трябваше да бъде смела.

Беше я научил, че в света все още може да се намери радост, дори и след огромна загуба.

Тя прекоси дневната, пъкна касетата във видеото, върна се на канапето и седна.

Екранът постепенно се освети...

Последва музикално въведение, след това кадър с болницата и двора ѝ. Една очевидно държана на ръка камера заподскача към

човека, който стоеше на стъпалата пред болницата — Марк.

— Сами Торо постъпи при нас в почти кататонично състояние — започна Марк със сериозен, драматичен глас.

Това щеше да ѝ причини болка. Щеше да ѝ причини огромна болка.

Инстинктът ѝ крещеше да изключи видеото. Но бе в състояние да го направи толкова, колкото и да не обича Сами. Макар сърцето ѝ да се блъскаше бясно в гърдите и през главата ѝ да преминаваха панически мисли, тя си наложи да се съсредоточи върху екрана.

Записът се различаваше от всички, които бе гледала досега — беше по-ярък, благодарение на необикновения маниер на Марк. Виждаше, че се е отказал от шампованата си на цветя риза в полза на бялата престилка. Ръцете му бяха пъхнати дълбоко в големите джобове.

— В предишната болница, в която е лежал, на Сами Торо е поставена диагноза хронична дебилност — заяви Марк. — Кое то на прост английски означава, че се е очаквало той да вегетира до края на живота си — Марк се насочи към двойните врати. — Влезте вътре и вижте какво се случи с нашия хронично дебилен пациент.

Появи се широк кадър със Сами. Рейчъл веднага разпозна сцената — първото им занимание. Марк очевидно беше взел кадъра от една от касетите, които отразяваха напредъка му; касети, които все още не бе имала куража да изгледа.

Марк продължи да разказва, но думите зажужаха нечленоразделно в ушите на Рейчъл. Цялото ѝ внимание бе насочено към Сами.

Той се беше отпуснал на един стол, с изпружени напред крака, увил едната си ръка около облегалката на стола. Много изкуствена поза. Много преднамерена.

Много изплашена.

В онзи ден тя не бе успяла да го долови. Не го бе познавала достатъчно добре, но сега го виждаше. Неговият страх. Той постигна толкова много.

Гледаше го как се изправя и крачи из стаята с жестове и пози на юноша.

Безстрастното око на камерата продължаваше да записва. По едно време Сами се приближи до обектива, направи гримаса и

промърмори някакви думи, като вдигна ръка към обектива. Заради младите зрители — или вероятно като проява на странното чувство за хумор на Марк — вирнатият му среден пръст беше покрит с черна лента. Тя се усмихна, но не както обикновено. В усмивката ѝ имаше тъга. Почувства се остаряла и по-мъдра, отколкото ѝ се искаше да бъде.

— Труден пациент — прозвуча сухо гласът на Марк.

Разбира се, не можеха да покажат всичко, но сцените бяха в хронологичен ред. Ускореният преглед на заниманията им позволи на Рейчъл да види нещата в нова светлина. Знаеше, че Сами е постигнал забележителен напредък, но досега не бе осъзнавала колко голям бе той.

В повечето от кадрите тя бе заедно със Сами. Изненада се, когато видя професионалния си, спокоен вид, даже и в сцени, в които знаеше, че всеки момент е можела да се разпадне.

Заблуди пациента, заблуди и себе си.

Едва бе започнала да се съвзема от първоначалния шок, когато получи друг. Неочаквано Сами поде разказа.

Когато чу гласа му, прониза я болка. Но не можеше да извърне поглед, не можеше да пропусне нито един жест, нито една дума.

Разказът продължи, като се смени от трето в първо лице.

Сами беше надраснал стаята за терапия. Кадрите ставаха все по-разнообразни и оригинални. Имаше такива в по-далечен и по-близък план. Със Сами и Марк, които играеха фрисби на моравата пред болницата, след това игра на бейзбол с пациентите, някои от тях в болничните си пижами. Кадри със Сами по време на работата му като завеждащ развлекателната част. Камерата обхвана тълпата, като се поспря за момент на оживените лица и пляскащите ръце. Гласът на Сами обясняваше, че всеки има нужда да се почувства част от нещо.

Следващата сцена — финалът? — бе там, където бе започнала програмата: на стъпалата пред входа на болницата.

Двойните врати се отвориха и Сами, облечен в риза, вратовръзка и избелели дънки, излезе на слънцето.

Ръцете му бяха пъхнати дълбоко в джобовете на дънките. Очите му, загледани в далечния хоризонт, отразяваха слънцето.

На екрана се появи една дума: Началото.

На екрана се изписаха благодарности, необичайни за един учебен запис. Рейчъл почти не ги видя, защото очите ѝ бяха пълни със сълзи.

Екранът потъмня, след това се появи последният надпис.

„Посвещава се на доктор Рейчъл Даниел Колинс, без която този щастлив край нямаше да бъде възможен.

Сами“

Сбогуване.

Най-чудното, най-болезненото сбогуване, което някога бе преживявала.

След като се овладя достатъчно, за да може да говори, тя позвъни на Марк.

— Какво мислиш? — попита я той. Линията буквално вибрираше от вълнението му. — Хареса ли ти?

Рейчъл се помоли да понесе това, без да избухне в сълзи. Тя стисна с две ръце слушалката:

— Страхотна е.

— Със Сами работихме върху нея с известни прекъсвания, направихме я за университета. Все още има нужда от поизлъскване — вероятно си забелязала някои от необработените места. Но посвещението на Сами си е точно както трябва.

— Беше чудесно. Благодаря ти.

След като затвори, тя пренави касетата, натисна бутона за включване и се сви на канапето, за да я изгледа отново. Когато записът свърши, поседя в тъмнината, обхваната от смесени чувства.

Болеше я.

Беше загубила двамата души, които най-много бе обичала на този свят. И сега щеше да ѝ бъде трудно, тъй ужасно трудно да изживее остатъка от живота си. Опитваше се да се излекува, но сега, когато видя отново Сами, когато отново чу гласа му, болката се върна мигновено с острите си ръбове. Прониза гърлото и вътрешностите ѝ, твърде остра и настоятелна, за да бъде пренебрегната.

Спомни си сентенцията, която някога ѝ бе казал като преподавател: „За да излекуваме хората, понякога се налага да поемем

болката им в себе си.“

Тогдава го беше помислила за малко мелодраматично. Сега обаче не смяташе така.

ДВАДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Сами спря в Париж, Невада, с население 1325 души. Следвайки указанията, дадени му от служителя на бензиностанцията, той зави с мотора си по главната улица и зашари с очи по редицата сгради, докато не зърна табелката с надпис „Париж Уйikli“. По-висок, отколкото широк, офисът беше притиснат между бакалия и застрахователна компания.

Нещата не се бяха променили особено. Мери Доун все още цапаше пръстите си с печатарско мастило.

През последните няколко седмици Сами беше изминал доста дълъг път. Дори бе спрял в Уайоминг и Монтана, за да се види с Харпър и Люк. Когато се сещаше за пътуването си, имаше чувството, че гледа един от онези стари филми, в които героят бяга на място, а фонът зад него се движи.

Нощем хвърляше спалния си чувал на земята. Денем, когато се умореше от блъскането на вятъра, се спираше на някоя спирка за камиони и помолваше някой шофьор да го вземе на буксир. Не беше много безопасно да се движи на няколко ярда зад такова голямо превозно средство, но пък осигуряваше някакво разнообразие в темпото.

Но молците в главата му продължаваха да работят. Вместо да се запълни, празнотата у Сами сякаш се разширяваше.

Той спря мотора близо до изронения бордюр и загаси двигателя. От машината се излъчваше топлина. Дланите го сърбяха от многото часове стискане на кормилото.

Но беше стигнал. И сега, когато вече бе тук, той се поколеба, несигурен как ще го приемат. Без да слиза, Сами подпря мотора на стойката и едва тогава се отправи към сградата.

Когато отвори мрежестата врата, над главата му звънна звънче и някъде иззад нащърбения тезгях и лабиринта от завързани в купчинки вестници се чу женски глас:

— Тук съм, отзад!

„Мери Доун?“

— Не мога да пусна това нещо, защото всичко ще се напълни с вода!

Сами се промъкна покрай тезгяха и се отправи към гласа и тясната отворена врата. Вътре откри една жена, наведена над тоалетната, с ръка в казанчето и завеса от прави кестеняви коси, която скриваше лицето ѝ.

Когато чу стъпките му, тя вдигна глава и устата ѝ зяпна от изненада.

Мери Доун.

— Полегнал полицай!

Почти беше забравил глупавия прякор, който си бе спечелил в онзи решаващ ден на шофьорския курс.

Косата ѝ все още бе в същия цвят, но сега стигаше едва до раменете ѝ. В угълчетата на устата и очите ѝ имаше няколко фини бръчици, но си беше същата Мери Доун. Можеше да я разпознае навсякъде.

— Помислих те за водопроводчика! — очевидно бе забравила за проблема си, защото се изправи и извади ръката си от казанчето. Водата изригна във въздуха като гейзер, удари се в тавана и рикошира в различни посоки из малкото помещение.

Мери Доун изпищя, пхна ръка обратно в казанчето и спря изригването.

— Винаги си избирал най-неподходящия момент — каза тя, докато водата капеше от лицето до тениската ѝ.

Сами бе избегнал по-голямата част от пороя, отскачайки назад. Сега влезе в мъничката тоалетна, промъкна се покрай Мери Доун и посегна долу до тоалетната чиния, близо до пода, за да затвори крана на водата. След като извърши това действие, достойно за майстор-водопроводчик, той се изправи.

— Никога не си можела да запазиш хладнокръвие в кризисни моменти.

— А ти все още спасяваш попаднали в беда девизи.

— Почакай, докато получиш сметката ми.

Тя направи гримаса и изтръска водата от ръцете си:

— Уф!

— Аз пък винаги съм си мислел, че тоалетната вода е нещо, което те кара да миришеш на хубаво.

Тя се засмя. Той се засмя.

Изненадващо, между тях не съществуваше никакво напрежение. Сякаш не бе минало много време от последния път, когато се бяха видели. Нямаше неловки въпроси от рода на: „Колко минаха, кажи-речи — двадесет години, а?“, както когато се беше спрял пътъом, за да се види с Харпър и Люк.

Той ѝ помогна да попие водата. След това, докато Мери бършеше косата си с хавлия, той отиде в предното помещение и се загледа през наплютия от мухи прозорец. По улицата нямаше почти никакво движение. Никакви пътни знаци по тясната улица. Беше видял само един светофар при влизането си в града. Хубаво. Тихо.

— Не може да се каже, че е точно бързият път към успеха — каза Мери Доун и застана до него.

Сами се обърна. Беше се преоблякла със суха тениска и бе пригладила назад влажната си коса.

— Но нямаме нападения и убийства — добави тя.

— От колко време си тук?

— Повече от шест години. Отначало хората в града не харесаха идеята някой пришълец да се заеме с местния им парцал — това е тяхно определение, не мое, — но мисля, че започнаха да свикват с мен.

— Изглежда ми хубаво местенце.

— Малко по малко на човек започва да му харесва — тя въздъхна уморено. — Беше ужасен ден. Миналата седмица напусна колегата, който ми пишеше очерците, просто стана и си отиде без никакво предизвестие, така че ми се наложи да върша двойна работа. Няма да ми се отрази зле едно питие. Искаш ли и ти?

Не беше изминал хиляда мили, за да си тръгне след пет минути.

В крайна сметка пиетието се оказа консервена кутия с възтопла кола. Сами се настани на един счупен стол-люлка, а Мери Доун — на обърнатата каса за мляко. Тя отпи няколко глътки кола, след това „Джим Бийм“ и накрая подаде бутилката с уиски на Сами.

Той поклати глава. Последното нещо, което искаше, бе отново да се запознае с алкохола.

— Аха — кимна тя. — Въздържател си. Спомням си, четох, че си имал проблеми с пиенето. Това ме изненада. Никога не съм си

представяла, че ще позволиш на нещо да те завладее до такава степен.

— Вече съм го овладял.

— Радвам се да го чуя. Трудно е. Първият ми съпруг беше алкохолик.

„Съпруг?“

— Омъжих се и се разведох два пъти.

Мери Доун го погледна втренчено, усмихна се и отново го погледна. След това се наведе към него и го стисна за ръката:

— Радвам се да те видя. Сериозно.

— И аз се радвам да те видя — и той говореше искрено.

Поприказваха си за гимназията, за някои от забавните неща, които им се бяха случили през онези години. На два пъти Мери Доун се разсмя толкова силно, че едва не падна от касата за мляко.

Едва по-късно тонът на разговора се смени. Мери Доун каза, като си играеше с кутията от сода:

— Аз, въъ, ти писах преди няколко години. Получи ли писмото ми?

Значи не бяха поддържали контакт. Защо не беше отговорил на писмото й, когато очевидно бе означавало толкова много за него?

— Даже и да си го получил, така и не ми отговори. Всъщност не съм очаквала това от теб — изведнъж се бе разбърборила като нервна ученичка. — Не познавам писател, който да обича да отговаря на писма.

— Получих го.

— О! Ами... Написах го веднага след втория си развод. Бях много разстроена, наистина...

— Съжالياвам, че не ти отговорих. Предполагам, че не съм знаел какво да кажа.

— Няма нищо. Беше доста странно да ти пиша след толкова много години.

— Не по-странно от това аз да изникна тук.

Тя се усмихна, като му благодари с очи. След това прибра един паднал кичур коса зад ухото си — познат жест, но с една разлика.

Когато свали ръката, си, Сами я забеляза.

— Какво е това? — попита шеговито той. — Нямах мастило под ноктите?

— Измързеливила съм се. „Париж Уйкли“ не се печата тук. Правят го в Илдалго за по-малко, отколкото аз бих могла. Всъщност ти беше човекът с повече мастило във вените, не аз. Ти обичаше да разказваш историята, на мен просто ми харесваше вълнението — усмивката ѝ се стопи. Очите ѝ още веднъж станаха сериозни. — Сами, какво правиш тук?

„Опитвам се да държа молците на разстояние.“

Той пусна ръката ѝ.

— Тръгнал съм на нещо като носталгично пътешествие, издирвам стари приятели. Вече се видях с Харпър и Люк. А сега с теб.

— Майтапиш се! Люк беше на срещата на класа, но Харпър не съм го виждала от години. Какво прави той?

— Работи във фабрика.

— Не е ли станал музикант?

— Май не.

— Ами ти? Отдавна не съм имала вест от теб. Да не би да си в депресия?

— Мисля, че и така може да се каже.

— Не го приемай като обида. Знам, че си твърде добър, за да пилееш времето си за „Париж Уйкли“, но ако търсиш разнообразие, със сигурност добре ще ми се отрази някой, който да пише очерците.

Молците се поколебаха. Очерци?

— Това може да ти помогне да излезеш от депресията. Понякога е добре човек да се гмурне в нещо напълно ново. Помага му да се презареди.

Той потърка с длан тила си и усети малкия белег под косата; белег, който завинаги щеше да носи. Щеше да ѝ разкаже за катастрофата, но не днес. Днес искаше да изглежда като всички останали.

— Отдавна не съм писал. Може да съм хванал малко ръжда.

— Няма нищо. Аз ще редактирам всичко. Хайде, ще бъде съвсем като в старите времена.

Старите времена. Харесваше му как звучи това.

ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Мина месец, после още един. Дните на Рейчъл станаха еднообразни и тя се стараеше никога да не позволява рутината да се промени, защото намираще в нея странно успокоение. Продължи да посещава срещите на Програмата за лекари с проблеми. На два пъти усети, че се подхлъзна. Когато това се случват, когато започваше да копнее за замъглена от успокоителни реалност, просто излизаше през най-близката врата и прогонваше депресията си с ходене.

Щеше да се справи. Нямахте да се превърне в една от онези жени, които изживяваха дните си в униние, хленчейки за мъжете, които са я напуснали. Този път бе достатъчно зряла, за да знае, че любовта невинаги означава сигурност и обещание за цял живот заедно. Понякога любовта означаваше повече да пуснеш, отколкото да задържиш.

Зимата дойде и Рейчъл я преживя. На няколко пъти дори ѝ беше приятно. Марк успя да я убеди да отидат заедно с една група от персонала, която организираше светски мероприятия. Участваха в събиране на средства и болнични тържества. Отидоха и да пеят коледни химни.

Последният път, когато Рейчъл бе ходила на такова нещо, бяха двете с Дженифър. Беше започнал да вали сняг — огромни снежинки, които падаха от тъмното небе и се топяха по зачервените бузи на дъщеря ѝ.

И този път валеше. Макар снежинките да бяха малки, а нощта — не толкова тиха, беше хубаво. Нещо като да се завърнеш у дома след дълго отсъствие и да откриеш, че нещата не са се променили чак толкова, докато те е нямало.

Една вечер Рейчъл реши да се обади на майка си.

Беше ѝ трудно да вдигне слушалката, но още по-трудно — да набере номера. А когато чу гласа на майка си, едва не затвори. Година преди това щеше да го направи. Но сега — не.

— Аз съм... Рейчъл.

Тя стисна слушалката, заслушана в мълчанието от другата страна на жицата. След това чу:

— Рейчъл... как си?

Не споменаха нито веднъж за Дженифър. Предпочетоха да обсъждат безопасни теми, като работата в болницата и някои от съучениците на Рейчъл.

— Сара Грант — каза майка ѝ. — Спомняш си я. Току-що постъпи в Корпуса на мира. Бас държа, че куфарът ѝ е пълен с гримове и лак за коса. Не знам какво ще направи, когато не успее да намери контакт, в който да си включи машината. И Анжела Себастиан; тя пък напусна работата си в съда, за да стане спасителка на плажа някъде в Аризона. Можеш ли да си представиш какво ще направи слънцето с луничавата ѝ кожа?

Рейчъл се усмихна:

— Ще трябва да си слага повече слънцезащитни кремове.

Не беше същото. Твърде много неща се бяха случили между Рейчъл и майка ѝ, за да може връзката им да бъде същата като преди. И нямаше начин да се започне на чисто, да се премахне онова, което се бе случило. Но беше в състояние да приеме факта, че жестоките думи, които майка ѝ бе казала на погребението на Дженифър, са били изречени от мъка. А Рейчъл повече от всеки друг знаеше какво може да направи мъката с човека.

— По-добре да не те задържам — каза след малко тя.

— Ще ми се обадиш ли пак?

— Да. Ще ти се обадя пак.

Пролетта дойде. Тревата се раззелени. Люляците цъфнаха и птиците се върнаха в гнездата си. Времето минаваше...

Една нощ, точно когато Рейчъл се готвеше да изгаси лампата, погледът ѝ попадна върху „Де Моан Реджистър“ на нощното ѝ шкафче.

Имаше го само от три дни, а той вече се разпадаше. Не можеше да спре да препрочита една статия. На Сами. Макар че вече буквално я бе научила наизуст, тя вдигна вестника и отново я прочете.

Статията бе предизвикала голямо вълнение в болницата — както сред пациентите, така и сред персонала. Първоначално отпечатана във вестника на един малък град в Невада, след това бе забелязана от

редактора на „Лас Вегас Таймс“ и откупена от всички големи вестници в страната.

Не беше на политическа тема, нито пък бе особено полемична. Разказваше за ежедневието и обикновените хора — изключителните хора. Стилът на Сами просто звънеше. Беше забавен и тъжен, затрогващ и искрен, изразяваше топлота и дълбоко уважение към човечеството.

Наистина беше направил пълно завъртане... и то какво!

Рейчъл се гордееше, страшно се гордееше с него. Болката на любовта и гордостта тежеше като камък в гърдите ѝ. Замъгленият ѝ поглед попадна на долния десен ъгъл, на биографията на автора.

„Сами Торо е известният в цялата страна, спечелилият награда автор на «През огледалото, поглед на един войник». Бивш жител на Ла Грейндж, Айова, сега той живее в Париж, Невада.“

Рейчъл сгъна вестника, изгаси лампата, легна по гръб я се загледа в тъмнината, очаквайки съня. Прочитането на статията бе приближило Сами. Само да можеше да го забрави... Трябваше да го забрави.

Изминаха сякаш часове, преди да започне да се унася. Вече почти беше заспала, когато нещо — шум ли? — внезапно я пробуди напълно. Ослуша се напрегнато, неспособна да разбере какво я е стреснало. Тракане? Тракане ли беше чула? Сигурно беше сън, просто копнежът ѝ играеше номера.

Откакто Сами си беше заминал, имаше моменти, когато Рейчъл го чуваше как се смее или я вика по име. Тогава се обръщаше да погледне и на устните ѝ заиграваше усмивка, но веднага си спомняше, че него го няма. Нощем го сънуваше и сънищата ѝ бяха толкова реални, че когато се събудеше, го носеше в сърцето и мислите си през целия ден.

Макар да знаеше, че звукът, който е чула, не е от Сами, не можа да не провери.

Тя отметна завивките. Босите ѝ крака докоснаха хладния под. Бавно, стъпка по стъпка, се отправи към прозореца. Застанала от

едната му страна, надникна навън и се взря.

Нищо. Само ехото на собствения ѝ копнеж.

Беше ѝ трудно да повярва, че пролетта е почти свършила. Дойде и си отиде още един Ден на майката — и Рейчъл го преживя. Без пиене, без забрава, без дни, прекарани в мъка и вцепенение.

Продължаваше да запълва времето си с организирането на благотворителния маскарад, който щеше да се състои в гимнастическия салон на университета. Дженифър бе постоянно в мислите ѝ, но вместо да я нараняват, спомените бяха горчиво-сладки и желани. Когато най-сетне прие загубата, Рейчъл стана някак по-нежна, започна да се чувства едновременно мъдра и крехка.

Денят на маскарада най-сетне дойде и пред Рейчъл стоеше само един проблем. Марк. Отказваше да облече клоунския костюм, който му бе взела под наем. Защо ли проявяваше такъв инат? От него щеше да стане чудесен клоун и със сигурност не беше от хората, които пропускат такива тържества.

До маскарада оставаха още няколко часа. Рейчъл можеше само да се надява Марк да промени решението си.

Слънцето вече се спускаше над хоризонта, когато Сами влезе в града, уморен и пропит с миризма на изгорели газове и масло. Моторът му се беше повредил на междущатско шосе 80 между Линкълн и Омаха, Небраска. Наложил му се да стигне на стоп до следващия град, да купи нов съединител и да се върне на стоп обратно. Така загубил осем часа, но продължил по същото шосе и прекара последните 150 мили, като се мъчеше да се бори с магистралната хипноза.

Имаше нужда от душ. Имаше нужда от сън, но още по-голяма нужда имаше да види Рейчъл.

Само че когато отиде до апартамента ѝ, никой не му отвори.

Макар да си мислеше, че е твърде уморен, пулсът му се ускори. Обзе го паника. Къде беше? Дали не се бе преместила? А може би бе срещнала някой богат лекар и се беше омъжила за него?

Добре ли беше?

Какво трябваше да направи? Да я изчака на стъпалата, докато се прибере? Да отиде до болницата? Закъснял ли беше?

Да не би да беше попаднал в едно от онези положения, в които нямаше връщане назад?

Накрая реши, че е прекарал прекалено много време без сън. В мислите му цареше абсолютна бъркотия. Той скочи на мотора и се отправи към апартамента на Марк. Слава богу, че поне той си беше у дома.

— Не мога да облека това проклето нещо — каза Марк, след като свършиха с поздравите и потупванията по гърба. — На Рейчъл й хрумна гениалната идея, че от мен ще стане страхотен клоун — обясни той. — Но аз не обичам да се правя на клоун. Опитах се да я придумам да ми даде костюма си на Питър Пан, но тя не пожела.

Сами за пръв път виждаше Марк уплашен. Винаги го бе смятал за безстрашен. Какви странни неща бяха в състояние да разстроят хората!

Сами грабна купчината червен, бял и син плат:

— Аз ще го облека.

Щом Рейчъл искаше клоун, щеше да го получи.

Отне му десет минути, докато си вземе душ и се облече, и още десет, за да нагласи костюма с набраната яка и червените помпони, които се спускаха от брадичката до чатала му. Погледна се в огледалото. Косата му беше прекалено дълга, очите — кървясали, и не се бе бръснал от пет дни.

Сами нахлузи яркооранжевата перука и си сложи гумения нос. Не видя кой знае какво подобрение. Изглеждаше като нещо средно между Емет Кели и маниакален убиец.

— Изглеждаш страхотно! — каза Марк. — Много по-добре, отколкото щях да изглеждам аз.

— Изглеждам така, както щеше да изглеждаш и ти, само дето съм по-висок.

— Не, не! Ти придаваш на костюма, не знам — нещо като талант.

— Благодаря — отвърна сухо Сами.

Едва сега осъзнаваше колко му е липсвала енергичността на Марк.

Килър се вмъкна в стаята, погледна Сами, изсъска и изхвъркна от стаята със свръхзвукова скорост.

— Много странна котка — рече Сами.

— Казват, че домашните любимци често придобивали качества на стопаните си. Надявам се това най-сетне да стане и тя да се поуспокои.

След като изпи чаша от гъстото кафе на Марк, Сами отново се качи на мотора си, но този път с известни затруднения. Набраният ръкав се закачаше за лоста на спирачката, а огромните му обувки — за педала. Понеже си беше взел и маратонките, накрая Сами изхлузи клоунските обувки и ги подаде на Марк.

Не след дълго вече караше по Бродуей и се справяше чудесно. Когато спря на един светофар, погледна наляво и видя, че възрастната двойка от съседната кола го гледа.

Прозорецът на колата им беше отворен. Сами форсира мотора, подскочи леко от седалката и каза:

— Отдолу съм гол.

Те се извърнаха на другата страна. Някои хора нямаха чувство за хумор.

Пет минути по-късно вече влизаше в паркинга на университетския физкултурен салон. Рок музика цепеше въздуха наоколо. Виждаше как хората влизат и излизат от главния вход; квадрат от светлина осветяваше тротоара всеки път, когато вратата се отваряше и затваряше.

Щом влезе вътре, го блъсна ужасната комбинация от горещина, шум и блъсканица.

Как щеше да намери Рейчъл в тази бъркотия?

Направи грешка, че я потърси сред нетанцуващите. Трябваше да отиде направо на дансинга, защото именно там я зърна накрая. Когато я съгледа, сърцето му подскочи.

Представляваше чудесен Питър Пан с късата си, подобна на шапка руса коса и дребната си фигура. И танцуваше, смееше се и се забавляваше.

Без него.

Не беше ли закъснял?

Сами изчака да пуснат бавна песен и се запровира през тълпата. От лявата му страна един човек, облечен като член на Блус Брадърс,

вървеше направо към Рейчъл. Сами ускори крачка, като с това заслужено си спечели няколко ядосани погледа.

— Извинете — каза той, като застана зад нея и ѝ заговори на ухо. Струваше му се, че сърцето му ще се пръсне. — Не можах да си намеря костюм на полярна мечка. Как ви се струва да потанцувате с клоун?

Тя се обърна — бавно, много бавно.

Вече не чуваха шума в залата. Това бе един от онези застинали моменти във времето, когато никой друг и нищо друго не съществуваше.

— С клоуни може. Винаги се опитвам да избягвам само Удзи Оул — тя издаде задавен звук. — Сами...

В следващия момент Сами вече я притискаше към себе си и това бе най-прекрасното чувство на света. Не го бе грижа, че в залата е шумно, претъпкано и горещо. Не го бе грижа, че винаги е мразел песента, на която танцуваха в момента. Изведнъж му се стори най-хубавата на света. Думите ѝ придобиха ново значение, нови дълбочини.

През изминалите месеци беше открил, че в манията му към миналото няма нищо необичайно. И други хора я усещаха не по-слабо, макар да не бяха загубвали паметта си. Но за Сами притеглянето на настоящето се бе оказало по-силно. Може би ако никога не бе срещал Рейчъл, положението щеше да бъде съвсем различно. Може би между него и Мери Доун щеше да се получи нещо. Но той беше срещнал Рейчъл. Тя бе част от живота му. От настоящия му живот.

Времето, прекарано в Невада с Мери Доун, му бе подействало като откровение. Чувстваше се същият като някога, но все пак не беше. Катастрофата и случилото се след нея го бяха променили по неуловими начини, които никога нямаше да разбере.

Но знаеше, че се нуждае от Рейчъл. И се молеше тя все още да има нужда от него.

Бавният танц свърши и пуснаха едно хевиметъл парче.

— Трябва да поговорим — изкрещя той.

Рейчъл кимна.

Сами я хвана за ръката и си запроправя път към страничната врата с надпис „Изход“.

Когато излязоха навън, нощният въздух поохлади разгорещените им лица. Затворената врата заглуши шума на тържеството. Сами свали перуката и изкуствения нос и ги пъкна в джоба си.

Температурата бе около тридесет и шест, но Рейчъл неочаквано усети студ. Какво правеше Сами тук? Не искаше отново да ѝ бъде причинявана болка.

— Рейчъл, аз...

Вратата зад тях се отвори и изригна рок музика и тълпа от смеещи се хора.

Сами хвърли поглед през рамо:

— Да се поразходим.

Отправиха се надолу по тротоара към улицата с кленовите дървета и двуетажните тухлени къщи.

Известно време вървяха мълчаливо. Рейчъл имаше чувството, че Сами използва момента, за да събере мислите си.

Той си пое дълбоко дъх.

— Докато пътувах, се видях с някои стари приятели. Намерих ги в един полутъмен бар в три следобед. Могат да приказват единствено за доброто старо време, сякаш животът им е приключил със завършването на гимназията. Спомените за миналото ги притискат на място — той спря и Рейчъл направи същото. — Миналото си е минало — продължи Сами. — Човек не може да се върне обратно, защото това, което се е случило оттогава, променя цялата картинка.

Какво се опитваше да каже? Сами сложи ръка на бузата ѝ:

— Преди си мислех, че усещам празнота, но тя бе нищо в сравнение с това да живея ден след ден без теб.

Гърлото ѝ се сви. Усети как сълзите ѝ напират:

— Ти разби сърцето ми.

— Съжалявам, Рейчъл. Иска ми се да можех да премахна болката, която ти причиних. Съжалявам, че заминах, но трябваше.

Сами бе направил толкова много за нея! Беше я излекувал. Любовта му ѝ бе вдъхнала сили — но не достатъчно.

— Вече се съвземах — каза тя. — Започнах да те преживявам.

Само че се преструваше. Никога нямаше да преживее заминаването му. Докато бе жива.

— Да си вървя ли? Ако искаш да си тръгна, ще го направя — гласът му преградна. — Адски ще боли, но ще си отида... ако това

искаш.

Беше застанал в клоунския си костюм, с висяща над набраната яка рошава коса, със зачервени очи и небръснато лице. Приличаше едновременно на ангел и бунтовник. Неочаквано Рейчъл почувства такава любов към него, че се изплаши.

— Сега знам нещо, което миналото лято не знаех — каза той. — Любовта ми към теб не е момчешка. Не е бързо засилваща се, глупава любов. Тя е любов на възрастен. Любов, с която ще остареем заедно. Съвършена любов.

Съвършена любов? Имаше ли такава нещо? Наистина ли съществуваше такава нещо? Нямах да го преживее втори път, ако Сами я напуснеше. Знаеше, че ще ѝ е невъзможно отново да се научи да живее без него.

— Рейчъл...

Той хвана лицето ѝ между дланите си и черните му очи се впиха в нейните. На лицето му беше изписана някаква нова, нежна мъдрост:

— Този път е завинаги.

Тя затвори очи в мълчалива благодарствена молитва.

От втория етаж на съседната къща долетя ясен, невинен детски глас:

— Виж, мамо! На нашия тротоар има клоун!

— Връщай се в леглото. Какво може да прави един клоун там по това време на нощта?

— Може да е загубил нещо.

— Е, сега вече го е намерил, така че си лягай!

Рейчъл отвори очи и се усмихна на Сами.

Беше се върнал. И тя му вярваше, че ще остане завинаги, защото така ѝ бе казал... защото беше видяла любовта в очите му... защото гласът на една майка, която успокояваше детето си, бе повторил това обещание.

Полъхна лек ветрец. Някъде в далечината изсвири щурец. Сами я хвана за ръка и тръгнаха рамо до рамо.

След това направи нещо, което никога досега не го бе чувала да прави. Започна да си подсвирква.

ТРИДЕСЕТА ГЛАВА

Моли стоеше в кухнята, обхваната от тихо задоволство. Почти беше време.

Току-що се бе върнала от гостуване у Ейми, Крис и шестмесечната Мелинда — едно от най-сладките, най-хубави бебета, които Моли някога бе виждала, също толкова хубаво, каквато някога бе Ейми.

Те бяха семейство.

И Сами се бе върнал при Рейчъл, където му бе мястото.

Всичко бе наред.

Още преди години Моли бе престанала да се замисля дълбоко върху живота. Защото мисленето ѝ причиняваше само тъга. Но напоследък се опитваше да навакса за всичкото време, прекарано във вцепенение. Напоследък мислеше много и стигаше до заключението, че катастрофата на Сами е била неговото спасение. Тя му бе дала втори шанс — нещо, което малко хора получаваха.

Моли единствена знаеше как е загинал Джей. Някогашният трагичен спомен на Сами се намираше на сигурно място. Щеше да го запази, заключен на тайно място в сърцето си, заедно със загубените мечти и загубената си любов.

Втори шанс...

Тя погледна през кухненския прозорец и видя как синьото небе я мами през зелените листа.

И се запита какво ли е времето във Флорида.

Издание:

Тереза Уиър. Завинаги
Американска. Първо издание
ИК „Хермес“, Пловдив, 1999
Редактор: Венера Атанасова
Коректор: Ева Егинлиян
ISBN: 954-459-622-4

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.